

ΑΠΛΗ ΕΚΔΟΣΗ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟ BEAUTIFUL PEOPLE €2,90

ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΚΑΙ Η ΠΟΥΛΤΕΛΗΣ ΚΑΣΕΤΙΝΑ ΜΕ ΤΟ 1ο CD €5,90

ΚΕΡΔΙΣΤΕ 2 ΔΩΡΟΚΟΥΠΟΝΙΑ ΑΣΙΑΣ €500 ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ 2 ΠΑΚΕΤΑ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ ΔΩΡΕΑΝ ΨΩΝΙΑ ΑΣΙΑΣ €500 ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΑΛΦΑΜΕΓΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Κυριακή 28 Απριλίου 2013

www.kathimerini.com.cy

Έτος 5ο ■ Αρ. φύλλον 237

Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

€ 2,90 (ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 5,90 (ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ ΕΚΔΟΣΗ)

ΣΗΜΕΡΑ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΧΑΣΙΚΟΣ

Ενοποίηση υπηρεσιών για γρήγορες άδειες

«Η έκδοση πολυεπομομικής και οικοδομικής άδειας θα ολοκληρώνεται το πολύ εντός δύο μηνών για αναπτύξεις και τεσσάρων μηνών για μεγάλα έργα», δηλώνει στην «Κ» ο υπουργός Εσωτερικών, ο οποίος σημειώνει ότι προς τούτο θα προχωρήσει σε ενοποίηση των αρμοδίων υπηρεσιών. Επίσης, ετοιμάζονται κίνητρα για νέες αναπτύξεις. Εξηγεί τη φορολόγηση της ακίνητης περιουσίας, μιλάει, επίσης, και για τη διαφθορά, τις υπηκοότητες και τους αιτίες ασύλου. Τοποθετείται και για το θέμα των Δήμων. **Σελ. 10**

Αγγελίες
ενοικιάζονται | πωλούνται | ζητούν εργασία | θέσεις εργασίας

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΣΤΟ INTERNET

ΣΤΟ FACEBOOK

Για πληροφορίες και καταχώρηση αγγελιών
aggeliescy.com.cy

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Κινητά ανοικτού λογισμικού

Τους επόμενους μήνες θα κυκλοφορήσουν 4 εναλλακτικά λειτουργικά. Το Tizen, το Sailfish, το Firefox OS και το Ubuntu προσφέρουν «απεξάρτηση» από Google και Apple. **Αθλητισμός, σελ. 7**

ΜΑΡΙΟΣ ΤΟΚΑΣ

Τα τραγούδια του, δώρα της ψυχής του

Ο εραστής της αλήθειας που έκλεισε μέσα στη δημιουργία του οδύκληρου την Κύπρο μας. Πέντε χρόνια από τον θάνατό του. **Τέχνες, σελ. 3**

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Η αντιμετώπιση της αποχής

Ανάλυση των τρόπων που ακολουθούν Απόλλων και ΑΕΛ, προκειμένου να είναι έτοιμοι στον τελικό κυπέλλου.

► Πασχαλινή έκδοση

Λόγω των εορτών του Πάσχα, η επόμενη έκδοση της «Καθημερινής» θα κυκλοφορήσει εκτάκτως το Μεγάλο Σάββατο με τις πλουσιότερες προσφορές της.

Φταίνει Χριστόφιας και Βγενόπουλος

Πολιτικοί – τραπεζίτες «πρωταθλητές» ευθυνών, ενώ 66% δεν θεωρεί ικανοποιητικές τις ενέργειες της κυβέρνησης

«Φταίμε εμείς και όχι οι ξένοι» δηλώνει η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών (84%) που η Κύπρος οδηγήθηκε στα σημερινά τραγικά αδιέξοδα και εστιάζει τα πυρά της κυρίως στους πολιτικούς – με πρώτο τον Δ. Χριστόφια (79%), και τους τραπεζίτες – με προεξάρχοντα τον Α. Βγενόπουλο, και όχι σε εξωγενείς παράγοντες (Τρόικα-ΔΝΤ). Ταυτόχρονα, το 73% δεν πιστεύει ότι διά της διαδικασίας της Ερευνητικής Επιτροπής θα τιμωρηθούν όσοι ευθύνονται, αλλά θα επιδιωχθεί συγκάλυψη των ενόχων από τους πολιτικούς. Διάχυτη είναι η οργή των πολιτών με το

68% να δυσκολεύεται να ανταποκριθεί στις άμεσες οικονομικές του υποχρεώσεις, αναμένοντας και περαιτέρω επιδείνωση της κατάστασης. Δύο στους τρεις πολίτες ζουν με τον φόβο της ανεργίας, το 73% δεν πιστεύει στο Μνημόνιο, παρόλα αυτά το 64% δηλώνει υπέρ του ευρώ. Θεσοί και κόμματα είναι οι μεγάλοι χαμένοι, με τη δικαιοσύνη να δέχεται μέγα πλήγμα και το ΑΚΕΛ ακόμα μεγαλύτερο, αφού μόλις που συγκρατεί ποσοστό 14,8%, με εκροές 8,8% προς τον Γ. Λιλλήκα, ο οποίος εμφανίζεται ως τέταρτο κόμμα με 6,7%. **Σελ. 4 και οικονομική σελ. 3**

Δημοσκοπήση της «Κ» για την κρίση και τις ευθύνες

Εβδομάδα κρίσιμων αποφάσεων

Η πορεία της οικονομίας τους επόμενους μήνες θα κριθεί από τη διαχείριση κρίσιμων θεμάτων κατά τη Μεγάλη Εβδομάδα. Η ψήφιση από τη Βουλή του Μνημονίου και της δανειακής σύμβασης θα ανοίξει μια νέα περίοδο, ενώ η νέα διοίκηση της Τρ. Κύπρου πρέπει να κινηθεί με ταχύτητα για να κλείσει πλήθος εκκρεμοτήτων. **Οικονομική, σελ. 4**

Ανεβάζουν ταχύτητα Ελληνική και ΣΠΕ

Η διοίκηση της Ελληνικής κινείται με στόχο την κάλυψη όλων των κεφαλαιακών αναγκών χωρίς να αντλήσει χρήματα από τον ΕΣΜ. Στον Συνεργατισμό, το βάρος πέφτει στην αναδιοργάνωση. **Οικονομική, σελ. 4**

Εργασία και Πρόνοια εν καιρώ κρίσης

Οι κοινωνικές υπηρεσίες πρέπει να παραχωρούνται μέσω της αγοράς και όχι με κοινωνικές παροχές προς νοικοκυριά τονίζε στην «Κ» ο νομπελίστας Οικονομολόγος, Χριστόφορος Πισσαρίδης. **Οικονομική, σελ. 6**

Αποκαλύψεις στη δίκη Άκη

Θα «κάψεν» πολλούς

Τα έργα και οι μέρες πολλών στο φαγοπότι των προμηθειών για τα εξοπλιστικά προγράμματα της ελληνικής κυβέρνησης αναμένεται να αποκαλυφθούν στη δίκη-σταθμό του πρώην υπουργού Άκη Τσοχατζόπουλου. Ο κατηγορούμενος θα αρνηθεί τα πάντα αλλά δεν αποκλείεται να πει πολλά σε βάρος άλλων. Νέα επιβαρυντικά στοιχεία προέκυψαν για πολλούς κατηγορούμενους για τις μίζες των TOR M1 και των υποβρυχίων. **Σελ. 17**

Τρόμος ακόμη στη Βοστώνη

Αναπάντητα ερωτήματα

Η ζωή στη Βοστώνη επιστρέφει σιγά-σιγά σε κανονικούς ρυθμούς, παραμένει όμως αναπάντητο το γιατί δύο νέοι άνθρωποι μετέτρεψαν μια γιορτή σε κόλαση. Τα κίνητρα των δύο αδελφών-δραστών παραμένουν άγνωστα και οι αρχές ασφαλείας των ΗΠΑ κλείνουν προς την εκδοχή των «δύο μοναχικών λύκων». **Σελ. 20**

Διστακτικός ο Ομπάμα για επίθεση στη Συρία

Οι εκτιμήσεις των αμερικανικών υπηρεσιών ότι το συριακό καθεστώς έκανε «περιορισμένη χρήση» χημικών αερίων έδωσαν νέα ώθηση στους υποστηρικτές μιας στρατιωτικής επέμβασης, στις δύο όχθες του Ατλαντικού. Ο Λευκός Οίκος, ωστόσο, υποστηρίζει ότι απαιτούνται πιο πειστικά στοιχεία πριν ο Πρόεδρος Ομπάμα διατάξει την ανάληψη δράσης. Στη φωτογραφία, μεθωριακό φυλάκιο του Ισραήλ προς τα Ψήμματα του Γκολάν. **Σελ. 22**

Υστατη κίνηση Σαμαρά ο ανασχηματισμός

Ακρως λεπτές οι ισορροπίες στην τρικομματική ελληνική κυβέρνηση

Σε «σταυροδρόμι» βρίσκεται η ελληνική κυβέρνηση μετά τις έντονες αρρυθμίες της περασμένης εβδομάδας, ενώ, σύμφωνα με πληροφορίες από ανώτατη πηγή του τρικομματικού κυβερνητικού συνασπισμού, ο πρωθυπουργός Αντώνης Σαμαράς έχει αποφασίσει να προχωρήσει σε ανασχηματισμό την περίοδο μετά το Πάσχα. Ο κ. Σαμαράς αντιλαμβάνεται ότι θα πρέπει να βρεθεί ένα νέο modus vivendi με τους κ. Ευ.

Βενιζέλο και Φ. Κουβέλη και να ελαχιστοποιηθούν οι ενδοκυβερνητικές τριβές, με έσχατο παράδειγμα τη δημόσια αντιπαράθεση μεταξύ των κ. Αντ. Μανιτάκη και Αντ. Ρουπακιάτη, που αμφότεροι προέρχονται από τη ΔΗΜΑΡ. Σε διαφορετική περίπτωση, η κυβέρνηση και τα κόμματα που τη στηρίζουν θα έχουν ραγδαία φθορά, καθώς μάλιστα επέρχεται ο επόμενος, ιδιαίτερα κρίσιμος, έλεγχος της Τρόικας. **Σελ. 16, 18**

Η Κύπρος στο πλάνο του Γαβρά

Η ζωή πρώην της ΕΟΚΑ και ιδιαίτερα η θυσία του Ευαγόρα Παλληκαρίδη προκαλούν το ενδιαφέρον του παγκοσμίου φήμης σκηνοθέτη Κώστα Γαβρά, ο οποίος μίλησε στην «Κ» για την Ευρώπη, την κρίση και την Τέχνη, όπως πάντα με τη γλώσσα της αλήθειας. **Τέχνες και Γράμματα, σελ. 1**

Ερμαιο των χάκερ και η Γουόλ Στριτ

«Επίθεση» μέσω Twitter

Δώδεκα λέξεις όλες κι όλες ταράκουνσαν κυριολεκτικώς το μεγαλύτερο χρηματιστήριο του κόσμου και απέδειξαν κατά πολύ τραγικό τρόπο τη δύναμη των social media. Ένα ψεύτικο μήνυμα μέσω Twitter περί τρομοκρατικής επίθεσης στον Λευκό Οίκο ήταν αρκετό για να βυθίσει τη Γουόλ Στριτ, η οποία μέσα σε λίγα λεπτά κατέγραψε απώλειες αξίας 134 δισ. δολαρίων, οι τιμές του πετρελαίου υποχώρησαν, ο χρυσός ανέβηκε, το δολάριο κάττησε. **Σελ. 23**

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

- Στήνεται σκηνικό για συνομιλίες τον Σεπτέμβριο για το Κυπριακό. **Σελ. 6**
- Φυσικό αέριο: Λίγες οι ελπίδες χωρίς πολιτική διευθέτηση. **Σελ. 6**
- ΗΠΑ: Προσγειώνουν την Άγκυρα για τον ρόλο της στην περιοχή. **Σελ. 6, 22**
- Μνημόνιο: Ο Γολγοθάς των τριμηνιαίων τεστ για τις δόσεις. **Σελ. 7**
- Οριακό «ναι» της Βουλής για τη Δανειακή Σύμβαση τη Μεγάλη Τρίτη. **Σελ. 9**

ΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΗΚΟ

Και ο Μάρκος στο ενδοκομματικό παιχνίδι – Πρώτα Καταστατικό Συνέδριο και μετά εκλογές – Μετά το Πάσχα το Ε.Γ. πιάνει δουλειά. **Σελ. 9**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Ευθύνες και ονόματα

Η ατιμωρησία, η έλλειψη λογοδοσίας, ο αμοραλισμός πολιτικών αλλά και οικονομικών παραγόντων και ο οπαδισμός-βόλεμα, στα οποία εθιστήκαμε οι πολίτες, οδήγησαν τον τόπο μας στην καταστροφή. Διυλίζαμε τον κώνωπα, επιρρίπτοντας ευθύνες αποκλειστικά στους ξένους, και καταπίναμε την κάμψη όταν έπρεπε να θέσουμε εαυτούς έναντι των ευθυνών μας. Ζήσαμε απανωτές τραγωδίες χωρίς να ανανήψουμε μέχρι που φτάσαμε να βρισκόμαστε σε πορεία ελεύθερης πτώσης στον γκρεμό. Από εδώ κι εμπρός ο καθένας θα πρέπει να αναλάβει τις ευθύνες του, προσωπικές και συλλογικές, και είτε πολιτικοί είμαστε, είτε ΜΜΕ, είτε πολίτες θα πρέπει πούμε τα πράγματα και τους ενόχους με τα πραγματικά τους ονόματα. Αν κι αυτή τη φορά δεν επέλθει κάθαρση και η Κύπρος δεν αναδυθεί μέσα από την τραγωδία ως κράτος σύγχρονο, θα χαθεί οριστικά και θα φταίμε όλοι.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΡΙΟΣ

Τα Νησιώτικα

...μια βάρκα για να πας απέναντι

Σελ. 24

ΕΚΤΑΚΤΩΣ ΤΟ Μ. ΣΑΒΒΑΤΟ 4 ΜΑΪΟΥ ΤΟ 2ο CD ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΓΝΩΜΕΣ

ΕΛΛΑΔΑ

ΚΟΣΜΟΣ

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

Λύση, η μόνη λύση

Μετά την παραίτηση του Γιαννάκι Κωνσταντινίδη, ο οποίος επικαλέσθηκε λόγους υγείας, από την Ερευνητική Επιτροπή, που διόρισε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας προς διερεύνηση των συνηθισμένων οδών στην καταστροφή της οικονομίας άλλο ένα μέλος, ο Παναγιώτης Καλλής, υπέβραλε παραίτηση, προβάλλοντας ως κύριο λόγο το γεγονός ότι το δικηγορικό γραφείο των παιδιών του χειρίζεται υποθέσεις σχετικών προσφυγών. Ο κάθε πολίτης, ακόμα και ο πλέον αφέλης, διερωτάται αν ο κ. Καλλής, όταν αναλάμβανε, δεν γνώριζε αν τα παιδιά του χειρίζονταν προσφυγές. Αλλά και τ' ανόμοδο. Τα παιδιά του, από τη στιγμή που ο πατέρας τους διορίστηκε στην Επιτροπή, γιατί ανέλαβαν προσφυγές; Με την ίδια λογική δεν θα πρέπει να παραιτηθεί και ο πρόεδρος της Επιτροπής κ. Πικίης, του οποίου ο υιός είναι δικηγόρος; Από την άλλη στη θέση του κ. Κωνσταντινίδη, διορίστηκε ο Ανδρέας Κραμβής, ο οποίος είναι συμπέθερος του μεγαλοδικηγόρου Πόλυ Πολυβίου που για πολλά χρόνια ήταν μέλος του Δ.Σ. της Τράπεζας Κύπρου αλλά και δικηγόρος της, μέχρι χθες. Στην προκειμένη περίπτωση δεν συντρέχουν λόγοι για τον κ. Κραμβή για να μην αποδεχθεί τον διορισμό αλλά και για τον Πρόεδρο να μην τον διορίσει; Αν ήμασταν σε άλλη χώρα, πολιτισμένη, όπου λειτουργούν κράτος και θεσμοί και που δεν θεσμοθετήθηκαν τα συμπεθερικά και η κουμπαροκρατία, και μόνο το πιο πάνω ερώτημα, διατυπωμένο δημοσίως από ένα ΜΜΕ, θα προκαλούσε μέχρι και παραίτηση της κυβέρνησης. Αντί αυτού, ο Πρόεδρος φαίνεται να επιμένει στην ίδια συνταγή με τον διορισμό της τέως Επιτροπής Διοικήσεως, Ηλιάνας Νικολάου, στην Ερευνητική, η οποία πριν καλά-καλά ξεκινήσει το έργο της σκιάζεται ήδη από παρατηρήσεις και γκρίτζιές ζήνες. Παράλληλα η δικαστική τήβεννος έχει ξεθωριάσει επικίνδυνα, πληττοντας το πρόσωπο της ίδιας της δικαιοσύνης, ιδιαίτερα από την 11η Νοεμβρίου, όταν αντιπροσωπεία δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου προκάλεσε ένταση στη διάρκεια συνάντησης που είχε στη Βουλή με αρχηγούς ή εκπροσώπους των κομμάτων, για την απόφαση για αποκοπές από μισθούς των δικαστών, όπως έγινε με τις δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενοι στο Δημόσιο. Αν στα πιο πάνω προστεθεί και η ενέργεια του γενικού εισαγγελέα, Π. Κληρίδη, να αναστείλει ποινική δίωξη που εκκρεμούσε ενώπιον δικαστηρίου εναντίον του γιου του, ο οποίος οδηγούσε υπό την επήρεια αλκοόλης και χωρίς άδεια κυκλοφορίας και πιστοποιητικό καταλλη-

λότητας του οχήματός του, τότε για ποιό αξιοπιστία της δικαιοσύνης μπορεί να μιλά κανείς; Από τη στιγμή μάλιστα που η απόδοση δικαιοσύνης στην Κύπρο έχει πολλαπλά αποδειχθεί ότι πάσκει, καθώς ακόμα και τα μεγαλύτερα εγκλήματα που διαπράχθηκαν, μάλιστα σε βάρος της πατρίδας και του λαού, έμειναν ατιμώρητα; Θυμίζω ξανά, πραξικόπημα. Χρηματιστήριο και τραγωδία της «Helios», (το Μπαρί βρίσκεται σε εξέλξη δική). Το ένα μετά το άλλο καταρρέουν τα θεμέλια του κράτους του 1960 που ήταν απόρροια των συνηθισμένων Ζυρικών-Λονδίνου και αυτό έχει ήδη περιπέσει σε διεθνή αναποληψία, σε βαθμό επικίνδυνου για την ύπαρξη του ίδιου και των πολιτών του. Η εξασθένιση αυτή συντελέστηκε κάτω από το βάρος των ανωμαλιών - για να πούμε το ελάχιστο - του κατεστημένου που κυβέρνησε από την ανεξαρτησία και εντεύθεν. Του κατεστημένου που αποδεδειγμένα πλέον έβαζε - κι εξακολουθεί και υπό αυτές τις τραγικές συνθήκες, και βάζει πάνω από πατρίδα και λαό τα δικά του οικονομικά και άλλα συμφέροντα. Μόνο τον κατάλογο πεσόντων και αγνοουμένων του '74 να κοιτάξει κανείς, ανάμεσα στις δύομις χιλιάδες νεκρούς δεν θα εντοπίσει ούτε και ένα γόνυ των οικογενειών του ολέθριου αυτού κατεστημένου, της λευκωσιτικής κυρίως «ολιγαρχίας», που έχει αλώσει κράτος και οικονομία και τα λυμάνεται εδώ και μισό αιώνα. Όταν, λοιπόν, και η δικαιοσύνη, που είναι το τελευταίο καταφύγιο του ανώνυμου πολίτη, αποδεικνύεται ότι αφιρνεύει ανέναντο το διεφθαρμένο αυτό σύστημα - άρα το υπηρετεί - τότε υπάρχει ο κίνδυνος, ο κόσμος να πάρει τη δικαιοσύνη στα χέρια του. Διότι περί κινδύνου πρόκειται, αφού άμα συμβεί κάτι τέτοιο, η μάζα των ανώνυμων πολιτών μετατρέπεται σε όλο, που εκδικείται τη φυλά και αμειλίχτα και κάτι τέτοιο θα μας πάει δύο αιώνες πίσω... Από τη στιγμή που η οικονομία έχει ουσιαστικά περάσει στον έλεγχο της Ε.Ε. κυρίως μέσω ΕΚΤ και της Τρόικας, μία διέξοδος υπάρχει για να απαλλαγεί η Κύπρος από τους μειοδότες, οι οποίοι ακόμα και την ανεξαρτησία της πατρίδας την ξεπούλησαν υπέρ των συμφερόντων τους, και όχι μόνο μια φορά, η λύση του Κυπριακού. Ιδιαίτερα τώρα, με τα αποθέματα υδρογονανθράκων να γίνονται μοχλός πίεσης της ασθενοστατικής Κυπριακής Δημοκρατίας, αντί για ό,τι προάσπιση της, η ανάγκη για λύση έχει καταστεί επιτακτικότερη από ποτέ. Και ο νοών νοετώ...

paraschos@kathimerini.com.cy
Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: **ΜΙΧΑΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΡΑΣ**49 χρόνια πριν στην «Κ»
28.IV.1964

ΜΑΧΗ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ: Λευκωσία, 27.- Η σφοδρότητα των μέχρι τούδε μαχών μαινεται εις την περιοχή παρά το φρούριον του Αγίου Ιλαρίωνος κατεχομένου υπό των [Τουρκοκυπρίων] στασιαστών. Κατά την μάχην αυτήν χρησιμοποιούνται παντός είδους σύγχρονα ελαφρά και βαρέα όπλα. Αι εκρηξίσεις των όπλων ηκούοντο μέχρι Κυρηνείας και οι κατοικοί της μάχης εκάλυπτον την ατιμωσίαν. Οι στασιαστές κατόπιν σφοδράς επιθέσεως των κρατικών δυνάμεων προσεστάθησαν να τας παραστανθήσων και ύψωσαν λευκήν σημαίαν. Τότε εξητήθη η άμεσος παράδοσις των στασιαστών κατά του οπλισμού των. Εις απάντησιν οι Τούρκοι τρομοκρατικά διεμήνυσαν ότι έχουν απόφασιν να μην παραδοθούν. Αι κρατικά δυνάμεις κατόπιν τούτου εξηκολούθησαν την πίεσιν των προς κίνδυνον των φρουρίων και η θέσις των συμμοριωτών απεβή αστελειστική. [...] Τας επιχειρήσεις παρακολούθη ει τον σύγγενος ο υπουργός Εσωτερικών και Αμύνης κ. Γεωργιάδης.
ΚΑΤΑΡΓΗΣΙΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ: Εγκριθέν υπό του πρωθυπουργού κ. Γεωργίου Παπανδρέου, κατετέθη χθες εις την Βουλήν, το νομοσχέδιον «περί καταργήσεως των εκτάτων μέτρων». [...] Ο υπουργός Δικαιοσύνης κ. Πολυχρόνης Πολυζωνίδης ήρχισεν από χθες το απόγευμα υπογράφων τας πρώτας αποφάσεις απολύσεως καταδίκων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και κρατούμενος εις φυλακάς Αιγίνης διά παράβασιν του Γ' Ψηφίσματος Αντόνης Αμπατέλιος, ο οποίος θα απολυθή σήμερον μέχρι μεσημβρίας.
ΠΑΙΣΤΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ - ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Ο καθηγητής κ. Θ. Ραυτόπουλος παρέθεσε πρόγευμα το Σάββατον [25-4-1964] εις την εν Εκάλη έταλιν του προς τιμήν διεθνών προσωπικότητων που επισκέφθησαν την Ελλάδα, του προέδρου της Παγκοσμίου Τραπέζης και της κ. Τ. Γουντ, του προέδρου του μεγάλου δημοσιογραφικού συγχροτήματος Χήριστ, των Ηνωμένων Πολιτειών και της κ. Α. Μπερλίν, ως και του μεγαλοβιομηχανίου Εντγκαρ Κιάζερ. Παρεκάθησαν επίσης ο πρόεδρος της Κυβερνήσεως κ. Γ. Παπανδρέου, ο υπουργός Συντονισμού κ. Γ. Μαύρος, Προεδρίας κ. Α. Παπανδρέου, Βιομηχανίας κ. Ι. Ζιγής, η κ. Ελεν Μάιερ, ο πρόεδρος της Διεθνούς Τραπέζης Ζέλνγκερ των Παρισίων κ. Καργάν, ο κ. Σ. Στρέιτ.
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Ι. ΠΕΠΟΝΗΣ: Ο υπουργός Προεδρίας κ. Α. Παπανδρέου εγκατέστησε χθες την πρωϊαν τον νέον γενικών διεθυντήν του Εθνικού Ιδρύματος Ραδιοφωνίας (ΕΙΡ) κ. Α. Πεπώνην.

paraschos@kathimerini.com.cy
Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΥΨΙΚΑΜΙΝΟΣ

Γράφει ο **ΜΙΧΑΛΗΣ ΤΣΙΚΑΛΑΣ**

Με λένε Λίο

ταν κάνει ζέστη να γινόμαι ένα με την κάτοψη για να δροσερέψω. Μια μύγα πετάει, με εννοχεί, αλλά είναι πολύ γρήγορη για εμένα. Και αυτός ο κύριος με τη γραβάτα που με χαιδεύει ποιος είναι πάλι; Κάτσε να τον μυρίσω... Ρε αυτός μυρίζει καγκουρό, έλα Ανούβη μου! Δεν είμαι καλά, είμαι θλιμμένος. Πολύς κόσμος μπαίνει και βγαίνει, η-συχία δεν βρίσκω. Και όταν δεν μπαίνει κάποιος, φεύγει το αφεντικό μου. Να, άκουσα πως θα πάει σε μια κεντρική (τι είναι αυτό;) να συναντηθεί με κάποιον εκεί.

Ξέρω με ποιον, με εκείνον που τον νευριάζει, όταν μιλάνε στο τηλέφωνο. Γαβίζω ενώ, γιατί νιώθω νευρισμένο το αφεντικό μου αλλά εκείνος μου φωνάζει να σωπάσω και ξεσπάει πάνω μου. Έρχονται τότε δύο χέρια και με σηκώνουν και με πάνε στο δίπλα δωμάτιο. Δεν τον πάω καθόλου εκείνον στο τηλέφωνο, δεν ξέρω το όνομά του, αλλά μετά που τελειώνει η συζήτηση, το αφεντικό ξεκινάει να με τσίσει! Αυτόν θα πάει να βρει τώρα κεντρική όπως τη λένε. Τι σημαίνει κεντρική; Είναι τροφή μήπως ή κάποιο παιχνίδι που δεν αρέσει στο αφεντικό μου; Και θα έρθει πάλι πίσω νευρισμένος και θα πρέπει να του δαγκώσω πάλι το παντελόνι για να με τσίσει. Δεν είναι εύκολο η ζωή του σκύλου, ώρες-ώρες νομίζω ότι χρειάζομαι ψυχολόγο. Το αφεντικό με χαιδεύει και με προσέχει, με συστήνει σε ένα σωρό χέρια με διάφορες μυρωδιές, με θέλει να είμαι φρόνιμος και εγώ με τη σειρά μου το ξεκαθάρισα ότι στο σπάτιό μου το αγόρασον δεν πρόκειται να κοιμηθώ, αλλά θα περιφέρωμαι όπου θέλω σε αυτό το μεγάλο σπίτι. Θυμάμαι τις πρώτες μέρες που ήρθα.

Όλοι λέγανε τη λέξη κούρεμα και εγώ κρυβόμουν συνέχεια για να μη με βρουν και με κουρέψουν. Τελικά νομίζω ότι το έλεγαν μόνο για να με φοβίσουν εφόσον κανείς δεν με κουρέψει. Δεν θα το επέτρεπα! Τώρα, δεν τη λένε πια τόσο συχνά αυτή τη λέξη αλλά και να την πουν, ο κίνδυνος για μένα πέρασε. Με λένε Λίο, εσάς; Νιώθω ότι ζω σε ένα χρυσό κλουβί και τσίσει το ίδιο νιώθετε; Εσάς ποιος σας τσίσει; Οι γάτες που υπήρχαν πριν από τρεις εβδομάδες, δεν με υποδέχτηκαν καλά. Κρατάνε τις αποστάσεις τους. Μόνη μου παρηγορία, ένα πορτοκαλί φρουντωπό παιχνίδι που έχω. Με λένε Λίο, αυτό δεν τον κουρεύει, και μέσα στη μελαγχολία δεν πρόλαβες και μέσα στη μεγαλύτερη εικόνα με έβαλες κι εμένα. Και τι να κάνω, σου κουνάω την ουρά, για την πολιτική δεν έχω άποψη και μου αρέσει συχνά-πυκνά και κυρίως ό-

tsikalasm@sppmedia.com

Ενώνουμε Δυνάμεις

Με άριστα το 10

Γράφει ο **ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ**

1 Στην Τράπεζα Κύπρου. Η επιτυχία έχει πολλές νύφες η αποτυχία είναι πάντα ορφανή. Κανείς δεν θέλει παντρευτεί την άλλοτε νύφη με τη μεγαλύτερη προίκα. Μήπως να φέρναμε πίσω τον Ηλιάδη;

2 Στον Σταυράκη. Μιας και γράφουμε για αποτυχίες, μίλησε και το παιδί ο Χαρίλαος στη Διερευνητική. Όλοι φτάνει εκτός από εμένα είπε. Αυτό δεν είναι διερευνητική αλλά κλωρίνη κλέψ. Διώνει και τους πιο δίσκολους κλέφτες.

3 Στον CEO. Αν για πρόεδρος δεν δέχεται κανείς, για διοικητής της Τράπεζας δεν υπάρχει κανείς (που να μπορεί) στην Κύπρο, και καιρός να δούμε και την επιλογή ξένου που να μη γνάρζει τον κυρ Νίκο, τον κυρ Κώστα, τον κυρ Παντελή, τον κυρ Μιχαλάκη... Βέβαια, μετά από διάφορες κυλοπιτες που εισέπραξε ο Δημητριάδης προσανατολιζείται στον ... Αράπηλου. Αραπίνες μαύρες ερωτηράδες...

4 Στο ΑΚΕΛ. Αγαπημένοι μας σύντροφοι στο ΚΚ Κύπρου, όσο σπρίζετε τον καμένο τον διοικητή περισσότερο τον βουλιάζετε τον άνθρωπο. Γενικά όποιον αγγίζετε πεθαίνει. Μέδουσε.

5 Στο Προεδρικό. Είναι γνωστό πως στον λόφο του Προεδρικού υπάρχουν περισσότεροι δημοσιογράφοι από τον Αλήθεια,

Ο πλέον χρήσιμος συνεργάτης μου.

επειδή, λοιπόν, ο Healthy Πρόεδρος είδε να φιλοκάθονται τα παλικάρια, τους έδωσε εντολή να δώσουν ένα χεράκι και να βοηθήσουν τα αδελφά σωματεία «Πολίτη» και «Αλήθεια».

6 Στον Κασουλίδη. Αφού πέρασαν τα δύσκολα και τα ευτελή (ευρώ, Μνημόνια κ.λπ.) ήρθε η ώρα της υψηλής πολιτικής από τον sir Kass. Το ταξίδι στο Ισραήλ ακολούθησε επίσκεψη στο κομμοπολιτικό Λονδίνο και από εκεί στην Ουάσινγκτον. Αναμένονται οσονούπω ταξιδάκια σε Παρίσι, Μαδρίτη, Ρώμη, Πεκίνο, Μόσχα. Πάντως, δεν

αρχίζει σε ένα sir να ταξιδεύει στην οικονομική θέση με τους κοινούς θνητούς. Shame on you Nikos.

7 Στη Cyta. Την έπεσαν στη Cyta για τα συμβόλαια της μπάλας και θυμήθηκαν πως είναι φύσκα το ποδόσφαιρο. Αλήθεια βρε στον Φίλ; Επειδή νομίζατε πως ήταν σεμνό και ταπεινό και βγάλατε καθημερινή αθλητική εφημερίδα; Μετά Χριστόν προφήτε...

8 Στο Μουσείο. Θα φτιάξουν μουσείο με τη μέθοδο BOT λένε από την κυβέρνη-

ση. Ωχ, γι' αυτό μίλαγε ο 86χρονος κυρ Νίκος Σιακόλας στα στελέχη του πως τον «ενδιαφέρουν μόνο τα μεγάλα έργα δεκαετίας»;

9 Στην Αφύπνιση. Όλοι γνωρίζουμε για την επαγρύπνηση, τώρα είναι η ώρα της... αφύπνιση. Μαζεύτηκαν για να διαμαρτυρηθούν για το Μνημόνιο στη Βουλή και έψψψσαν σούβλα! Να, με αρνί 10 ευρώ το κιλό, γίνεται η αντίσταση στην Κύπρο. Τέζα ο ρεπόρτερ του CNN που βρέθηκε εκεί.

10 Στον Λίο. Είναι γεγονός πως το Προεδρικό παρουσιάζει σημάδια ανοργάνωσης και έλλειψη επικοινωνιακής κατεύθυνσης. Τα πήρε, λοιπόν, στο κρανίο η Προσυπάρχης Έλσα και ανέλαβε να μαζέψει τους Μακάριους, Πάμπους και Βίκτωρες οι οποίοι πλέον υπάγονται στην δικαιοδοσία της. Ο Λίο είναι ο πρώτος πολιτικός διορισμός της Chief of Staff, Elsas Loutsios. Επιτέλους να μπουτ τα πράγματα σε μια σειρά (και αισθητική).

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: **ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΑΝΙΔΗΣ** ■ Διευθύνων Σύμβουλος: **ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ** ■ Διευθυντής: **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ** ■ Αρχισυντάκτης: **ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**Υπεύθυνος Οικονομικού: **ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΕΡΣΙΑΝΗΣ** ■ Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: **ΚΩΣΤΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ** ■ Υπεύθυνος Ατελιέ: **ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ**Νίκου Κρανδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΑΣ** ■ Διεύθυνση συντάξεως: **ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ - ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ**

ΤΩΡΑ *ΟΛΟΙ* ΘΑ ΚΑΤΕΒΟΥΝ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ!

Η Τράπεζα Πειραιώς, σε συνεργασία με τους Δήμους Λευκωσίας και Λεμεσού,
προσφέρει για όλη τη Μεγάλη Εβδομάδα,

ΔΩΡΕΑΝ PARKING ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ!

Για να απολαύσετε το Πάσχα με μια έγνοια λιγότερη.

AWB CYPRUS & GULF

Δήμος Λευκωσίας

Δήμος Λεμεσού

Φταΐνε οι δικοί μας, όχι οι ξένοι λέει το 84%

Δημήτρης Χριστόφιας, Αντρέας Βγενόπουλος, Αθανάσιος Ορφανίδης «πρώτοι» στις ευθύνες, ενώ το 74% πιστεύει ότι θα επιδιωχθεί συγκάλυψη

Του ΜΙΧΑΗΛ ΒΡΥΩΝΙΔΗ

Η Δημοσκοπήση της Καθημερινής, η πρώτη μετά την αποδοχή του Μνημονίου, αποκαλύπτει μια κοινωνία πληγωμένη και εξοργισμένη που βρίσκεται στα όρια της φυσικής επιβίωσης και που κοιτάζει το μέλλον άκρας απαισιοδοξίας χωρίς το παραμικρό ίχνος ελπίδας. Οι πολίτες λειτουργούν σε ένα περιβάλλον που κυριαρχείται από αισθήματα αστάθειας, ανασφάλειας και αμφισβήτησης και είναι εμφανές ότι τα όρια αντοχής τους έχουν εξαντληθεί. Η εμπιστοσύνη στα κόμματα, τα πολιτικά πρόσωπα και τους θεσμούς έχει κλονιστεί ανεπανόρθωτα και οι πολίτες μετακινούνται από την αποστασιοποίηση που παρατηρήθηκε τα τελευταία χρόνια στην ολοκληρωτική περιφρόνηση και αποψίωση της πολιτικής ζωής και των εκπροσώπων της. Το ΑΚΕΛ δέχεται το μεγαλύτερο πλήγμα και αυτό αποτυπώνεται πρόδηλα στο καταθλιπτικό για τα δεδομένα του κόμματος ποσοστό εκλογικής επιρροής, το οποίο κυμαίνεται κάτω από 15%, ενώ πρωτοφανής είναι και η πτώση της δημοτικότητας του γ.γ. του κόμματος που εισπράττει αρνητικές ψήφους από την οριακή πλειοψηφία των ΑΚΕΛικών ψηφοφόρων.

Η εκθεμελίωση του βιοτικού επιπέδου και της ποιότητας ζωής των πολιτών οδηγεί σε πρωτόγνωρες και επώδυνες εμπειρίες με την οικονομική κρίση να επηρεάζει πλέον καταστροφικά την πλειοψηφία των πολιτών, αφού 68% δηλώνουν ανήμποροι να ανταποκριθούν στις άμεσες οικονομικές τους υποχρεώσεις και ανάγκες. Το μέλλον προδιαγράφεται ζοφερό με μόνο 7% να ελπίζουν ότι η οικονομική τους κατάσταση θα βελτιωθεί τους επόμενους 12 μήνες, ενώ αντίθετα 70% αναμένουν περαιτέρω επιδείνωση. Η πιθανότητα απώλειας της εργασίας τους επόμενους 12 μήνες έχει καταστήσει φοβικό σύνδρομο για την οριακή πλειοψηφία (52%) και κυρίως για τους ιδιωτικούς υπαλλήλους (63%) και τους αυτοεργοδοτούμενους (61%).

Μέσα από τον μαρασμό, την απόγνωση και την οικονομική εξάντληση των νοικοκυριών, αναπτύσσονται στην κυπριακή κοινωνία αισθήματα οργής και επικρίσις που δεν αφήνουν κανένα άθικτο. Οι πολίτες αποκαθλώνουν παραδοσιακούς θεσμούς και ευτελίζουν τον πολιτικό κόσμο. Σήμερα, έχει καταρρεύσει κυριολεκτικά ο δείκτης εμπιστοσύνης σε θεσμούς που στο πρότερο κοινωνικό περιβάλλον παρουσιάζονταν ακλόνητοι. Η πλειοψηφία των πολιτών (92%) αίρει την εμπιστοσύνη της προς την Κεντρική Τράπεζα, ενώ 89% των Κύπριων Ευρωπαίων πολιτών, μετά το Μνημόνιο, δεν εμπιστεύονται πλέον την Ε.Ε. Στο ίδιο επίπεδο κυμαίνεται και η άρα της εμπιστοσύνης για τις Συντηκτικές (81%), ενώ 79% απορρίπτει και τη Βουλή με μόλις 21% των πολιτών να την εμπιστεύονται. Η δυσπιστία για την Επισαγγελία και το Δικαστικό σύστημα φθάνει το 66% και 64% αντίστοιχα και η ψήφος εμπιστοσύνης για την κυβέρνηση κυμαίνεται στο 38%.

Ανεπάρκεια ενεργειών κυβέρνησης

Η κυβέρνηση Αναστασιάδη συγκρατεί σε κάποιο βαθμό τα ποσοστά αποδοχής που κέρδισε στον πρώτο γύρο των εκλογών και αυτό οφείλεται κυρίως στους ψηφοφόρους της συγκυβέρνησης, όμως από την άλλη φαίνεται ότι ειδικά στον χώρο του ΔΗΚΟ αρχίζει να σχηματίζεται ένας αρνητικός πυρήνας. Ο δείκτης έγκρισης για τον τρόπο με τον οποίο ο Πρόεδρος Αναστασιάδης εκτελεί τα καθήκοντά του κυμαίνεται στο 43% και ο δείκτης απόρριψης στο 49%. Μεταξύ των ψηφοφόρων του ΔΗΣΥ το ποσοστό έγκρισης φθάνει το 85% και στο ΔΗΚΟ το 50%, όμως στα υπόλοιπα κόμματα η πλειοψηφία απορρίπτει την προεδρία Αναστασιάδη. Η αξιόλογη πτέρνα της κυβέρνησης είναι οι ενέργειές της για την αντιμετώπιση της κρίσης που το 66% δεν τις θεωρεί ικανοποιητικές σε αντίθεση με το 34% που τις χαρακτηρίζει ως ικανοποιητικές. Ακόμα και στον χώρο του ΔΗΣΥ, 31% των ψηφοφόρων δηλώνουν δυσαρεστημένοι με τη διαχείριση της κρίσης. Η κατάσταση της κυβέρνησης να οδηγεί τη χώρα εκτός της κρίσης και να δημιουργήσει συνθήκες ανάπτυξης κρίνεται με αρνητικό φακό, αφού το 55% δεν πιστεύει ότι μπορεί να το επιτύχει, ενώ το 40% έχει θετική άποψη, κυρίως ψηφοφόροι του ΔΗΣΥ (80%).

Ο Πρόεδρος και οι πολιτικοί αρχηγοί δεν εξαιρούνται από τον καταλογισμό ευθυνών και οι δημοτικότητες όλων ανεξαιρέτως καταγράφουν αρνητικό ισοζύγιο κρίσεων. Η δημοτικότητα του Προέδρου είναι 45% και κυμαίνεται περίπου στο ίδιο επίπεδο όπως και στην προεκλογική περίοδο. Στους ψηφοφόρους του ΔΗΣΥ, η δημοτικότητα του Προέδρου ανέρχεται στο 91% και στο ΔΗΚΟ στο 47%. Ο Αβέρωφ Νεοφύτου εισπράττει 44% θετικές κρίσεις και 52% αρνητικές, ενώ ο Άντρος Κυπριανού καταγράφει τη χαμηλότερη δημοτικότητα από όλους τους πολιτικούς αρχηγούς. Η πλειοψηφία των πολιτών (77%) έχει αρνητική γνώμη για τον γ.γ. του ΑΚΕΛ και μόνο 20% εξεφάρσεν θετική άποψη. Είναι η πρώτη φορά στην ιστορία του ΑΚΕΛ που η οριακή πλειοψηφία (51%) των ψηφοφόρων του κόμματος διαμορφώνει αρνητική άποψη για τον ηγέτη του κόμματος. Η δημοτικότητα των υπόλοιπων πολιτικών αρχηγών είναι 27% για τον κ. Καραγιάν, 45% για τον κ. Ομήρου, 39% για τον κ. Συλλούρη και 44% για τον κ. Πετρίδη. Η δημοτικότητα του κ. Λιλλήκα κυμαίνεται στο 37%, εισπράττοντας 32% θετικές κρίσεις στον χώρο του ΑΚΕΛ, 57% στο ΔΗΚΟ και 69% στην ΕΔΕΚ. Η δημοσκοπήση κατέγραψε και την εικόνα του διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας και του γενικού εισαγγελέα. Για τον κ. Δημητριάδη η εικόνα που έχει σχηματιστεί η κοινή γνώμη αγγίζει τα όρια της καθολικής απόρριψης με το 83% να έχει αρνητική γνώμη και μόλις 10% θετική, ενώ ο κ. Κληρίδης αποτελεί εξαίρεση στον κανόνα καταγράφοντας θετικό ισοζύγιο κρίσεων με 47% θετικές και 44% αρνητικές.

Οι απόψεις των πολιτών για διάφορα επιμέρους θέματα που αφορούν το Μνημόνιο, βρίσκονται στις περισσότερες περιπτώσεις σε διάσταση με τις απόψεις που εκφάρσεν τα κόμματα. Για παράδειγμα, 54% των πολιτών θεωρεί εσφαλμένη την καταψήφιση από τη Βουλή της πρώτης απόφασης του Γιούρογκρουπ για «κούρεμα» όλων των καταθέσεων, ενώ 53% τάσσονται υπέρ είτε της πλήρους ιδιωτικοποίησης των Ημικρατικών Οργανισμών (15%) είτε της μερικής ιδιωτικοποίησης (38%). Η πλειοψηφία της τάξης του 64% τάσσεται εναντίον της εξόδου από το ευρώ σε αντίθεση με 31% που επιθυμούν επιστροφή στην κυπριακή λίρα. Η παραμονή στο ευρώ προκρίνεται από την πλειοψηφία των ψηφοφόρων όλων των κομμάτων. Όσον αφορά την προοπτική εξόδου από την κρίση μέσα από την πιστή εφαρμογή του μνημονίου, το 73% των πολιτών αντιμετωπίζει αυτό το ενδεχόμενο απαισιοδοξία.

ΠΟΙΑ ΤΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΕΥΘΥΝΟΝΤΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΓΙΑ ΤΗ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ;

ΔΓ/ΔΑ
4.0%

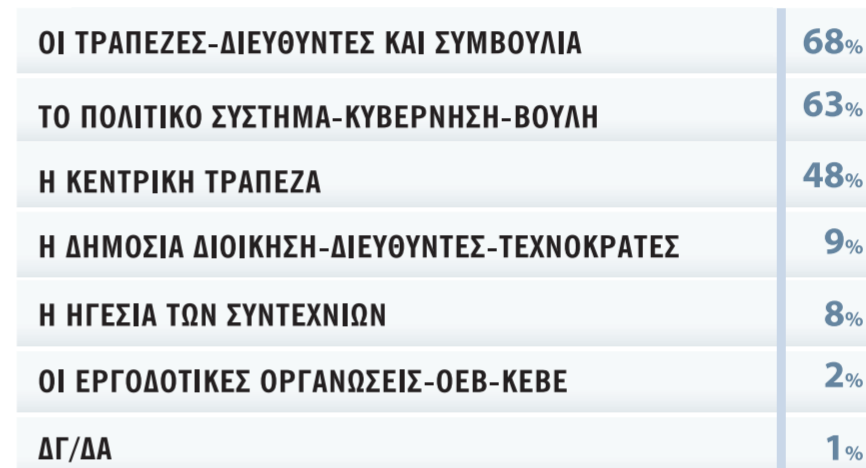
Ποιος κατά τη γνώμη σας ευθύνεται περισσότερο για τη σημερινή οικονομική κρίση

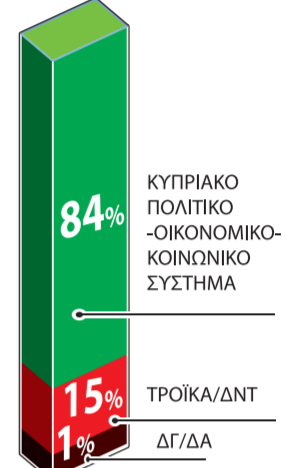
ΕΙΣΤΕ ΥΠΕΡ Ή ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΞΟΔΟΥ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩ;

ΠΟΙΟΙ ΔΥΟ ΘΕΣΜΟΙ Ή ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΕΥΘΥΝΟΝΤΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ;

Ευθυνόμαστε εμείς ή η Τρόικα και το ΔΝΤ;

ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΘΑ ΤΙΜΩΡΗΘΟΥΝ ΤΕΛΙΚΑ ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΥΘΥΝΟΝΤΑΙ;

Η ΚΑΤΑΨΗΦΙΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΟΓΡΟΥΠ ΓΙΑ ΚΟΥΡΕΜΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ ΗΤΑΝ ΣΩΣΤΗ Ή ΛΑΘΟΣ;

ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ ΘΑ ΕΠΙΔΙΩΞΟΥΝ ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΟΣΩΝ ΕΥΘΥΝΟΝΤΑΙ Ή ΘΑ ΠΡΟΣΠΑΘΗΣΟΥΝ ΝΑ ΣΥΓΚΑΛΥΨΟΥΝ;

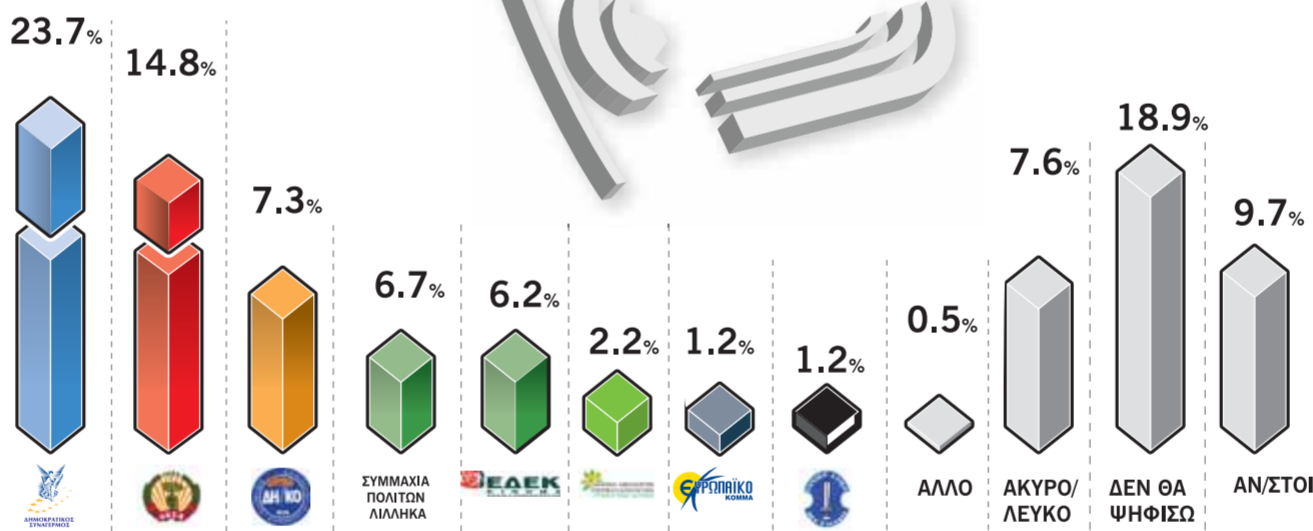
Βαθμός ικανοποίησης από τις μέχρι σήμερα ενέργειες της κυβέρνησης για αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης

ΕΓΚΡΙΝΕΤΕ Ή ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΤΕ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΜΕ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟ Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ΕΚΤΕΛΕΙ ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ;

ΠΡΟΨΕΧΗ ΨΗΦΟΥ

Έχετε θετική ή αρνητική γνώμη για τους παρακάτω:

ΘΕΤΙΚΗ	45%	44%	20%	27%	45%	39%	44%	37%	10%	47%	47%	47%	47%
ΑΡΝΗΤΙΚΗ	51%	52%	77%	68%	50%	56%	50%	58%	83%	44%	44%	44%	44%
ΔΓ/ΔΑ	4%	4%	3%	5%	5%	5%	6%	5%	7%	9%	9%	9%	9%

Σύγκριση με Ιανουάριο 13 για όσους έχουν στοιχεία

Ταυτότητα έρευνας | Ανάθεση: Καθημερινή Κυπριακή Πολιτική & Οικονομική Εφημερίδα ΛΤΔ. Γραφείο: Symmetron Market Research. Ημερομηνία διεξαγωγής: 22-26/04/2013. Κάλυψη: Παγκύπρια, αστικές και αγροτικές περιοχές. Δείγμα: 800 άτομα άνδρες και γυναίκες, 18 χρονών και άνω. **Επιλογή δείγματος:** Τυχαία στρωματοποιημένη δειγματοληψία. **Συλλογή στοιχείων:** Τηλεφωνικές συνεντεύξεις με τη χρήση δομημένου ερωτηματολογίου. **Στατιστικά στοιχεία:** 95% βαθμός εμπιστοσύνης, περιθώριο απόκλισης +/- 3.5. **Στάθμισμα:** Βουλευτικές εκλογές 2011.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Το 79% δείχνει Δημήτρη Χριστόφια

Η πλειοψηφία των πολιτών (79%) καταλογίζει την κύρια ευθύνη για τη σημερινή κρίση και το οικονομικό αδιέξοδο στην κυβέρνηση Χριστόφια, ενώ 13% αποδίδουν την ευθύνη στην κυβέρνηση Αναστασιάδη. Απόδοση της βασικής ευθύνης στην κυβέρνηση Χριστόφια καταγράφεται και στον χώρο του ΑΚΕΛ σε ποσοστό 50%, ενώ 42% των ΑΚΕΛικών θεωρούν υπεύθυνα την κυβέρνηση Αναστασιάδη. Στα υπόλοιπα κόμματα ο καταλογισμός της κύριας ευθύνης στην κυβέρνηση Χριστόφια υπερβαίνει το 90%. Το σημαντικότερο ίσως εύρημα της δημοσκοπήσης είναι η αντίληψη που επικρατεί στην πλειοψηφία των πολιτών (84%) ότι η Κύπρος οδηγήθηκε στο σημερινό αδιέξοδο από το πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό σύστημα που επικρατούσε στη χώρα και όχι από εξωτερικούς παράγοντες όπως την Τρόικα και το ΔΝΤ. Η άποψη αυτή είναι διαχυτή σε όλους τους κομματικούς χώρους. Το μεγαλύτερο βάρος της ευθύνης επιμερίζεται στις τράπεζες με ποσοστό 68% και ακολουθεί με μικρή διαφορά το πολιτικό σύστημα

με 63% και η Κεντρική Τράπεζα με 48%. Μεταξύ των προσώπων που διαχειρίζονταν τα τελευταία χρόνια έμμεσα ή άμεσα την κυπριακή οικονομία (υπουργοί, τραπεζίτες), τη μεγαλύτερη ευθύνη σύμφωνα με 67% των πολιτών φέρει ο Ανδρ. Βγενόπουλος και στη δεύτερη θέση κατατάσσεται ο Αθ. Ορφανίδης με 57%. Στον Χαρ. Σταυράκη αποδίδουν ευθύνες 48% των πολιτών, στον Π. Δημητριάδη 43%, στον Μ. Σαρρή 26%, στον Β. Σιαρρή 17% και στον Α. Ηλιάδη 13%. Οι πολίτες αμφισβητούν την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας απόδοσης ευθυνών που επέλεξε ο Πρόεδρος μέσω του διορισμού της διερευνητικής επιτροπής και προπάντων την πρόθεση τόσο της κυβέρνησης όσο και των κομμάτων για την καταδίκη όσων ευθύνονται για τη σημερινή κρίση. Συγκεκριμένα, 73% των πολιτών δεν πιστεύουν ότι μέσα από τη διαδικασία της διερευνητικής επιτροπής θα τιμωρηθούν όσοι ευθύνονται και πρόσθετα 74% πιστεύουν ότι το πολιτικό σύστημα θα επιδίωξει τη συγκάλυψη των πραγματικών ενόχων.

Τέταρτο κόμμα ο Λιλλήκας

Η απογοήτευση των πολιτών εκδηλώνεται και στην πρόθεση ψήφου για τις βουλευτικές εκλογές με σχεδόν όλα τα κόμματα να καταγράφουν μείωση της εκλογικής τους δύναμης. Το ΑΚΕΛ αντιμετωπίζει το σημαντικότερο πρόβλημα και φαίνεται ότι η μείωση της εκλογικής του επιρροής που παρουσιάζονταν τα τελευταία διάστημα δεν ήταν μόνο αποτέλεσμα φθοράς λόγω εξουσίας αλλά πολύ βαθύτερο. Το ΑΚΕΛ σήμερα, προσελκύει μόνο 14,8% των ψηφοφόρων, ποσοστό ασυνήθιστα μικρό για το κόμμα. Η συσπείρωσή του περιορίζεται στο 54% με πολλαπλές εξουσίες προς τον ΔΗΣΥ (3,9%), την ΕΔΕΚ (3,9%) το ΔΗΚΟ και τους Οικολόγους αλλά κυρίως προς τη Συμμαχία των Πολιτών του κ. Λιλλήκα με 8,8%, ενώ 21% των ψηφοφόρων του κόμματος επιλέγει την αποχή/λευκό. Ο ΔΗΣΥ προηγείται του ΑΚΕΛ κατά δέκα περίπου

μονάδες με ποσοστό 23,7% και συσπείρωση 74%. Οι εισροές προς τον ΔΗΣΥ προέρχονται κυρίως από το ΔΗΚΟ (6,9%) και το ΕΥΡΩΚΟ (16,7%). Το ΔΗΚΟ καταγράφει 7,3% με συσπείρωση 48% και η ΕΔΕΚ συγκεντρώνει 6,2% με συσπείρωση 75%. Κοινά στα δύο αυτά κόμματα κινούνται και τα ποσοστά του νέου πολιτικού σχήματος που εξαγήθηκε πρόσφατα από τον κ. Λιλλήκα, της Συμμαχίας των Πολιτών, με 6,7% καταγράφοντας εισροές 8,8% από το ΑΚΕΛ, 1,8% από τον ΔΗΣΥ, 8,6% από το ΔΗΚΟ, 14,3% από την ΕΔΕΚ και 16,7% από το ΕΥΡΩΚΟ. Η εκλογική επιρροή των Οικολόγων είναι 2,2% και του ΕΥΡΩΚΟ και ΕΛΑΜ 1,2% αντίστοιχα, ενώ το ποσοστό αδιευκρίνιστης ψήφου κυμαίνεται στο 36%.

Ο κ. Μιχάλης Βρυωνίδης είναι διευθύνων σύμβουλος της Symmetron Market Research.

Η Τράπεζα Κύπρου έχει και τη δική μας στήριξη

Σε αυτές τις δύσκολες εποχές, η οικονομία μας έχει ανάγκη από έναν αξιόπιστο και δυνατό τραπεζικό τομέα, ικανό να στηρίξει την ανάπτυξη και την προοπτική του τόπου.

Η Τράπεζα Κύπρου ήταν πάντα “η δική μας τράπεζα”, ο οργανισμός που εμπιστευθήκαμε στις επιχειρηματικές μας προσπάθειες. Σήμερα, στεκόμαστε και πάλι δίπλα στην Τράπεζα Κύπρου στο νέο της ξεκίνημα και διατηρούμε ανέπαφες όλες τις τραπεζικές μας δραστηριότητες κοντά της.

Στηρίζουμε έμπρακτα την Τράπεζα Κύπρου, τη μεγαλύτερη κυπριακή τράπεζα, στο ρόλο ευθύνης της απέναντι και στην οικονομία και στην κοινωνία μας.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ

Σκληρή παρτίδα με το αέριο

Οι ΗΠΑ στο παιχνίδι, η Αγκυρα πιέζει, η Αθήνα υπό παράλυση και το Ισραήλ το σκέφτεται

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

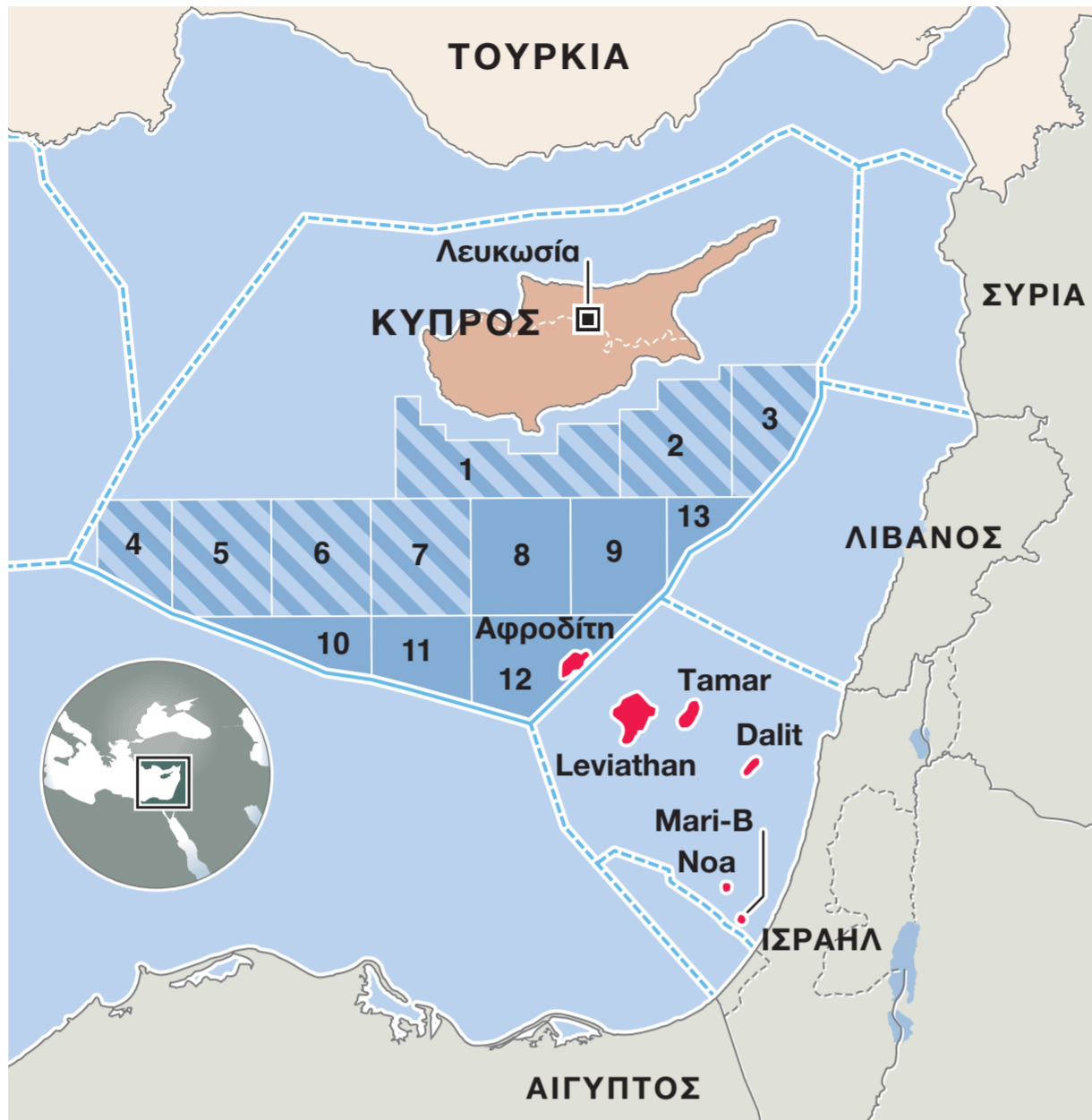
Ασφυκτικό κλειδί, ο οποίος μπορεί να εξελιχθεί και σε θετική κατάληξη για τη Λευκωσία, σχηματίζουν οι γεωπολιτικές εξελίξεις σε σχέση με τις ενεργειακές πηγές στην κυπριακή ΑΟΖ με όλους τους παίκτες να επιδεικνύουν επί του παρόντος την πρόθεση να εμπλακούν σε μια νέα παρτίδα, η οποία ενδεχομένως να είναι και καθοριστική ως προς το κατά πόσο θα δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις που θα επιτρέψουν στην Κυπριακή Δημοκρατία να προχωρήσει όπως σχεδιάζει στην αξιοποίηση του φυσικού αερίου. Πέραν από τους εκ των πραγμάτων επηρεαζόμενους παρονομαστές, Λευκωσία, Αθήνα, Άγκυρα και Τελ Αβίβ, στο παιχνίδι μπαίνουν Λονδίνο και Ουάσινγκτον, με την τελευταία να εμφανίζεται έτοιμη να «μοιράσει» παιχνίδι στο μέγα κεφάλαιο που ονομάζεται «ενεργειακές πηγές» της περιοχής και με το Λονδίνο να τηρεί επί του παρόντος στάση αναμονής. Τα δε διπλωματικά μηνύματα που φεύγουν

Ολοένα και πιο δύσκολη φαντάζει για τη Λευκωσία η εκμετάλλευση του φυσικού αερίου χωρίς λύση

από Μεγάλη Βρετανία και ΗΠΑ φανερώνουν πως οι δύο δυνάμεις ευνοούν τη διασύνδεση της οριστικής επίλυσης διαχείρισης των «ενεργειακών θεμάτων» ευρύτερα με την έναρξη των συνομιλιών για επίλυση του Κυπριακού και κατ' επέκταση την επίτευξη μιας πλήρης σταθερότητας στην ευρύτερη περιοχή. Μια θέση, η οποία κακώς ερμηνεύεται αρνητικά, αφού το θετικό μήνυμα είναι πως οι μεγάλες δυνάμεις επιθυμούν μέσα στη νέα κατάσταση πραγμάτων της περιοχής να συμπεριληφθεί και η Κύπρος διά της συμμετοχής της, μια εξέλιξη που ενδεχομένως για πρώτη φορά κατά την τελευταία 30ετία να θεωρείται ότι υπάρχουν εκείνες οι προϋποθέσεις για επιτυχή κατάληξη. Ωστόσο, επί του πρακτέου τα εμπόδια για την Κυπριακή Δημοκρατία είναι αρκετά, εάν η κατάσταση παραμείνει ως έχει, χωρίς δηλαδή την απαιτούμενη δυναμική για πλήρη σταθεροποίηση της περιοχής, με τη λύση του Κυπριακού να παραμένει ένα σημαντικό κομμάτι στο όλο πάζλ.

5 και όχι 2 τα οικόπεδα

Όπως ήταν ήδη γνωστό η Άγκυρα με διάφορους τρόπους προσπαθεί να παρεμποδίσει τη διαδικασία εκμετάλλευσης των οικόπεδων της κυπριακής ΑΟΖ. Καθόλου τυχαίο δεν είναι άλλωστε ότι η Κυπριακή Κυβέρνηση απέφυγε μέχρι σήμερα να προχωρήσει σε αδειοδότηση των οικόπεδων, για τα οποία η Τουρκία είχε απειλήσει ευθέως και θεωρεί ότι εμπίπτουν και στη δική της ΑΟΖ. Αυτά είναι τα οικόπεδα υπ' αριθμό «1», «4», «5», «6» και «7». Μάλιστα, πρόσφατα έγινε γνωστό ότι η κυβέρνηση έγινε δέκτης «διπλωματικού μηνύματος» από πλευράς ΗΠΑ για τα οικόπεδα «5» και «6» να μην προχωρήσει σε αδειοδότησή τους, μιας και ο δεύτερος κύκλος αδειοδοτήσεων λήγει τ'ελν Μαΐου. Επίσης, σύμφωνα με πληροφορίες, για τα οικόπεδα αυτά υπάρχουν έντονο ενδιαφέρον από την ιταλική εταιρεία «ΕΝΙ». Η εν λόγω εταιρεία, αφού εξασφάλισε άδεια για άλλα δύο οικόπεδα στην κυπριακή ΑΟΖ («2» και «3» ως κοινο-

Η Άγκυρα εποφθαλμιά τα οικόπεδα υπ' αριθμό «1», «4», «5», «6» και «7» της κυπριακής ΑΟΖ. Πρόσφατα έγινε μάλιστα γνωστό ότι η Λευκωσία έγινε δέκτης «διπλωματικού μηνύματος» από πλευράς ΗΠΑ για τα οικόπεδα «5» και «6» να μην προχωρήσει σε αδειοδότησή τους.

Πάσχα η συνάντηση Αναστασιάδη - Νετανιάχου

Για την Κυριακή του Πάσχα προγραμματίζεται η συνάντηση Νίκου Αναστασιάδη και Βενιαμίν Νετανιάχου στο Ισραήλ. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα αναχωρήσει στο μέσο της Μεγάλης Εβδομάδας για τη γειτονική χώρα όπου θα πραγματοποιήσει επίσκεψη εργασίας, η οποία αρχίζει την Κυριακή του Πάσχα και ολοκληρώνεται την Τρίτη, 7 Μαΐου. Ωστόσο ο Νίκος Αναστασιάδης επέλεξε να ξεκουραστεί με την οικογένειά του για μερικές μέρες στο Ισραήλ και επομένως θα μεταβεί στο Τελ Αβίβ στα μέσα της εβδομάδας. Το Μεγάλο Σάββατο θα αναχωρήσουν για το Ισραήλ τα υπόλοιπα μέλη της κυπριακής Αντιπροσωπείας, η οποία θα επιστρέψει Κύπρο το πρωί της Τετάρτης. Ψηλά στην ατζέντα των συναντήσεων βρίσκεται το θέμα του φυσικού αερίου, για το οποίο δεν αναμένεται να ανακοινωθεί η εκκρεμότητα και υπό συζήτηση συμφωνία «συμμεταλλεύσεως», μια και μέχρι στιγμής οι διβουλεύσεις σε τεχνικά ζητήματα δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί. Παράλληλα θα συζητηθεί η έναρξη του διαλόγου για τη «Στρατηγική Συνεργασία Ασφαλείας Ενεργειακής», καθώς και άλλα ζητήματα και ενδεχόμενες συνεργασίες σε άλλους τομείς μεταξύ των δύο χωρών.

πραξη ENI -80%- και Kogas -20%)- «εκδιώχθηκε» από την Τουρκία διά στόματος μάλιστα του Τούρκου υπουργού Ενέργειας, Τανέρ Γιλντιζ, ο οποίος τ'ελν Μαρτίου δήλωσε: «Λάβαμε την απόφαση να μη συνεργαστούμε με την εταιρεία ENI, διακόπτοντας και τα προγράμματα της στην Τουρκία».

Τα δύο όμως οικόπεδα (5 και 6) για τα οποία δέχθηκε η Λευκωσία παράτρηση στην πραγματικότητα γειτνιάζουν με τα οικόπεδα «4» και «7», ενώ στο παιχνίδι μπαίνει και το οικόπεδο «1» και η Άγκυρα θεωρεί ότι και τα εν λόγω πέντε οικόπεδα εμπίπτουν και στη δική της ΑΟΖ. Ωστόσο, το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στα οικόπεδα «5» και «6», λόγω του έντονου ενδιαφέροντος εταιρειών για τα

συγκεκριμένα και όπως αναφέρεται ανωτέρω, το ενδιαφέρον της ιταλικής ENI είναι ιδιαίτερα αυξημένο.

Το Ισραήλ το σκέφτεται

Την ώρα που η Ελλάδα βρίσκεται υπό παράλυση, ο εν δυνάμει «ενεργειακός σύμμαχος» της Λευκωσίας βρίσκεται ακόμη στο στάδιο προβληματισμού και λήψης πολιτικών αποφάσεων. Σύμφωνα με τον υπουργό Εξωτερικών, Ι. Κασουλίδη, το Τελ Αβίβ βρίσκεται προ αποφάσεων για τη στρατηγική που θα ακολουθήσει ως προς τα θέματα του φυσικού αερίου. Ενθύνον της νέας ισραηλινής κυβέρνησης, σύμφωνα με τον ΥΠΕΞ, βρίσκονται κρίσιμα ερωτήματα. «Το πρώτο είναι αν θα πρέπει όλα τα κοιτά-

σματα του φυσικού αερίου να παραμείνουν στη διάθεση της χώρας τους αφενός για την εσωτερική τους κατανάλωση για μεγάλη χρονική περίοδο και αφετέρου για αποθέματα τα οποία πιθανόν να χρειάζονται σε περίπτωση έκτακτων ανάγκης λόγω της μεγάλης σημασίας που αποδίδει το Ισραήλ στην άμυνά του. Φαίνεται ότι τελικά θα πάρουν απόφαση ότι έχουν αρκετά αποθέματα για να μπορούν και να εξάγουν». Το δεύτερο, σύμφωνα με τον κ. Κασουλίδη που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη είναι «ότι ο τρόπος εξαγωγής του φυσικού αερίου του Ισραήλ, όπως οι ίδιοι λένε, δεν πρέπει να είναι μονοδιάστατος αλλά να έχει ταυτόχρονα διάφορες επιλογές και πιστεύω ότι εδώ εμείς έχουμε προσφερθεί να χρησιμοποιηθεί το δικό μας τεμαχικό. Πιθανόν το Ισραήλ να θέλει να αποφασίσει να κάνει και δικό του τεμαχικό και πιθανόν και εμείς να συμφωνήσουμε επί της χρησιμότητας για μέρη του δικού τους τεμαχικού. Αυτά δεν είναι του παρόντος. Είναι των προσεχόν ετών».

Τα ανωτέρω καταδεικνύουν πως η «στρατηγική συμμαχία Λευκωσίας - Τελ Αβίβ» κάθε άλλο παρά κοντά είναι παρά τις όποιες ενδεχομένως πολιτικές βουλήσεις αναπτύσσονται εκατέρωθεν. Η συμμαχία φαίνεται πως περνά μέσα από την ευρύτερη προσπάθεια σταθερότητας της περιοχής και καθόλου άσχετες προς τούτο δεν ήταν οι ενέργειες επαναφοράς των σχέσεων Ισραήλ - Τουρκίας, οι οποίες προέκυψαν μετά από μεσολάβηση του Προέδρου των ΗΠΑ.

Στήνεται σκηνικό για συνομιλίες τον Σεπτέμβριο

Νέα Υόρκη - Ανάλυση του ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΓΙΑΝΙΩΤΗ

Οι επαφές που πραγματοποιήσε στη Λευκωσία και στην Αθήνα την εβδομάδα που πέρασε, ο ειδικός σύμβουλος του γ.γ. του ΟΗΕ για το Κυπριακό, Αλεξάντερ Ντάουερ, φαίνεται ότι τον «προσέκτισαν» στη νέα πραγματικότητα που δημιουργήθηκε στην Κύπρο μετά την αποδοχή του Μνημονίου. Ο κ. Ντάουερ αντιλήφθηκε πως η κυπριακή κυβέρνηση, πριν ακόμη ψηφιστούν οι μνημονιακοί νόμοι και εκταμιευθεί η δόση δεν μπορεί να ξεκινήσει συνομιλίες για το κυπριακό. Όχι μόνο γιατί ακόμη δεν έχει προετοιμάσει το έδαφος, αλλά και γιατί θα αντέτριπε τις ήδη ασταθείς ισορροπίες με τον έτερο κυβερνητικό εταίρο, το ΔΗΚΟ.

Πριν αναχωρήσει για την Τουρκία, όπου θα έχει συνομιλίες το Σάββατο, ο Αυστραλός διπλωμάτης συναντήθηκε την Παρασκευή με τον υπουργό Εξωτερικών Ιωάννη Κασου-

Φόρμουλα για τακτικές συναντήσεις Ελλάδας, Τουρκίας, Βρετανίας και Ε.Ε., με εκπροσώπους των δύο κοινοτήτων

λιδη. Αναλόγως των αποτελεσμάτων των επαφών του με την τουρκική ηγεσία, δεν αποκλείεται ο κ. Ντάουερ να επιστρέψει αύριο (Δευτέρα) στην Κύπρο για ακόμη ένα γύρο επαφών. Όπως ο κ. Ντάουερ έτσι και Βρετανοί και Αμερικανοί, δεν έχουν την παραμικρή αμφιβολία για τις καλές προθέσεις του Προέδρου Αναστασιάδη και τη βούλησή του να εμπλακεί σε σοβαρές συνομιλίες για το κυπριακό πριν από τον Σεπτέμβριο, γι' αυτό ριχνουν πλέον το βάρος των προσπαθειών στο να στηθεί το σκηνικό της διαπραγματεύσεως.

Έτσι, απηχώντας στο επιχείρημα του Προέδρου Αναστασιάδη ότι «ακόμη δεν έχει διοριστεί ο Απηννοκύπριο συνομιλητή και την διαπραγματευτική του ομάδα», ο κ. Ντάουερ ενθάρρυνε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να προχωρήσει σε αυτές τις κινήσεις, για να μην είναι ανέτοιμοι, όταν θα ξεκινήσει η διαδικασία.

Φόρμουλα 4+2

Ένα δεύτερο θέμα, που αντιμετωπίζεται πολύ θετικά στο Λονδίνο και την Ουάσινγκτον και είναι για την ώρα ανεκτό στη Νέα Υόρκη, σχετίζεται με την ιδέα της συνενούρησης σε τακτά χρονικά διαστήματα εκπροσώπων της Ελλάδας, της Τουρκίας, της Βρετανίας και της Ε.Ε., με εκπροσώπους των δύο Κοινοτήτων.

Παρότι η συζήτηση στις ιδέες βρίσκεται ακόμη σε αρχικό στάδιο, εκτιμάται πως από τη στιγμή που θα είναι σε επίπεδο εκπροσώπων κι όχι ηγετών, δεν δημιουργεί προβλήματα. Αντίθετα το θετικό είναι πως ευνοεί στη δημιουργία καλού κλίματος, καθώς οι «4» (πλήν Κυπρίων) θα μπορούν να μεταφέρουν ιδέες και απόψεις στις δύο κοινότητες, ενώ η παρουσία των εκπροσώπων της Ε.Ε. μπορεί να δίνει απαντήσεις σε ζητήματα που αφορούν στο ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Το γχείρημα αυτό θα βρίσκεται υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών. Δεν είναι όμως σίγουρο, πόσο «ευτυ-

χείς» είναι ο κ. Ντάουερ κι οι συνεργάτες του, αφού κατά κάποιο τρόπο κάνουν την πρωτοκαθεδρία. Ταυτόχρονα, υπάρχει κάποιος σκεπτικισμός στην Αθήνα, καθώς η πρόταση «ολισθαινει» προς εξαμερή διάσκεψη.

Το θέμα της δημιουργίας αυτού του «φόρουμ» είναι μεταξύ των ζητημάτων που θα ήθελαν τα Ηνωμένα Έθνη να ξεκαθαριστεί πριν από το καλοκαίρι.

Η υποβολή, στα μέρη του εγγράφου με τις συγκλίσεις και τις αποκλίσεις στις συνομιλίες που διεξήχθησαν από τον Σεπτέμβριο του 2008 μέχρι τη διακοπή τους πέρυσι το καλοκαίρι, φαίνεται ότι τελικά δεν θα γίνει στις συναντήσεις του Ντάουερ με τους δύο ηγέτες στα τέλη Μαΐου, αλλά σε μία ημερομηνία πιο κοντά στην έναρξη των συνομιλιών ή, τουλάχιστον, όταν οριστικοποιηθούν τα ζητήματα της μεθοδολογίας των συνομιλιών.

Κασουλίδης με Κέρι - Μπαιντεν

Η επίσκεψη Ντάουερ σηματοδότησε και την έναρξη των ενημερωτικών επαφών της Λευκωσίας με όλους τους πρωταγωνιστές. Μετά το Λονδίνο την περασμένη εβδομάδα, η επόμενη σημαντική επίσκεψη του υπουργού Εξωτερικών, Ιωάννη Κασουλίδη, θα γίνει στην Ουάσινγκτον, 8-10 Μαΐου. Ήδη έχει προγραμματιστεί συνάντηση του κ. Κασουλίδη με τον Αμερικανό ομόλογό του, Τζον Κέρι, για τις 10 του μηνός (στις 10 το πρωί), ενώ θεωρείται βέβαιη η πραγματοποίηση συνάντησης με τον αντιπρόεδρο των ΗΠΑ, Τζο Μπαιντεν αλλά και οι επαφές με ηγετικά στελέχη του Κογκρέσου.

Η Ουάσινγκτον δείχνει να αντιλαμβάνεται τις δυσκολίες της Λευκωσίας εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, όμως δεν αποκλύπτει τις προθέσεις της σε σχέση με τα θέματα που ήγειρε η Άγκυρα, με την επιστολή του Αχμέτ Νταβούτογλου, προς τον Τζον Κέρι. Η επαναβεβαίωση των γνηστών αμερικανικών θέσεων, σε απάντηση πληροφοριών που δημοσίευσε ο «Πολίτης» για προτροπή προς τον Πρόεδρο Αναστασιάδη να μην δοθεί το οικόπεδο 6 για εκμετάλλευση, περιέχει θετικά στοιχεία, δεν αποτελεί όμως ξεκαθάρα διάψευση.

Απόμακρα τα μέτρα

Όσο οι Αμερικανοί δεν ξεκαθαρίζουν ότι κυριαρχικά δικαιώματα της Κύπρου δεν περιορίζονται μόνο στο τεμάχιο 12 και τα γειτονικά, οι πιθανότητες να ασκηθούν πιέσεις στη Λευκωσία για ενεργειακά Μέτρα Οικονομικών Εμπιστοσύνης είναι αυξημένες.

Την ίδια στιγμή, ενώ δεν απορρίπτεται η ιδέα της ελληνοκυπριακής πλευράς για συζήτηση του γνωστού πακέτου του για άνομη του Βαρωσίου, ο κ. Ντάουερ κι οι συνεργάτες του δεν πιστεύουν πως μπορούν να οδηγήσουν ποθενά.

Πρώτον, γιατί η Άγκυρα θεωρεί το Βαρώσι αναπόσπαστο κομμάτι του εδαφικού

Δεύτερον, γιατί τα μέτρα θα οδηγούν σε μία πολύ αναλυτική συζήτηση τους κι αυτό θα μπορούσε να εκτροχιάσει τις συνομιλίες για συνολική διεύθυνση του Κυπριακού.

Το θέμα των ΜΟΕ για το Βαρώσι και το αεροδρόμιο Τύμμου αναμένουν πάντως να συζητηθεί στις συναντήσεις του κ. Ντάουερ με την τουρκική ηγεσία.

Ψυχρός αέρας στις αμερικανοτουρκικές σχέσεις

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Με αφορμή τις πρόσφατες δηλώσεις του Προέδρου των ΗΠΑ, Μπαράκ Ομπάμα, και του υπουργού Εξωτερικών, Τζον Κέρι, το μέλλον των αμερικανο-τουρκικών σχέσεων βρέθηκε για ακόμη μία φορά στο επίκεντρο των συζητήσεων στην τουρκική πρωτεύουσα. «Τι είδους μοντέλο συνεργασίας αποτελεί η συνεργασία των ΗΠΑ και της Τουρκίας σε διάφορα πεδία, τι στιγμή που η Ουάσινγκτον ασεί δριμύτητα κριτική στην πολιτική γραμμή της Άγκυρας;» Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ» από την τουρκική πρωτεύουσα, το συγκεκριμένο ερώτημα απασχόλησε καθ' όλη τη διάρκεια της προηγούμενης εβδομάδας τους κύκλους της τουρκικής κυβέρνησης.

Κατά τη σύντομη επίσκεψή του στην Τουρκία, το προηγούμενο Σάββατο, ο Τζον Κέρι «συνέστησε» στον Πρωθυπουργό Ταγίπ Ερντογάν την άμεση αναβολή της επικείμενης επίσκεψης του στη Λωρίδα της Γάζας. Η συγκεκριμένη παρέμβαση συνέπεσε με τη δριμύτητα κριτική την οποία άσκησε Ουάσινγκτον μέσω της επίσημης έκθεσης του Υπουργείου Εξωτερικών των ΗΠΑ,

κατά της Άγκυρας σχετικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Τουρκία στο πεδίο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ελευθερίας της έκφρασης. Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, στα μέσα της προηγούμενης εβδομάδας, ο Πρόεδρος Ομπάμα, πραγματοποιώντας ειδική αναφορά στη Γενοκτονία των Αρμενίων, γεγονός που εξόργισε την τουρκική κυβέρνηση. Ο υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας, Αχμέτ Νταβούτογλου, δεν άργησε να επιτεθεί κατά της Ουάσινγκτον και να εκφράσει τον προβληματισμό του για το γεγονός ότι οι ΗΠΑ επικρατούν να αναμειβθούν δημοσίως στα εσωτερικά δρώμενα της Τουρκίας. Από την πλευρά της, η τουρκική πρωθυπουργία ανακοίνωσε ότι το ταξίδι του κ. Ερντογάν στη Γάζα θα πραγματοποιηθεί σύντομα ακριβώς όπως είχε αρχικά προγραμματιστεί.

Τι κρύβεται πίσω από τη νέα ένταση στις σχέσεις της Τουρκίας - ΗΠΑ; Σύμφωνα με πηγές της «Κ» στην Άγκυρα, η έκκληση του Αμερικανού υπουργού Εξωτερικών περί άμεσης αναβολής της επίσκεψης του κ. Ερντογάν στη Γάζα δεν είναι μια τυχαία εξέλιξη. Την τελευταία περίοδο, η Τουρκία φιλοδοξεί να αναλάβει ρόλο δηλαδή διαμεσολα-

Οι φιλόδοξοι σχεδιασμοί του Ερντογάν για την ανάληψη ρόλου διαμεσολαβητή στη «γειτονιά» της Κύπρου και η ενόχληση της Ουάσινγκτον

βητη - συντονιστή σε διάφορες διενέξεις σε μια περιοχή που απλώνεται από τα Βαλκάνια, και την Αν. Μεσόγειο μέχρι την Αφρική και την Κεντρική Ασία. «Η Τουρκία αναζητεί οφέλη στην ένθερμη υπεράσπιση των δυτικών συμφερόντων σε φλεγόμενες περιοχές όπως τα Βαλκάνια, η Κύπρος, η Συρία, η Σομαλία και το Αφγανιστάν», υπογραμμίζουν οι πηγές της «Κ», οι οποίες παρακολουθούν από κοντά τις κινήσεις του κ. Νταβούτογλου και προσθέτουν ότι: «Σε κάποιες περιπτώσεις, οι μεγάλες φιλοδοξίες της Άγκυρας και κυρίως οι σχέσεις της με τα διάφορα ισλαμιστικά στοιχεία προβληματίζουν την Ουάσινγκτον και το Τελ Αβίβ». Σε ποιες περιοχές του πλανήτη εστιάζει την προσοχή του το επιτελείο του τουρκικού

Υπουργείου Εξωτερικών, το οποίο δεν κρύβει πλέον τις φιλοδοξίες του για την ανάληψη του ρόλου διαμεσολαβητή - συντονιστή; Οι πηγές της «Κ» αναφέρονται στις εξής χαρακτηριστικές περιπτώσεις:

• **Συρία:** Εδώ και καιρό η Άγκυρα καταβάλλει έντονες προσπάθειες για την αλλαγή καθεστώτος στη Δαμασκό. Οι συγκεκριμένες προσπάθειες έχουν εντατικοποιηθεί τους τελευταίους μήνες. Σε συνεννόηση και στενή συνεργασία με τις κυβερνήσεις και τις μυστικές υπηρεσίες του Κατάρ, της Σαουδικής Αραβίας, της Ιορδανίας, των ΗΠΑ και των διάφορων δυτικών κυβερνήσεων, η Τουρκία πλέον φιλοδοξεί να αναλάβει τον ρόλο του συντονιστή στις προσπάθειες εξοπλισμού και διπλωματικής κάλυψης της συριακής αντιπολίτευσης. Στη νέα περίοδο, τα Βαλκάνια και κυρίως η Κροατία διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο για τη μεταφορά όπλων διά μέσου της Τουρκίας και του αεροδρομίου της Άγκυρας στη συριακή αντιπολίτευση.

• **Αφγανιστάν:** Σε στενή συνεργασία με τις κυβερνήσεις και τις μυστικές υπηρεσίες του Αφγανιστάν και του Πακιστάν, η Άγκυρα επιχειρεί να ο-

κοδομήσει νέες οδούς επικοινωνίας ανάμεσα στο κίνημα των Ταλιμπάν και την αφγανική κυβέρνηση. Σημαντικό ρόλο σε αυτή την προσπάθεια διαδραματίζει το υψηλόβαθμο στέλεχος των Ταλιμπάν, Μόλλα Αγατζάν, ο οποίος την τελευταία περίοδο έχει βρει καταφύγιο στην τουρκική πρωτεύουσα.

• **Σομαλία:** Η Τουρκία υποστηρίζει οικονομικά και διπλωματικά τη μεταβατική κυβέρνηση της χώρας. Τις τελευταίες εβδομάδες, η Τουρκία «πληρώνει» με αίμα και με μεγάλα οικονομικά κονδύλια την ανάμιξη της στη συγκεκριμένη κρίση.

• **Παλαιστινιακό:** Ο Αχμέτ Νταβούτογλου προωθεί μια φόρμουλα για την επίλυση του Παλαιστινιακού, η οποία βασίζεται σε δυο πυλώνες: Στην αναγνώριση του Ισραήλ από τον μουσουλμανικό κόσμο και την αναγνώριση από το Τελ Αβίβ του Παλαιστινιακού κράτους, το οποίο θα διοικείται από μια κυβέρνηση, η οποία θα γειτνιάζει ιδεολογικά με τη συντηρητική κυβέρνηση της Τουρκίας.

• Η Τουρκία υποστηρίζει τους Σουνίτες του Ιράκ και αναθερμαίνει τις σχέσεις της με όλες τις τουρκόφωνες δημοκρατίες της Κεντρικής Ασίας.

Βασικός πυλώνας η Κύπρος

Όλα δείχνουν ότι η Κύπρος αποτελεί έναν από τους βασικούς πυλώνες των νέων τουρκικών σχεδιασμών. «Η μεταφορά νερού από την Ανατολία στην Κύπρο και η σταδιακή εξάπλωση του τουρκικού κεφαλαίου στο βόρειο κομμάτι της νήσου δεν είναι τυχαίες εξελίξεις», τονίζουν οι πηγές της «Κ» σε ό,τι αφορά τον ρόλο της μεγαλοπύλου στα τουρκικά σχέδια. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η πρόσφατη διαμαρτυρία των Τουρκοκυπρίων. Την προηγούμενη εβδομάδα, μετά από ένα γενικευμένο black out στην άλλη πλευρά της πράσινης γραμμής, η τουρκοκυπριακή εταιρεία «k btek» επέθεσε δημοσίως κατά της τουρκικής κυβέρνησης και ξεκαθάρισε ότι η ενεργειακή κρίση, την οποία αντιμετωπίζει η τ/κ κοινωνία οφείλεται στην αδιεξέλιξη της τουρκικής πλευράς. Σύμφωνα με την τ/κ εταιρία η Άγκυρα δεν επιπρέπει τη δημιουργία νέων μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας επειδή θέλει να παραδώσει τις υφιστάμενες μονάδες στα χέρια του τουρκικού κεφαλαίου.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ

Από τον Αύγουστο και μετά η εκταμίευση της κάθε δόσης θα εξαρτάται από τη συμμόρφωση της Κύπρου έναντι των προνοιών της δανειακής σύμβασης. Η αξιολόγηση θα γίνεται από την Τρόικα ανά τρίμηνο.

Σύντομα η πρώτη δόση αλλά τα δύσκολα έπονται

Τον Μάιο η οικονομική ένεση αλλά από τέλη Ιουλίου η Κύπρος ανηφορίζει τον «Γολγοθά» των τριμηνιαίων αξιολογήσεων

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΝΙΚΟΥ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Δύο δισεκατομμύρια ευρώ θα εισρεύσουν στην Κύπρο αμέσως μετά το Ευροστρουπ της 13ης Μαΐου, ως πρώτη δόση από το πακέτο των 10 δισεκατομμυρίων ευρώ που ενέκρινε και επισήμως το Διοικητικό Συμβούλιο του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ), την Τετάρτη, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι δεν θα ανακύψουν στο μεταξύ απρόοπτα αναφορικά με την έγκριση του Μνημονίου και των εφαρμοστικών του νόμων στην Κυπριακή Βουλή. Η δεύτερη δόση, ύψους ενός δισεκατομμυρίου ευρώ, θα καταβληθεί έως το τέλος Ιουλίου. Οι δύο αυτές δόσεις θα καταβληθούν χωρίς να έχει προηγηθεί αξιολόγηση της Τρόικας, ώστε να εξυπηρετηθούν ομολόγα του Κυπριακού Δημοσίου, που λήγουν μέσα στους επόμενους δύο μήνες.

Ορατός ο κίνδυνος εκτροπής, αφού τα δέκα δισεκατομμύρια θεωρούνται λίγα

Από τα τέλη Ιουλίου, ξεκινάει για την Κύπρο ο «Γολγοθάς» των τριμηνιαίων αξιολογήσεων από κλιμάκιο της Τρόικας, όπως ακριβώς συμβαίνει και με τις υπόλοιπες χώρες που βρίσκονται σε Μνημόνιο. Η χώρα θα ελέγχεται για την επίτευξη σαφώς προσδιορισμένων και μετρήσιμων στόχων, τόσο ως προς τη δημοσιονομική προσαρμογή, όσο και στο σκέλος των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που περιγράφονται στο κείμενο της δανειακής σύμβασης. Η εμπειρία της Ελλάδας αποδεικνύει ότι με δεδομένο ότι οι χώρες που βρίσκονται σε Μνημόνιο δεν έχουν πρόσβαση στις αγορές και άρα καμία άλλη πηγή ρευστότητας για την οικονομία, κάθε καθυστέρηση στην υλοποίηση των στόχων, προκαλεί αναβολή της καταβολής των δόσεων και επομένως χρηματοπιστωτική ασφυξία, επιτείνοντας την ύφεση.

Εφόσον όλα εξελιχθούν ομαλά πάντως, η τρίτη –και πολύ μικρότερη από τις πρώτες δύο– δόση του Μνημονίου θα εισρεύσει στην Κύπρο στις αρχές Σεπτεμβρίου. Προς το τέλος του χρόνου, θα ολοκληρωθεί και η διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών, με στόχο ο δείκτης κεφαλαιακής τους επάρκειας να διαμορφωθεί στο 9%. Για το σκοπό αυτό έχουν προϋπολογιστεί 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ από το Πρόγραμμα. Αν οι ανάγκες των τραπεζών είναι μεγαλύτερες, τότε αυτομάτως θα δημιουργηθεί πρόβλημα, καθώς θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν κεφάλαια από τα 3,4 δισεκατομμύρια ευρώ που έχει υπολογιστεί από τον ΕΜΣ ότι θα χρειαστεί η Κύπρος για την κάλυψη των αναγκών του προϋπολογισμού, τα επόμενα τρία χρόνια. Ως εκ τούτου, η χώρα θα αναγκαστεί να λάβει νέα μέτρα για τη χρηματοδότηση του δημοσιονομικού ελλείμματος. Για την εξυπηρέτηση του χρέους (λήξεις ομολόγων), ο ΕΜΣ έχει προϋπολογίσει 4,1 δισεκατομμύρια ευρώ από το Πρόγραμμα, ποσό που είναι ουσιαστικά μη ελαστικό, εκτός φυσικά αν στο μεταξύ συμφωνηθεί αναδιάρθρωση του εξωτερικού χρέους. Σημειώνεται ότι δεν επιτρέπεται να

Το κυπριακό Πρόγραμμα σε αριθμούς

χρησιμοποιηθούν κεφάλαια από το δάνειο των 10 δισεκατομμυρίων ευρώ για την ανακεφαλαιοποίηση της Τράπεζας Κύπρου, ούτε φυσικά για τη Λαϊκή, η οποία μπήκε σε καθεστώς εκκαθάρισης. Τυχόν επιπλέον ανάγκες της Κύπρου για να φτάσει στο επιθυμητό επίπεδο η κεφαλαιακή της επάρκεια θα καλυφθούν από την πρόσθετη συμμετοχή (bail in) αναφάλιστων καταθετών και την εκποίηση στοιχείων του ενεργητικού της υπό εκκαθάρισης Λαϊκής Τράπεζας. Το Πρόγραμμα θα ολοκληρωθεί, καθώς εκόντων των πραγμάτων, το πρώτο τρίμηνο του 2016, όταν και θα εκταμιευθεί η τελευταία του δόση. Σε αυτή τη χρονική συγκυρία, Ευρωπαϊκοί αξιωματούχοι αρνούνται πεισματικά ότι υφίσταται ζήτημα νέου προγράμματος ή αύξησης της χρηματοδότησης, πέραν των 10 δισεκατομμυρίων ευρώ, λόγω του προβλήματος βιωσιμότητας του δημοσίου χρέους που θα δημιουργούσαν. Ωστόσο, με δεδομένη την εμπειρία της Ελλάδας, δεν αποκλείεται η κατάσταση να αλλάξει. Εξάλλου, η μελέτη βιωσιμότητας του Μνημονίου αναφέρει ρητά ότι οι κίνδυνοι εκτροπής, λόγω βαθύτερης ύφεσης είναι σημαντικοί, ενώ η «Κ» έχει συνομιλήσει με έγκριτους οικονομολόγους σε Βρυξέλλες, Λονδίνο και Ουάσινγκτον, οι οποίοι, όπως αναφέρθηκε χαρακτηριστικά σε εκτενές ρεπορτάζ της περασμένης Κυριακής, θεωρούν σχεδόν αδύνατο «να βγει» το Πρόγραμμα με μόνο 10 δισεκατομμύρια.

Αξίζει ακόμη να αναφερθεί ότι τα καταστήματα και θυγατρικές των ελληνικών τραπεζών στην Κύπρο δεν θα ανακεφαλαιοποιηθούν από το Κυπριακό Πρόγραμμα. Πηγές των Βρυξελλών έλεγαν χθες στην «Κ» ότι η άτεγκτή τους στάση απέναντι στην Τράπεζα Κύπρου

οφείλεται στο γεγονός ότι «δεν μπορούν να πληρώσουν οι Ευρωπαίοι φορολογούμενοι για κακές αποφάσεις τραπεζικών διοικήσεων. Κάπου πρέπει να μπει μια γραμμή. Για την κατάσταση που επικρατεί στο κυπριακό τραπεζικό σύστημα, ευθύνεται κατά το 1/3 η ελληνική χρεοκοπία και κατά τα 2/3 αποφάσεις που σχετίζονται με τη διάθροιση του χαρτοφυλακίου καταθέσεων των κυπριακών τραπεζών στο εσωτερικό της χώρας».

Σε κάθε περίπτωση, το δάνειο της Κύπρου προς τον ΕΜΣ θα αρχίσει να αποπληρώνεται σε δέκα χρόνια από σήμερα. Το επιτόκιο είναι ταυτόσημο με αυτό που δανείζεται ο ΕΜΣ από τις αγορές (περίπου 2%), πλέον ενός μικρού περιθωρίου που χρησιμοποιείται για την κάλυψη του διοικητικού κόστους του οργανισμού, που έχει έδρα το Λουξεμβούργο. Παρά τις δυσκολίες, Ευρωπαίοι αξιωματούχοι εμφανίζονται, δημοσίως τουλάχιστον, βέβαιοι ότι το Πρόγραμμα θα εκτελεστεί. «Με τη χορήγηση έως 9 δισ. ευρώ, τα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης επιδεικνύουν αλληλεγγύη προς την Κύπρο», δήλωσε ο επικεφαλής του Ευροστρουπ, Γερούν Ντάισελμπλουμ, την Τετάρτη, ο οποίος τόνισε ότι η εφαρμογή των προϋποθέσεων που συνδέονται με τη δανειακή βοήθεια θα διασφαλίσουν ότι η χώρα θα οικοδομήσει την οικονομία της σε στέρεες βάσεις. Από την πλευρά του, ο επικεφαλής του ΕΜΣ, Κλάους Ρέγκλινγκ τόνισε ακόμη ότι και μετά από αυτή τη δεύτερη βοήθεια (μετά την Ισπανία), ο Μηχανισμός θα συνεχίσει να έχει τη δυνατότητα να λειτουργεί ως αποτελεσματική ασπίδα για την Ευρωζώνη, καθώς διατηρεί ακόμη το 90% της δανειοδοτικής του ικανότητας, συνολικού ύψους 500 δισ. ευρώ.

Μείωση Βασικών Επιτοκίων κατά 0,5%

Σειρά μέτρων έμπρακτης στήριξης των πελατών μας

Στο πλαίσιο της υλοποίησης σειράς μέτρων με στόχο την έμπρακτη στήριξη των πελατών της (τόσο επιχειρήσεων όσο και ιδιωτών), η Τράπεζα Κύπρου ανακοινώνει ότι τα Βασικά Επιτόκια μειώνονται κατά 0,5% με ισχύ από 1/5/2013. Τα επιτόκια των βάσεων διαμορφώνονται ως εξής:

	Επιτόκιο
Βασικό Επιτόκιο Τράπεζας Κύπρου & πρώην Λαϊκής Τράπεζας	5,25%
Βασικό επιτόκιο Στεγαστικών Τράπεζας Κύπρου	3,50%
Βασικό επιτόκιο Επιχειρήσεων Τράπεζας Κύπρου	4,25%

Από τις πιο πάνω μειώσεις επηρεάζονται όλα τα δάνεια / τρεχούμενοι λογαριασμοί που είναι συνδεδεμένα με τα βασικά επιτόκια της Τράπεζας Κύπρου και της πρώην Λαϊκής Τράπεζας.

Λευκωσία,
26 Απριλίου 2013

Τράπεζα Κύπρου

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ

Λόγος και για «κούρεμα» ομολόγων του κυπριακού δημοσίου

Ευρύτερες επιπτώσεις ενόψει

Όπως μας ενημερώνει ο αδελφός Ιανός από τις ΗΠΑ, ενδιαφέρουσες ήταν οι επισημάνσεις για τις ευρύτερες επιπτώσεις που είχε στις καταθέσεις της Ευρωζώνης το «κυπριακό κούρεμα», σε συζήτηση που έγινε με θέμα την οικονομική κρίση στη Κύπρο, στην οποία έλαβαν μέρος ο καθηγητής και πρώην πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου (και μέλος της επιτροπής σοφών), Σταύρος Ζένιος και οι επίκουροι καθηγητές του Πανεπιστημίου Κολομβία, Preston Keat και Seamus O' Cleircaicain. Ο Preston Keat, που είναι εκτελεστικός σύμβουλος και επικεφαλής του τμήματος πολιτικού ρίσκου χωρών της ελβετικής τράπεζας UBS ανέφερε ότι το κούρεμα καταθέσεων δημιούργησε προηγούμενο και αναφέρθηκε σε εκροή κεφαλαίων που έχει παρατηρηθεί από την Ευρώπη προς την Ελβετία. Δεύτερο προηγούμενο αποτέλεσαν οι κεφαλαιακοί έλεγχοι που ακολούθησαν της απόφασης και τρίτο επικίνδυνο προηγούμενο το τελεσίγραφο της ΕΚΤ για τερματισμό της αναχρηματοδότησης κυπριακών τραπεζών συνδεδεμένο με την ιδέα της ευρω-εξόδου.

Κι άλλο «κούρεμα»

Ο συντονιστής της εκδόλωσης, καθηγητής Οικονομικών Αλέξης Αντωνιάδης σημείωσε ότι δεν θα είναι πιθανό για τους ξένους να επενδύσουν στην Κύπρο, όταν θα υπάρξει έστω κι η ελάχιστη πιθανότητα εξόδου από το ευρώ, ενώ ο Σταύρος Ζένιος εκτιμά ότι στην πράξη η συμφωνία προτρέπει τους επενδυτές να μεταφέρουν τα χρήματά τους σε αμερικανικές και ευρωπαϊκές τράπεζες. Όλα αυτά δημιούργησαν στην Κύπρο την «τέλεια κρίση» ή αλλιώς την τέλεια καταιγίδα, με σοβαρές επιπτώσεις και στην Ευρωζώνη. Και το πώς θα βγούμε απ' εκεί, μάλλον στον Θεό και στο αέριο έχουμε εναποθέσει τις ελπίδες μας, γιατί προτάσεις ακόμη δεν βλέπουμε. Αφήστε που η μη βιωσιμότητα του χρέους καθιστά αναπόφευκτο το «κούρεμα» του χρέους, αγνώστου μορφής. Γιατί, αφού βλέπω κλωμό το να μας χάρισουν οι νέοι δανειστές μας μέρος των χρεών, μάλλον τα ομόλογα του κυπριακού δημοσίου θα κουρευτούν, τα οποία βρίσκονται κατά 85% σε κυπριακά χέρια, τράπεζες, Ταμεία Προνοί-ας κ.λπ. Άρα, τα δεινά μας μόλις τώρα αρχίζουν.

Χωρίς απάντηση

Το μήνιμα από τους πολιτικούς διαδρόμους της Ε.Ε., που έφτασε στη στήλη, λέει ότι, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν πρόκειται να απαντήσει στην επιστολή του Προέδρου Νίκου Αναστασιάδη για το ζήτημα της ανεξαρτησίας της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Προστίθεται δε ότι προς το παρόν απόφαση για παραπομπή της Κύπρου στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο με την κατηγορία ότι η κυβέρνηση δεν σεβείται την ανεξαρτησία της Κεντρι-

Ρε συ, τι γερεύει ο Mr Veau στο εδώλιο της Ερευνητικής;

κής της Τράπεζας, δεν έχει ληφθεί. Παρόλα αυτά, τόσο η Φρανκφούρτη, όσο και η Κοινοτή, στις Βρυξέλλες, παρακολουθούν στενά τις εξελίξεις στο κυπριακό πεδίο και επιφυλάσσονται. Πάντως, το γεγονός ότι δεν θα λάβει απάντηση ο Πρόεδρος, από μόνο του αποτελεί είδηση...

Καλλής και Αλέφαντος

Παρατίθεται και ο Παναγιώτης Καλλής από την Ερευνητική Επιτροπή, ακολουθώντας τον Γιαννάκι Κωνσταντινίδη και προβάλλοντας ως λόγο παραιτήσης την εμπλοκή του δικηγορικού γραφείου των παιδιών του στην υπόθεση, λόγω σχετικών προσφυγών. Ουδείς ψόγος. Όμως το να εμφανίζεται ένας δικαστής του κύρους του κ. Καλλή, ενώπιον των τηλεοπτικών φακών, ενδεδυμένος τις αθλητικές του φόρμες, θυμίζοντας Αλέφαντο, και να οργίζεται κραδαινώντας τις κόλλες του, είναι πρωτοφανές στα χρονικά της κυπριακής δικαιοσύνης. Ασχέτως αν είχε δίκαιο ή άδικο στην κριτική του, η εικόνα τον άφησε εκτεθειμένο κατά την αντίληψή μας.

Πτέρυγα «VIP»

Επί της ουσίας, η Ερευνητική Επιτροπή πριν καν αρχίσει το παιχνίδι «πάτησε γραμμή» κατά την ποδοσορροική αργκό και γι' αυτό αλλά και λόγω προ-

γούμενης εμπειρίας του κόσμου από τις Ερευνητικές Επιτροπές, όπως δείχνει και η δημοσκοπήση της «Κ», το 73% των πολιτών δεν πιστεύουν ότι μέσα από τη διαδικασία της Ερευνητικής Επιτροπής θα τιμωρηθούν όσοι ευθύνονται και πρόθετα 74% πιστεύουν ότι το πολιτικό σύστημα θα επιδιώξει τη συγκάλυψη των πραγματικών ενόχων. Για να εντοπισθούν οι ευθύνες και οι υπεύθυνοι, δεν μπορούν να συστηθούν ερευνητικές επιτροπές τα πορίσματα των οποίων με μαθηματική ακρίβεια θα καταλήξουν πάλι σε κάποιο συρτάρι, γιατί δεν θα βολεύει

τους αυτουργούς και τους κολαούζους τους. Η κάθαρση μπορεί και πρέπει να έρθει μόνον με ποινικούς ανακριτές οι οποίοι θα περατώνουν τις ανακρίσεις για κάθε θέμα ξεχωριστά και θα παραπέμπουν τους κατηγορούμενους κατευθείαν στο σκαμνί. Τα άρθρα 112 και 113 του Συντάγματος είναι σαφέστατα και οποιοδήποτε άλλη διαδικασία μόνον παλιούς εφιάλτες του Μαρί και του πορίσματος Πολυβίου Ξυπνά. Ακόμα και στην Ελλάδα που της σούσανε τα χίλια μύρια και έχουν καταφέρει να γεμίσουν τον Κορυδαλλό με δήθεν επώνυμους και κάθε λογής λαμόγια. Οι δικές μας Κεντρικές Φυλακές γιατί δεν έχουν αποκτήσει ακόμα πτέρυγα «VIP»;

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Αντρέας Βγενόπουλος

Μεσίε Βγενό, θα πρέπει να αφήνεται τα καθρεφτάκια για τους ιδιογενείς, όταν κατακεραυνώνεται άλλους για την υπόθεση Μιλόσεβιτς. Επί δικής σας διοίκησης στη Μαργίτη Λαϊκή γιατί διατηρήσατε ως νομικούς συμβούλους το ίδιο δικηγορικό γραφείο, «Τόσσου Παπαδόπουλου» και τον κ. Πάμπο Ιωαννίδη; Θα πώ στη ζούγκλα με τον Ταρζάν...

«Κουρεμένος» Αμερικανός

Έφτασε η χάρη μας στην Αμερική! Τι ήθελε ο θυμωρός πολυκατοικίας να σπεύσει χαρούμενος να συστήσει Κύπριο διπλωμάτη σε Αμερικανό ένοικο του κτηρίου; «Καμένος» ο Αμερικανός από το «κούρεμα» των καταθέσεων άρχισε να λείει στον εκπρόσωπο της Κύπρου, τον πόνο του. Του είχε συστήσει ο λογιστής του να μεταφέρει στην Κύπρο τις καταθέσεις που διέθετε λόγω το ότι θα απολάμβανε το ψηλό επίδοκό του 5% και κάτι. Αυτό δελεόστηκε κι έβαλε δύο εκατ. ευρώ στη «Λαϊκή» (ρουλέτα) και τώρα το φυσάει και δεν κρυώνει. Αν τα χρήματα ήταν «δηλωμένα», υποθέτω πως μπορεί να περιορίσει κάπως τη ζημιά, στην

επόμενη φορολογική του δήλωση. Αλλά, ακούει Κύπρο και τον πιάνει σύγκρυο.

Συνάντηση των Γιάννηδων

Διευθετήθηκε τελικά για τις 10 Μαΐου η συνάντηση του υπουργού Εξωτερικών, Ιωάννη Κασουλίδη, με τον Αμερικανό ομολογού του Τζον Κέρι στην Ουάσινγκτον. Την προηγούμενη μάλλον θα δει και τον αντιπρόεδρο Τζον Κέρι και επιφανή μέλη της Γερουσίας (ακούω για δείπνο που θα οργανώσει ο πρόεδρος της επιτροπής Εξωτερικών Σχέσεων, Μπριμ Μενέντεζ), αλλά και δείπνο με τον Αρχιεπίσκοπο Δημήτριο και επιλεγμένα στελέχη της κυπριακής παροικίας και επιφανείς ομογενείς επιχειρηματίες, για τα θέματα που άπτονται της αλληλεγγύης της Ομογένειας προς την Κύπρο. Η Νέα Υόρκη είναι για την ώρα εκτός προγράμματος, μάλλον κακώς, αφού μετά τις επαφές Ντάουερ στο τρίγωνο Λευκωσία - Αθήνα - Άγκυρα και πριν από το δείπνο των ηγετών στις 22 Μαΐου, δεν θα ήταν άσχημο ο γ.γ. του ΟΗΕ να ακούσει κατευθείαν τις θέσεις μας. Κι η εμπειρία του παρελθόντος έχει αποδείξει πως όταν του τα λέμε, τα θυμάται για λίγο καιρό και δρα αναλόγως. Εντάξει, είναι δύσκολα τα πράγματα, μην ξεχνάμε όμως πως οι Τούρκοι επίσημο βλέπουν τον γ.γ. του ΟΗΕ και τον Αμερικανό υπουργό Εξωτερικών σχεδόν κάθε δύο εβδομάδες.

Κυκλώματα και παρέες

«Φαίνεται ότι λειτουργεί ένα κύκλωμα ιδιαίτερα δε με ό,τι έχει σχέση με τα τουρκοκυπριακά. Εκεί έχουν αναπτυχθεί κύκλωματα ιδιαίτερα σε μια από τις επαρχίες μας -στη Λάρνακα- αυτή η παρανομία φαίνεται ότι ανθεί. Επαναλαμβάνω δεν είμαστε απαθείς και θα εμπλακεί άμεσα η Αστυνομία», δήλωσε ο υπουργός Εσωτερικών, την περασμένη Τρίτη. Έ, δεν θέλαμε κι υπουργό να μας το πει, και δη Συγκράτη. Μόνο άμα διαβάζει κανείς τα άρθρα του Σενέρ Αλεβέντ και έβλεπε τις μεταφορές, έστω τις επίσημες του ΓΤΠ, από τα πρωτοέλιδα της «Αφρικής» με τις συγκεκριμένες καταγγελίες για το κύκλωμα με τις τ/κ περιουσίες, θα ήξερε, εδώ και οκτώ τουλάχιστον χρόνια, ότι κάποια καλόπαιδα του Κτηματολογίου μαζί με ένα κύκλωμα μεσαζόντων και δικηγόρων είχαν στήσει χοντρό πάρτι. Όμως τότε όλο αυτό το σινιάφι μαζί με το άλλο των τραπεζιτών έκλεβαν κανονικά και με τον νόμο και θεωρούνταν και οι έξυπνοι, διότι μπορούσαν, ενώ οι άλλοι ήμασαν ανίκανοι. Από πλευρά δεν κυβερνήσεως κανείς δεν είχε τη βούληση να τα βάλει με κύκλωματα που κλέβανε, ιδιαίτερα αν αυτό ήταν περιουσίες Τουρκοκυπρίων. Όσο για τον εισαγγελέα, μου φαίνεται, ότι το μόνο που κάνει αυτεπάγγελτα είναι να παραγγέλει σουβλάκια. Κυκλώματα οι κάτω κύκλωματα και οι Πάνω: από πού να γλυτώσει η Κύπρος;

Γράφει ο **ΙΑΝΟΣ**

ΒΟΛΕΣ

Κανιβαλισμός εργαζομένων και ραχάτι αρμοδίων

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΠΑΡΗ

♦ **Ρε φίλε,** ακόμη λίγο θα πληρώνουμε το αφεντικό, για να δουλεύουμε. Η κουβέντα αυτή ακούγεται συχνά πυκνά, ανάμεσα στους εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα. Οι μισθοί καταβαραθρώθηκαν με την απειλή της απόλυσης και κανένας δεν λέει κουβέντα. Όλοι «κρύφουν για να περάσουν» και να διατηρήσουν τη θεσούλα τους. Τουλάχιστον τώρα έχω ένα κομμάτι ψωμί, μονολογούν και αν με απολύσουν κανένας δεν θα γυρίσει να με δει. Το κράτος χρεοκόπησε, οι θεσμοί διαλύθηκαν και κανένας δεν νοιάζεται για τον γειτόνά του. Η ανεργία εκτοξεύτηκε στα ύψη, η ύφεση κατεβαίνει στα τάρταρα, οι μεροκαματιάρηδες ανεβαίνουν τον δικό τους Γολγοθά, τα γραφεία εργασίας πλημμυρίζουν από απελπισμένους ανθρώπους, ενώ το βαθύ κράτος των αρμοδίων, συνεχίζει το ραχάτι.

♦ **Ο κάθε** ανευθινο-υπεύθυνος αγωνίζεται να διαφυλάξει τον μικρό του βασιλείο και ασ διαλύονται τα πάντα γύρω τους. Η μεσαία εισοδηματική τάξη διαλύεται. Η υψηλή εισοδηματική ομάδα, οχυρώνεται και διασφαλίζει τα προνόμιά της. Ενώ η ανίσχυρη χαμηλή εισοδηματική τάξη, αναζητεί πλέον τα κοινωνικά παποπλάγια. Ο χρόνος κυλά, οι εργαζόμενοι άρχισαν να δέχονται τα κτηνήματα του «κουρέματος» με μειώσεις μισθών και ωφελημάτων, ενώ οι απειλές για απολύσεις, προκαλούν αισθήματα «κανιβαλισμού» ανάμεσα σε κλάδους εργαζομένων. Όχι μόνο εντός των επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα, αλλά και ανάμεσα στους εργαζομένους του Δημοσίου.

♦ **Σε πολλές** ιδιωτικές επιχειρήσεις τα αφεντικά βάζουν τη «θηλιά στον λαιμό των εργαζομένων» και καλούν τους υπαλλήλους, είτε να δεχθούν μειώσεις μισθών, μέχρι και το ήμισυ, είτε να απολυθούν συνάδελφοί τους. Μέχρι στιγμή υπερισχύει η κοινωνική αλληλεγγύη, «προς τέρψιν» των αφεντικών, αφού διατηρούν τους υπαλλήλους τους. Ωστόσο, η μείωση του κύκλου εργασιών είναι τόσο μεγάλη και έτσι σε πολλές περιπτώσεις ακολουθούν οι απολύσεις. Τότε είναι που αρχίζουν οι «κανιβαλισμοί» με τη μορμούρα, ότι εγώ είμαι καλός, εγώ δουλεύω και αυτοί είναι κακοί και δεν δουλεύουν. Και όλα αυτά για να διατηρηθούν μερικές θέσεις εργασίας.

♦ **Οργή** και αγανάκτηση προκαλεί το γεγονός ότι με μαγικό τρόπο, το πλήθος των διευθυντών του Δημοσίου, πέτυχαν εξαιρέσεις από τις περικοπές. Αν είχαν και ευθύνει και λογοδοτούσαν για τη δουλειά τους, να το καταλάβει κανείς. Αλλά εδώ ο κόσμος χάνεται και όλοι οι τεχνοκράτες βρίσκονται στο απυρόβλητο. Οι περικοπές σταματούν στις μεσαίες κλίμακες του Δημοσίου, ενώ οι υπηλθόμισθοι εξακολουθούν να απολαμβάνουν επιδόματα και άλλα προνόμια. Γιατί άραγε δεν τίθεται ένα πλαίσιο στο ύψος των μισθών και με τα χρήματα που θα εξοικονομηθούν, να επιμηκυνθούν τα επιδόματα ανεργίας και βεβαίως να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας;

♦ **Για παράδειγμα** θα μπορούσε ο υπηλθότερος μισθός να ήταν τρεις χιλιάδες ευρώ και να αποκοπούν όλα τα

άλλα ωφελήματα. Αν τα χρήματα παραμείνουν στους υπηλθόμισθους, ένα μεγάλο μέρος θα δαπανηθεί σε λύσσα και ταξίδια στο εξωτερικό, όπως έπρατταν οι «εκλεκτοί» τόσα χρόνια. Ενώ αν διατεθούν για τους φτωχούς, τότε θα δαπανηθούν για είδη πρώτης ανάγκης και σίγουρα ένα σημαντικό ποσό θα επιστρέψει πίσω στο κράτος μέσα από τους φόρους. Καλές οι εξαγγελίες της κυβέρνησης για επιδοτήσεις μισθών, αλλά και τα χρήματα είναι πολύ λίγα και οι τομείς για τους οποίους προσφέρονται, δεν φαίνεται ότι θα φέρουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

♦ **Για δεκαετίες** οι δημόσιες υπηρεσίες στεγάζονταν σε λυόμενα υποστατικά και δικαίως διαμαρτύρονταν οι υπάλληλοι, έστω και αν ήταν ακριβοπληρωμένοι σε σχέση με τους υπαλλήλους του ιδιωτικού τομέα. Τα τελευταία χρόνια άρχισαν να κτιζονται κτήρια του Δημοσίου, αλλά από το ένα άκρο, φθάσαμε στο άλλο. Τεράστια γραφεία και στα περισσότερα κάθονται ένας ή δύο υπάλληλοι, χωμένοι πίσω από ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Σε όλο τον προηγούμενο κόσμο, οι υπάλληλοι κάθονται μαζί, σε τερματιστές και σε μικρά γραφεία. Μόνο οι διευθυντές έχουν ξεχωριστά γραφεία και αυτά στις περισσότερες περιπτώσεις βρίσκονται δίπλα στους εργαζόμενους και μάλιστα έχουν και τζαμαρίες για να γνωρίζουν οι εργαζόμενοι πώς δουλεύει ο προϊστάμενός τους.

♦ **Αντί το κράτος** να αρχίσει να κτίζει νέα γραφεία, ας χαλάσει τους τοίχους και ας βάλει τους υπαλλήλους να κάθονται μαζί. Με τον τρόπο αυτό, θα δημιουργηθούν και καλύτερες σχέσεις και για να αυξηθεί και η παραγωγικότητα, αφού ο ένας θα βλέπει τι κάνει ο άλλος και θα μειωθεί η μορμούρα. Μπορεί να δυσχεραστούν κάποιοι πάμπλοτοι, οι οποίοι ενοικιάζουν τα υποστατικά τους, στο σίγουρο ενόκειο του Δημοσίου, αλλά στην κατάσταση που φθάσαμε, πρέπει κάτι να προσφέρουν και αυτοί για το δημόσιο καλό.

Χρήστος Θ. Λοτιτίδης

Το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας

Η πολυπλοκότητά του και η ανεπιτυχής προσπάθεια αναθεώρησής του, το 1963

Το βιβλίο διατίθεται: Εκδόσεις Σάκκουλα: Ιπποκράτους 23, 10679 Αθήνα | Φράγκων 1, 54626 Θεσσαλονίκη
Από τα γραφεία της εφημερίδας Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, Έγκωμη, τηλέφωνο 22 472500

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ

Ιούλιου ή Σεπτεμβρίου το Πολιτικό, Καταστατικό Συνέδριο του κόμματος. Μετά θα ακολουθήσει το Εκλογικό Συνέδριο. Ο Μ. Κυπριανού διαφωνεί με αλλαγές στην εκλογική διαδικασία, αν θα ισχύουν από τώρα.

Διαγραφές στελεχών ενόψει στο ΔΗΚΟ

Και ο Μάρκος στο κομματικό παιχνίδι - Μετά το Καταστατικό οι εκλογές

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Σε ρυθμούς Συνεδρίων και Εκλογών εισέρχεται το ΔΗΚΟ, το οποίο λόγω των εξελίξεων στην οικονομία «άφησε στη μέση» ανοικτή ατζέντα, με αποτέλεσμα να υπάρχουν αρκετά ζητήματα σε εκκρεμότητα. Το περιβάλλον ενδοκομματικά άρσισε σιγά-σιγά να οδεύει σε περίοδο «Εκλογών και Καταστατικών αλλαγών» με τους δύο ενδιαφερόμενους για την προεδρία του κόμματος, Μάριο Καρογιάν και Νικόλα Παπαδόπουλο, να προτοιμάζονται αναλόγως. Στο παιχνίδι, ωστόσο, εισέρχεται και ο Μάρκος Κυπριανού, ο οποίος επί του παρόντος δεν έχει ξεκαθαρίσει κατά πόσο ενδιαφέρεται για μια θέση στην ανώτατη ηγεσία του κόμματος (πιθανότητα για αναπληρωτής πρόεδρος), ένα ενδεχόμενο όμως το ο-

ποίο θεωρείται πολύ πιθανό. Το αξιοσημείωτο όμως είναι πως στο ΔΗΚΟ «δεν ξέχασαν» την ανοικτή ατζέντα, στην οποία υπάρχει και το θέμα της εξετασής προεκλογικής συμπεριφοράς στελεχών του κόμματος.

Όπως πληροφορείται η «Κ» αμέσως μετά το Πάσχα θα συνέλθουν τα συλλογικά όργανα του ΔΗΚΟ (Εκτελεστικό Γραφείο), το οποίο θα εξετάσει δύο ζητήματα.

Πρώτον. Αξιολόγηση των αποτελε-

Αμέσως μετά το Πάσχα το Εκτελεστικό Γραφείο θα ανοίξει θέμα για την προεκλογική συμπεριφορά στελεχών

Ο ρόλος του Μάρκου Κυπριανού

Στο παιχνίδι των ενδοκομματικών ζυμώσεων εισέρχεται και ο Μάρκος Κυπριανού, ο οποίος όπως πληροφορείται η «Κ» πρόσφατα συναντήθηκε με τον Νικόλα Παπαδόπουλο, με το περιβάλλον αμφοτέρων, όμως, να απορρίπτει ότι συζητήθηκε πιθανή συνεργασία των δύο για τις επικείμενες ενδοκομματικές εκλογές και γενικά ότι έγινε συζήτηση για τις ενδοκομματικές υποθέσεις. Πάντως, είναι γεγονός ότι οι κομματικές εξελίξεις δεν αφήνουν αδιάφορο τον πρώην ΥΠΕΞ, με πρόσωπο του στενού περιβάλλοντός του να σημειώνει στην «Κ» πως ο Μάρκος Κυπριανού «έχει και άποψη και θέση για την επόμενη μέρα στο ΔΗΚΟ». Μάλιστα, σύμφωνα με τον ίδιο αξιωματούχο, ο πρώην ΥΠΕΞ απορρίπτει τον τρόπο που οδεύει το κόμμα προς «ακτοποίηση των ενδοκομματικών ζητημάτων και το καλύτερο θα ήταν να εξαγγυηθεί το εκλογικό συνέδριο έτσι ώστε να προ-

χωρήσουν τα πράγματα με ένα φυσιολογικό τρόπο προς την εκλογή της ηγεσίας». Πρόσθεσε παράλληλα πως «δεν υπάρχει διαφωνία στο κατά πόσο θα προηγηθεί Καταστατικό Συνέδριο, αλλά ο Μάρκος φέρεται να διαφωνεί κάθεται στο ενδεχόμενο να επικριρθούν αλλαγές στον τρόπο διεξαγωγής της εκλογικής διαδικασίας. Αλλά ακόμη και εάν υιοθετηθούν αλλαγές, αυτές θα πρέπει να τεθούν σε ισχύ στο μεθεπόμενο εκλογικό συνέδριο και όχι σε αυτό», δήλωσε χαρακτηριστικά το ΔΗΚΟϊκό στέλεχος που διατηρεί επαφή με τον Μάρκο Κυπριανού. Τέλος, ως προς το ενδεχόμενο διαγραφών, το «στρατόπεδο Μάρκου» εμφανίζεται να διαφωνεί με ενέργειες που στόχο θα έχουν τον Νικόλα Παπαδόπουλο, με το ίδιο πρόσωπο να σημειώνει πως «ίσως να διαφανεί ότι δικαιολογείται η διαγραφή κάποιων άλλων στελεχών αλλά όχι του Νικόλα».

σμάτων των προεδρικών εκλογών και εξέταση των περιπτώσεων εκείνων των στελεχών, τα οποία με διάφορες ενέργειες, πράξεις και δηλώσεις τους αντιστρατεύτηκαν ουσιαστικά το κόμμα και την επιλογή του για τις προεδρικές εκλογές. Αξιωματούχος του ΔΗΚΟ απάντησε καταφατικά σε ερώτηση της «Κ» κατά πόσο παραμένει στο τραπέζι το ενδεχόμενο διαγραφών στελεχών από το κόμμα. «Βεβαίωτα να.

Το ενδεχόμενο να αντιμετωπίσουν κάποιοι επιπτώσεις είναι ανοικτό και ίσως και κάποιοι να βρεθούν εκτός κόμματος», δήλωσε χαρακτηριστικά. Σύμφωνα με το ίδιο στέλεχος οι όποιες περιπτώσεις θα εξεταστούν «με άκρως πολιτικά κριτήρια, μιας και το θέμα είναι εξόχως πολιτικό, αφού είχαμε συγκεκριμένη απόφαση του Κόμματος για συγκεκριμένη πορεία στις προεδρικές εκλογές και συγκεκριμένα στελέχη αντιστρατεύτηκαν την απόφαση αυτή με συγκεκριμένες πολιτικές ενέργειες και δηλώσεις τους».

Δεύτερον. Ένα άλλο θέμα που θα εξεταστεί είναι οι ενδοκομματικές διαδικασίες προς το Συνέδριο. Εντός του ΔΗΚΟ φαίνεται πως υπάρχει έντονα η άποψη να προηγηθεί ένα Πολιτικό και Καταστατικό Συνέδριο, κατά το οποίο θα καθοριστούν ρόλος, ευθύνες και προτεραιότητες του κόμματος. Επίσης να προχωρήσουν σε καταστατικές αλλαγές και μεταρρυθμίσεις, «οι οποίες να επιτρέπουν στο κόμμα να αναπροσαρμοστεί στις ανάγκες της κοινωνίας». Το Συνέδριο αυτό είτε θα καθοριστεί εντός Ιουνίου, είτε εντός Σεπτεμβρίου. Ως προς το Εκλογικό Συνέδριο αυτό είτε θα καθοριστεί ημερολογιακά από την Κεντρική Επιτροπή του κόμματος, η οποία θα αποφασίσει και θα συγκαλέσει και το Πολιτικό / Καταστατικό Συνέδριο είτε η Κ.Ε. θα εξουσιοδοτήσει το Πολιτικό / Καταστατικό Συνέδριο να καθορίσει την ημερομηνία διεξαγωγής των ενδοκομματικών εκλογών.

• Προσωρινή αναστολή χρεώσεων

• Ρύθμιση υποχρεώσεων

Σειρά μέτρων έμπρακτης στήριξης των πελατών μας

Στο πλαίσιο της υλοποίησης σειράς μέτρων με στόχο την έμπρακτη στήριξη των πελατών της, η Τράπεζα Κύπρου εφαρμόζει αναστολή χρεώσεων που θα ισχύει για 75 μέρες, από τις 16 Απριλίου μέχρι τις 30 Ιουνίου 2013.

Μηδενική χρέωση για τα ακόλουθα:

- Καθυστέρηση στην αποπληρωμή δανείων
- Υπέρβαση τρεχούμενου λογαριασμού, πέραν του εγκριμένου ορίου
- Επιστροφή επιταγής
- Εγκριμένο προσωρινό όριο σε τρεχούμενο λογαριασμό

Όλα τα πιο πάνω μέτρα ισχύουν για όλους τους πελάτες της Τράπεζας Κύπρου συμπεριλαμβανομένων και των πελατών της πρώην Λαϊκής Τράπεζας.

Παράλληλα, επικοινωνήστε με τον προσωπικό σας Λειτουργό Εξυπηρέτησης, με στόχο να εξετάσετε **αναδιαιμόρφωση των δόσεων σας**, σύμφωνα με τα νέα οικονομικά σας δεδομένα.

Για περισσότερες πληροφορίες καλέστε στο **80000800** ή επισκεφθείτε μας στο www.bankofcyprus.com.cy

Τράπεζα Κύπρου

Οριακό «ναι» της Βουλής στο Μνημόνιο την Τρίτη

Εναντίον το ΑΚΕΛ, μάλλον κατά συνείδηση η ΕΔΕΚ

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Με τον χρόνο να πιέζει ασφυκτικά, η Βουλή καλείται τη Μεγάλη Τρίτη να τοποθετηθεί επί του τελικού κειμένου του Μνημονίου και της δανειακής σύμβασης με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας. Εκτός απροόπτου αναμένεται ότι έστω και οριακά το Μνημόνιο θα υπερψηφιστεί από τους βουλευτές του ΔΗΣΥ και του ΔΗΚΟ. ΑΚΕΛ και ΕΔΕΚ θα αποφασίσουν τη Δευτέρα σε επίπεδο Κεντρικής Επιτροπής τη στάση που θα τηρήσουν. Η εισήγηση του Πολιτικού Γραφείου του ΑΚΕΛ προς την ΚΕ θα είναι η καταψήφιση του Μνημονίου, λόγω διαφωνίας με καιριες πρόνοιές του, οι οποίες δεν υπάρχουν στο προσχέδιο Μνημονίου που συνομολόγησε η απελευθωρεμένη κυβέρνηση του Δ. Χριστόφια, όπως είναι το «κούρεμα» των καταθέσεων, οι ιδιωτικοποιήσεις των Ημικρατικών Οργανισμών και άλλες. Επιπλέον, η πολιτική ανάγνωση στην οποία προβαίνει το ΑΚΕΛ είναι ότι ο ασφυκτικός εναγκαλισμός με την Τρόικα και οι εξαρτήσεις που θα προκληθούν θα περιορίζουν τη δυνατότητα της Λευκωσίας για λήψη ανεξαρτήτων αποφάσεων για το Κυπριακό και το φυσικό αέριο. Επίσης, το ΑΚΕΛ θα εμμένει στη θέση για διενέργεια δημοψηφισματός.

Στην ΕΔΕΚ τα πράγματα δεν έχουν μορφωθεί. Ενώπιον της Κεντρικής Επιτροπής δεν θα υποβληθεί πρόταση από άλλο Σώμα αλλά το κάθε μέλος θα είναι ελεύθερο να καταθέσει την εισήγησή

του για ψήφο κατά, υπέρ ή για αποχή. Σύμφωνα με πληροφορίες, δεν αποκλείεται να ληφθεί απόφαση για ψήφο κατά συνείδηση. Η κυβέρνηση φλέγεται κυριολεκτικά για υπερψηφισμό του Μνημονίου ώστε να μην ανατραπεί το χρονοδιάγραμμα για την εκταμίευση της πρώτης δόσης, που είναι αναγκαία για την κάλυψη τρεχουσών υποχρεώσεων του κράτους. Εξού και στα συνοδευτικά έγγραφα που κατέθεσε στη Βουλή ο υπουργός Οικονομικών Χάρης Γεωργιάδης σημειώνει ότι η ψήφιση του κυρωτικού νομοσχεδίου θα πρέπει να γίνει το συντομότερο δυνατό και πριν από την 1η Μαΐου γιατί μεταξύ άλλων τη Μεγάλη Δευτέρα, 29 Απριλίου, θα πραγματοποιηθεί στις Βρυξέλλες συνάντηση του Eurogroup Working Group, όπου θα συζητηθεί η σημερινή κατάσταση σε ό,τι αφορά την υλοποίηση του Προγράμματος χρηματοδότησης για την Κύπρο, με ιδιαίτερη έμφαση στην αξιολόγηση των μέτρων που θα πρέπει να ολοκληρωθούν πριν από την εκταμίευση της πρώτης δόσης.

Μελέτη από το ΑΚΕΛ

Ενώπιον της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ θα τεθεί τη Δευτέρα και η μελέτη που έγινε για λογαριασμό του κόμματος από Κύπριους και ξένους εμπειρογνώμονες για αναζήτηση εναλλακτικής λύσης εκτός Τρόικας για την αντιμετώπιση των οικονομικών προβλημάτων που βιώνει η Κύπρος. Σύμφωνα με πληροφορίες, η μελέτη προβαίνει σε καταγραφή των διαφόρων επιλογών (τα

δεδομένα με την Κύπρο στον Μηχανισμό, η λύση εκτός Τρόικας, οι προοπτικές του ευρώ κ.λπ.), με προβλέψεις για τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα, τις θετικές επιδράσεις και τις αρνητικές επιπτώσεις. Σε καμία περίπτωση η μελέτη δεν τάσσεται υπέρ της μιας ή της άλλης θέσης. «Χωρίς να εξετάσουμε σε βάθος τα πιο πάνω ερωτήματα δεν είναι δυνατό να καταλήξουμε μονολιθικά στο συμπέρασμα ότι το Μνημόνιο αποτελεί τη μοναδική μας επιλογή. Δεν μπορούμε να ζητούμε από τους πολίτες να μας ακολουθήσουν σε μια επιλογή, επειδή δεν έχουμε καταφέρει, ως κοινωνία, να δημιουργήσουμε τους μηχανισμούς αναζήτησης των εναλλακτικών επιλογών» ανέφερε την Παρασκευή ο γ.γ. του ΑΚΕΛ. Στο ΑΚΕΛ θεωρούν ότι η μελέτη μπορεί να αποτελέσει βάση προβληματισμού ίσως και αφετηρία για ένα ευρύτερο διάλογο σε επίπεδο πολιτικής ηγεσίας και κοινωνίας. Η μελέτη θα υποβληθεί στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και στα κόμματα, ενώ επίσης θα δημοσιοποιηθεί προκειμένου να τεθεί στην κρίση της κοινωνίας. «Η μελέτη που έχουμε εκπονήσει δίνει ισχυρά και ευδιάκριτα ερείσματα στα οποία θα μπορούσε να στηριχτεί κάποιος για να δώσει απαντήσεις στα πιο πάνω ερωτήματα, ανάλογα βέβαια με τον φακό με τον οποίο προσεγγίζει την οικονομία και την κοινωνία» κατέληξε ο κ. Κυπριανού σε δημόσιο διάλογο που διοργάνωσε το Ινστιτούτο Ερευνών «Προμηθέας» με θέμα «Τρόικα και Εναλλακτικές».

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ

Ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΧΑΣΙΚΟΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Ενοποίηση Αρχών για γρήγορες άδειες

«Λαϊκίζει το ΑΚΕΛ, όταν λέει πως τα 75 ευρώ για την πρώτη κατοικία είναι υπερβολικό ποσό»

Συνέντευξη στον ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Γρήγορες πολεοδομικές και οικοδομικές διαδικασίες για εξασφάλιση άδειας εντός δύο μηνών για αναπτύξεις και εντός τεσσάρων μηνών για μεγάλα έργα προωθεί η κυβέρνηση έτσι ώστε να προχωρήσουν το συντομότερο δυνατό υφιστάμενα έργα, τα οποία «κόλλησαν» στη γραφειοκρατία, καθώς και να δημιουργηθούν οι συνθήκες για καινούργια έργα. Παράλληλα θα παραχωρούνται κίνητρα όπως αύξηση του συντελεστή δόμησης, δηλώνει ο υπουργός Εσωτερικών στην «Κ».

Ως προς τη φορολόγηση της ακίνητης ιδιοκτησίας, ο Σωκράτης Χασίκος, σημειώνει πως έως το τέλος Ιουνίου θα εντοπιστούν πολλοί ιδιοκτήτες ακινήτων, των οποίων τα ακίνητα έχουν αναπτυχθεί αλλά για σκοπούς φορολόγησης, λόγω του ότι λαμβάνεται υπόψη η εκτίμηση του 1980, θεωρούνται κεράρια με αποτέλεσμα να δημιουργείται στρέβλωση. Τονίζει πως η φορολόγηση με βάση τις τιμές του '80 θα γίνει μόνο για το 2013 και '14 και μετά θα υπάρξει ενοποίηση στις σημερινές αξίες και χαρακτηρίζει τις επθέσεις ΑΚΕΛ ως «λαϊκισμό». Ακόμη, μιλάει για τη διαφθορά στο Κτηματολόγιο, τους αιτητές ασύλου και τους Ρώσους μεγιστάνες.

—**Κύριε Υπουργέ, ποιο ήταν το όλο σκεπτικό στη φορολόγηση των ακινήτων;**

Ο φόρος θα υπολογίζεται στο σύνολο της αξίας όλων των ακινήτων του ίδιου ιδιοκτήτη

—Η κατάθεση του εν λόγω νομοσχεδίου εντάσσεται στο πλαίσιο της σύμβασης του Μνημονίου και μάλιστα αποτελούσε μια από τις υποχρεώσεις για την καταβολή της πρώτης δόσης. Η κυβέρνηση μέσα σε αυτό το πλαίσιο επεξεργάστηκε ένα νομοσχέδιο που συμβαδίζει με τις πρακτικές σε πλείστες τόσες χώρες της Ε.Ε., στις οποίες αυτός ο φόρος ισχύει ήδη, λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη τις ιδιαιτερότητες της Κύπρου...

—**Γίνεται λόγος όμως για αδικία...**

—Περιμένετε. Η κυβέρνηση με εντολές του ίδιου του Πρόεδρου θα επιχειρήσει μέχρι το τέλος Ιουνίου με την εμπλοκή τμημάτων όπως το Κτηματολόγιο, τον ΦΠΑ, τους Δήμους να εξεύρει όσο περισσότερους ιδιοκτήτες μπορεί για τη σκοπούς δικαιότερης κατανομής της φορολογίας...

—**Δηλαδή;**

—Είναι πάμπολλες οι οικοδομές που έχουν ανεγερθεί χωρίς να έχουν δηλωθεί με αποτέλεσμα να θεωρούνται για σκοπούς φορολογίας ακόμα χωρίς να οικοπέδα. Ολόκληρες πολυκατοικίες λόγω ανυπαρξίας τίτλων εμφανίζονται ως οικοπέδα. Η φιλοσοφία που διέπει το προτεινόμενο νομοσχέδιο είναι αυτή της δικαιότερης κατανομής των βαρών μακριά όμως από λαϊκισμούς...

«Η έκδοση πολεοδομικής και οικοδομικής άδειας θα ολοκληρώνεται το πολύ εντός δύο μηνών για αναπτύξεις και τεσσάρων μηνών για μεγάλα έργα», δηλώνει στην «Κ» ο υπουργός Εσωτερικών.

—**Το ΑΚΕΛ όμως σας κατηγορεί ότι φέρατε μια χειρότερη πρόταση απ' αυτή της προηγούμενης κυβέρνησης...**

—Η πρόταση της παρούσας κυβέρνησης είναι κατά πολύ δικαιότερη από αυτήν της απερχόμενης κυβέρνησης την οποία απέρριψε η Βουλή...

—**Γιατί;**

—Γιατί θα προστεθούν περισσότεροι ιδιοκτήτες όπως ανέφερα πιο πάνω μέχρι τον Ιούνιο και από την άλλη ο κάθε πολίτης καλείται να συνεισφέρει ένα μικρό μέρος που του αναλογεί χωρίς να υποχρεώνεται για μερίδα του πληθυσμού να επιφορτιστεί με ένα εξοντωτικό βάρος. Θεωρώ τουλάχιστο

λαϊκίστικο τον ισχυρισμό του ΑΚΕΛ ότι 75 ευρώ τον χρόνο που αναλογεί στη πρώτη κατοικία είναι υπερβολικό ποσό την στιγμή που στην Ελλάδα αυτός ο φόρος μπορεί να ανέρχεται και στα 800 ευρώ τον χρόνο.

—**Ωραία. Εάν κάποιος κατέχει δύο ακίνητα. Θα προστίθεται η αξία τους και θα καταβάλλει φορολόγηση επί του συνόλου ή ο φόρος θα είναι κατά ακίνητο;**

—Ο προτεινόμενος φόρος γίνεται στη βάση της υπολογιζόμενης αξίας του συνόλου της ιδιοκτησίας και όχι στις αξίες των επιμέρους ακινήτων.

—**Αυτές οι πρόνοιες θα ισχύουν για τα έτη 2013 και 2014. Από το 2015, τα ακίνητα**

Δεν αποκλείεται ενδεχόμενη μείωση των Δήμων

—**Κύριε Υπουργέ, Δήμοι. Δεν είναι λίγο αστειό μία μικρή Κύπρος να έχει 39 Δήμους; Τι προτίθεστε να κάνετε γι' αυτό;**

—Τα προβλήματα στον θεσμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι μεγάλα διαχρονικά και δυστυχώς γνωστά σε όλους μας εδώ και πολλά χρόνια. Η παρούσα δύσκολη οικονομική συγκυρία μας αναγκάζει να αγγίξουμε όλα αυτά που ρίχνουμε κάτω από το χαλί ως Πολιτεία για πολλά χρόνια. Αναγνωρίζοντας τη σημασία που έχει ο θεσμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην ορθή λειτουργία της Πολιτείας θα πρέπει να προχωρήσουμε σε εκείνες τις τομές που θα τον καταστήσουν βιώσιμο αλλά και ιφελίμο για τον Πολίτη. Προς αυτή τη κατεύθυνση έχω πραγματοποιήσει ήδη συναντήσεις με την Ένωση και την Ένωση Κοινοτήτων κατά τις οποίες συζητήσεις με ικανοποιητική αντίληψη πως όλοι είμαστε σήμερα πιο ώριμοι και πιο έτοιμοι να προχωρήσουμε σε ριζικές τομές στη Τοπική Αυτοδιοίκηση. Γι' αυτό τον λόγο έχουμε αποφασίσει τη σύσταση μιας επιτροπής που θα απαρτίζεται από μέλη του Υπουργείου Εσωτερικών και μέλη της Ένωσης Δήμων η οποία με τη σύμπραξη εμπειρογνομητών θα προχωρήσει στην κατάθεση συγκεκριμένων προτάσεων για την αναδιοργάνωση και αναβάθμιση του θεσμού. Κλειδί θεωρώ σε αυτή τη προσπάθεια τη χρήση εμπειρογνομητών κάτι που απουσίαζε για πολλά χρόνια από τον σχεδιασμό και της άσκησης πολιτικής του κράτους μας. Σε ό,τι αφορά τον αριθμό των Δήμων και μια πιθανή μείωση τους αυτό είναι κάτι που θα αποτελέσει αντικείμενο ευρύτερης συζήτησης μεταξύ κυβέρνησης δήμων και κομμάτων. Μπορεί να φανεί εκ πρώτης όλης η Κοινωνία των Πολιτών ευνοεί αυτό το ενδεχόμενο δεν μπορεί όμως να παραγνωριστούν και οι απόψεις των αρμόδιων φορέων.

πλέον θα φορολογούνται στις τρέχουσες τιμές...

—**Ναι. Η επανεκτίμηση είναι και πάλι υποχρέωση από το Μνημόνιο. Και η διαδικασία επανεκτίμησης των ακινήτων, η οποία αναμφισβήτητα αποτελεί μία πολύ μεγάλη προσπάθεια για την οποία ήδη έχουμε ξεκινήσει να εργαζόμαστε, θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι και τον Σεπτέμβριο του 2014 και με την ολοκλήρωσή της θα προκύψει μια ολοκληρωμένη εικόνα που θα μας επιτρέψει να εξορθολογίσουμε ακόμη περισσότερο τη νομοθεσία μας. Πρέπει εδώ να πω ότι επανεκτίμηση των ακινήτων είναι κάτι στο οποίο το κράτος θα έπρεπε να προ-**

Διαφθορά, Ρώσοι και Πολιτικό Άσυλο

—**Με το σκάνδαλο του Κτηματολογίου τι θα γίνει;**

—Όπως γνωρίζετε έχουν ήδη τεθεί σε διαθεσιμότητα δύο λειτουργοί σε σχέση με την υπόθεση της Επιτροπής Αποζημιώσεων των Κατεχομένων, οι οποίοι φέρονται να μοιράζονταν μίζες με Τουρκοκύπριους συνεργάτες τους. Επίσης να πω ότι έχουν τεθεί ενώπιον του γενικού εισαγγελέα τα στοιχεία που έχουν προκύψει από έρευνα που διεξήχθη εναντίον έβδου υποαλλήλου στην Λάρνακα, ο οποίος φέρεται να έχει χρηματιστεί για υποθέσεις Τουρκοκυπριακών περιουσιών. Παράλληλα, διεξάγονται έρευνα για άλλους τέσσερις λειτουργούς, οι οποίοι εξέδιδαν χιλιάδες εικονικά

ποσοποιντικά έρευνας ακινήτων ιδιοκτησίας, με αποτέλεσμα το κράτος να χάνει σημαντικά έσοδα. Το Υπουργείο Εσωτερικών στις όποιες περιπτώσεις διαφθοράς εντοπίζονται και εκεί και όπου αντιλαμβάνεται κακώς έχοντα θα προχωρεί σε άμεση διερεύνηση και παραδειγματική τιμωρία εκείνων οι οποίοι ευθύνονται.

—**Οι υπηκόοι τους σε Ρώσους...**

—Κοιτάξτε. Επειδή έχει γίνει πολύς λόγος για την παραχώρηση υπηκοοτήτων να ξεκαθαρίσουμε ότι η Κύπρος δεν κάνει τίποτα περισσότερο ή λιγότερο από τις άλλες χώρες της Ε.Ε. Το να θα πάρουν όποι έλασαν πέραν των 3 εκατ. ευρώ την υπηκοότητα αντιλαμβάνεται ότι θα

πρέπει να συντρέχουν και πολλά άλλα δικαιολογητικά που προϋποθέτει ο νόμος από τη μία αλλά και να το αιτηθούν οι ίδιοι.

—**Πόσους αιτητές ασύλου φιλοξενεί η Κύπρος αυτή τη στιγμή;**

—Αυτή τη στιγμή ενώπιον της αρμόδιας υπηρεσίας που είναι η Υπηρεσία Ασύλου εκκρεμούν 923 υποθέσεις που αφορούν 1.310 άτομα, ενώ ενώπιον της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφυγών εκκρεμούν 670 υποθέσεις που αφορούν 1220 άτομα. Πρόθεση της κυβέρνησης είναι όπως υπάρχει επίσημη διαδικασία εξέτασης των υποθέσεων κάτι που θα πρέπει να μην είναι χαρακτηριστικό για το κράτος.

ΑΡΘΡΟ / Του ΚΩΣΤΑ ΜΕΛΑΝΙΔΗ

Προληπτικά και αντιδραστικά

Στις αρχές της δεκαετίας του '80, όταν επείτρεψα στην Κύπρο από τις σπουδές μου στο εξωτερικό, άρχισε να γίνεται αισθητό το πρόβλημα των ναρκωτικών στην κυπριακή κοινωνία. Τότε, κάποιος ειδήμων επί του προβλήματος αυτού, κυρίως γιατροί και κοινωνιολόγοι, συνιστούσαν ότι θα έπρεπε να λαμβάνονταν μέτρα από την Πολιτεία ούτως ώστε να αποτραπεί το ενδεχόμενο επέκτασης της εμπορίας και χρήσης ναρκωτικών ουσιών, ιδίως από τη νεολαία. Αυτοί όμως που είχαν την ευθύνη, αλλά και τη δυνατότητα να λάβουν τέτοια μέτρα, δηλαδή η εκτελεστική εξουσία (κυβέρνηση) και η νομοθετική εξουσία (Βουλή), όχι μόνο δεν έπραξαν τίποτα, αλλά διαβεβαίωσαν δημόσια ότι το πρόβλημα αυτό δεν ήταν σοβαρό. Αυτά τους η αδιαφορία κατέληξε φυσικά στο σοβαρό πλέον πρόβλημα της εμπορίας και χρήσης ναρκωτικών ουσιών που έχουμε σήμερα στον τόπο μας. Ενώ τη δεκαετία του '80 θα έπρεπε να είχαμε ενεργήσει προληπτικά, ούτως ώστε να «κοπεί το πρόβλημα στη ρίζα του», τρέχουμε τώρα αντιδραστικά να περιορίσουμε ανθρώπινες ζωές.

Την ίδια δεκαετία κατασκευάστηκε ο πρώτος αυτοκινητόδρομος στην Κύπρο από τη Λευκωσία στη Λεμεσό και αντίστροφα. Όταν για πρώτη φορά οδήγησα στον αυτοκινητόδρομο αυτό, διερωτήθηκα κατά πόσον αυτοί που τον σχεδίασαν, αυτοί που τον ενέκριναν και αυτοί που τον κατασκεύασαν είχαν ή δεν είχαν δει προηγούμενος στη ζωή τους αυτοκινητόδρομους στο εξωτερικό. Και εξηγουμαι. Ο αυτοκινητόδρομος Λευκωσίας - Λεμεσού, αν είναι δυνατόν, είχε έξι (6) ή επτά (7) διασταυρώσεις. Ποιοι να το πεις και ποιος να το πιστέψει; Ήταν αναπόφευκτο, αυτή η αμέλεια, ακόμη και αναστολή μεγάλων θα έργων, να κατέληγε σε θανατηφόρα δυστυχήματα, όπως και δυστυχώς έγιναν. Αφού, λοιπόν, έγινε το κακό, και κατ' επανάληψη κιάλας, οι ούτω καλούμενοι «αρμόδιοι» αποφάσισαν να καταργηθούν οι διασταυρώσεις. Όπως και στην περίπτωση των ναρκωτικών, πιο πάνω, αντί να ενεργήσουμε προληπτικά, αποφεύγοντας εξ αρχής τις διασταυρώσεις, ενεργήσαμε αντιδραστικά διορθώνοντας το λάθος, αφού όμως χάθηκαν ανθρώπινες ζωές. Κάτι ανάλογα τραγικό με τα πιο πάνω, για

να μην πω και πιο τραγικό ακόμη, είναι και η πιο πρόσφατη υπόθεση με την έκρηξη στη ναυτική βάση στο Μαρί το 2011 που στοιχίζει τη ζωή σε δεκαεπτά συνανθρώπους μας. Η Κυπριακή Δημοκρατία κατάσχεσε μεγάλο αριθμό εμπροφυματισμάτων που περιείχαν, μεταξύ άλλων, και επικίνδυνα εκρηκτικά υλικά, κάτι που όλοι γνωρίζαμε. Και τι έκαναν οι «αρμόδιοι»; Τα στοιβάξαν το ένα πάνω στο άλλο σε ανοικτό χώρο, κάτω από τον καυτό μας ήλιο, και τα άφησαν εκεί. Κάποιοι που αντιλαμβάνονταν τους κινδύνους που ελλόχευαν και ανησυχούσαν, προσπάθησαν να πείσουν τους ούτω καλούμενους «αρμόδιους» για την επικινδυνότητα των εμπροφυματισμάτων και την ανάγκη άμεσων απομάκρυνσής τους. Αντί όμως αυτοί οι «αρμόδιοι» να ακούσουν τους ανθρώπους που αντιλαμβάνονταν τους κινδύνους, αντιθέτως τους αγνόησαν, διότι (άκουσον - άκουσον) προείχαν τα διάφορα πολιτικά και διπλωματικά ζητήματα σε σχέση με τα εμπροφυματισμάτα!!! Την τραγική κατάληξη της απόπειρας αυτής στάσης των δήθεν «αρμοδίων», δυστυχώς όλοι τη γνωρίζουμε και

τη ζούμε. Για ακόμη μία φορά, αντί προληπτικά ενεργώντας να είχαμε αποκρίνει τους θανάσιμους κινδύνους που περιέχονταν στα δολοφονικά εμπροφυματισμάτα, τα αφήσαμε να σπειρούν τον θάνατο και την καταστροφή, και εκροχάστημε τώρα αντιδραστικά να ψάχνουμε τους ενόχους αυτού του εγκλήματος.

Καταλήγοντας, έχουμε τη σημερινή οικονομική κρίση που μόνο με την αντίστοιχη κρίση του 1974 μετά την εισβολή μπορεί να συγκριθεί. Το ότι η κυπριακή οικονομία είχε διαρθρωτικά προβλήματα για πάρα πολλά χρόνια, το γνωρίζαμε ακόμη και η κουτσά Μαρία (που λέγε). Το ότι η κυπριακή οικονομία είχε ακόμη πιο σοβαρά προβλήματα από το 2009, το ήξεραν πολλοί που ασχολούνταν με το θέμα. Μάλιστα, αρκετοί οικονομολόγοι/αναλυτές/οικονομικοί παράγοντες και διάφορα οργανωμένα σύνολα καλούσαν από τότε (2009) και δημόσια την Πολιτεία, καθώς και όλους τους σχετικούς φορείς, να λάβουν έγκαιρα τα αναγκαία μέτρα για να μην καταρρεύσει η οικονομία μας. Αντί αυτού, ακούσαμε από επίσημα πολιτικά κείλη ότι «η Κύπρος δεν έχει κρίση» ή ότι «η κρίση

χωρήσει εδώ και πολλά χρόνια και αποτελεί ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση.

—**Τι άλλα μέτρα προωθούνται από το Υπουργείο σας για προσέλκυση επενδύσεων ή που εμπόιστον στο πλαίσιο επανεκκίνησης της οικονομίας;**

—Ως Υπουργείο Εσωτερικών έχουμε επεξεργαστεί σημαντικότατα και ουσιαστικά μέτρα που είναι εφικτά να ληφθούν άμεσα, με σκοπό την ενθάρρυνση της ανάπτυξης τα οποία έχουν εξηγγελθεί από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Τα μέτρα είναι πολυεπίπεδα και επικεντρώνονται στην προσέλκυση επενδύσεων από το εξωτερικό, την απλοποίηση και επισπευση του πολεοδομικού και οικοδομικού ελέγχου για την αδειοδότηση μεγάλων αναπτύξεων και την παραχώρηση πολεοδομικών κινήτρων σε σχέση με επιθυμητές και στοχευμένες αναπτύξεις...

—**Για παράδειγμα;**

—Θα υπάρξει ριζική αναβάθμιση της απόδοσης του συστήματος αδειοδότησης της ανάπτυξης που θα επιτευχθεί με την ενοποίηση αρχών που ασκούν πολεοδομικό και οικοδομικό έλεγχο, ώστε να επιταχυνθεί η διαδικασία αδειοδότησης της ανάπτυξης. Η έκδοση πολεοδομικής και οικοδομικής άδειας θα ολοκληρώνεται εντός συνολικής περιόδου δύο μηνών, για το μεγαλύτερο ποσοστό των αναπτύξεων και σε περίοδο τε-

Πολεοδομικά κίνητρα για προσέλκυση επενδύσεων με την αύξηση των συντελεστών δόμησης

σάρων μηνών για τις μεγάλες κλίμακας αναπτύξεις νοουμένου πάντοτε ότι υποβάλλονται από τους μελετητές όλα τα απαραίτητα έγγραφα συμπληρωμένα και οι μελετητές ανταποκρίνονται άμεσα στις υποδείξεις των αδειοδοτούσων αρχών. Παραχωρούνται, επίσης, πολεοδομικά κίνητρα για προσέλκυση επενδύσεων στον τομέα της ανάπτυξης ακινήτων ιδιαίτερα με την αύξηση των συντελεστών δόμησης.

Παράλληλα, έχουν ετοιμαστεί προτάσεις με σκοπό την ενθάρρυνση ξένων επενδύσεων στην Κύπρο, που αφορούν αναθεωρημένα κριτήρια και όρους που αποσκοπούν στην επιτάχυνση και απλοποίηση των διαδικασιών άσκησης της μεταναστευτικής πολιτικής που εφαρμόζεται σε υπηκόους τρίτων χωρών, όπως την κατ' εξαίρεση πολιτογράφησης επιχειρηματιών και επενδυτών υπηκόων τρίτων χωρών, την παραχώρηση Άδειας Μετανάστευσης σε υπηκόους τρίτων χωρών που ενδιαφέρονται για επενδύσεις στο νησί, καθώς επίσης και την παραχώρηση διευκολύνσεων ως προς τις διαδικασίες έκδοσης και ανανέωσης αδειών παραμονής και απασχόλησης του προσωπικού που απασχολείται σε Εταιρείες Ξένων Συμφερόντων.

Ανοιχτή επιστολή προς τους ασφαλισμένους μας

MetLife Alico™

Αγαπητοί ασφαλισμένοι,

Μετά από τις τελευταίες εξελίξεις στο τραπεζικό σύστημα της Κύπρου και το πρόσφατο Διάταγμα της Κεντρικής Τράπεζας με το οποίο επεκτείνεται το “κούρεμα” και στις καταθέσεις των ασφαλιστικών εταιρειών στην Τράπεζα Κύπρου και στη Λαϊκή Τράπεζα, σας διαβεβαιώνουμε ότι κανένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο της MetLife Alico δεν επηρεάζεται από τις εξελίξεις αυτές.

Όσον αφορά τα ταμεία των **Unit Linked** προγραμμάτων μας, **“Balanced”** και **“Dynamic”**, σας ενημερώνουμε ότι δεν έχουμε καθόλου καταθέσεις στην Τράπεζα Κύπρου και Λαϊκή. Οι αξίες αυτών των ταμείων δεν επηρεάζονται από το “κούρεμα”.

Επιπλέον, χάρη στη συνετή πολιτική διαχείρισης κινδύνου που ακολουθούμε, παραμένουμε όπως πάντα **οικονομικά ισχυροί**. Με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία και τη σημερινή κατάσταση της αγοράς, εκτιμούμε ότι ο **δείκτης φερεγγυότητάς** μας είναι **πάνω από 4 φορές υψηλότερος** από το ελάχιστο περιθώριο φερεγγυότητας που προϋποθέτει ο νόμος για την κάλυψη των υποχρεώσεών μας προς τους κατόχους των ασφαλιστηρίων συμβολαίων μας.

Γι' αυτό, έχετε κάθε λόγο να νιώθετε **ασφαλείς** γνωρίζοντας ότι έχετε κάνει την **καλύτερη** επιλογή για την ασφάλιση της ζωής σας.

Σας ευχαριστούμε για την εμπιστοσύνη σας όλα αυτά τα χρόνια και επαναλαμβάνουμε τη δέσμευσή μας να ανταποκρινόμαστε πάντοτε στο ακέραιο στις υποχρεώσεις μας απέναντί σας και να ξεπερνάμε τις προσδοκίες σας.

Για περισσότερες πληροφορίες ή διευκρινίσεις μπορείτε να επικοινωνείτε με τον ασφαλιστικό σας σύμβουλο ή με το Τμήμα Εξυπηρέτησης ασφαλισμένων στα τηλέφωνα 22845637 ή 22845845.

MetLife Alico™

American Life Insurance Company
Λεωφόρος Κέννεντυ, 38
Τ.Θ. 21383
1507 ΛΕΥΚΩΣΙΑ - ΚΥΠΡΟΣ
Τηλ.: +357 22845845
Φαξ: +357 22845606
Email: contact@metlifealico.com.cy
www.metlifealico.com.cy

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ

Το μέλλον της Κύπρου στην Ευρωζώνη

Του ΜΙΧΑΗΛ ΟΛΥΜΠΙΟΥ

Η Κύπρος από το 2004 που είχε ενταχθεί στην Ε.Ε. βρισκόταν συνεχώς σε δημοσιονομικές ανισορροπίες οι οποίες επισκιάστηκαν σε μεγάλο βαθμό από μια ραγδαία αλλά επιπλοιστική οικονομική ανάπτυξη. Τα φορολογικά έσοδα από τον τομέα των ακινήτων α-κύρωσαν κάθε προσπάθεια ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας, το άνοιγμα της αγοράς ενέργειας και της αγοράς της τηλεπικοινωνίας. Εκθέσεις της ευρωπαϊκής επιτροπής υπογράμμιζαν πως η Κύπρος μόνο στα χαρτιά ήταν ανοικτή αγορά και πως η κυβέρνηση (Παπαδόπουλου και αργότερα Χριστόφια) προστάτευε τα κρατικά μονοπώλια, διασφαλιζόντας τους δεσποζόμενα θέση στην αγορά.

Ο δανεισμός επιχειρήσεων και ιδιωτών ξεπεράσε το 300% του ΑΕΠ της χώρας, ενώ το δημοσιονομικό έλλειμμα συνέχισε να ανεβαίνει χωρίς η προηγούμενη κυβέρνηση να προβαίνει στις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις και προσαρμογές. Αντίθετα, η κυβέρνηση Χριστόφια ζούσε σε ένα δικό της κόσμο όπου οι αγορές κρήματος δεν έδιναν ιδιαίτερη σημασία στους δημοσιονομικούς κινδύνους που αντιμετώπιζαν χώρες της Ευρωζώνης μέχρι που έσκασε η Ελλάδα. Στην κυπριακή κοινωνία υποστηρίχθηκε πληθώρα απόψεων για τις αιτίες και τους υπεύθυνους της σημερινής κρίσης. Πολιτικές πεποιθήσεις και επιδιώξεις διαδραμάτισαν καθοριστικό ρόλο στις ερμηνείες αυτές. Δεν είναι τυχαίο που οι πιο έντονα αφηρημένα προβάλλονταν από τους πιο άσχετους στα οικονομικά.

Η επιπτώσεις των τραπέζων στα χέρια του Αθανασίου Ορφανίδη αποδείχθηκε μοιραία και αποτέλεσε τη βασική αιτία αποκλεισμού της Κύπρου από τις διεθνείς αγορές το 2011 σύμφωνα με τις εκθέσεις των ξένων οίκων αξιολόγησης. Η αλήθεια είναι πως οι αιτίες της σημερινής κρίσης κρύβονται στην Κύπρο δεν είναι τόσο το δημοσιονομικό έλλειμμα και το ψηλό δημόσιο χρέος όπως πολλοί ισχυρίζονται. Απόδειξη τούτου είναι πως μέχρι πριν από ένα χρόνο η Κύπρος είχε σχεδόν 10 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερο δημόσιο χρέος από τη Γερμανία. Η Ισπανία που δεν παρουσίαζε ελλείμματα ανώτερα του ορίου του 3% του ΑΕΠ και το δημόσιο χρέος της οποίας έφτανε μόλις το 31% το 2006 βρίσκεται αυτή τη στιγμή σε κρίση λόγω του τραπεζικού της τομέα. Η αποτυχία στην εταιρική διακυβέρνηση των τραπεζών και την οικονομική διακυβέρνηση του κράτους συνοψίζουν τους λόγους που φθάσαμε στη σημερινή κατάσταση.

Η ευθύνη της κρίσης βαρύνει όχι τους ξένους που μας δάνειζαν αλλά κυρίως τους πολιτικούς που ψάφριζαν ελλειμματικούς προϋπολογισμούς και έκαναν πλάτες σε όλους τους μεγαλοτραπεζίτες, τα κόμματα και τη συνδεδεμένη με αυτά διαφθορά. Τώρα όλοι αυτοί θα διαχειριστούν την κρίση στην οποία μας οδήγησαν; Αυτοί που δεν ήθελαν νεοφιλελεύθερες πολιτικές προκάλωσαν την Τρόικα, ενώ αυτοί που ήταν αδιαπραγμάτευτοι στην πιθανότητα κούρεμάτος καταβέβωσαν αποδέχθηκαν το χειρότερο σενάριο χωρίς να προβάλλουν ως εναλλακτική λύση δραστικές περικοπές στον κρατικό προϋπολογισμό (20% μείωση για 5 χρόνια θα απέφερε 7 δισ. πλέον 1,5 δισ. από ιδιωτικοποιήσεις) και τίναξαν στον αέρα τον χρηματοπιστωτικό μας τομέα. Το χειρότερο ακόμα είναι πως αυτοί που κατηγορούσαν τους αντιπάλους τους πως ευθύνονται γιατί δεν είχαν καλές σχέσεις με τον διοικητή της ΚΤ οδήγησαν τις σχέσεις τους στα άκρα, ενώ άνοιγαν μάλιστα ακόμα και με τους δανειστές μας.

Η αποκατάσταση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και της εμπιστοσύνης στον τραπεζικό τομέα αποτελεί κλειδί για την προσέλκυση ξένων κεφαλαίων και άμεσων επενδύσεων. Χωρίς αυτό δεν θα επιτευχθεί η ανασχεση της καλπάζουσας ανεργίας, ενώ οι δημοσιονομικοί στόχοι θα αποδεικνύονται υπερασισόδοοι λόγω των νέων φορολογίων και της απομόχλευσης των τραπεζών. Όλα αυτά δημιουργούν αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομία λόγω του πολλαπλασιασμού του ΑΕΠ. Χωρίς σοβαρά οικονομικά διακυβερνητικά παλινάμενα από ρεβανσιονισμούς και μικροκομματικές σκοπιμότητες, η Κύπρος κινδυνεύει να βρεθεί εκτός Ευρωζώνης και να εισέλθει σε μια παρατεταμένη περίοδο οικονομικής βεβαίωσης και βαθιάς κρίσης. Η νέα κυβέρνηση με οδηγό την εσοφωμένη εικόνα ότι οι πεζές νομοτελείες της οικονομίας θα μπορούσαν να ανατραπούν χάρη στις ευρωπαϊκές διαισνήσεις της έφεραν το σημερινό αδιέξοδο.

Υπάρχουν ακόμα δυνατότητες αλλά ο χρόνος είναι περιορισμένος. Απαιτείται εντότητα και δημοκρατική συνεργασία. Η απόφαση ανήκει αποκλειστικά στον Πρόεδρο. Ίσως τα καταφέρει.

Ο κ. Μιχάλης Ολύμπιος είναι οικονομολόγος.

Σε κίνδυνο οι χριστιανικές κοινότητες της Μ. Ανατολής

Του ΠΕΤΡΟΥ ΖΑΡΟΥΝΑ

Οι νέες εξουσίες σε Λιβύη και Αίγυπτο αδυνατούν ή και δεν θέλουν να υπερασπιστούν τα δικαιώματα των χριστιανικών κοινοτήτων στις χώρες τους.

άνοιξη ή καλύτερα τα κινήματα ανατροπής των κοσμικών δικτατοριών οδήγησαν σε ένταση του φαινομένου αυτού. Οι νέες εξουσίες σε Λιβύη και Αίγυπτο αδυνατούν ή και δεν θέλουν να υπερασπιστούν τα δικαιώματα των χριστιανικών κοινοτήτων στις χώρες τους. Το φαινόμενο του Ιράκ επαναλαμβάνεται και προκαλεί όπως και στην περίπτωση του Ιράκ τη σταδιακή έξοδο των χριστιανών από τις χώρες αυτές. Τελυταία και εξίσου δραματική περίπτωση η Συρία όπου το 10% του πληθυσμού είναι χριστιανοί διαφόρων δογμάτων. Σήμερα ευρίσκονται εν τω μέσω των συγκρουόμενων δυνάμεων του καθεστώτος Άσαντ και της Αλεβίτικης του πολιτοφυλακής από τη μία και των ένοπλων τμημάτων της συντικής πλειοψηφίας και ειδικότερα της συνδεδεμένης με την Αλ Κάντα Αλ Νούρα και των άλλων τζχαντιστικών ομάδων. Πέρα πολλοί και ειδικότερα οι Αρμένιοι της Χομς έχουν

φύγει προς γειτονικές χώρες περιλαμβανόμενης και της Αρμενίας. Στις περιοχές που ελέγχονται από τις συγκεκριμένες ισλαμικές ομάδες έχει ντε φάκτο επιβληθεί η σαρία (ισλαμικός νόμος).

Ενώ όλα αυτά συμβαίνουν στην περιοχή δυστυχώς τόσο οι ΗΠΑ όσο και η Ε.Ε. επιδεικνύουν ασυγκώρητη ανοχή. Επαναλαμβάνουν ακόμη μία φορά τα λάθη των προηγούμενων δεκαετιών όπου ανέχθηκαν τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και συνεργάστηκαν και με την καθεστώς των Μουαμάρ Καντάφι και Σαντάμ Χουσεϊν. Με την ακολούθητη σήμερα πολιτική κινδυνεύουμε να οδνηγθούμε στην αντικατάσταση των κοσμικών δικτατοριών με θρησκευτικές. Επιβάλλεται να υπάρξει άμεσα κινητοποίηση για στήριξη των κειμμένων ορθόδοξων στην πλειοψηφία τους πατριαρχείων. Συντονισμένα θα πρέπει να κινηθούν οι διάφορες εκκλησίες και όχι

μόνο προς τους ευρωπαϊκούς θεσμούς και τις πολιτικές ηγεσίες και τα εθνικά κοινοβούλια των χωρών και να θέσουν το πρόβλημα ενώπιόν τους. Η Εκκλησία της Κύπρου σε συνεννόηση με το Οικουμενικό Πατριαρχείο αλλά και τη Ρωσική Εκκλησία μπορεί να διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο σε αυτή την προσπάθεια, καθώς διαθέτει δική της αντιπροσωπεία στις Βρυξέλλες. Η κίνηση όμως αυτή δεν θα πρέπει να παραμείνει σε στενά ορθόδοξα πλαίσια.

Η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία και ο Πάπας της Ρώμης προσωπικά έχουν ευαισθητοποιηθεί στο θέμα αυτό και η συμβολή τους θα ήταν τεράστια σημασίας. Από τη μία θα πρέπει να δοθεί φιλοξενία και στήριξη σε όσους επιλέγουν να φύγουν από τις χώρες αυτές. Από την άλλη και αυτό είναι το πιο σημαντικό θα πρέπει να ασκηθεί πίεση στις ηγεσίες των χωρών αυτών για προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των χριστιανών πολιτών τους. Οι συγκεκριμένες χώρες αλλά και η συριακή αντιπολίτευση στηρίζονται οικονομικά τόσο από την Ε.Ε. όσο και από τις ΗΠΑ. Η οποία βοήθεια πολιτική και οικονομική θα πρέπει να διαισυνδεθεί με την προστασία αυτή. Να επιστημάω ότι δεν μπορούμε οι μωσοουλμανικές χώρες και οι θρησκευτικοί τους ηγέτες να ζητούν την κατασκευή και λειτουργία τζαμιών στις ευρωπαϊκές χώρες, ενώ οι ίδιες απαγορεύουν κάτι τέτοιο στις χώρες τους (π.χ. Σαουδική Αραβία) ή εκεί που υπάρχουν τις καταστρέφουν συστηματικά. Εδώ ακριβώς μπορεί να αναδειχθεί από την πλευρά της ΚΑ και η καταστροφή από την Τουρκία των πολιτιστικών και θρησκευτικών μας μνημείων στα Κατεχόμενα. Τα περί «Συμμαχίας των Πολιτισμών» που διατείνεται ότι στηρίζει η Τουρκία δεν είναι παρά κοίτη λόγια, αφού, δυστυχώς, οι πράξεις και οι παραλείψεις της άλλα λένε.

Ο κ. Πέτρος Ζαρούνας είναι διεθνολόγος και πρόεδρος της επιτροπής διεθνών σχέσεων του Δημοκρατικού Κόμματος.

Μέσα, δίπλα ή έξω από την Ε.Ε.;

Του ΛΑΡΚΟΥ ΛΑΡΚΟΥ

Η υπόθεση με την Τρόικα και την προσπάθεια για την υπογραφή μιας δανειακής σύμβασης, επέτρεψε να μεταφερθεί η συζήτηση σε μια σχετικά απροσδόκητη βάση –γιατί να μείνουμε στην Ε.Ε.;

απροσμέτρης έκτασης κοινωνική δυστυχία με ταυτόχρονη ολοκλήρωση επί του εδάφους των τελεσιμένων της εισβολής.

Ορισμένοι από τους Ευρωπαϊκούς εταίρους, αντιμετώπισαν με έναν πολύ λανθασμένο και βίαιο τρόπο την ανάγκη για αλλαγές στο οικονομικό μοντέλο της Κύπρου. Οι αλλαγές χρειάζεται να κινούνται σε ένα συμφωνημένο χρονικό πλαίσιο, με δεσμεύσεις, με πειθή και συμβολή του ανθρώπινου παράγοντα στις προσαρμογές. Συνεπώς η «σχολή Σόμπλε» στην πράξη δυναμίτισε

την έννοια της κοινοτικής αλληλεγγύης και προκαλεί δικαιολογημένες αντιδράσεις. Ωστόσο, η προσπάθεια που κάνουν ορισμένοι στην Κύπρο να αποδώσουν όλες τις ευθύνες στην Τρόικα, είναι μια πολύ φτωχή κίνηση για να συγκαλύψουν τις δικές τους ευθύνες για το πού ήταν και πού βρίσκεται η Κύπρος. Συνολικά θεωρώ ως επικίνδυνη πολιτική υποκρισία αυτοί που έχουν την κύρια ευθύνη για τη διπλή χρεοκοπία της Κύπρου (πορεία στη δικτοποίηση, πορεία στη χρεοκοπία) να ρίχνουν την μπάλα της ευθύνες σε άλλους.

Το κραχ του 2013, η κατάρρευση του συστήματος

Του ΤΑΚΗ ΚΑΤΖΗΛΛΗΜΗΤΡΙΟΥ

Η εκδήλωση της κρίσης είχε τη δύναμη και την ορμή της Αποκάλυψης. Ξαφνικά οι τέσσερις ιππότες έκαναν την εμφάνισή τους πάνω από την Κύπρο και όλοι, όσοι φυσικά παρέμειναν στο νησί, γιατί δεν είχαν προσειδοποιηθεί, έντρομοι άρχισαν μέσα σε απελπισία και οδυρμό να παρακαλούν:

«Όχι εμένα.

Όμως ο τροχός δεν άφησε κανένα αλώβητο. Έτσι μπήκαμε στην εποχή της κρίσης. Πλάι στις άλλες μεγάλες ώρες της ιστορίας μας προσθέσαμε κι αυτές της χρεοκοπίας. Αρχισαμε κίολας να αναζητούμε μερομηνία για να τιμώσει κατάλληλα το γεγονός. Γι' αυτό όλοι συμφωνούν. Μόνη διαφωνία έγκειται στον ορισμό των μερομηνιών. Το ΑΚΕΛ καθιέρωσε κίολας το 15n Μαρτίου ή έστω ως αναπληρωματικό την 25n Μαρτίου, ώστε να συνοχευτεί και με την εθνική επέτειο. Ο ΔΗΣΥ αναζητά ακόμη μια μερομηνία ανάμεσα στους τελευταίους είκοσι μήνες ή, τουλάχιστον, από τον περασμένο Ιούλιο και μετά. Υπάρχουν και οι άλλοι που αναζητούν τα αίτια όχι σε μια μερομηνία αλλά στο σύστημα διακυβερνήσεως και τις πολιτικές που ακολουθήθηκαν όλα τα προηγούμενα χρόνια.

Το πλήγμα ήρθε απρόσμενα. Βλέπαμε με καμάρι να φυτρώνουν στην εισοδo της Λευκωσίας μεγαλόπτερα τα κτήρια των τραπεζών και οι γυάλινοι πύργοι των δικηγορικών και λογιστικών γραφείων και νομίζαμε ότι γίναμε Μανχάταν. Τώρα, ύστερα από την κρίση, τα

θεωρούμε όλα αυτά μνημεία αποτυχίας και σύμβολα κατάρρευσης. Μία ιθύνουσα τάξη, που διακεριζόταν για γενεές τον πλούτο της χώρας κι απολάμβανε τις τιμές και τη δόξα της επιτυχίας, κατάφερε να σπαταλήσει τα κεφάλαια των ξένων καταθετών, να εξουθενώσει τις κυπριακές επιχειρήσεις και να καταφάει τις οικονομίες των ανθρώπων σκορπίζοντας απελπισία, ανεργία και φτώχεια. Οι πολιτικοί που μέχρι πολύ πρόσφατα περηφανευόνταν για τα επιτεύγματά τους και μας διαβεβαίωναν ότι, κι αν μας άγγιζε η κρίση, δεν θα ήταν σοβαρή, φάνηκε ότι μας εξαπατούσαν.

Οι ψηφλήμοισι της Δημοσίας Υπηρεσίας, προσκολλημένοι σε ένα χρεοκοπημένο σύστημα, την κρίσιμη ώρα φάνηκαν ανευθινοι και ανεπαρκείς. Μαζί με όλα αυτά κατάρρευσε και όποια φαντασίωση είχαμε για τους εαυτούς μας ως εκλεκτών και ικανών, σε θέση να αντιμετωπίσουν κάθε λογής δυσκολία και να νικούν. Κι επειδή το πλήγμα είναι τεράστιο δεν θέλουμε να παραδεχτούμε την πραγματικότητα. Αντί να κάνουμε την αυτοκριτική μας στρεφόμαστε με απίστευτους χαρακτηρισμούς εναντιον της Ε.Ε. Ναι! Το ευρωπαϊκό όραμα έχει βαθιά τρωθεί. Με τις αποφάσεις της η ευρωπαϊκή ηγεσία έχει πλήρη τη ζωή των απλών ανθρώπων. Όμως τι επιτυγχάνουμε με τις απειλές για αποχώρηση από το ευρώ και την Ε.Ε.; Και για να πάμε πού; Και νομίζουμε ότι δηλώσεις για αποχώρηση αποτελούν απειλή;

Διαμαρτυρούμαστε ακόμη γιατί η Τρόικα

Όπως και να έχουν τα πράγματα θα πρέπει να έχουμε ένα σταθερό προσανατολισμό και να αναζητούμε τη στενωπό μέσα από την οποία θα διαβούμε

βλέπει τα στοιχεία και τους αριθμούς τεχνοκρατικά, επειδή εμείς αρνούμαστε να τα δούμε. Αξιοματώχους, μάλιστα, της Κ.Δ. τη χαρακτηρισμό στην Ανακριτική Επιτροπή ως «κατοχική δύναμη».

Ανοσιές όμως δεν λέμε μόνο εμείς, λέγονται και από την πλευρά ισχυρών ευρωπαϊκών κρατών και μάλιστα με εμφανές το στοιχείο της δυσφήμισης. Αυτό επιπρόσθετα προδίδει μικροψυχία. Όπως και να έχουν τα πράγματα εμείς θα πρέπει να έχουμε ένα σταθερό προσανατολισμό και να αναζητούμε τη στενωπό μέσα από την οποία θα διαβούμε, γιατί ο αγώνας και η προσπάθειά μας για την αντιμετώπιση της κρίσης είναι συνδεδεμένη με την επιβίωσή μας. Ορισμένοι ονοματίζουν την κρίση ως οικονομικό Μαρί. Εκεί όμως συναντήθηκε η άγνοια, η αδράνεια και η ανευθυνότητα. Εδώ αντίθετα η πολιτική ηγεσία ήθελε να συμβεί και το απέρριπτε. Εκεί οι υπεύθυνοι έσφαλαν. Εδώ παραπλανούσαν πθελήμνη. Όπως ακριβώς συνέβη και το 2004 με το δημοψήφισμα. Πρό-

Κυπριακού; Σε αυτά τα ερωτήματα πρέπει να απαντήσουμε και να παύσουμε να λέμε κουβέντες για συνομωσίες και για περισσότερα που επιπλοισαν με ατομικές βόμβες, γιατί τα ελλείμματα δεν μας τα έκαναν οι ξένοι και τα 20 δεκαετομυρία δεν είναι ένα άκακο περιστεράκι. Όσο για τον νεοοικτισμό της Ε.Ε., τις πωπάλατες μαχαίρες, τα ξύλινα αντί τα χρυσά κουτάλια, τα μεγάλα αντί και τις κυπριακές λίρες είναι όλα αυτά δείγματα επικίνδυνες ελαφρότητας.

Αυτές τις κρίσιμες ώρες ο λαός μας παρόλο που επιπλήν βαρύτητα έδειξε ωριμότητα που εξέπληξε πολλούς. Το πλήγμα για τους ανθρώπους ήταν βαρύτατο δεν προκάρησαν σε απεργίες ή άλλες αυτοκαταστροφικές ενέργειες. Παρέχεται έτσι στην κυβέρνηση πολύτιμος χρόνος για να πάρει όσα είναι δυνατό μέτρα κοινωνικής προστασίας για τη στήριξη ιδιαίτερα των ανέργων και άλλων ευπαθών ομάδων του πληθυσμού.

Ο λαός μας έχει τις δυνάμεις να ξεπεράσει την κρίση. Εκείνο που χρειάζεται είναι μια έγκυρη, υπεύθυνη και με νέες ιδέες ηγεσία. Οι ψευδαισθησεις, οι αρνήσεις και οι ακρότητες εθνικιστικών ή αριστερών προδιαγραφών, το μόνο που θα επιφυλάσσουν είναι χειρότερα δεινά. Ναι! Αν δεν προσέξουμε υπάρχουν και χειρότερα.

Αλλά υπάρχει και η προοπτική μιας νέας πορείας. Προς αυτή την κατεύθυνση έχουν κίολας κατατεθεί πολλές προτάσεις.

ΦΑΛΗΡΕΥΣ / Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Η «δημοκρατία» σώζει τη μαύρη τρύπα

«Σώσαμε τις συντάξεις του ΤΕΒΕ!». Ήταν το περιεχόμενο του sms που έστειλε το ΠΑΣΟΚ σε διαφόρους αποδέκτες την περασμένη Πέμπτη, θριαμβολογώντας για την τροπολογία που ο υπουργός Εργασίας Γιάννης Βρούτσης αναγκάστηκε να αποσύρει ντιμπέιντ από τις δημοκρατικές δυνάμεις. Εστώ! Σώσαμε, λοιπόν, τις συντάξεις της προνομιακής πρώτης τάχης του ΤΕΒΕ, εκείνες που έχουν ποσοστό αναπλήρωσης 130% - διότι αυτές και μόνον επρόκειτο να περικοπούν κατά 30% και η περικοπή θα αφορούσε τις μελλοντικές, όχι τις υπάρχουσες. Με την τρύπα, όμως, των 450 εκατομμυρίων του ΟΑΕΕ τι γίνεται, παιδιά; Υποθέτω ότι τη σώσαμε και αυτήν—σωστά; Αυτό όμως δεν μας συμφέρει να το πανηγυρίζουμε. As το κρατήσουμε για τον εαυτό μας και, στην πορεία, βλέπουμε τι θα κάνουμε...

Ο ορυμαγδός που ξεσηκώθηκε για την περιβόητη τροπολογία Βρούτση ήταν το αποτέλεσμα ενός -οχι και τόσο πρωτότυπου- συνδυασμού δολιότητας και άγνοιας. Η άγνοια ήταν, ως επί το πλείστον, όλων εκείνων (με τους «λειτούργους του Τύπου» πρώτους και καλύτερους...) για τους οποίους η υπεράσπιση της όποιου σύνταξης, αδιακρίτως, λειτουργεί όπως το κόκκινο πανί στον ταύρο: ορμάνε χωρίς να ξέρουν πού πάνε και τι υπερασπίζονται. Η δολιότητα όμως δεν ήταν του Βρούτση. Αυτός επιχειρούσε να εφαρμόσει την προβλεπόμενη από το καταστατικό του ΟΑΕΕ ρύθμιση, σχετικά με τις προνομιακές συντάξεις, η οποία περιελάμβανε στο καταστατικό του οργανισμού επειδή την υπαγόρευε το δίκαιο και η ανάγκη, αλλά κανείς δεν τόλμωσε να προχωρήσει στην εφαρμογή της τα τελευταία πέντε ή έξι χρόνια, με αποτέλεσμα το σημερινό έλλειμμα του οργανισμού.

Για την κάλυψη του ελλείμματος αυτού θεσπίστηκε επί υπουργίας Γιώργου Κουτρουμάνη του ΠΑΣΟΚ η επιβολή φόρου 0,2% επί του

Τι άνθρωπος! Με τον σιουιούλη του έχει απλωθεί στο κάθισμα του τ. πρωθυπουργού της Ισπανίας Χ. Μ. Αθάρ, με τον αγκώνα του έχει απλωθεί στο κάθισμα της συζύγου του τ. προέδρου της Κορέας, με τα ποδαράκια του έχει ρίξει κάτω το μπουκάλι νερό του Αθάρ κι όλα αυτά ενώ έχει αφεθεί στο ζωγόνο χάδι του πλίου. Αυτοκρατορική φριγούρα της παρακμής, που θαρρείς ότι έχει ξεπηδήσει από τις σελίδες του Σουπτανίου. (Το σημειώμα είναι από τα εγκαίνια, την περασμένη Πέμπτη στο Ντάλας του Τέξας, ιδρύματος αφιερωμένου στην οκταετή προεδρία του Τζορτζ Μπους του νεότερου).

τζιρου των επιχειρήσεων. Φόρος ασύλληπτος ακόμη και για τη Βολιβαριανή Δημοκρατία του μακαρίτη, ο οποίος θεσπίστηκε τότε με τη λογική να μαλώσουμε τώρα τα πράγματα και αύριο «έχει ο Θεός». (Ο Θεός της Ελλάδος, πάντα, αυτός με τη φουστάνελα και τα φυσεκλιμα...). Θεσπίστηκε, δηλαδή, για να κερδίσουμε χρόνο.

Ελοιπόν, ο χρόνος τελειώνει! Διότι κάποτε τελειώνει ο χρόνος - πάντα τελειώνει, για όλους. Μολονότι η ισχύς του φόρου θα ξεκινούσε από την πρώτη του 2013, αποφασίστηκε από όλους (κυβέρνηση, τρόικα κ.λπ.) να μην εφαρμοστεί, ως κατ' εξοχήν αντιαναπτυξιακός ειδικά την τρέχουσα περίοδο, και αντ' αυτού να εφαρμοστεί η πρό-

βλεψη του καταστατικού του ΟΑΕΕ. Τόσο απλά!

Η τροπολογία που αποσύρθηκε δεν ήταν μόνον η δίκαιη, αλλά και η γενναία λύση του προβλήματος. Με την απόσυρσή της, κέρδισαν χρόνο και εντυπώσεις οι δυνάμεις που αντιστέκονται στον εξορθολογισμό του κράτους. Θα επανέλ-

θει, γιατί ο εξορθολογισμός είναι όρος επιβίωσης και έως ότου εφαρμοσθεί, απλώς θα χάνουμε χρήματα όλοι μαζί, συντηρώντας «μαύρες τρύπες»...

Διαφορετικές όψεις

Ενα τμήμα της κοινωνίας μας - εκπροσωπούμενο επαρκώς και διακομματικώς στη Βουλή- βαυκαλίζεται με το όραμα μιας περήφανης Ελλάδας του τσαμπουκά, η οποία μπορεί να διεκδικήσει αποτελεσματικά το δικό της (και -γιατί όχι;- τον περιφάνη πλούτο των «υδατανθράκων» της...), αρκεί να τολμήσει να πιστέψει στη λεβεντιά που έχουν πάντα οι φαντασιώσεις των καφενόβιων. Υπό την προϋπόθεση ότι η πραγματικότητα θα μπορούσε να διαπεράσει το τείχος της φαντασίας τους, θα ήταν χρήσιμο σε όλους αυτούς να γνωρίζουν ότι, για να φθάσει την περασμένη Παρασκευή η Επιτροπή Εξοπλιστικών Προγραμμάτων και Συμβάσεων της Βουλής να εγκρίνει την προμήθεια ανταλλακτικών για τα Μπράζ της Πολεμικής Αεροπορίας, χρειάστηκε μια Οδύσεια τεσσάρων χρόνων, από το 2009 όταν διαπιστώθηκε η ανάγκη και αποφασίστηκε στο ΥΕΘΑ η προμήθεια ως την περασμένη Παρασκευή που εγκρίθηκε από τη Βουλή. (Υπόψη ότι υπολείπεται η έγκριση του ΚΥΣΕΑ). Μεσολάβησαν, βέβαια, τρεις εκλογικές αναμετρήσεις. Όμως η καθυστέρηση οφείλεται πρωτίστως στη γραφειοκρατική περιπλοκότητα των διαδικασιών. Την τελευταία έχει επιβάλει η ευθυνοφοβία, που κερδίζει έδαφος στον πολιτικό κόσμο έναντι της αποτελεσματικότητας, εξαιτίας της μονίμως επικρεμάμενης καχυποψίας εις βάρος της εντιμότητας των πολιτικών. Ωστόσο, δεν είναι τυχαίο ότι αυτοί που ουνεύονται εθνικούς τσαμπουκάδες είναι οι ίδιοι που κατηγορούν συλλήβδην του πολιτικού και επισείου «κρεμάδες», είναι επίσης οι ίδιοι που θα ήθελαν δημοψήφισμα κάθε εβδομάδα και εκλογές ανά τρίμηνο: διαφορετικές όψεις της ίδιας βλακείας...

kassimatis@kathimerini.gr

ΑΡΘΡΟ
Του ΠΑΝΤΕΛΗ ΜΠΟΥΚΑΛΑ

Και σπάστε τα δοκάρια...

Ο υποβιβασμός της ΑΕΚ στάθηκε ευκαιρία για να αποκαλινωθούν τα κουσούρια μας. Το κουσούρι της αμετροπέπαιας, της αισθηματολογίας (που είναι άλλο πράμα από τον συναισθηματισμό), της συνωμοσιολογίας, της μετακύλισης ευθυνών, του λαϊκισμού κομμάτων και πολιτευομένων. As τα πάρουμε με τη σειρά, με την προκαταβολική δήλωση ότι την ΑΕΚ τη συμπαθώ από παλιά, παρότι γαύρος. Πουθενά αλλού δεν είναι πιο κραυγαλέα η απουσία μέτρου απ' ό,τι στη διαστρέβλωση του αποφεύγματος «μέτρον άριστον». Του κοτσάραμε, τάχα για να μεγεθύνουμε τη σημασία του, ένα «παν» που είναι ακροσευτικό και όχι απλώς άκρστο, αφού αλλοιώνει το ίδιο το νόημά του. Το «παν μέτρον άριστον» σημαίνει ότι κανένα κοινό ή ειδικό μέτρο δεν χρειάζεται, αφού κάθε μέτρο την κάνει τη δουλειά. Κι ο καθένας βολεύεται με το αυθαίρετο δικό του.

Προϊόν της αμετροπέπαιας ήταν οι πρωτοσέλιδοι γιγαντοτίτλοι «Εάλω η ΑΕΚ» και «Κλαίει κι η Αγία Σοφία», εις μνήμην της Πόλης. Οσο υπερβολικά κι αν φαίνονται, όμως, είναι μετριοπαθή συγκρινόμενα με προ πολλών ετών πρωτοσέλιδο του οπαδικού «Δικέφαλου». Οι Αεκτζήδες ένιωσαν και τότε αδικημένοι, εξού και η συσώρευση ιστορικών σημάτων. Στο κέντρο ένα τεράστιο «ΟΧΙ». Από πάνω: «Εδώ ΑΕΚ! Εδώ Πολυτεχνείο». Και από κάτω: «Μολών λαβέ!». Μόνο το '21 έλειπε και το «Ελα να τα πάρεις» των Μεσολογιτών.

Γιατί έπεσε λοιπόν η ΑΕΚ, οι άγουροι παίκτης της οποίας φοβούνταν περισσότερο τους οπαδούς της ομάδας τους παρά τους οπαδούς των αντιπάλων; Ο καθείς και το σενάριο του. Συναμώτισε ο Μαρινάκης με τον Σκόρδα του Αρη, αυτός με τον Σπανό του Ατρομήτου, εκείνος με τον Κομπότη του Λεβαδειακού, όλοι μαζί με τον διαιτητή Τριτσώνη, ο Τριτσώνης με τους ποικυκαδούρους, μπήκε στη μέση ο Ερντογάν ενωχλημένος από τη δόξαση του Οικουμενικού Πατριάρχη πως «η ΑΕΚ είναι ιδέα», έββαν το κεράκι τους και οι σιωνιστές, γνωστοί πολέμιοι της Ορθοδοξίας, ε, τι να περιμένει κανείς!

Οσο για τους προέδρους, πρώην, νυν, αυτοπροαίρετους και κατά φαντασίαν, Δημητρώους υπέδειξε Μελοσανίδης ως υπαίτιο, Μελοσανίδης υπέδειξε Βιντιάδη, Βιντιάδης υπέδειξε Αδαμίδα, Αδαμίδης υπέδειξε Μαύρο, Μαύρος υπέδειξε Χατζηκρήστο, Χατζηκρήστος υπέδειξε Ψωμάδη, Ψωμάδης πατήρ υπέδειξε Ψωμάδη υιόν, ο οποίος δήλωσε ότι απλώς προήδρευε. Κ.τ.λ. κ.τ.λ. Κι as μου συγχωρεθεί παρακαλώ αν ξεχνάω κάποιον ή αν δεν ζωγράφισα σωστά της αλυσίδα της ατελείωτης μεταθέσης ευθυνών.

Ολα τούτα συνοδεύτηκαν από δάκρυα (αυθεντικά των παικτών, τηλεοπτικά των προστρεξάντων παραγόντων του ποδοσφαίρου και της πολιτικής), μελοδραματικές αναφορές στην ιστορία και αναθέματα εναντίον των κακών που ουδεις τους κατονόμασε. Ο καθείς είχε διαφορετικούς στο κεφάλι του και την ώρα που αναθεμάτιζε, τον αναθεμάτιζαν κάποιον άλλο. Αλλά έτσι δεν γίνεται χωριό. Ούτε ομάδα. Και δίκιος ομάδα δεν μένεις ψηλά. Ακόμα κι αν συνωμοτήσι επέρ σου το σύμπαν υπό την καθοδήγηση του Κοέλιο.

FASHION | TASTE | ENTERTAINMENT

Το Kings Avenue Mall ανοίγει τις πύλες του στην Πάφο, τον Οκτώβριο 2013.

Το shopping, το φαγητό και η διασκέδαση μπαίνουν σύντομα σε νέα διάσταση. Ένα υπερσύγχρονο mall, 103.000 m², ανοίγει τις πόρτες του στην Πάφο με supermarket, επώνυμες μάρκες, εστιατόρια, café, 6 κινηματογραφικές αίθουσες, arcade, παιδότοπους και οτιδήποτε άλλο θα κάνει την έξοδό σας μια αξέχαστη εμπειρία.

KINGS AVENUE MALL

All and more

Λεωφ. Τάφοι των Βασιλέων 25, Πάφος, Τηλ: 7775588

www.kingsavenuemall.com.cy

www.facebook.com/kingsavenuemall

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ

Ανά τρίμηνο, θα μετρούν υπαλλήλους

Τρόικα και κυβέρνηση θα ελέγχουν βήμα βήμα την αναδιάρθρωση του Δημοσίου με γνώμονα την ετήσια μισθολογική δαπάνη

Του ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ

Βήμα βήμα και με γνώμονα τον ετήσιο στόχο της μισθολογικής δαπάνης θα προχωράει από εδώ και πέρα η μεταρρύθμιση του δημοσίου τομέα. Τρόικα και κυβέρνηση έχουν συμφωνήσει να «τσεκάρουν» σε κάθε τριμηνιαίο έλεγχο της ελληνικής οικονομίας το πώς εξελίσσεται η αναδιάρθρωση του Δημοσίου, ενώ πλέον ο στόχος για τη μείωση του προσωπικού κατά 150.000 έως το τέλος του 2015 μπαίνει στην πράξη και έρχεται στην επιφάνεια, ως καθοριστικό κριτήριο, το κονδύλι που θα διατεθεί κάθε χρόνο το κράτος για μισθούς.

Σύμφωνα με πληροφορίες, το επικαιροποιημένο Μνημόνιο θα περιλαμβάνει σύσταση (recommendation) της τρόικας προς την κυβέρνηση να προχωρήσει στην κατάρτιση ενός πολυετούς πλάνου (τουλάχιστον έως το 2016), βάσει του οποίου θα καθορίζεται

το ανώτατο όριο των υπαλλήλων που θα εργάζονται στον κρατικό μηχανισμό. Μέχρι σήμερα, οικονομικό επιτελείο και τρόικα προχωρούσαν σε προβλέψεις για την εξέλιξη του αριθμού των δημοσίων υπαλλήλων, αλλά τώρα η τρόικα ζητεί να υπάρξει συγκεκριμένη στοχοθεσία από την πλευρά της κυβέρνησης.

Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να θέσει με σαφήνεια το ύψος της μισθολογικής δαπάνης για τα επόμενα έτη και βάσει αυτού του κριτηρίου να αποφασίσει πώς θα «διανείμει» τους δημοσίους υπαλλήλους στη διοίκηση. Για φέτος, το κονδύλι της μισθοδοσίας του Δημοσίου υπολογίζεται στα 22,1 δις. ευρώ και εκτιμάται ότι θα υποχωρήσει στα 21,4 δις. ευρώ στο τέλος του 2016. Ωστόσο, το νούμερο αυτό ενδεχομένως να μειωθεί περαιτέρω.

Ο κανόνας της μιας πρόσληψης για κάθε πέντε αποχωρήσεις από το Δημόσιο παραμένει και αποτελεί τον ο-

δηγό για τη δημιουργία του νέου σχεδίου. Με αυτά τα δεδομένα, οι υπουργοί -και η κυβέρνηση συνολικά- θα πρέπει να αποφασίσουν ποιοι τομείς της δημόσιας διοίκησης θα πρέπει να ενισχυθούν με προσωπικό και ποιοι «αντέχουν» με λιγότερες προσλήψεις.

Για παράδειγμα, η τρόικα θεωρεί ότι ο φερολογικός μηχανισμός θα πρέπει να ενισχυθεί σημαντικά, όπως και εκείνος του ελέγχου του τραπεζικού συστήματος. Αυτό σημαίνει ότι άλλες υπηρεσίες του Δημοσίου θα προχωρήσουν σε λιγότερες προσλήψεις,

Σύσταση της τρόικας για κατάρτιση πολυετούς πλάνου, όπου θα καθορίζεται το ανώτατο όριο των υπαλλήλων και η μισθολογική δαπάνη για τα επόμενα έτη

Διπλή αξιολόγηση, το πρώτο βήμα της αναδιάρθρωσης

Της ΕΛΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Ενα άκρως φιλόδοξο σχέδιο για την πλήρη αναδιάρθρωση του δημοσίου τομέα και τη μετατροπή του σε γρήγορο και αποτελεσματικό μηχανισμό επιχειρεί να θέσει σε εφαρμογή το Μέγαρο Μαξίμου, αρχής γενομένης από τη διπλή αξιολόγηση (δομών και υπαλλήλων), η πρώτη φάση της οποίας πρέπει να έχει ολοκληρωθεί τον Ιούνιο.

Αξιόπιστοι κυβερνητικοί κύκλοι μιλούν για αλλεπάλληλες φάσεις και επιβεβαιώνουν ότι το πιλοτικό πρόγραμμα, που βρίσκεται αυτήν την περίοδο σε εξέλιξη, δεν περιλαμβάνει μόνο την κινητικότητα, τους επιτόκιους

Καλύτερο συντονισμό των υπουργείων και ελαχιστοποίηση των δαπανών περιλαμβάνει το φιλόδοξο σχέδιο για πλήρη αναδιοργάνωση του Δημοσίου

και τους συμβασιούχους που απασχολούν την επικαιρότητα, αλλά και πρωτοβουλίες και δράσεις που στοχεύουν στον καλύτερο συντονισμό του έργου των υπουργείων, στην ελαχιστοποίηση των δαπανών με παράλληλη αλλαγή δομών που σήμερα βρίσκονται διασκορπισμένες ή έλλιπώς συνδεδεμένες με την κεντρική διοίκηση.

«Δεν μπορεί το λογισμικό κάθε υπουργείου να είναι διαφορετικό και η κοινωνία της πληροφορίας διασκορπισμένη σε κάθε υπουργείο ούτε έχει νόημα το κάθε υπουργείο να έχει τη δική του κατασκευαστική. Αυτό πρέπει να αλλάξουν και θα αλλάξουν» σημειώνουν.

Οι ίδιοι κύκλοι εκφράζουν αισιοδοξία ότι παρά τα εμπόδια και τις δυσκολίες, είναι η επίσημη, ότι άμεσα, να αναδιορθωθεί ο δημόσιος τομέας κατά τρόπο που να οδηγήσει σε πρώτη φάση σε οπε-

stor εξυπηρέτηση των πολιτών (όλα τα έγγραφα που χρειάζονται από μία υπηρεσία) και σε επόμενη φάση σε non stor (όλα ηλεκτρονικά).

Παρότι κρατούν χαμηλούς τόνους, αντιλαμβάνονται την κρισιμότητα αλλά και τις εξαιρετικές δυσκολίες των εγχειρημάτων, κυβερνητικά στελέχη επιβεβαιώνουν ότι οι συζητήσεις έχουν προχωρήσει σε βάθος και υπερβαίνουν κατά πολύ το πρώτο κρίσιμο τεστ της κινητικότητας των 25.000 υπαλλήλων (από τους οποίους περίπου 10.000 θα αξιοποιηθούν σε άλλα πόστα και 15.000 θα βρεθούν στην έξοδο). Οι ίδιοι κύκλοι παραδέχονται ότι η πλήρης αναδιοργάνωση του Δημοσίου δεν μπορεί να γίνει από τη μία μέρα στην άλλη, καθώς στο σύνολό της ενδεχομένως θα απαιτήσει και συνταγματικές αλλαγές. «Δεν μπορείς για παράδειγμα να καταλήξεις στην οριστική διάρθρωση των υπουργείων, και άρα στον αριθμό τους, αν δεν έχει επιλυθεί το θέμα του ασυμβίβαστου μεταξύ υπουργού και βουλευτή» λένε χαρακτηριστικά, θέλοντας να δείξουν πόσο παράμετρο πρέπει να ληφθούν υπόψη ως την ολοκλήρωση του εγχειρήματος, που είναι πιθανό να υπερβεί τη θητεία μιας κυβέρνησης.

Πάντως, θεωρούν καθοριστικές σημασίας το «σπάσιμο του ταμπού του Δημοσίου» κι ως κινδύνευσε να διαρρηχτεί την κυβερνητική συνοχή, τις εσωκομματικές ισορροπίες αλλά και τις ανταξίες του τρικομματικού συστήματος διακυβέρνησης. «Το σημαντικό είναι ότι δεν προχωρούμε σε μαζικές απολύσεις, διότι κάτι τέτοιο θα είχε άμεσα αντανάκλαση και στον ιδιωτικό τομέα και αντί για οφέλη θα είχαμε περισσότερες απώλειες» λένε συνεργάτες του πρωθυπουργού, προσθέτοντας ότι η διπλή αξιολόγηση, η οποία αφορά την κινητικότητα 25.000 υπαλλήλων θα γίνει, μοιραία, σε πρώτη φάση με τα κριτήρια «της κοινής λογικής».

Τα κυβερνητικά στελέχη επιβεβαιώνουν ότι η επίμαχη διάταξη για τους συμβασιούχους, που κυριολεκτικά τα-

4.000
θα απομακρυνθούν μέχρι το τέλος του έτους, ενώ οι μισοί εξ αυτών μέχρι τον Ιούνιο.

2.000
απολύσεις οι οποίες θα είναι και οι πρώτες, θα προέλθουν από τους επιτόκιους αλλά και από τους εργαζόμενους σε ΝΠΙΔ που θα καταργηθούν.

Η ρύθμιση που αποσύρθηκε από το πολυνομοσχέδιο αφορούσε περίπου 10.000 συμβασιούχους που έχουν επαναπροσληφθεί, παρά τη λήξη των συμβάσεών τους, και αμειβόνται από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα βάσει προσωρινών διαταγών.

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

! Ανεξαρτήτως των απολύσεων, μνημονιακή δέσμευση αποτελεί και η κινητικότητα 25.000 υπαλλήλων μέχρι το τέλος του 2014.

ρακούνησε τα «σπλάχνα της ΔΗΜΑΡ» και έφερε σε τροχιά μεταοπικές συγκρούσεις τους δύο υπουργούς που στηριζεί, θα επανέλθει βελτιωμένη ταχύτερο δυνατό. Πιθανότατα, με το άνοιγμα της Βουλής μετά την εορταστική περίοδο. Μέχρι τότε, ο υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης Αντ. Μανιτάκης θα πρέπει να έχει βρει τη

χρυσή τομή που θα υπηρετεί την αδήριτη, κατά το Μαξίμου, ανάγκη ελάφρυνσης του κράτους από την πολυετή παραμονή συμβασιούχων λόγω αργοπρωτίας στην εκδίκαση των προσφυγών τους χωρίς όμως παράκαμψη της δικαστικής οδού.

Ο συγκερασμός των δύο απόψεων που ενυπάρχουν στην κυβέρνηση και

το επικαιροποιημένο Μνημόνιο είναι η εισαγωγή του κανόνα της αντικατάστασης των υπαλλήλων για τη διετία 2013-2014. Δηλαδή, για κάθε έναν που αποχωρεί για συγκεκριμένη αιτία (κακή αξιολόγηση, επίορκος κ.λπ.), να προλαμβάνεται ένας νέος εργαζόμενος. Η αρχή θα γίνει από φέτος με την αντικατάσταση 4.000 υπαλλήλων και θα συνεχιστεί το 2014 με άλλους 11.000 εργαζόμενους.

Ωστόσο, κυβέρνηση και τρόικα θα ήθελαν αυτό να ισχύει σε μόνιμη βάση. Να μην είναι ένα μέτρο μόνο για τη διετία 2013-2014. Όμως, αρμόδιοι παράγοντες παραδέχονται ότι αυτό είναι πολύ δύσκολο να συμβεί, καθώς το νομικό πλαίσιο δεν επιτρέπει τόσο δραστητικές αλλαγές στο καθεστώς εργασίας των δημοσίων υπαλλήλων. Παρόλα αυτά, υποστηρίζουν ότι η μόνιμη εφαρμογή αυτού του κανόνα θα βοηθούσε στην ποιοτική αναβάθμιση της δημόσιας διοίκησης και αναφέρουν ως παράδειγμα

τη θέσπιση κανόνα που θα προβλέπει ότι ένα μικρό ποσοστό από εκείνους που θα έδουν τη χαμηλότερη ετήσια αξιολόγηση να αντικαθίστανται με νέους εργαζόμενους.

Το ερώτημα που προκύπτει είναι ότι αφού η τρόικα αντιλαμβάνεται τη νομική πολυπλοκότητα του θέματος, γιατί επέμεινε -και συνεχίζει να επιμένει- τόσο πολύ στο να προχωρήσει άμεσα το πρόγραμμα αντικατάστασης των δημοσίων υπαλλήλων. Η απάντηση που δίνεται από στελέχη που συμμετείχαν στις διαπραγματεύσεις, είναι ότι η τρόικα πλέον δεν δείχνει να πιστεύει ότι η ελληνική κυβέρνηση έχει τη βούληση να προχωρήσει στην αναδιάρθρωση του δημοσίου τομέα, παρά τις τελευταίες αποφάσεις. Και αυτό γιατί η συζήτηση ξεκίνησε από τα μέσα του 2011 με το πρόγραμμα εφθεςείας και έκουμε φθάσει στα μέσα του 2013 για να αρχίσουν να πραγματοποιούνται οι αλλαγές.

15.000

δημόσιοι υπάλληλοι θα απολυθούν μέχρι το τέλος του 2014

ΟΙ ΥΠΟΛΟΙΠΕΣ ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ

θα προέλθουν από συγχωνεύσεις οργανισμών του Δημοσίου αλλά και από υπαλλήλους που θα τεθούν σε διαθεσιμότητα ως πλεονάζον προσωπικό μετά την αξιολόγηση των δομών.

ΠΟΤΕ ΟΛΟΚΛΗΡΩΝΕΤΑΙ Η ΣΥΡΡΙΚΝΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Με τις περίπου 50.000 συνταξιοδοτήσεις που αναμένονται για τη διετία 2013-2014.

450 οι πειθαρχικά ελεγχόμενοι στο ΕΣΥ

Τουλάχιστον 450 εργαζόμενοι στον «στενό πυρήνα» του ΕΣΥ είναι πειθαρχικά ελεγχόμενοι και πολλοί από αυτούς, όπως εκτιμάται, θα «αποχωρήσουν» από το ΕΣΥ ως επίορκοι. Πρόκειται για γιατρούς και άλλους εργαζόμενους σε μονάδες υγείας, ορισμένοι εκ των οποίων έχουν κατηγορηθεί για σοβαρότατες παραβάσεις καθηκόντων.

Σε κάθε περίπτωση, από το υπουργείο Υγείας διημιώνεται πως όταν τίθεται θέμα «επίορκων» προς απόλυση θα πρέπει οι πειθαρχικές διαδικασίες να έχουν τελεσιδικήσει με αρνητική κατάληξη για τον ελεγχόμενο. Η προϋπόθεση κρίνεται απαραίτητη, με δεδομένο ότι σε πολλές περιπτώσεις οι καταγγελίες -ειδικά αν αφορούν γιατρούς- προέρχονται από συναδέλφους τους λόγω επαγγελματικού ανταγωνισμού, ενώ σε περίπτωση «μαζικών αποχωρήσεων» δεν αποκλείεται ακόμα και να κλείσουν κλινικές νοσοκομείων λόγω έλλειψης προσωπικού. Σημειώνεται ότι τα δύο τελευταία χρόνια αποχώρησαν από το ΕΣΥ λόγω συνταξιοδότησης 1.480 γιατροί. Ενδεικτική είναι η περίπτωση του καρδιολογικού τμήματος του Αγία Σοφία, όπου και οι τρεις γιατροί που διαθέτει το τμήμα είναι πειθαρχικά ελεγχόμενοι, καθώς είχαν κατηγορηθεί για έλλειμμα συντονισμού και συνεργασίας που είχε ως αποτέλεσμα να μη χειρουργηθεί παιδί που βρισκόταν σε νόρκωση.

Όπως τόνισε στην «Κ» ο γενικός γραμματέας Υγείας κ. Πελοπίδας Καλλιρπς, έχει ήδη ζητηθεί από τα πειθαρχικά όργανα εντονότερη προσπάθεια για την εξέταση των υποθέσεων. Σημειώνεται ότι σε κεντρικό επίπεδο λειτουργούν δύο Πειθαρχικά Συμβούλια (πρωτοβάθμιο και δευτεροβάθμιο) για τους εποπτευόμενους από το υπουργείο οργανισμούς, που πρόσφατα επαναδραστικοποιήθηκαν και συνεδριάζουν περίπου κάθε δύο εβδομάδες εξετάζοντας 2-3 υποθέσεις.

PENNY ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑ

Πέντε απαντήσεις για τη μείωση των εργαζομένων έως τον Ιούνιο

Της ΕΥΑΣ ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΗ

Σε αγώνα δρόμου προκειμένου να υλοποιηθούν οι δεσμεύσεις έναντι της τρόικας αναφορικά με τη μείωση των εργαζομένων στο Δημόσιο και την «εκκαθάριση» των επίορκων αποδύεται το υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης. Τα χρονοδιαγράμματα είναι ασφκτικά, δεδομένου ότι η επόμενη αξιολόγηση από την τρόικα είναι τον Ιούνιο και έως τότε η κυβέρνηση και ο αρμόδιος υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης Αντώνης Μανιτάκης θα πρέπει να κομίσουν απτά αποτελέσματα.

Όπως σχολίαζαν μάλιστα αρμόδια στελέχη, η επίμαχη ρύθμιση για τις προσωρινές διαταγές των συμβασιούχων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα που διατάραξε τις ισορροπίες στην κυβέρνηση, ήταν αποτέλεσμα των πιεστικών χρονοδιαγραμμάτων, αλλά και επειδή είναι πρακτικά αδύνατο οι επίορκοι να «καλύψουν» τον αριθμό των 2.000 απολύσεων που ζητούνται μέχρι τον Ιούνιο. Οι σχεδιαζόμενες, βάσει της ρύθμισης που αποσύρθηκε, απολύσεις των συμβασιούχων δεν θα κάλυπταν το κενό των 2.000, ωστόσο

Στο στόχαστρο του υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης βρίσκονται οι απασχολούμενοι σε φορείς ιδιωτικού δικαίου, οι οποίοι απολύονται άμεσα εφόσον καταργηθεί η οργανική τους θέση

θα ήταν μια «ένδειξη» της πολιτικής βούλησης που υπάρχει για μείωση του Δημοσίου. Με πέντε ερωτήσεις - απαντήσεις σκιαγραφούνται οι βασικές συστοιχίες του όλου θέματος:

1. Τι έλεγε η ρύθμιση και πού στόχευε;
Ζητούμενο ήταν η κατάργηση της «οωρδόν» επαναπροσλήψης υπαλλήλων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα βάσει προσωρινών διαταγών. Στην κατάσταση αυτή η διάταξη προέβλεπε την άμεση απομάκρυνση του υπαλλήλου που η σύμβαση είχε λήξει και συνεπώς τη μη καταβολή αμοιβής μέχρι να κριθεί η κύρια προσφυγή. Η διάταξη αποσύρθηκε μετά την άρνηση του υπουργού

Σε κάθε τριμηνιαίο έλεγχο της ελληνικής οικονομίας, η τρόικα θα «τσεκάρει» το πώς εξελίσσεται η αναδιάρθρωση του Δημοσίου.

Δικαιοσύνης να την υπογράψει, κρίνοντας ότι καταργεί εν ολίγοις τη δικονομία και το κράτος δικαίου.

2. Πώς θα αντιμετωπιστεί το φαινόμενο των επαναπροσλήψεων;

Υπολογίζεται ότι περίπου 10.000 συμβασιούχοι πανελλαδικώς έχουν επαναπροσληφθεί και αμειβόνται από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα βάσει προσωρινών διαταγών. Προσεχώς, μετά το Πάσχα, η διάταξη θα αναδιατυπωθεί ώστε αφενός να μη θίγεται το δικαίκο σύστημα, αφετέρου να μην εκκρεμοδικούν οι συγκεκριμένες υποθέσεις επί σειρά ετών όπως συμβαίνει σήμερα.

3. Τι θα γίνει με τις απολύσεις στο Δημόσιο;

Συνολικά 4.000 δημόσιοι υπάλληλοι θα πρέπει να απολυθούν μέχρι το τέλος του χρόνου. Εξ αυτών οι 2.000 θα πρέπει να έχουν απομακρυνθεί μέχρι τον Ιούνιο, ενώ το 2014 προβλέπονται ακόμη 11.000 απολύσεις δημοσίων υπαλλήλων. Βάσει των δεσμεύσεων κυβέρνησης και τρόικας σε κάθε απόλυση θα αναλογεί μία πρόσληψη μέσω ΑΣΕΠ. Η αναλογία αυτή ωστόσο θα είναι υπό αιρεση εφόσον δεν επιτευχθούν οι αριθμητικοί στόχοι.

4. Από πού θα προκύψουν οι 2.000 απο-

λύσεις του Ιουνίου;

Βασική πηγή θα αποτελέσουν οι εργαζόμενοι σε φορείς και οργανισμούς που θα καταργηθούν ή θα συγχωνευθούν. Στο στόχαστρο του υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης βρίσκονται οι απασχολούμενοι σε φορείς ιδιωτικού δικαίου, οι οποίοι απολύονται άμεσα με καταβολή αποζημίωσης εφόσον καταργηθεί η οργανική τους θέση. Το ίδιο ισχύει και για τους «μόνιμους».

Επιπλέον, πέραν των απασχολομένων σε ΝΠΙΔ, την «έξοδο» θα δουν και οι επίορκοι για τους οποίους τα πειθαρχικά συμβούλια θα έχουν αποφασίσει την οριστική απόλυση τους.

5. Πώς θα επιτευχθεί η επίτευση των πειθαρχικών διαδικασιών;

Στο πολυνομοσχέδιο περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για κατάργηση του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού και η απευθείας προσφυγή στο ΣτΕ για περιπτώσεις που αφορούν τις ποινές της οριστικής πάυσης και του υποβιβασμού. Επιπλέον, η πειθαρχική διαδικασία θα ολοκληρώνεται το πολύ εντός τεσσάρων μηνών, ενώ οι όποιες ενστάσεις θα πρέπει να υποβάλλονται εντός 20 ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΓΝΩΜΕΣ

ΕΛΛΑΔΑ

ΚΟΣΜΟΣ

Κρίσιμες απουσίες και μαρτυρίες

Ποιοι παράγοντες θα καθορίσουν την πορεία της δίκης Τσοχατζόπουλου για τα εξοπλιστικά

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΜΑΝΑΡΟΥ**

Κλειστά κρατά, προς το παρόν, τα χαρτιά του ο Ακης Τσοχατζόπουλος, η δική του οποίου άρχισε στο Τριμελές Εφετείο Κακουργημάτων με αντίκειμενο τις μίζες που διακινήθηκαν στο πλαίσιο δύο μεγάλων εξοπλιστικών προγραμμάτων που υπέγραψε η χώρα στις αρχές της δεκαετίας του 2000.

Ο άλλοτε πανίσχυρος υπουργός, που κάθεται ήδη στο εδώλιο του κατηγορουμένου, με την έναρξη της δίκης του, κινήθηκε στη λογική της απόλυτης

Νέα επιβαρυντικά στοιχεία προέκυψαν για πολλούς κατηγορουμένους από τις ανακρίσεις για τις μίζες των TOR MI και των υποβρυχίων

άρνησης του βαρύτατου κατηγορητηρίου και δεν αποσαφηνίσει αν κατά τη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας θα αλλάξει «ρότα». Παράγοντες της δίκης, ωστόσο, εκτιμούν ότι το πιθανότερο είναι να επλέξει τη στάση της άρνησης μέχρι το τέλος της πολυκρότης δίκης, καθώς είναι εξαιρετικά δύσκολο για τον ίδιο να αντικρούσει τα στοιχεία της Δικαιοσύνης που τον φέρνουν ως πρωταγωνιστή του μεγάλου πολιτικού σκανδάλου με τις μίζες.

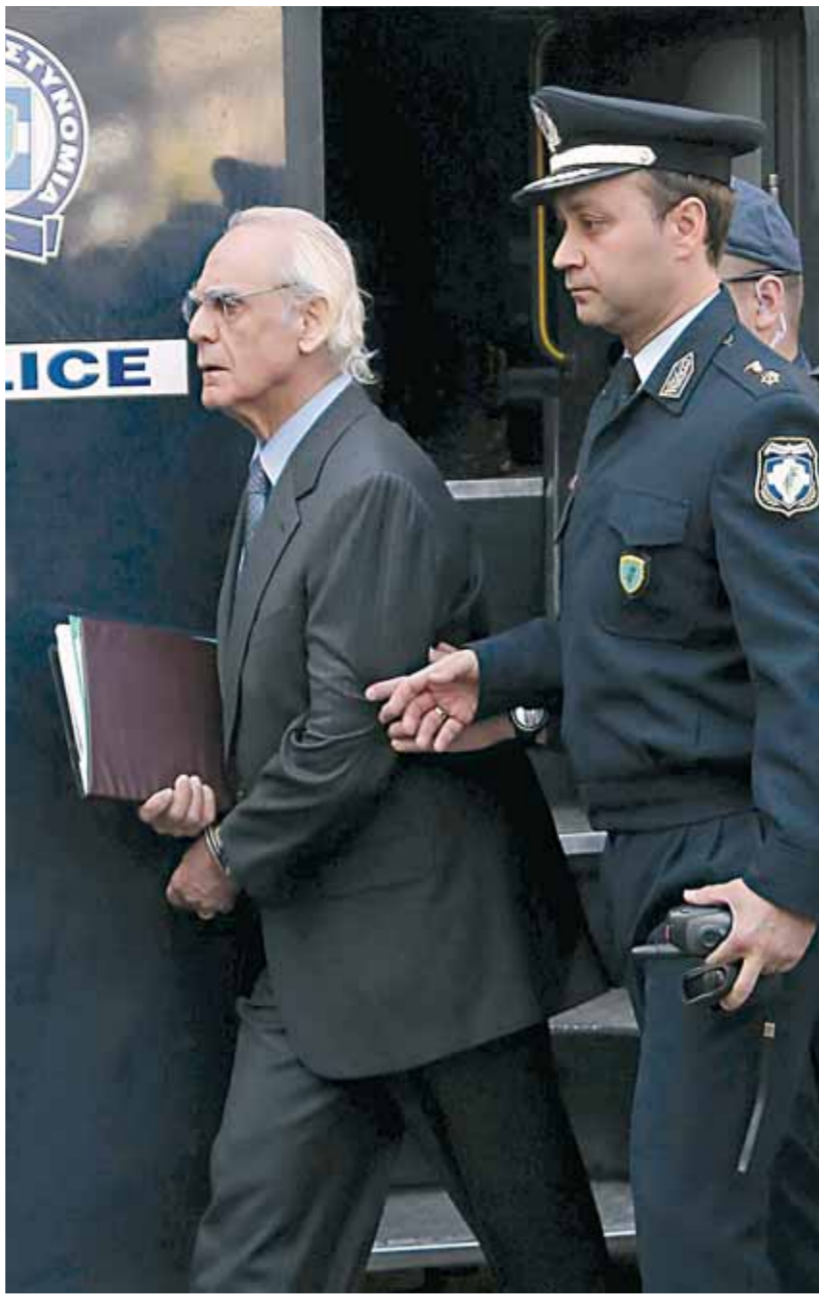
Ωστόσο, η στάση που θα κρατήσουν άλλοι συγκατηγορούμενοί του και κυρίως ο πρόεδρος στενός συνεργάτης του Νικ. Ζήγγρας, ενδέχεται να μεταβάλουν την υπερασπιστική γραμμή του πρώην υπουργού. Ο κ. Ζήγγρας που διετέλεσε,

όπως ο ίδιος έχει παραδεχθεί, διαχειριστής και ταμίας του κ. Τσοχατζόπουλου για πολλά χρόνια, εμφανίστηκε και στο δικαστήριο αποφασισμένος να μιλήσει και να αποκαλύψει ό, τι γνωρίζει για τα περίπου 160 εκατ. που διακινήθηκαν, με αποδέκτες τον πρώην υπουργό και τον γενικό γραμματέα Εξοπλισμών Ιω. Σηπώκο, που επίσης βρίσκεται στη θέση του κατηγορουμένου. Οι ενδεχόμενες αποκαλύψεις Ζήγγρα, οι οποίες αναμένονται με εξαιρετικό ενδιαφέρον και πιθανότατα θα προσδιορίσουν πολλά κατά τη διάρκεια της δίκης, δεν θα είναι οι μόνες. Και η άλλοτε λογίστρια του Ακη, Ευφροσύνη Λαμπροπούλου, σύμφωνα με πληροφορίες, πρόκειται να επιβεβαιώσει στη δίκη σημαντικά ευρήματα των δικαστικών αρχών.

Κι ενώ ο κ. Τσοχατζόπουλος φέρεται αποφασισμένος να δώσει μέχρι τέλους τη μάχη μέσα στο δικαστήριο επικαλούμενος τις συλλογικές αποφάσεις για τα εξοπλιστικά από το ΚΥΣΕΑ, μέλη της οικογενείας του επέλεξαν να μην εμφανιστούν στο δικαστήριο. Ούτε η κόρη του Αρετή, ούτε η πρόην σύζυγός του Γκούντρον κάθισαν στο εδώλιο, ενώ είναι αμφίβολο αν θα παρταστεί καθ' όλη τη διάρκεια της δίκης η σύζυγός του Βασιλική Σταμάτη, η οποία εμφανίστηκε για λίγο μόνο την πρώτη ημέρα.

Ανοικτές δικογραφίες

Από την πλευρά του ο κ. Σηπώκος, που παρίσταται στο δικαστήριο, αναμένεται να καταβάλει κάθε προσπάθεια για να αντιμετωπίσει το κατηγορητήριο που τον φέρει ως αποδέκτη 40 εκατ. ευρώ, καθώς η θέση του εκτιμάται ότι είναι εξαιρετικά δύσκολη, δυσκολότερη ενδεχομένως και από εκείνη του κ. Τσοχατζόπουλου. Και τούτο, διότι είναι

Ο Ακης Τσοχατζόπουλος προσάγεται στο Εφετείο. Η υπερασπιστική γραμμή που πρώην υπουργού είναι «όχι σε όλα».

ίσως ο μόνος από τους κατηγορουμένους στη δίκη που έχει κι άλλες δικαστικές εμπλοκές και στις δικογραφίες που είναι ανοικτές στην ανάκριση και αφορούν την ουσία των εξοπλιστικών συμβάσεων για τα υποβρυχία και τα ροσικά προέλευσης αντιαεροπορικά συστήματα TOR-M1. Η ανάκριση και για τα δύο εξοπλιστικά βρίσκεται στην τελική ευθεία, με τους ανακρίτες Γαβριήλ Μαλή και Ιω. Σταυρόπουλο να έχουν φθάσει σχεδόν στο τέλος. Αναμένεται μετά το Πάσχα να καλέσουν τους περίπου 50 κατηγορουμένους σε απολογία, μεταξύ των οποίων και ο κ. Σηπώκος, ενώ για τον κ. Τσοχατζό-

πουλο δεν μπορεί να υπάρξει εμπλοκή στις συγκεκριμένες δικογραφίες, καθώς το αδίκημα της απιστίας γι' αυτόν έχει ήδη παραγραφεί με βάση τον νόμο περί ευθύνης υπουργών.

Κι ενώ η δίκη διακόπηκε και θα ξαναρχίσει στις 8 Μαΐου, οι ανακρίσεις για τις μίζες των εξοπλιστικών συνεχίζονται με αμειώτους ρυθμούς. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», στα χέρια των ανακριτών έχουν φθάσει νέα επιβαρυντικά στοιχεία που εμπλέκουν και άλλους στον μακρύ κατάλογο της μίζης, ενώ επιβαρύνουν και ήδη κατηγορουμένους στη δίκη Τσοχατζόπουλου.

«Αίθουσα τελετών» για τη γιορτή του σουρεαλισμού

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΜΑΡΓΩΜΕΝΟΥ**

«Μάλλον από 'δω θα τον φέρνουν, ετοιμάσου. Κι αν τυχόν τον πάνε απ' το υπόγειο να είσαι έτοιμος. Μόλις σου πω τρέχουμε!». Θέλω δε θέλω, ακούω. Είμαστε κολλημένοι ο ένας πάνω στον άλλον στα σκαλάκια του Εφετείου. Οκτώ φωτογράφοι, δώδεκα δημοσιογράφοι. Ο τύπος με τη φωτογραφική δίπλα μου έχει σχεδόν κρεμαστεί στο μαρμάρινο μπαλκόνι. «Άλθεύει πως η τσάντα της Βίκυς έκανε είκοσι χιλιάδες ευρώ;», κάνει μια κοντούλα που έχει στριμωχτεί στην πλάτη μου. Η Ξανθιά που είναι κολλημένη δίπλα της συνοφρυώνεται. «Ε, όχι κι έτσι», λέει. «Βγάλε κάτι». «Δεκαεννιά μήπως;». Καθώς η πομπή απ' τον Κορυδαλλό αργεί, ο πλειστηριασμός συνεχίζεται. «Κάτω από δεκαοκτώ δολάρια!», Παρηγοριέμαι, καθώς οι άλλοι δημοσιογράφοι περνούν χειρότερα βασανιστήρια: στα παρτέρια του Εφετείου που είναι οι κάμερες πέφτουν αγκωνές για την προνομιμακή θέση κοντά στα δεινράκια.

Ξαφνικά, σειρήνες στην Αλεξάνδρως. «Οπαι!» κάνει ο φωτογράφος μπροστά μου. Βλέπω την κλούβα που παίρνει τη στροφή και πίσω της δύο λεωφορεία. «Γράψε την ώρα! Είναι οκτώ και τριάντα ένα!» φωνάζει ένας πενντάρης δημοσιογράφος. Το πρώτο λεωφορείο σταματά. Η πόρτα ανοίγει, «αα!» ακούγεται απ' τους δημοσιογράφους... κι ένας λιπόσαρκος μελαψός βγαίνει απ' το λεωφορείο μαζί μ' έναν λευκό νεαρό. «Μα... Τι; Τι έγινε;», ακούω τον πενντάρη πίσω μου. Απ' το πουλίμην βγαίνει τώρα ένα ντυέτο Αφρικανών. Ο οπαρέτ γελάει. «Θα χάσεις τον Ακη!», του λέει η δημοσιογράφος αυστηρά. «Ποιον Ακη;» της κάνει αυτός. «Μετανάστες και πρεζόνια είναι καλή μου». Ένας 20άρης καταβαίνει τώρα τα σκαλιά. Μας κοιτάζει, και μετά φέρνει στο στόμα το ελεύθερο χέρι του και στέλνει στις κάμερες φιλιά.

Όταν πια έρχεται η σωστή κλούβα, ο Ακης Τσοχατζόπουλος με τον καρτοφύλακα στο χέρι βγαίνει, αλλά κοιτάζει αλλού. Ξαφνικά, στα αριστερά του φωνές. Τον βλέπω που γυρίζει εντοκταδώς.

Μεσ' στο παρτέρι ένας φωτογράφος κάνει πλιντζόν στον θάμνο για να φτάσει μισό μέτρο πιο κοντά του.

Καθώς περνάω τον σωματικό έλεγχο, διαβάζω την ταμπελίτσα: «Αίθουσα τελετών». Η «τελετή» για σήμερα, είναι η γιορτή του σουρεαλισμού. «Να, εδώ το έχω, κύριε πρόεδρε!», ακούω μια οικεία φωνή με το που μπαίνω στην αίθουσα. Ο Αλέξης Κούγιας πετιέται απ' το τσούρμιο των δικηγόρων και λυγίζει με χάρη τον καρπό του προς την έδρα. «Ορίστε παρακαλώ!», λέει και στριφογυρνά το χαρτί μια στιγμή πριν το δώσει

Οι κλούβες, οι Αφρικανοί, η χειραφία με τον φρούραρχο και ο «γολγοθάς» των ανθρωπών των ΜΜΕ μέσα και έξω από το Εφετείο

στον πρόεδρο. Ο Μιχ. Δημητράκο-πουλος πίσω ορμάει στη θέση που άδειασε. Οι καρέκλες για τους δικηγόρους είναι ελάχιστα, κι οι συνήγοροι περισσότεροι από 60.

Με το που διακόπτεται η δίκη ο αστυνομικός παίρνει τον κ. Τσοχατζόπουλο να τον πάει στη δίπλα αίθουσα. Ομως, εκείνος ξαφνικά σταματά. «Α, ωραία που ήρθες!», κάνει όλο χάρη σ' έναν ψηλό νεαρό γύρω στα 30. «Ελα, έλα! Θα σου γνωρίσω κάποιον», του λέει. «Μα...», διαμαρτύρεται ο αστυνομικός. «Μπ, σε παρακαλώ», του κάνει αυστηρά ο κ. Τσοχατζόπουλος. Πάνε προς το εδώλιο. Ο πρώην υπουργός σταματά μπρος στον αρχηγό της φρουράς. «Αυτόν τον κύριο θέλω να γνωρίσεις!», λέει στο νεαρό. Εκείνος απλώνει με ενθουσιασμό το χέρι. Ο φρούραρχος αναρωτιέται τι του συμβαίνει. Σφίγγει το χέρι αμήχανα. «Χάρηκα...», λέει. Καθώς ο υπουργός που έγινε υπόδικος χαμογελάει και χτυπά τον φρούραρχο στην πλάτη, νιώθω το deja vu να με χτυπά. Χειραφία, χαμόγελο, Τσοχατζόπουλος. Ξαν να μην πέρασε μια μέρα...

Ο «γεφυροποιός» κ. Σχοινιάς

Ανάμεσα στην τρόικα, την Task Force και την ελληνική κυβέρνηση

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ **ΝΙΚΟΥ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Με στόχο να γεφυρώσει το «ψυχικό χάσμα» και την επικοινωνιακή δυσλειτουργία στις σχέσεις μεταξύ του κ. Ολι Ρεν, της Task Force και της ελληνικής κυβέρνησης, εγκαθίσταται μόνιμα στην Αθήνα, από τις 16 Μαΐου, ο «επιτόπιος διευθυντής» του ευρωπαϊκού σκέλους της τρόικας, κ. Μαργαρίτης Σχοινιάς. «Δεν είναι δυνατόν άλλως να λείπει κινητικότητα και αξιολόγηση στο Δημόσιο και άλλος υποχρεωτικός αποχωρήσεις και το θέμα να λύνεται σε επίπεδο πολιτικών αρχηγών», την τελευταία στιγμή και με την τρόικα ήδη στην Αθήνα», λένε στις Βρυξέλλες ανώτατοι αξιωματούχοι που παρακολούθησαν την εφαρμογή του ελληνικού Μνημονίου.

Εν ολίγοις, ο κ. Σχοινιάς θα αναλάβει τον ρόλο του τακτικού συνομιλητή της κυβέρνησης, ώστε να μη βρισκόμαστε προ εκπλήξεων κάθε τρίμηνο που καταφθάνουν στην Αθήνα οι επικεφαλής της τρόικας.

Ο «μύθος» Ράικενμακ

Ωστόσο, η θητεία του Θεοσαλονικίου πρώην ευρωβουλευτή της Νέας Δημοκρατίας και φανατικού οπαδού του Αρν, μόνο ανέφελη δεν προβλέπεται. Πρώτον, η Task Force μετά βίας κρύβει τη δυσαρέσκεια της, όπως ακριβώς συνέβη και με τη μεταφορά της, πριν από έναν χρόνο, από το γραφείο του προέδρου της Κομισιόν, Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο, στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υποθέσεων (DGECFIN) του κ. Ολι Ρεν. Δεν είναι μόνο ότι τα στελέχη της επιθυμούσαν πλήρη αυτονομία, ώστε να προσφέρουν τα «φάτα» της τεχνογνωσίας τους στην Ελλάδα και επέμεναν ότι «εμείς είμαστε εδώ για να παράσχομε υποστήριξη, όχι να σας ελέγχουμε όπως η τρόικα».

Το κυριότερο είναι ότι ο Χορστ Ράικενμακ, είχε δημιουργήσει έναν «μύθο» στους διαδρόμους των γραφείων της Κομισιόν και, έχοντας περάσει από σειρά ανώτατων διευθυντικών θέσεων, κατάφερε να συσπειρώσει γύρω του έναν στρατό πιστών στελεχών. Όταν ανεκλήθη από την αποστρατεία για να τεθεί επικεφαλής της Task Force, μάζεψε εκ νέου τους συνεργάτες και ακολούθησε του και πίστευε ότι θα έχει το ελεύθερο να εφαρμόσει το «Πρόγραμμα» του για

Ο «επιτόπιος διευθυντής» του ευρωπαϊκού σκέλους της τρόικας κ. Μαργαρίτης Σχοινιάς θα αναλάβει τον ρόλο του τακτικού συνομιλητή της κυβέρνησης.

Δυσαρέσκεια για την επιλογή του έδειξαν πάντως η ομάδα Ράικενμακ και η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υποθέσεων υπό τον Ολι Ρεν

την Ελλάδα. Γρήγορα όμως, άρχισαν να ακούγονται παράπονα ότι τα αποτελέσματα της Task Force στην Ελλάδα ήταν φτωχά.

Το επιχείρημα του κ. Ράικενμακ ήταν ότι οι μεταρρυθμίσεις θέλουν χρόνο για να αποδώσουν ακόμη και σε «κανονικά κράτη», όπως η Γερμανία, όπου κράτησαν μία δεκαετία περίπου. Πολλώ δε μάλλον στην Ελλάδα, όπου η λειτουργία της διοικητικής μηχανής δεν ανταποκρίνεται στις ευρωπαϊκές προδιαγραφές. Η τρόικα αντέτεινε ότι ο χρόνος πιέζει, οι στόχοι είναι μετρήσιμοι ανά τρίμηνο και σαφώς προσδιορισμένοι. Εν τέλει επικράτησε η άποψη της τρόικας.

Και στο Γκάζι

Πλέον, η ομάδα του κ. Ράικενμακ δεν θα συσχεγάζεται μόνο στο κτίριο «Καρλομάγνος» των Βρυξελλών, με την DGECFIN του κ. Ρεν, αλλά και

στην Αθήνα και συγκεκριμένα στο Γκάζι. Στόχος είναι υπό τη διεύθυνση του κ. Σχοινιά να συνεργασία DGECFIN και Task Force να γίνει επιτέλους λειτουργική.

Δυσαρέσκεια για τον κ. Σχοινιά όμως δεν έδειξε μόνο η Task Force, αλλά και η DGECFIN, η οποία επιθυμούσε για τη θέση του επικεφαλής στην Αθήνα, έναν δικό της άνθρωπο, σκληροπυρηνικό οικονομολόγο, ένα «μαντρόκυκλο» που να γαβγίζει στην κυβέρνηση. Ο κ. Σχοινιάς, ο οποίος έχει σπουδάσει Νομική και Ευρωπαϊκές Σπουδές, προέρχεται από το Γραφείο Συμβούλων Ευρωπαϊκής Πολιτικής (ΒΕΡΑ), το οποίο υπάγεται απευθείας στον κ. Μπαρόζο.

Μπορεί να διατηρεί πολύ καλές σχέσεις με τον κ. Ρεν, αλλά άνθρωπος της DGECFIN δεν είναι. Ορισμένοι μάλιστα βλέπουν και με καχυποψία το γεγονός ότι είναι πρώην ευρωβουλευτής της Νέας Δημοκρατίας. Από την άλλη, όμως, το ότι δεν μπήκε για δεύτερη φορά στο ευρωψηφοδέλτιο της Ν.Δ., το 2009, καταδεικνύει ότι οι σχέσεις του με το κυβερνητικό «σύστημα» δεν είναι και οι πλέον στενές. Λέγεται μάλιστα ότι για να του δοθεί η θέση, που συνοδεύτηκε με άμεση προαγωγή σε ανώτερο διευθυντικό βαθμό, του ζητήθηκαν εγγυήσεις ότι δεν έχει πολιτικές βλέψεις.

επιβραβεύουμε
τους ασφαλισμένους μας για την εμπιστοσύνη τους

Απορροφούμε το κούρεμα με δικά μας κεφάλαια

Για πάνω από 40 χρόνια στηρίζουμε την κυπριακή οικονομία και κοινωνία, έχοντας στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων μας τον άνθρωπο και την προστασία του.

Με τη συνετή διαχείριση και την αποτελεσματική διασπορά των επενδυτικών κινδύνων, οι απώλειες των επενδυτικών μας ταμείων από το κούρεμα καταθέσεων δεν ξεπερνούν το 0,1%. Στέλνοντας ευρύτερα μηνύματα σταθερότητας, επωμιζόμαστε το κόστος της απομείωσης καλύπτοντάς το από δικά μας κεφάλαια, επιβραβεύοντας έτσι τους ασφαλισμένους μας για την εμπιστοσύνη τους.

Συνεχίζουμε αξιόπιστα να υπηρετούμε την ασφαλιστική βιομηχανία του τόπου, αναδεικνύοντας τη διαχρονική σημασία της ασφάλισης και βοηθώντας την Κύπρο και τους ανθρώπους της.

UNIVERSAL LIFE
γιατί η ζωή είναι πολυτίμητη

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ

Οι επιδιώξεις των κ. Α. Σαμαρά, Ευ. Βενιζέλου και Φ. Κουβέλη τους ωθούν σε μία συνεχή, πολιτική ή επικοινωνιακή, διελκυστίνδα.

Αγώνας δρόμου για τρεις με το έπαθλο στην κάλπη

Αντιπαραθέσεις ουσίας αλλά και επικοινωνιακού τύπου ανάμεσα σε Ν.Δ., ΠΑΣΟΚ, ΔΗΜΑΡ

Του ΓΙΩΡΓΟΥ Π. ΠΕΡΖΗ

Διπλή αγωνία κατατρύχει τους τρεις κυβερνητικούς εταίρους. Το πρώτο σκέλος αφορά την επιβίωση της και την αποτροπή ενός «ατυχήματος» -όπως το χαρακτήρισε στο υπουργικό συμβούλιο ο κ. Αντώνης Σαμαράς- που θα οδηγούσε στην κατάρρευση της. Το δεύτερο αφορά την ανάγκη να κεφαλαιοποιήσουν, ο καθένας πλέον για λογαριασμό του ιδίου και του κόμματός του, τα πρώτα θετικά σημεία πολιτικής, τα οποία σημάδια ανάκαμψης, τη θετική δόλωση, π.χ. του Βόλφγκανγκ Σόμπλε για την πρόοδο της Ελλάδας.

Ο κ. Αντώνης Σαμαράς, ως πρωθυπουργός, καλείται να ισορροπήσει μεταξύ ενός, ούτως ή άλλως, «πρωθυπουργοκεντρικού μνημόνου» που εγείρει «απαιτήσεις τακτοποιήσης» από στελέχη και φίλους της Ν.Δ. και της ανάγκης συνεννόησης με τους εταίρους του. Παράλληλα, αναζητεί τρόπους να αντιμετωπίσει την πίεση που δέχεται από τη Χρυσή Αυγή και τους Άνετους.

Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ κ. Ευάγγελος Βενιζέλος εξακολουθεί να βλέπει το κόμμα του να μην «πιτώνεται» έστω και το ελάχιστο θετικό και πλέον ανησυχία εμφανώς για το μέλλον του στο πολιτικό σκηνικό. Ο επικεφαλής της ΔΗΜΑΡ κ. Φώτης Κουβέλης, τέλος, έχει να αντιμετωπίσει τον, πρωτόγνωρο για τον χώρο, «κυβερνητισμό» που συχνά βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση με τις παραδοσιακές «αριστείες ευαιοθλοσύνης» και να ισορροπήσει ανάμεσα στην πίεση του ΣΥΡΙΖΑ και στην τάση να είναι η ΔΗΜΑΡ που θα υποκαταστήσει το ΠΑΣΟΚ στον χώρο της σοσιαλδημοκρατίας.

Οι επιδιώξεις των κ. Α. Σαμαρά, Ευ.

Βενιζέλου και Φ. Κουβέλη είναι αυτές που, ουσιαστικά, ωθούν τους τρεις εταίρους σε μία συνεχή, πολιτική ή επικοινωνιακή, διελκυστίνδα με έπαθλο την άσκηση εξουσίας και τη διεύρυνση της σφαίρας επιρροής στην κυβέρνηση και το εκλογικό σώμα.

Η πρόσφατη αντιπαράθεση του Μαξίμου με τα δύο κόμματα για το πρόσωπο του διοικητή του ΟΑΕΔ, δεν

Αρκετά κυβερνητικά «φάλτσα» δεν ήταν αποτέλεσμα παρεξήγησης αλλά ηθελγημένης επιδίωξης να κερδηθούν «πόντιοι» στο πολιτικό και κοιμματικό χρηματιστήριο

ήταν μόνον μία επικοινωνιακή αντιπαράθεση για τη δυνατότητα ή μη του κ. Σαμαρά, ως πρωθυπουργού, να διορίσει στελέχος της επιλογής του στον ΟΑΕΔ. Υπήρξε αντιπαράθεση ουσίας, καθώς, μπορεί και οι τρεις πλευρές να το αρνούνται, αλλά το πρόσωπο αυτού που θα ηγηθεί του Οργανισμού θεωρείται κρίσιμο όχι τόσο για το πώς θα διανεμηθούν οι θέσεις όσο, κυρίως, για το ποιος εκ των τριών θα πιστωθεί τα αποτελέσματα. Αντιστοίχως, ουσιαστική ήταν η εμπλοκή με τη ΔΗΜΑΡ, κατά το πρώτο Μνημόνιο, σε ό,τι αφορά τις διατάξεις για τα εργασιακά. Άλλες, πάλι, «κόκκινες γραμμές» της Αγ. Κωνσταντίνου ξεθώριασαν γρήγορα.

Περισσότερο επικοινωνιακού χαρακτήρα μοιάζουν, επί του παρόντος, οι δημόσιες τοποθετήσεις του ΠΑΣΟΚ για τα οικονομικά θέματα, όπως οι

πρόσφατες ενστάσεις για τον ΦΠΑ στην εστίαση και τα προγράμματα αερίων. Πλνν του «βέτο» για τη μείωση των συντάξεων στον ΟΑΕΕ, οι περισσότερες είχαν στο επίκεντρό τους την ανάγκη διαφοροποίησης του κόμματος και μετάθεσης του πολιτικού βάρους καταρχήν στον υπουργό Οικονομικών Γ. Στουρνάρα και, τελικά, στο Μαξίμου.

Αντιστοίχως «επικοινωνιακού» χαρακτήρα πρωτοβουλίες υπήρξαν και από κυβερνητικές πλευρές καθώς αρκετά από τα κυβερνητικά «φάλτσα» δεν ήταν αποτέλεσμα παρεξήγησης αλλά ηθελγημένης επιδίωξης να κερδηθούν «πόντιοι» στο πολιτικό και κοιμματικό χρηματιστήριο. Η απόρριψη του άρθρου 19 για τις ατομικές συμβάσεις των ναυτικών, επί παραδείγματι, από ΠΑΣΟΚ και ΔΗΜΑΡ ήταν γνωστή στην κυβέρνηση ημέρες πριν από την κατάθεση του νομοσχεδίου στη Βουλή. Ωστόσο, το Μαξίμου επέμεινε και το άρθρο καταψηφίστηκε! «Εμείς δώσαμε το στίγμα μας, σε απαντήσουν το ΠΑΣΟΚ και η ΔΗΜΑΡ γιατί δεν θέλουν να βρουν εργασία κάποιες χιλιάδες άνεργοι», σχολίαζαν γαλάζιες πηγές, στέλνοντας μήνυμα σε εφοπλιστές αλλά και ανέργους του χώρου. Αντιστοίχως «κλείσιμο ματιού», προς μερίδα επιχειρηματιών αλλά και σημαντικό τμήμα της κοινής γνώμης που δικάζεται θετικά στο άνοιγμα των καταστημάτων και τις Κυριακές, υπήρξε και η πρωτοβουλία του κ. Κ. Χατζηδάκη. Η διάταξη για αδιάλειπτη κυριακάτικη λειτουργία καταστημάτων κάτω των 250 τ.μ προκάλεσε την άρνηση ΠΑΣΟΚ και ΔΗΜΑΡ και, μάλλον, δεν θα περάσει ως έχει. Όπως, όμως, έλεγε στέλεχος του Ανάπτυξης, «ανεξαρτήτως κατάληξης, εμείς στείλαμε το μήνυμά μας».

Σε σταυροδρόμι η κυβέρνηση μετά τις αρρυθμίες

Έντονα προβληματισμένος ο κ. Σαμαράς

Του Κ.Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ

Σε «σταυροδρόμι» βρίσκεται η κυβέρνηση μετά τις έντονες αρρυθμίες της περασμένης εβδομάδας, ενώ σύμφωνα με πληροφορίες από ανώτατη πηγή του τρικομματικού κυβερνητικού συνασπισμού, ο πρωθυπουργός Αντ. Σαμαράς έχει αποφασίσει να προχωρήσει σε ανασχηματισμό την περίοδο μετά το Πάσχα. Επί της ουσίας, η κυβέρνηση ή θα βρει και πάλι τον βηματισμό της μέσω ενός νέου modus vivendi μεταξύ των τριών κυβερνητικών εταίρων και των μελών του υπουργικού συμβουλίου, ή θα έχει ραγδαία φθορά, καθώς μάλιστα επέρχεται ο επόμενος, ιδιαίτερα κρίσιμος, έλεγχος της τρόικας.

Συμπεράγεται του κ. Σαμαρά εμφανίζουν τον πρωθυπουργό έντονα προβληματισμένο από τη δημόσια αντιπαράθεση μεταξύ των κ. Κουβέλη, Μανιτάκη και Αντώνη Ρουπακιά, που αμφότεροι έχουν υποδειχθεί από τη ΔΗΜΑΡ. Πάντως, παρότι ο κ. Κουβέλης αντιλαμβάνεται το κόστος που είχε συνολικά η κυβέρνηση από τον «εμφύλιο» των τελευταίων ημερών, φέρεται να επιμένει για την παραμονή και των δύο στο υπουργικό συμβούλιο, ενώ οι απόψεις του προσεγγίζουν περισσότερο εκείνες του κ. Ρουπακιά.

Επίσης, δεν έχει περάσει απαρατήρητη από το Μαξίμου η πρόσφατη τροφή του ΠΑΣΟΚ, το οποίο αίφνης εμφανίστηκε να εγείρει, αρχικά διά του κ. Φ. Σαχινίδη και εν συνεχεία μέσω του ίδιου του κ. Ευ. Βενιζέλου, θέματα εκτός του πλαισίου που μόλις πριν από δύο εβδομάδες είχε συμφωνηθεί με την τρόικα, όπως η άμεση μείωση του ΦΠΑ στην εστίαση. Όμως οι σχέσεις του κ. Σαμαρά με τον πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ δεν έχουν διαταραχθεί, καθώς στη σύντομη συνομιλία που είχαν στο περιθώριο της εκδήλωσης για την επανεκκίνηση των μεγάλων έργων υπήρξε συμφωνία ακόμη και για την περαιτέρω διαχείριση της υπόθεσης με τον επικεφαλής του ΟΑΕΔ κ. Κικιλία.

Κατά τις ίδιες πηγές, ο κ. Σαμαράς σε επικοινωνίες που είχε με τους κ. Ευ. Βενιζέλο και Φ. Κουβέλη κατέστησε σαφές ότι αντιλαμβάνεται πως αμφότεροι καλούνται να διαχειριστούν εσωκομματικές ισορροπίες και τις εθνολογικές ανάγκες των κομμάτων τους, αλλά επιστήμη παρέμεινε η ανάγκη να μην διαμορφώνονται ανεξέλεγκτες καταστάσεις που μπορεί να τραυματίσουν ανεπανόρθωτα την κυβερνητική συνοχή.

Επί της ουσίας, ο πρωθυπουργός προτείνει στους δύο κυβερνητικούς εταίρους μια ιδιότυπη, πλην αναγκαία πορεία για τους επόμενους μήνες: Συνεργασία χωρίς αιφνιδιασμούς, αλλά και χωρίς επικοινωνιακού χαρακτήρα διαφοροποιήσεις στα μείζονα θέματα και κυρίως σε όσες δράσεις αποτελούν μνημονιακά προαπαιτούμενα. Και μεγαλύτερη αυτονομία του ΠΑΣΟΚ, της ΔΗΜΑΡ, αλλά και της Ν.Δ. σε άλλους τομείς, όπου μπορούν να καταλάφωται διαφανώς, όπως πρόσφατα το άρθρο 19 για την απακόληση των ναυτικών, το ωράριο των καταστημάτων,

ή η ιθαγένεια. Όπως λέγεται χαρακτηριστικά, μόνον έτσι είναι δυνατόν το ΠΑΣΟΚ και η ΔΗΜΑΡ να ανασχέσουν τη δημοσκοπική πίεση του ΣΥΡΙΖΑ και η Ν.Δ. των Ανεξάρτητων Ελλήνων και της Χρυσής Αυγής.

Η δεδομένη βούληση του κ. Σαμαρά να μην τρωθεί η συνοχή της τρικομματικής κυβέρνησης προδιαγράφει και τις επόμενες κινήσεις του: Ο πρωθυπουργός είναι σαφές πως έχει απορρίψει παλαιότερη πρόταση του ΠΑΣΟΚ για τη δημιουργία συντονιστικού οργάνου με τη συμμετοχή εκπροσώπων των

Ο υπουργός Επικρατείας κ. Δ. Σταμάτης είναι αυτός που επικοινωνεί απευθείας με τους κ. Βενιζέλο και Κουβέλη όταν δεν το πράττει ο ίδιος ο πρωθυπουργός.

Ο πρωθυπουργός προτείνει στους δύο εταίρους συνεργασία χωρίς αιφνιδιασμούς ή επικοινωνιακού χαρακτήρα διαφοροποιήσεις σε όσες δράσεις αποτελούν μνημονιακά προαπαιτούμενα

τριών κυβερνητικών εταίρων. Έτσι, ως «αμορτισέρ» απορροφώντας των ενδοκυβερνητικών κραδασμών θα συνεχίζονται να λειτουργούν εκτός Βουλής ο υπουργός Επικρατείας Δ. Σταμάτης, που επικοινωνεί απ' ευθείας με τους κ. Βενιζέλο και Κουβέλη, όταν δεν το πράττει ο ίδιος ο πρωθυπουργός, και εντός Κοινοβουλίου ο γραμματέας του υπουργικού συμβουλίου, Τ. Μπαλτάκος. Παράλληλα, ως ειλιμμένη απόφαση εμφανίζεται πλέον η πραγματοποίηση ανασχηματισμού της κυβέρνησης μετά το Πάσχα. Το θέμα έχει συζητηθεί μεταξύ των τριών πολιτικών αρχηγών, παρότι δεν έχουν λάβει οριστικές αποφάσεις για τα πρόσωπα που θα αποχωρήσουν ή θα ενταχθούν στο νέο σχήμα. Πάντως, δεδομένη πρέπει να θεωρείται η αύξηση της συμμετοχής στελεχών του ΠΑΣΟΚ και της ΔΗΜΑΡ κατά τέσσερα και δύο στελέχη αντίστοιχα, καθώς παρέχεται η σχετική ευχέρεια, μετά και την απόφαση του κ. Σαμαρά να δημιουργηθούν εξί νέες θέσεις αναπληρωτών υπουργών.

Τριβές για το χρέος στο ΠΑΣΟΚ

Εχθρικό κλίμα μεταξύ Ευ. Βενιζέλου και Γ. Παπανδρέου

Του ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΑΟΥ

Πριν από περίπου δύο μήνες, στενός συνεργάτης του κ. Ευάγγελου Βενιζέλου, ο κ. Ι. Πέππας, κατηγορούσε από το βήμα του 9ου Συνεδρίου του ΠΑΣΟΚ την κ. Μαριλίτσα Βενιγιαννακοπούλου και τους κ. Γ. Ραγκούση και Σ. Ξυνίδα (γραμματείς του κόμματος επί Γ. Παπανδρέου) ως υπευθύνους για τα οικονομικά του ΠΑΣΟΚ. Μόλις προχθές, με μια κλιάρη ανακοίνωση, οι επιτελείς της Ιπποκράτους διέψευδαν μεν ότι υπάρχει πόρισμα ορκωτών λογιστών για την περίοδο της προεδρίας Παπανδρέου, άφηναν να εννοηθεί δε, ότι τότε δημιουργήθηκε το σημερινό, δυσβάσταχτο χρέος των 114 εκατ. ευρώ. Το δυσάρεστο κλίμα μεταξύ των δύο ανδρών μετατρέπεται πλέον σε ανοιχτά εχθρικό και τούτο συμβαίνει εντός μιας περιρρέουσας πολιτικής ατμόσφαιρας, συνολικά αρνητικής για το ΠΑΣΟΚ. Μόλις στις αρχές της εβδομάδας, τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ βρίσκονταν αντιμέτωπα με ερωτήματα για τον προφυλακισμένο Ακτ Τσοχατζόπουλο, ιστορικό στέλεχος του κόμματος και πλέον υπό την αυστηρή κρίση της Δικαιοσύνης.

Το οικονομικό πρόβλημα του ΠΑΣΟΚ, οι 12 μήνες που έμειναν απλήρωτοι οι υπάλληλοι του κόμματος, η

αδυναμία να πληρωθούν ενοίκια, λογαριασμοί, ακόμη και τα χρεώδη για τη λειτουργία των -άλλοτε δισεπαρμένων- κτιρίων του κόμματος, διαμορφώνουν ένα πρόβλημα, το οποίο ο κ. Βενιζέλος φέρει, συνολικά, βαρέως. Η καταθλιπτική, σχεδόν νοσηρή ατμόσφαιρα, που επικρατούσε λόγω της οικονομικής δυσπραγίας στην Ιπποκράτους, επηρεάζει τον πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ, ο οποίος για αρκετούς

Την κατάσταση θα περιγράψει στο Πολιτικό Συμβούλιο ο κ. Βενιζέλος

μήνες έρχεται αντιμέτωπος με αντικρουόμενες εισηγήσεις από τους συνεργάτες του. Υπάρχουν εκείνοι που θεωρούν ότι ο κ. Βενιζέλος πρέπει να προχωρήσει σε οριστική ρήξη με το παρελθόν, θεωρώντας την απαραίτητη προκειμένου το κόμμα να αποκτήσει μέλλον. Οι πιο μετριοπαθείς θεωρούν ότι η ανακίνηση των προβλημάτων του παρελθόντος, μόνο περαιτέρω προσκόμματα μπορεί να σωρεύσει στο ήδη δύσκολο για το ΠΑΣΟΚ παρόν. Το μόνο προς το παρόν βέβαιο είναι ότι ο κ. Βενιζέλος θα μιλήσει την επόμενη εβδομάδα ενώπιον του Πολι-

τικού Συμβουλίου, όπως, καταρχήν, να περιγράψει τη δυσοίωση και διόλου βιώσιμη οικονομική πραγματικότητα του ΠΑΣΟΚ ετούτη την περίοδο.

Από την πλευρά του κ. Παπανδρέου φαίνεται πεπεισμένοι ότι οι πληροφορίες που είδαν το φως της δημοσιότητας, αν δεν έχουν διοχετευθεί από την Ιπποκράτους, σίγουρα δεν διαψεύστηκαν με κατηγορηματικό τρόπο. Η στοχευμένη διαρροή του πρώην πρωθυπουργού περί «σκοπιμότητας» υποδηλώνει την αντίληψη που διαμορφώνουν για την κατάσταση στο περιβάλλον του κ. Παπανδρέου. Στελέχη που προέρχονται από την «παπανδρεϊκή» πτέρυγα υποστήριξαν ότι την περίοδο μετά το 2004, ο κ. Παπανδρέου «έβαλε τάξη» στα οικονομικά του ΠΑΣΟΚ, τα οποία -και τότε- αποτελούσαν αντικείμενο ελέγχου.

Οι ίδιοι εκτιμούν ότι ο κ. Βενιζέλος ενδεχομένως επιθυμεί να «απαξιώσει περαιτέρω» το ιστορικά βεβαρημένο ΠΑΣΟΚ, επειδή θεωρεί πως έτσι μπορεί να μετασχηματιστεί το κόμμα σε ένα σχήμα απαλλαγμένο απ' ό,τι θεωρεί περιττό ως βαριδί. Μάλιστα, άφηναν αιχμές για στελέχη που διατηρούσαν θέσεις στον κοιμματικό μηχανισμό το 2007 και σήμερα αποτελούν πρόσωπα της εμπιστοσύνης του κ. Βενιζέλου.

Αντώνης, το μόνο κοινό σημείο τους...

Αναμενόμενη η διαμάχη μεταξύ των κ. Μανιτάκη και Ρουπακιά

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΖΟΥΛΑ

«Το μόνο κοινό που έχει ο Μανιτάκης με τον Ρουπακιά είναι το μικρό τους όνομα, Αντώνης». Ή μάλλον όχι. Έχουν και άλλο ένα κοινό, πιο «μυστικό», που για να είμαστε ειλικρινείς το μοιράζονται αρκετά στελέχη της Ανανεωτικής Αριστεράς. Κάποιες ώρες το μεσημέρι, ακόμη και ο πρωθυπουργός να θέλει να επικοινωνήσει μαζί τους είναι εντελώς αδύνατο. Ισως για να διατηρούν πάντα φρέσκες τις ιδέες τους...

Ο περειακτικός πρόλογος ανήκει σε παλιούς γνώριμους των δύο ανδρών που κλήθηκαν να σχολιάσουν τη δημοσία διαμάχη τους. Είναι δε εντυπωσιακό απ' όσα είπαν στην «Κ», ότι η πολιτική τους ρήξη μόνον απροσδιόχτη δεν ήταν. Οι βασικοί λόγοι, όπως τους εξήγησαν, είναι τρεις. Πρώτον, ότι τόσο ο κ. Μανιτάκης όσο και ο κ. Ρουπακιάς θεωρούνται αυθεντίες της νομικής επιστήμης και δεν σπώκων μύγα στο σπαθί τους. Δεύτερον, ο εντελώς διαφορετικός χαρακτήρας τους. Και τρίτον -και μάλλον κυριότερον- ότι ενώ υπουργοποιήθηκαν σε σχετικά μεγάλη ηλικία (69 ο πρώτος, 75 ο δεύτερος) δεν διέθεταν την παραμικρή κυβερνητική εμπειρία και επομένως ήταν αναπόφευκτο κάποια

στιγμή να χειριστούν με λάθος τρόπο, το λάθος θέμα, τη λάθος στιγμή.

Όπως λένε οι γνωρίζοντες, οι δύο υπουργοί δεν είχαν ποτέ σχέσεις μεταξύ τους και είναι άγνωστο αν υπάρχει και αμοιβαία εκτίμηση. Ο κ. Μανιτάκης αφιέρωσε τη ζωή του στα πανεπιστημιακά του καθήκοντα κι αν θεωρείται πολιτικά δραστήριος, τούτο οφείλεται στη συνταγματικόπολιτική αρθρογραφία του που πάντα προκα-

Θεωρούνται νομικές αυθεντίες και δεν σπώκων μύγα στο σπαθί τους

λούσε ενδιαφέρον. Ουδέποτε, ωστόσο, συνδικαλιώθηκε, δίδοντας έτσι την εντύπωση ότι στο μυαλό του δεν ήταν ποτέ η ενεργός πολιτική. Αλλάωστε μετά τη σύνταξη του από το Αριστοτέλειο πολλοί τον θυμούνται να μοιράζεται αθόρυβα τη ζωή του μεταξύ Θεσσαλονίκης και Πηλίου, ενώ είναι ενδεικτικό ότι ακόμη και σήμερα διαμένει σε ένα μικρό δωμάτιο ξενοδοχείου στη Μαβίλη.

Αντιθέτως, ο ισχυρογνώμων κ. Ρουπακιάς ουδέποτε έκρυψε τη βουλή του να διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο στον κλάδο του. Α-

νέκαθεν συνδικαλιστής, διετέλεσε πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών και εν αντιθέσει με τον ήπο κ. Μανιτάκη είχε στη διαδρομή του οκ ολίγες δημόσιες συγκρούσεις. Με χαρακτηριστικότερη εκείνη με τον Ε. Γιαννιτσόπουλο το τον οποίο είχαν μακρά διαμάχη ανταλλάσσοντας ύβρεις του τύπου «έχεις πάρει πολύ αέρα» και «άμε στο διάολο» οι οποίες γίνονταν πρώτο θέμα στα δελτία ειδήσεων της εποχής.

Το παράδοξο είναι ότι ενώ για κάποιον τρίτο ο κ. Μανιτάκης θα ταίριαζε περισσότερο στον μελίχχο κ. Κουβέλη, συμβαίνει το ακριβώς αντίθετο. Παλιός γνώριμος του κ. Κουβέλη από την κοινή συνδικαλιστική τους δράση είναι ο κ. Ρουπακιάς, εν αντιθέσει με τον κ. Μανιτάκη, τον οποίο ανέκαθεν ο πρόεδρος εκτιμούσε, αλλά ουδέποτε είχαν στενή σχέση. Ως εκ τούτου θα έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον να δούμε αν ο κ. Κουβέλης θα εξακολουθήσει να περιβάλλει και τους δύο με την εμπιστοσύνη του στον φημολογούμενο ανασχηματισμό. Πολύ περισσότερο όταν αμφοτεροί δεν δέχονται διατεθειμένοι να υποστηρίξουν όσα ποτεύουν μπροστά στο «ιστορικό» χρέος που αισθάνονται ότι τους ανατέθηκε, μοιάζοντας να θέτουν σε δεύτερη μοίρα τη συνοχή της ΔΗΜΑΡ...

ίσως να μη χρειαστεί να πληρώσω ΠΟΤΕ ΞΑΝΑ για sms και MB!

τορur
ή δεν τορur;

ΤΟ ΠΕΣ.

Ναι, καλά διάβασες. Γιατί με τη νέα καρτοκινητή meemob έχεις **δωρεάν** με κάθε τορ-up, 200 sms προς όλα τα εθνικά δίκτυα και 50 MB! Επιπλέον, έχεις και όλη την αξία της κάρτας σου για να τη χρησιμοποιήσεις όπως θέλεις!

Γραμμή Εξυπηρέτησης 136

- Τα δωρεάν MB και sms έχουν περίοδο ισχύος 30 μέρες
- Τα 50 MB ισχύουν για τορ-up από €10 και άνω

www.meemob.com.cy facebook.com/meemob.cy twitter.com/meemob_cy

mee mob

POWERED BY MTN

Η ΝΕΑ ΚΑΡΤΟΚΙΝΗΤΗ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ

Η ζωή στη Βοστώνη επιστρέφει σε κανονικό ρυθμό, παραμένει όμως αναπάντητο το γιατί δύο νέοι άνθρωποι μετέτρεψαν μια γιορτή σε κόλαση.

Αντιμέτωποι με το φάντασμα των «μοναχικών λύκων»

Πυκνή ομίχλη περιβάλλει τις έρευνες για την αιματηρή επίθεση της Βοστώνης

Προς την εκδοχή των «δύο μοναχικών λύκων» κλίνουν οι αμερικανικές διωκτικές αρχές αναφορικά με τους δράστες της αιματηρής, βομβιστικής επίθεσης της 15ης Απριλίου στη Βοστώνη, ύστερα από μία εβδομάδα ανακρίσεων του μοναδικού επιζώντος υπόπτου Τζοχάρ Τσαρνάεφ. Την αναζήτηση απαντήσεων στα ανοικτά ερωτήματα γύρω από τα κίνητρα των δύο, τσετσενικής καταγωγής, αδελφών δυσκολεύουν ο βαρύς τραυματισμός του 19χρονου Τζοχάρ, εξαιτίας του οποίου παραμένει αμφίβολο αν μπόρεσει να ξαναμιλήσει, και η έλλειψη οιονδύπων στοιχείων περί πιθανών διασυνδέσεων του θανόντος, 26χρονο αδελφού του, Ταμερλάν.

Ρεπορτάζ των New York Times, το οποίο επικαλείται ανώνυμους αξιωματούχους των αμερικανικών υπηρεσιών ασφαλείας, υποστηρίζει ότι οι δύο αδελφοί είχαν μαζί ψείρα ένα μικρό οπλοστάσιο, κάτι που υποστηρίζει την εκδοχή πως ετοιμαζαν και νέα τρομοκρατικά χτυπήματα. Εξάλλου, την περασμένη Τετάρτη έγινε γνωστό ότι, ύστερα από την ειδοποίηση του FBI από τη ρωσική υπηρεσία πληροφοριών FSB περί πιθανών διασυνδέσεων του Ταμερλάν, το 2011, το όνομα του μεγαλύτερου αδελφού Τσαρνάεφ φηγοιούραζε στη λίστα υπόπτων ΤΠΔΕ του Εθνικού Κέντρου Διεύσεως της τρομοκρατίας. Το γεγονός ότι, παρ' όλα αυτά, δεν είχε τεθεί υπό παρακολούθηση εξηγείται αρμοδίως από την τεράστια έκταση της εν λόγω λίστας –περιλαμβάγει περί τους 450.000 υπόπτους–, γεγονός που δυσχεραίνει την πρακτική αξιοποίησή της.

Όπως εξήγησε στον βρετανικό Guardian ο ερευνητής του Χάρβαρντ για θέματα εθνικής ασφαλείας Γιούρι

Ζουκόφ, η ριζοσπαστικοποίηση των αδελφών Τσαρνάεφ –οι οποίοι μετανάστευσαν στις ΗΠΑ πριν από 11 χρόνια– «δεν ανταποκρίνεται στο πρότυπο που θα έκανε τις Αρχές ασφαλείας να τους εντοπίσουν. Δεν συνδέονταν με το Εμιράτο του Καυκάσου ή τσετσενικές οργανώσεις με κάποιον οργανικό τρόπο, δεν φαίνεται να εκπαιδεύτηκαν από κάποιο τρομοκρατικό δίκτυο και δεν πήγαιναν σε τζαμιά σε τακτική βάση». Αλ-

Νέα πρόκληση για τις διωκτικές αρχές παγκοσμίως – Ευθύνες στον Μπαράκ Ομπάμα για ολιγογρία του FBI καταλογίζουν οι Ρεπουμπλικανοί

λωστε, το Εμιράτο του Καυκάσου, η πιο γνωστή οργάνωση του εξτρεμιστικού Ισλάμ στην περιοχή, ανακρίνωσε κατηγορηματικά ότι δεν συνδέεται καθ' οιονδήποτε τρόπο με τα δύο αδέρφια και ότι «βρίσκεται σε πόλεμο με τη Ρωσία και όχι τις Ηνωμένες Πολιτείες».

Στο πολιτικό επίπεδο, οι επιπτώσεις της τραγωδίας που έπληξε τη Βοστώνη αρχίζουν να γίνονται αισθητές. Οι Ρεπουμπλικανοί και μερίδα του συντηρητικού Τύπου, προεξάρχοντος του συγκροτήματος Μέρντοκ (Wall Street Journal, Fox News), καταλόγησαν ευθύνες στην κυβέρνηση των Δημοκρατικών, εστιάζοντας στην υποτιθέμενη ολιγογρία του FBI αναφορικά με την παρακολούθηση του Ταμερλάν Τσαρνάεφ. Επιπλέον, ασκούν κριτική στον Μπαράκ Ομπάμα για την απόφαση να δικάσει ο Τζοχάρ

Τσαρνάεφ από πολιτικό, ομοσπονδιακό δικαστήριο και όχι από έκτακτο στρατοδικείο, ως «μαχητής του εχθρού» – παραβλέποντας ως «τυπικότητα» το συνταγματικό κώλυμα, καθώς ο 19χρονος είναι Αμερικανός πολίτης με πλήρη δικαιώματα.

Άμεση ήταν η –αρνητικά– επίδραση των γεγονότων της Βοστώνης στη συζήτηση του πολύ σημαντικού νομοσχεδίου για την αναθεώρηση της νομοθεσίας περί μετανάστευσης. Το εν λόγω νομοσχέδιο επεξεργάζεται, από τον Ιανουάριο, διακομματική επιτροπή της Γερουσίας, με προοπτική τη νομομοποίηση εκατομμυρίων μεταναστών, κυρίως ισπανόφωνων, χωρίς τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Οι Δημοκρατικοί έχουν κάθε λόγο να ενδιαφέρονται για την πρόωπηση του νομοσχεδίου, καθώς στις τελευταίες εκλογές ο Μπαράκ Ομπάμα υπερψηφίστηκε από το εντυπωσιακό 71% των ισπανόφωνων. Οστόσο, και ισχυρή μερίδα των Ρεπουμπλικανών συνείνεσε στη βασική φιλοσοφία του νομοσχεδίου, ευελπιστώντας ότι θα ενισχύσουν τους δεσμούς του κόμματος με τους ισπανόφωνους. Τώρα όμως;

Όσο για τις διωκτικές αρχές, στις ΗΠΑ και όλο τον κόσμο, η εκδοχή των «μοναχικών λύκων», που φαίνεται να επικρατεί, τις θέτει ενάντιον νέων προκλήσεων αναφορικά με την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας. Ένα οργανωμένο, τρομοκρατικό δίκτυο έχει μεν πολύ μεγαλύτερη φωνική δύναμη, αλλά και είναι πολύ πιθανότερο να αφήσει ίχνη και να εντοπισθεί, σε σύγκριση με δύο νέα παιδιά, φαινομενικά ενσωματωμένα με κάμερα εξαιρετικής ευκρίνειας και οι τηλεπικοινωνίες που είναι παιχνίδια για στρατιώτες που έχουν στοιχειώδη εμπειρία στα video games.

Ρομπότ εναντίον τρομοκρατών

Ένα από τα διαμάντια της Βοστώνης είναι το παγκοσμίου φήμης Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Μασαχουσέτης. Όχι απροσδόκητα, μια τεχνολογική καινοτομία στον τομέα της ασφαλείας έδωσε το «παρών» στην περριπετειώδη προσπάθεια των διωκτικών αρχών για την εξουδετέρωση των αδελφών Τσαρνάεφ. Και το όνομα αυτού, PackBot.

Πρόκειται για ένα ρομπότ βάρους 20 κιλών, πλάτους 50 εκατοστών και ύψους ενός μέτρου, προϊόν της εταιρείας iRobot από το Μπράντφορντ της Μασαχουσέτης. Δύο παρόμοια ρομπότ κυκλοφορούσαν στους έρημους δρόμους της Βοστώνης, χαρμάτα της Παρασκευής, 19 Απριλίου, στην κορύφωση του ανθρωποκυνηπού για τους αδελφούς Τσαρνάεφ, προς εντοπισμό εκρηκτικών διατάξεων που είχαν αφήσει πίσω τους οι δύο τρομοκράτες. Με τον βραχίονά του να φτάνει σε έκταση τα δύο μέτρα, το PackBot μοιάζει με κόμπρα έτοιμη να δαγκώσει τον εχθρό της. Το εν λόγω ρομπότ άρχισε να αξιοποιείται από το Πεντάγωνο το 1998. Χρησιμοποιήθηκε στα ερείπια των Δίδυμων Πύργων, τον Σεπτέμβριο του 2001 και συνδεδεούσε τα αμερικανικά στρατεύματα στο Αφγανιστάν, τον επόμενο χρόνο. Είναι εφοδιασμένο με κάμερα εξαιρετικής ευκρίνειας και οι τηλεπικοινωνίες που είναι παιχνίδια για στρατιώτες που έχουν στοιχειώδη εμπειρία στα video games.

Η Αλ Κάντα, οι Ταλιμπάν και το Γκουαντάναμο

Η αποτυχημένη προσπάθεια αποφυλάκισης Αφγανών κρατουμένων από το Γκουαντάναμο αποτελεί παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο η αμερικανική κυβέρνηση μπορεί να δράσει αντίθετα προς τους στόχους της όσον αφορά την τρομοκρατία. Δείχνει, επίσης, πώς μία εσφαλμένη προσέγγιση –ότι, δηλαδή, η Αλ Κάντα και οι Ταλιμπάν μάς απειλούν εξίσου– μπορεί να καταλήξει σε σειρά κακών πολιτικών επιλογών, που τελικά υποσκάπτουν τα αμερικανικά συμφέροντα.

Η εσφαλμένη υπόθεση πως οι Ταλιμπάν και η Αλ Κάντα ήταν εξίσου επικίνδυνοι έγινε νόμος από το Κογκρέσο το 2010. Η σύγκυση που προκλήθηκε περιέπλεξε την απελευθέρωση πέντε κρατουμένων Ταλιμπάν από το Γκουαντάναμο, κατά τη διάρκεια των συνομιλιών συμφιλίωσης το 2011, αλλά

Του DAVID IGNATIUS
Αρθρογράφου
της WASHINGTON POST

της ομάδας Χόλμπρουκ, συναντήθηκε με τον Αμπντούλ Σαλάμ Ζαΐφ στην Καμπούλ. Ο Ζαΐφ, πρώην πρεσβευτής των Ταλιμπάν που αφέθηκε ελεύθερος από το Γκουαντάναμο το 2005, κατονόμασε έξι κρατουμένους που οι φανατικοί ισλαμιστές έλπικαν ότι θα αφήνονταν ελεύθεροι. Την ιδέα αυτή υποστήριξε και ο Μπουρανουντίν Ραμπανί, πρώην πρόεδρος της χώρας και επικεφαλής της προσπάθειας συμφιλίωσης υπό τον πρόεδρο Χαμίτ Καρζάι. Με επιστολή του προς τις ΗΠΑ, αρχές του 2011, ζήτησε την απελευθέρωση ενός από τους έξι, του Χαΐρουλά Χαΐρκαβ.

Υπό διαφάνηκε το 2011, όταν ο διάδοχος του Χόλμπρουκ, Μαρκ Γκρόσμαν, συναντήθηκε μυστικά με τον αντιπρόσωπο των Ταλιμπάν, Μοχάμεντ Ταγίμπ αλ Αγκά. Οι δύο άνδρες κατέληξαν σε συμφωνία που προέβλεπε ότι οι ΗΠΑ θα άφηναν ελεύθερους πέντε Ταλιμπάν και θα τους προωθούσαν στο Κατάρ. Σε αντάλλαγμα οι δικιοί τους θα καταδικάζαν τη διεθνή τρομοκρατία και θα άφηναν ελεύθερο τον δεκανέα Μπού Μπεργκάντζ, τον οποίο κρατούσαν από το 2009.

Η συμφωνία δεν ευσδόθηκε, καθώς τον Δεκέμβριο ο Καρζάι διαμαρτυρήθηκε ότι δεν είχε συμμετάσχει στη σύναψη της. Υπαναχώρησε τον Ιανουάριο, αφού απόπειλε τον σύμβουλο εθνικής ασφαλείας Ιμπραήμ Σπινζάντα να συννομιλίσει με τους κρατουμένους στο Γκουαντάναμο. Οι Ταλιμπάν, όμως, είχαν χάσει το ενδιαφέρον τους και έτσι οι συνομιλίες «πάγωσαν» τον Μάρτιο του 2012. Το εξοργιστικό είναι ότι η

Πώς μία εσφαλμένη προσέγγιση –ότι η Αλ Κάντα και οι Ταλιμπάν μάς απειλούν εξίσου– καταλήγει σε σειρά λάθος πολιτικών επιλογών

CIA είχε μελετήσει τα στοιχεία για τους πέντε που επρόκειτο να αφεθούν ελεύθεροι και είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν θα επηρέαζαν τη στρατιωτική κατάσταση, ακόμα και εάν παρέβαιναν τους όρους αποφυλάκισης κι έφευγαν από το Κατάρ. Μπορεί να είχαν πολεμήσει με τους Ταλιμπάν αλλά δεν είχαν συμβάλει στη στήριξη των σχεδίων της Αλ Κάντα, ενώ είχαν παραδοθεί στις αμερικανικές δυνάμεις λίγο μετά την έναρξη των στρατιωτικών επιχειρήσεων.

Το τελευταίο κεφάλαιο της υπόθεσης είναι και το πιο πολύπλοκο. Στη διάσκεψη κορυφής του ΝΑΤΟ (Σικάγο, 2012), ο Καρζάι ζήτησε από τον πρόεδρο Ομπάμα να απελευθερώσει τους οκτώ Αφγανούς. Η CIA διαπίστωσε ότι οι μισοί ανήκαν στην ομάδα χαμηλού κινδύνου και οι υπόλοιποι ήταν κατά τη πιο επικίνδυνοι. Λόγω των όρων που επέβαλε το Κογκρέσο σε κάθε απελευθέρωση από το Γκουαντάναμο, οι ΗΠΑ αξιόσαν πολύπλοκους όρους για την παρακολούθηση των ανθρώπων αυτών όταν θα επέστρεφαν στην πατρίδα τους. Η κυβέρνηση Καρζάι δεν μίλησε καν στον κόπο να απαντήσει.

Η αμερικανική κυβέρνηση επιμένει ότι αναζητεί πολιτική λύση στο Αφγανιστάν χωρίς να υπάρχει εξέλιξη. Οι Αφγανοί κρατούμενοι παραμένουν ανάμεσα στους 166 που εξακολουθούν να βρίσκονται στο Γκουαντάναμο, εκ των οποίων 52 κάτονταν απεργία πείνας και διαμαρτυρόνταν για τις συνθήκες κράτησης, ενώ 15 σιζίζονται παρά τη θέλησή τους.

Ανσυχία στις ΗΠΑ για τη χρήση χημικών στη Συρία

«Πιο πειστικά στοιχεία» ζητεί ο Μπαράκ Ομπάμα από τις υπηρεσίες εθνικής ασφαλείας που μιλούν για το αέριο Σαρίν

Των MARK LANDLER και ERIC SCHMITT
THE NEW YORK TIMES

Η εκτίμηση του Λευκού Οίκου ότι το καθεστώς του Μπασάρ αλ Ασαντ έχει ήδη προβεί σε χρήση χημικών όπλων κατά τη διάρκεια του εν εξελίξει εμφύλιου πολέμου στη Συρία ενδέχεται να φέρει σε δυσχερή θέση τον Αμερικανό πρόεδρο Μπαράκ Ομπάμα, ο οποίος έχει στο παρελθόν δηλώσει ότι η χρήση όπλων μαζικής καταστροφής αποτελεί την «κόκκινη γραμμή», που αν ξεπεραστεί μπορεί να επιφέρει τη στρατιωτική επέμβαση των ΗΠΑ. Ο Λευκός Οίκος ενημέρωσε εγγράφως, το βράδυ της Πέμπτης, τους επικεφαλής του Κογκρέσου πως οι εθνικές υπηρεσίες ασφαλείας εκτιμούν «με κυμαινόμενο βαθμό βεβαιότητας» ότι οι καθεστωτικές δυνάμεις έχουν χρησιμοποιήσει το χημικό αέριο Σαρίν έστω και σε μικρή κλίμακα. Στη σχετική επιστολή, ωστόσο, υπογραμμίζεται ότι, δεδομένης της εσφαλμένης αξιοποίησής πληροφοριών από την κυβέρνηση Μπους στην περίπτωση του Ιράκ και λαμβάνοντας υπόψη τις συνέπειες μιας απόφασης κή-

ρυσής ενός ακόμην πολέμου στη Μέση Ανατολή, απαιτούνται «πιο πειστικά στοιχεία» προτού ο πρόεδρος Ομπάμα διατάξει την ανάληψη δράσης.

Την ίδια στιγμή, πάντως, η πρόεδρος της επιτροπής πληροφοριών της Γερουσίας, Νταϊάν Φένισταϊν υποστήριξε

Προ μινός ο Αμερικανός πρόεδρος είχε δηλώσει ότι η χρήση χημικών όπλων από το καθεστώς Ασαντ θα προκαλούσε την ανάμειξη των ΗΠΑ

την Παρασκευή ότι οι υπηρεσίες πληροφοριών εμφανίζονται σαφώς πιο βέβαιες για τη χρήση αερίου Σαρίν από τις καθεστωτικές δυνάμεις στη Συρία, απ' ό,τι ο ίδιος ο Λευκός Οίκος στην επιστολή του. Η γερουσιαστής των Δημοκρατικών από την Καλιφόρνια αποκάλυψε ότι «οι πράκτορες της CIA και των άλλων υπηρεσιών πληροφοριών της χώρας δλώνουν από μετρίως

Αγωνία για την τύχη των δύο μητροπολιτών

Στην κορύφωση της βρέθηκε η αγωνία για την τύχη του μητροπολίτη της Ελληνορθόδοξης εκκλησίας στο Χαλέπι, Παύλου, και του ομολόγου του των συρορθόδοξων στην ίδια πόλη, Παχάνα Ιμπραχίμ, οι οποίοι απέχθησαν στα σύνορα Τουρκίας - Συρίας στις αρχές της εβδομάδας. Διπλωματικές πηγές διέψευδαν κατηγορηματικά το απόγευμα της Παρασκευής τη φημολογία ότι ο πρόεδρος της Τουρκίας, Αμπντούλ Γκιούλ, συνομιλήσε τηλεφωνικά με τον μητροπολίτη Γιοχάνα, ο οποίος τον διαβεβαίωσε πως είναι καλά στην υγεία του. Οι ίδιες πηγές υπογράμμισαν ότι οι έρευνες διεξάγονται στα τυφλά. Παράγοντες του ελληνικού υπουργείου Εξωτερικών, ο Μιχναλίσκος Διαχειρίσης Κρίσεων του οποίου συντονίζει τις έρευνες, συνιστούσαν «μεγάλη προσοχή» στην αξιολόγηση των πληροφοριών αναφορικά με τους δύο μητροπολίτες. Από το Πατριαρχείο των Συρορθόδοξων, επίσης, τονίζονταν ότι δεν γνωρίζουν τα αιτήματα των απαγωγών. Επισημαίνεται ότι καμία οργάνωση δεν έχει αναλάβει την ευθύνη για την απαγωγή, ενώ η συριακή κυβέρνηση και η αντιπολίτευση αντάλλασαν κατηγορίες. Οι δύο μητροπολίτες απήχθησαν το πρωί της Δευτέρας κοντά στο χωριό Κφωρ Νταέλ της βόρειας Συρίας. Σύμφωνα με αυτόπτες μάρτυρες, ομάδα αναρτών ακινητοποιήσε το αυτοκίνητο στο οποίο επέβησαν οι δύο ιερώνες και, αφού εκτέλεσαν τον οδηγό τους, αναχώρησαν προς άγνωστο κατεύθυνση. Ένα 24ωρο αργότερα και ενώ από το Συρορθόδοξο Πατριαρχείο διέρρεε ότι οι άνδρες που απήγαγον τους μητροπολίτες είναι Τσετσένοι μισθοφόροι - μέλη του Μετώπου αλ Νούσρα, η χριστιανική οργάνωση L' Oeuvre D' Orient ανακοίνωσε ότι οι δύο ιερώνες αφέθησαν ελεύθεροι. Η πληροφορία απεδείχθη αναληθής. Επισημαίνεται ότι το Μέτωπο αλ Νούσρα είναι οργάνωση φανατικών ισλαμιστών η οποία μάχεται στο πλευρό των Σύρων αναρτών. ΑΠΕ

ώς απολύτως σίγουροι για την εκτίμησή τους, η οποία βασίστηκε στην εξέταση δειγμάτων από το έδαφος και από ελέγχους σε δείγματα αίματος από τους τραυματισμένους στις περιοχές όπου υπήρχαν υποψίες για επιθέσεις με χημικά όπλα».

Εξώ από το Χαλέπι

Άλλοι Αμερικανοί αξιωματούχοι, από την πλευρά τους, υποστήριξαν ότι δεν έχει, προς το παρόν τουλάχιστον, αποδειχθεί πως οι επιθέσεις αυτές πραγματοποιήθηκαν από τις δυνάμεις του συριακού καθεστώτος. Σημειώνεται ότι τα συμβάντα που διερευνήθηκαν είναι εκείνα του περασμένου μήνα σε χωριό έξω από το Χαλέπι και στα περιχώρα της Δαμασκού.

«Λαμβάνοντας υπόψη όσα διακυβένονται και τα μαθήματα του πρόσφατου παρελθόντος, οι εκτιμήσεις των υπηρεσιών πληροφοριών δεν αρκούν», τονίζεται στην επιστολή του Λευκού Οίκου προς τους επικεφαλής της Γερουσίας. «Μόνο αξιόπιστα γεγονότα, που θα μας παράσχουν κάποιο βαθμό βεβαιότητας, θα καθοδηγήσουν

τον σχεδιασμό της πολιτικής μας», σημειώνεται στην ίδια επιστολή, που φέρει την υπογραφή του νομικού διευθυντή του Λευκού Οίκου, Μίγκελ Ε. Ροντρίγκεζ.

Το περασμένο καλοκαίρι, ο πρόεδρος Ομπάμα δεν είχε ορίσει με τεχνικούς όρους τι σημαίνει «κόκκινη γραμμή». Είχε, ωστόσο, επισημάνει ότι «θα πρέπει να αναλάβουμε στρατιωτικά δράση αν δούμε έναν μεγάλο όγκο όπλων μαζικής καταστροφής να μετακινείται ή να ενεργοποιείται». Τον περασμένο μήνα, βέβαια, ο Αμερικανός πρόεδρος είχε δηλώσει από την Ιερουσαλήμ ότι η χρήση χημικών όπλων στον συριακό εμφύλιο θα άλλαζε τα δεδομένα όσον αφορά στην ανάμειξη των ΗΠΑ.

«Η πολιτική πραγματικότητα είναι ότι ο ίδιος εγκλωβίστηκε μιλώντας ξεκάθαρα για κόκκινες γραμμές και αλλάγες πολιτικές», σχολίασε ο Ρεπουμπλικανός γερουσιαστής Τζον Μακκέν. «Τα στοιχεία από τις υπηρεσίες πληροφοριών επιβάλλουν στον πρόεδρο Ομπάμα να λάβει τα μέτρα εκείνα υπέρ των οποίων επιχειρηματολογούμε εξαρχής», υπογράμμισε.

#restartcy

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
και η **αλφάμεγα**
στηρίζουν τους αναγνώστες

€ 1000

ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΓΙΑ 4 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ

Δύο αναγνώστες
της *Καθημερινής* θα κερδίσουν
ψώνια αξίας €500 ο καθένας
από τις υπεραγορές *ΆλφαΜέγα*

αλφάμεγα

Ψάξτε και βρείτε το τυχερό δωροκουπόνι αξίας €500 μέσα από
την *Καθημερινή* της Κυριακής για τις επόμενες 4 εβδομάδες
28 Απριλίου | Εκτάκτως 4 Μαΐου (Μ.Σάββατο) | 12 Μαΐου | 19 Μαΐου

Για περισσότερες πληροφορίες στο www.kathimerini.com.cy

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ

Η συμφωνία Αλβανών - Σέρβων και τα κέρδη τους

Κλείνει οριστικά η πληγή του Κοσόβου που επηρεάζει τις ισορροπίες στη Δ. Βαλκανική

Του ΣΤΑΥΡΟΥ ΤΖΙΜΑ

Ηταν αναμφισβήτητα επιτυχία της ευρωπαϊκής διπλωματίας η συμφωνία Σέρβων και Αλβανών για το βόρειο Κοσόβο. Η σύνδεση της ευρωπαϊκής προοπτικής και των δύο πλευρών, με την ευτυχή κατάληξη του διαλόγου που διεξαγόταν στις Βρυξέλλες, υπό την αιγίδα της κ. Κάθριν Αστον, αποδείχθηκε ισορροπία και αποτελεσματικό όπλο.

Το ζήτημα ήταν πολύ μεγάλο για Αλβανούς και Σέρβους, ώστε να απορρίψουν, ειδικά το Βελιγράδι, την πρόταση της κ. Αστον για εξεύρεση αμοιβαία αποδεκτής λύσης στο ακανθώδες ζήτημα του σερβικού Βορρά. Αν ναυαγούσε και ο δέκατος γύρος των συνομιλιών, η Σερβία δεν θα ελάμβανε ημερομηνία έναρξης ενταξιακών διαπραγματεύσεων, ούτε το Κοσόβο ημερομηνία έναρξης συνομιλιών για να αποκτήσει καθεστώς «σταθεροποίησης και σύνδεσης», που θα το έβαζε στον δρόμο προς την Ε.Ε.

Και οι λαοί των δύο χωρών προσδοκούν ταχύτερη ενσωμάτωση στην ευ-

Και οι δύο πλευρές χαιρούν τη εμπιστοσύνης της Ε.Ε. και ανοίγει ο δρόμος για την ένταξη τους στους ευρωπαϊκούς θεσμούς

ρωπαϊκή οικογένεια. Οι διαπραγματευτές πρωθυπουργοί, Ιβίτσα Ντάσιτς και Χακμίτ Φάτσι, πήρασαν καλά, όταν πήραν θέση στο τραπέζι των συνομιλιών, έχοντας στη μέση την ύπατη εκπρόσωπο για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής της Ε.Ε., ότι ήταν καταδικασμένοι να βγουν από την αίθουσα με συμφωνία «στο χέρι». Όπως και έγινε.

Η μονογραφή της χαιρετίστηκε από τη διεθνή κοινότητα ως ιστορική για τη σταθερότητα στα Βαλκάνια, ενώ η Ε.Ε. έδωσε αμέσως το «πράσινο φως» για την έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων με τη Σερβία. Η ακριβής ημερομηνία έναρξης αναμένεται να καθοριστεί στη συνόδo κορυφής των Ευρωπαίων ηγετών τον Ιούνιο, ενώ έως τον Δεκέμβριο θα έχει δοθεί ημερομηνία να αρχίσουν οι συζητήσεις και για τη διαδικασία σταθεροποίησης και σύνδεσης του Κοσόβου.

Η «Κ» έθεσε σε ευρωπαϊκή διπλωματική πηγή στην Πρίστινα το ερώτημα πως έλασε και οι ποιοι κέρδη από αυ-

τήν την εξέλιξη. «Κέρδισαν σίγουρα η ειρήνη και η σταθερότητα στην ευρύτερη περιοχή. Έγινε ένα μεγάλο βήμα για να κλείσει οριστικά η πληγή του Κοσόβου που επηρεάζει τις ισορροπίες στη δυτική Βαλκανική. Από εκεί και ύστερα κέρδισαν και οι Σέρβοι και οι Αλβανοί την εμπιστοσύνη των Ευρωπαίων που τους ανοίγουν πλέον τον δρόμο για την ένταξη τους στους ευρωπαϊκούς θεσμούς. Τώρα ως προς τη μεταξύ τους διελκυστίνδα, δεν νομίζω ότι έχασαν ή κέρδισαν περισσότερο απ' ό,τι είχαν χάσει ή κερδίσει μέχρι την ημέρα της υπογραφής της συμφωνίας» ήταν η απάντηση.

Τι περιλαμβάνει η πολύκροτη συμφωνία που εγκρίθηκε ήδη από το Κοινοβούλιο του Κοσόβου και την κυβέρνηση της Σερβίας, αλλά απορρίφθηκε από τους Σέρβους του Κοσόβου; Προβλέπει τη δημιουργία μιας ενιαίας ένωσης σερβικών δήμων και κοινοτήτων των θυλάκων, όπου οι Σέρβοι πλειοψηφούν. Η ένωση-ομπρέλα θα λειτουργεί με αυξημένη αυτονομία, όχι όμως ανεξάρτητα από τον κρατικό κορμό του Κοσόβου. Ούτε εκτελεστικές και θεσμικές εξουσίες, όπως ζητούσαν οι Σέρβοι, θα διαδοθούν. Η αστυνομία και η δικαιοσύνη θα υπόκεινται στη δικαιοδοσία της Πρίστινα, που όμως θα επιλέγει τους αστυνομικούς διοικητές και δικαστές από κατάλογο Σέρβων τους οποίους θα προτείνει η τοπική τους αυτοδιοίκηση.

«Η διαπραγματευτική μας ομάδα αγωνίστηκε και κατάφερε να κερδίσει την προστασία και την προοπτική μιας ειρηνικής ζωής για τους Σέρβους του Κοσόβου και να καταλήξει σε μια συμφωνία που αποκλείει την πιθανότητα αναγνώρισης του Κοσόβου ως ανεξάρτητου κράτους στον ΟΗΕ», δήλωσε ο επικεφαλής πρόεδρος της Σερβίας Τόμισλαβ Νικόλιτς. Στον Βορρά του Κοσόβου, ωστόσο, οι ομοεθνείς του απέρριψαν τη συμφωνία και έστησαν ήδη οδοφράγματα. Μπορεί να υλοποιηθούν τα συμφωνημένα χωρίς τη συναινέση των άμεσα ενδιαφερομένων;

Στις Βρυξέλλες αλλά και την Ουάσιγκτον, η οποία έπαιξε αποφασιστικό ρόλο στο παρασκήνιο, εκτιμούν ότι με την πάροδο του χρόνου οι αντιδράσεις θα κλιμακωθούν και επί αυτού το κλειδί βρίσκεται στο Βελιγράδι. Αν η ηγεσία του τηρήσει τη συμφωνηθέντα και διακόψει την υπόγεια βοήθεια προς τους Σέρβους του Κοσόβου, όπως πηχάζεται, οι παράνομες δομές τους δεν θα αντέξουν.

Στις Βρυξέλλες αλλά και την Ουάσιγκτον, η οποία έπαιξε αποφασιστικό ρόλο στο παρασκήνιο για την επίτευξη της συμφωνίας, εκτιμούν ότι με την πάροδο του χρόνου οι αντιδράσεις των Σέρβων του Κοσόβου θα κλιμακωθούν.

Πρόβλεψη για τους παραστρατιωτικούς

Οι Σέρβοι στο βόρειο Κοσόβο είναι συγκροτημένοι, με επίκεντρο τη διαιρεμένη Μπρόβιτσα, παράλληλες δομές σε όλους τους τομείς: από την Υγεία και την Παιδεία, έως τη Δικαιοσύνη και την Αστυνομία, αρνούμενοι να αναγνωρίσουν την εξουσία των Αλβανών. Λειτουργούν de facto μια κρατική οντότητα - κράτος εν κράτει - την οποία χρηματοδοτούν το Βελιγράδι με κονδύλια που έφταναν στα 500.000.000 ευρώ ετησίως. Ηταν κοινό μυστικό ότι εντός των δομών λειτουργούσαν, σε ρόλο μυστικής αστυνομίας, ένοπλες σερβικές μυστικές παραστρατιωτικές ομάδες που εμπλεκόνταν και σε κατά καιρούς επιθέσεις.

Στη συμφωνία προβλέπεται ειδικό άρθρο με το οποίο οι δύο πλευρές προσφέρουν την ευκαιρία στους κρυφούς παραστρατιωτικούς να ενταχθούν στα κοσσοβάρικα σώματα ασφαλείας που θα απαρτίζονται κυρίως από Σέρβους. Με τον τρόπο αυτό πιστεύουν ότι θα διαλύσουν το σερβικό παρακράτος.

Σέρβοι και Αλβανοί στην μεταξύ τους «τεχνικό διάλογο», που υπό την πίεση της Δύσης εξελίσσεται από πέρυσι, είχαν συμφωνήσει σε πολλά ζητήματα, όπως το εμπόριο, η ενέργεια κ.λπ. Το μεγάλο αγκάθι, όμως, ήταν οι παράνομες δομές, το σερβικό «κράτος» δηλαδή εντός του ανεξάρτητου Κοσόβου και εκεί μέχρι και η Μέρκελ έβαλε το «πιστόλι στον κρόταφο» του Βελιγράδιου. Κατά τα άλλα, η πολιτική ηγεσία στο Βελιγράδι φωνάζει σε όλους τους τόνους ότι δεν πρόκειται να αναγνωρίσει ποτέ το Κοσόβο. Τι άλλο, δηλαδή, απομένει να κάνει από το να συμφιλιωθεί με την πραγματικότητα μετά και την υπογραφή της συμφωνίας, που σάλπισε το «Κόσοβο αντί...» για το σερβικό έθνος;

Λέτα, η έσοχη λύση στο ιταλικό πολιτικό αδιέξοδο

Η επιλογή του προέδρου Ναπολιτάνο για μια κυβέρνηση εθνικής ενότητας

Της ΜΑΡΙΛΙΑΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Και το όνομα αυτού, Ενρίκο Λέτα. Αυτός είναι ο πολιτικός στον οποίο ο πρόεδρος της Ιταλίας, Τζόρτζιο Ναπολιτάνο, ανέθεσε εντολή σχηματισμού κυβέρνησης συνασπισμού την περασμένη Τετάρτη. Ο Λέτα είναι ο άνθρωπος που ανέλαβε να συγκροτήσει κυβέρνηση στην τρίτη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης, η οποία λειτουργεί στον «αυτόματο πιλότο», δύο μήνες μετά τις εκλογές της 24ης Φεβρουαρίου και το πολιτικό αδιέξοδο που το αποτέλεσμα τους δημιούργησε. Είναι επίσης ο πολιτικός που πρέπει να αναλάβει να ανασυντάξει την κατακερματισμένη ιταλική Αριστερά μετά το Βατερλώ που η παράταξη βίωσε κατά τη διαδικασία εκλογής νέου προέδρου, το περασμένο Σαββατοκύριακο. Μέσα σε λίγα 24ωρα, η Κεντροαριστερά και το Δημοκρατικό Κόμμα είδαν τους υποψηφίους που πρότειναν, τον Φράνκο Μαρίνι και κυρίως τον «νετλώδικο» τους Ρομάνο Πρόντι, να μην καταφέρνουν να εκλεγούν εξαιτίας ανταρσίας στις γραμμές τους. Και η λύση στο δράμα εδόθη με την επανεκλογή του 88χρονου Ναπολιτάνο, τον οποίο στην κυριολεξία παρακάλεσαν οι δύο μεγάλες πολιτικές παρατάξεις να δεχτεί μία δεύτερη θητεία, στο όνομα της πατρίδας.

Η λύση Ναπολιτάνο είναι, όπως σωστά παρατήρησε ο αναλύτης της ισπανικής εφημερίδας El País Μιγέλ Ανχελ Μπαστενιέρ, ένας θριαμβός της κυβερνώσας κλάσας της Ιταλίας. Είναι μια λύση ανάγκης, μια πύρρειος νίκη, που εκθέτει το πολιτικό σύστημα της Ιταλίας. Ο Ναπολιτάνο επικρατεί να επιτύχει αυτό που δεν επέτυχαν μήνες τους επί δύο μήνες οι δύο μεγάλες παρατάξεις: μια κυβέρνηση εθνικής ενότητας. Μια κυβέρνηση όμως που, υπό τις συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί, θα έχει έντονο χαρακτήρα μιας «κυβέρνησης του προέδρου». Κατά την ορκωμοσία του, ο Ναπολιτάνο ήταν κάθεται και χαρακτηριστικά επικριτικός προς το ιταλικό πολιτικό σύστημα, που συνέβαλε στην παράλυση της χώρας.

Και σε μια προσπάθεια να αυχέσει

τις πιθανότητες επιτυχίας αυτού του πειράματος «της κυβέρνησης του προέδρου», ο Ναπολιτάνο έδωσε την εντολή σχηματισμού κυβέρνησης στον Ενρίκο Λέτα. Ο 46χρονος πολιτικός προέρχεται από την κεντρική πτέρυγα του Δημοκρατικού Κόμματος, έχει διατελέσει υπουργός Ευρωπαϊκών Θεμάτων καθώς και ευρωβουλευτής. Θεωρείται μετριοπαθής, γνωρίζει τα ευρωπαϊκά ζητήματα, μιλάει άπταιστα αγγλικά και κατά δήλωσή του έχει συναισθήσει τον δύσκολο έργο του. Στις πρώτες κιόλας δηλώσεις του, ο Λέτα τόνισε μεταξύ άλλων ότι η Ιταλία θα πρέπει να συμβάλει στη

Προβιάδισμα οκτώ ποσοστιαίων μονάδων δίνουν στον Σίλβιο Μπερλουσκόνι οι τελευταίες δημοσκοπήσεις

στροφή της Ευρώπης από την πολιτική της λιτότητας. Και είναι προς το συμφέρον της Ευρώπης να πετύχει το ομολογούμενός δύσκολο πείραμα της κυβέρνησης Λέτα. Δεν υπάρχουν χρονικά περιθώρια για να συνεχίσει η Ιταλία ακυβέρνητη, δεν υφίστανται οι συνθήκες για ένα ακόμη επεισόδιο στο πολιτικό σκηνικό της. Το έδαφος σωστά παρατήρησε ο αναλύτης της ισπανικής εφημερίδας El País Μιγέλ Ανχελ Μπαστενιέρ, ένας θριαμβός της κυβερνώσας κλάσας της Ιταλίας. Είναι μια λύση ανάγκης, μια πύρρειος νίκη, που εκθέτει το πολιτικό σύστημα της Ιταλίας. Ο Ναπολιτάνο επικρατεί να επιτύχει αυτό που δεν επέτυχαν μήνες τους επί δύο μήνες οι δύο μεγάλες παρατάξεις: μια κυβέρνηση εθνικής ενότητας. Μια κυβέρνηση όμως που, υπό τις συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί, θα έχει έντονο χαρακτήρα μιας «κυβέρνησης του προέδρου». Κατά την ορκωμοσία του, ο Ναπολιτάνο ήταν κάθεται και χαρακτηριστικά επικριτικός προς το ιταλικό πολιτικό σύστημα, που συνέβαλε στην παράλυση της χώρας.

Στο κενό οι συστάσεις Κέρι προς Ερντογάν για Λωρίδα της Γάζας

Νέο αγκάθι στις σχέσεις Ισραήλ - Τουρκίας

Σοβαρές δυσκολίες αντιμετωπίζει η αμερικανική πρωτοβουλία που στοχεύει στην επαναπροσέγγιση Ισραήλ - Τουρκίας. Τη στιγμή που οι διαπραγματεύσεις για την καταβολή αποζημιώσεων από πλευράς ισραηλινής κυβέρνησης προς συγγενείς των θυμάτων των επιδρομών στο πλαίσιο «Μαβί Μαρμαρά» συνεχίζονται μετ' εμποδίων, η έκκληση του υπουργού Εξωτερικών των ΗΠΑ, Τζον Κέρι προς τον Τούρκο πρωθυπουργό να μην επισκεφθεί τη Λωρίδα της Γάζας πέφτει στο κενό.

Ο κ. Κέρι συνέστησε στον κ. Ερντογάν να μεταώσει την επίσκεψη, υπογραμμίζοντας του ότι «τώρα δεν είναι η κατάλληλη στιγμή για κάτι τέτοιο», πλην όμως στα μέσα της εβδομάδας πηγές προκειμένου στην τουρκική κυβέρνηση διέκριναν ότι τα ταξίδια θα πραγματοποιηθεί κανονικά.

Στον Λευκό Οίκο

«Η ακριβής ημερομηνία δεν έχει ακόμα οριστικοποιηθεί, η επίσκεψη του Κέντρου Μεσανατολικών Μελετών του πανεπιστημίου Γκαζι. Άλλοι αναλύτες, από την πλευρά τους, εκτιμούν πως μια επίσκεψη Ερντογάν στη Γάζα θα στείλει το μήνυμα ότι η ομαλοποίηση των σχέσεων με το Ισραήλ δεν συνεπάγεται την εγκατάλειψη των βασικών αρχών της εξωτερικής πολιτικής της Αγκυρας για τη Μέση Ανατολή. Αξιωματικοί της τουρκικής κυβέρνησης μάλιστα, διατυμπανίζουν πως η επίσκεψη Ερντογάν στη Γάζα μπορεί να αποβεί προς όφελος του Ισραήλ. «Ο κ. Ερντογάν διαθέτει επιρροή που μπορεί να πείσει τη Χαμάς να συμβάλει στην προσπάθεια αναβίωσης της ειρηνευτικής διαδικασίας στη Μέση Ανατολή», σχολίασε υψηλόβαθμος Τούρκος αξιωματούχος.

«Ο κ. Κέρι συνέστησε στον κ. Ερντογάν να μεταώσει την επίσκεψη, υπογραμμίζοντας του ότι «τώρα δεν είναι η κατάλληλη στιγμή για κάτι τέτοιο», πλην όμως στα μέσα της εβδομάδας πηγές προκειμένου στην τουρκική κυβέρνηση διέκριναν ότι τα ταξίδια θα πραγματοποιηθεί κανονικά.

«Ο κ. Κέρι συνέστησε στον κ. Ερντογάν να μεταώσει την επίσκεψη, υπογραμμίζοντας του ότι «τώρα δεν είναι η κατάλληλη στιγμή για κάτι τέτοιο», πλην όμως στα μέσα της εβδομάδας πηγές προκειμένου στην τουρκική κυβέρνηση διέκριναν ότι τα ταξίδια θα πραγματοποιηθεί κανονικά.

Κάλπες, «κοριοί» και διλήμματα

Πιστός στη «σφιχτή» δημοσιονομική πολιτική ο πρώην πρωθυπουργός της Βουλγαρίας

Συνέκλιση της «σφιχτής» δημοσιονομικής πολιτικής υποδέχεται ο Βούλγαρος υποψήφιος πρωθυπουργός Μπόκο Μπορίσοφ, δύο εβδομάδες πριν από τις πρόωγες βουλευτικές εκλογές στη γειτονική χώρα. Ο κεντροδεξιός Μπορίσοφ παρατήρησε τον Φεβρουάριο εν μέσω δραματικών διαδηλώσεων στις μεγάλες πόλεις της Βουλγαρίας, με αιτήματα την άνοδο του βιοτικού επιπέδου, τη μείωση των τιμών του ηλεκτρικού ρεύματος και την καταπολέμηση της μαφίας.

«Δεν μπορώ να τους ευχαριστήσω και να τους πω αυτά που θέλουν να ακούσουν» δήλωσε ο Μπορίσοφ σε συνέντευξη του στο πρακτορείο Ρόιτερ και «κάθε χώρα επιλέγει μόνη της αν θέλει να συντριβεί ή όχι». Ο συντηρητικός πρώην σοματοφυλάκας πρόσθεσε ότι αν επανεκλεγεί θα διατηρήσει τον ανώτατο συντελεστή φορολογίας εισοδήματος και εταιρικής φορολόγησης στο 10% και θα χρησιμοποιήσει κοινοτικούς πόρους για την κατασκευή αυτοκινητοδρόμων. Τουλάχιστον έξι Βούλγαροι αυτοπυρπολήθηκαν τους τελευταίους μήνες σε ένδειξη διαμαρτυρίας, ενώ ένας εξ αυτών, ο Πλάμεν Γκοράνοφ, μετατράπηκε σε σύμβολο των διαδηλωτών.

«Η Βουλγαρία είναι ένα ενδιαφέρον παράδειγμα» εκτίμησε ο διευθυντής του Κέντρου Φιλελεύθερης Στρατηγικής της Σόφιας Ιβάν Κράστεφ σε ομιλία του που δημοσιεύει το περιοδικό

«Δεν μπορώ να τους πω αυτά που θέλουν να ακούσουν» δήλωσε στο Ρόιτερ ο υποψήφιος πρωθυπουργός Μπόκο Μπορίσοφ.

Courier International. «Αν η Γερμανία έχει πεισθεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να αναδομηθεί με τον τρόπο που εκείνη προτείνει, αυτό σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στη βουλγαρική εμπειρία. Την τελευταία δεκαετία, η Βουλγαρία έχει οικονομική σταθερότητα και ελάχιστο δημόσιο χρέος. Δώδεκα χρόνια τώρα έχει αλλάξει τέσσερις κυβερνήσεις, αριστερές και δεξιές, χωρίς την παραμικρή αλλαγή στο οικονομικό πλαίσιο» παρατηρεί ο Κράστεφ.

«Αυτό είναι το κύριο μήνυμα της

Ε.Ε. σήμερα. Οι ψηφοφόροι δικαιούνται να αλλάζουν κυβερνήσεις αλλά όχι πολιτικές. Το πρόβλημα είναι όταν διαπιστώσουν ότι είναι δυσηχεϊκές και βάλλουν κατά του συνόλου του πολιτικού κόσμου. Οι τελευταίες δηλώσεις στη Βουλγαρία είναι η απόδειξη, καθώς οι δυσανεξιότητες από την άνοδο της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος θέλουν να αλλάξει το Σύνταγμα. Το παραμικρό συγκεκριμένο πρόβλημα μετατρέπεται σε συνολική αμφισβήτηση του πολιτικού συστήματος».

Σύμφωνα με τη βουλγαρική εφημερίδα Trud, μόνο ένας στους τρεις Βούλγαρους θεωρεί ότι οι εκλογές της 12ης Μαΐου θα είναι δικαίες. Το σκάνδαλο των υποκλοπών, που πήρε μεγαλύτερες διαστάσεις την εβδομάδα που πέρασε, έχει κλονίσει ακόμη περισσότερο την πίστη των Βουλγάρων στους θεσμούς. Ένας στους έξι ανησυχεί ότι η ελεύθερη έκφραση πολιτικών απόψεων μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα, ενώ ένας στους πέντε πιστεύει ότι η κυβέρνηση παρακολουθεί τα κινητά τηλέφωνα.

Ο υπουργός Γεωργίας της απερχόμενης κυβέρνησης Μπορίσοφ, Μίροσλαβ Ναϊντένοφ, κατηγορήσε τον συνάδελφό του πρώην υπουργό Οικονομικών Τοβετάν Τοβετάνοφ ότι παρακολουθούσε τις επικοινωνίες ολόκληρου του υπουργικού συμβουλίου. Ο Τοβετάνοφ, που είναι επικεφαλής της εκστρατείας του συντηρητικού

κόμματος, αρνείται τις κατηγορίες. Προτού αγγίξει τα υπόλοιπα μέλη του υπουργικού συμβουλίου, το σκάνδαλο αφορούσε παράνομες παρακολουθήσεις μελών της αντιπολίτευσης. Πρόσφατα η εισαγγελία απήγγειλε κατηγορίες σε τέσσερις αστυνομικούς για εμπλοκή στην υπόθεση.

«Η οικονομική σταθερότητα από μόνη της δεν είναι کافی πράγμα» συνεχίζει την ανάλυσή του ο Κράστεφ. «Όμως δεν πρέπει να είναι στόχος αλλά εργαλείο. Σε μια πλούσια χώρα συχνά φέρνει και πολιτική σταθερότητα. Αλλά σε μια φτωχή χώρα είναι συνάντημα της οικονομικής δυσπραγίας. Για να μπορέσουμε να αλλάξουμε αυτήν την κατάσταση πρέπει να επενδύσουμε πάρα πολύ χρόνο και πολιτική ενέργεια. Αλλά αν είμαστε πεπεισμένοι ότι είναι πολύ πιο λογικό να εγκαταλείψουμε μια χώρα παρά να την αλλάξουμε, θα λείπει πάντα η κρίσιμη μάζα ενεργών πολιτών».

Αν το GERB του Μπορίσοφ επανέλθει, έστω και αποδυναμωμένο, στην πρώτη θέση, όπως προβλέπουν οι δημοσκοπήσεις, τότε πολλοί θα αναρωτηθούν αν το ζήτημα του Φεβρουαρίου αλλάζει τίποτα.

Αναλυτές θεωρούν ότι αν η επόμενη κυβέρνηση δεν βελτιώσει αισθητά τις συνθήκες διαβίωσης του πληθυσμού, είναι ορατό το ενδεχόμενο να ξεσπάσουν νέες διαδηλώσεις.

REUTERS, A.P.

AP, AFP, REUTERS, APE

Όταν μία ψευδής είδηση «διέλυσε» τη Γουόλ Στριτ

Μέσα σε λίγα λεπτά από την επίθεση των χάκερ, πουλήθηκαν μετοχές αξίας 134 δισ. δολ.

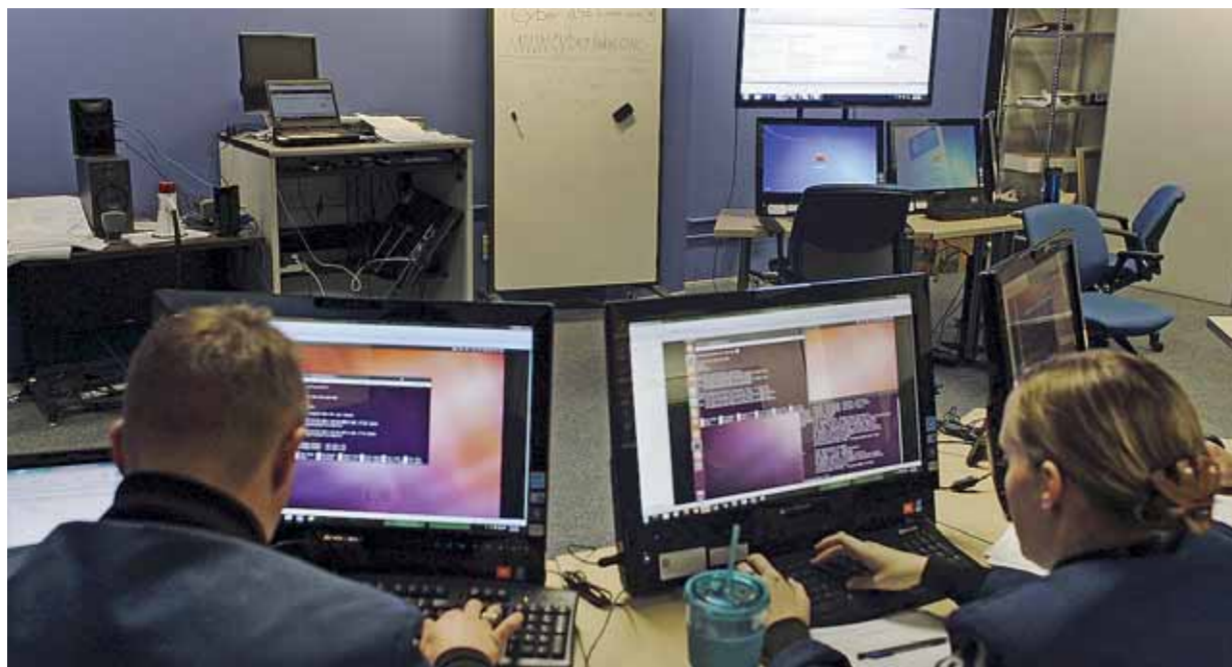
Για ελάχιστα σουρεαλιστικά λεπτά, 12 μόλις λέξεις στο Twitter κλόνισαν το ισχυρότερο χρηματιστήριο του κόσμου. Αμέσως μόλις εμφανίστηκε στο Διαδίκτυο ψευδής είδηση ότι σημειώθηκαν εκρήξεις στον Λευκό Οίκο, οι επενδυτές άρχισαν να «ξεφορτώνονται» μετοχές — μέσα σε λίγα λεπτά πουλήθηκαν μετοχές αξίας 134 δισ. δολαρίων. Φαίνεται ότι κάποιος επενδυτής δεν είναι απλώς άπιστευτα εύπιστοι, είναι και ταχύτατοι. Μόνο που οι περισσότεροι από αυτούς δεν ήταν άνθρωποι. Ήταν κομπιούτερ, που πουλούσαν μετοχές στον «αυτόματο πλότη», χωρίς ανθρώπινο έλεγχο, σαν σκηνή από ταινία τρόμου επιστημονικής φαντασίας.

«Όλα τελείωσαν πριν καν προλάβουμε να βγάλουμε κικ», δήλωσε χαρακτηριστικά ο Τζο Σαλούτσι, συνιδρυτής της εταιρείας Themis Trading και σφοδρός επικριτής των υψηλής ταχύτητας συναλλαγών μέσω υπολογιστών. «Αν επρόκειτο για ανθρώπους, δεν θα βλέπαμε τέτοιες αντιδράσεις».

Οι αλγόριθμοι

Επί δεκαετίες, οι υπολογιστές «σαρώνουν» δεδομένα και ειδήσεις ώστε να βοηθήσουν τα επενδυτικά ταμεία να αποφασίσουν αν θα αγοράσουν ή αν θα πουλήσουν. Αυτό είναι πλέον τόσο ξεπερασμένο... Τώρα, με τις «αλγοριθμικές» χρηματιστηριακές συναλλαγές, οι υπολογιστές «σαρώνουν» στοιχεία, ειδήσεις, ακόμη και tweets και εν συνεχεία προχωρούν σε αγοραπωλησίες μέσα σε κλάσματα του δευτερολέπτου, χωρίς να καθυστερούν με την εμπλοκή ανθρώπων. Πάνω από το 50% των καθημερινών αγοραπωλησιών γίνεται με αυτόν τον τρόπο.

Μετά τη «βουτιά» της Τρίτης, που προκλήθηκε από την ψευδή ανάρτηση στο Twitter του Associated Press, οι αγορές συνήλθαν γρήγορα. Αλλά το περιστατικό υπογράμμισε εμφαντικά τους κινδύνους της παράδοσης του ελέγχου από τους ανθρώπους στις μηχανές. «Έτσι όπως είναι σήμερα οι μηχανές, είναι εύ-

Οι αμερικανικές υπηρεσίες στο Κέντρο Ερευνας Κυβερνοχώρου αναδιτάσσονται μετά την επίθεση της Τρίτης. Μόλις εμφανίστηκε στο Διαδίκτυο η ψευδής είδηση ότι σημειώθηκαν εκρήξεις στον Λευκό Οίκο, ο Dow Jones «βούτηξε» 143 μονάδες, οι τιμές του πετρελαίου υποχώρησαν, ο χρυσός ανέβηκε, το δολάριο κάλυψε.

Υπολογιστές «σαρώνουν» στοιχεία, ειδήσεις, ακόμη και tweets, και προχωρούν σε αγοραπωλησίες χωρίς την εμπλοκή ανθρώπων

κολο να «φτυέσει» κανείς φήμες», συμπλήρωσε ο σύμβουλος αλγοριθμικών προγραμμάτων Αϊρίν Ολντριτζ. Δεν είναι απόλυτα σαφές πώς ξεκίνησαν όλα. Κάποιοι ειδικοί θεωρούν ότι οι υπολογιστές ανίχνευσαν τη στιγμιαία παύση των αγοραπωλησιών που έγινε όταν όλοι οι χρηματιστές ταυτόχρονα διάβασαν την πλαστή ανάρτηση. Στην παραφροσύνη της Γουόλ Στριτ, ακόμη και ένα δευτερόλεπτο χωρίς συναλλαγές λέει στους υπολογιστές ότι οι αγοραστές «στερεύ-

ουν» και οι τιμές μπορεί να πέσουν, άρα πρέπει να πουλήσουν αμέσως.

Άλλοι θεωρούν ότι οι υπολογιστές διάβασαν μόνοι τους το tweet, το οποίο ήταν έτσι γραμμένο ώστε να τραβά την προσοχή των υπολογιστών. Αν έγραφε σκέτο «Ομπάμα» και «εκρήξεις» δεν θα πυροδοτούσε κύμα ρευστοποιήσεων. Αφού όμως ανέφερε και τον Λευκό Οίκο, ακόμη και ο πιο... χαζός υπολογιστής ήταν αδύνατον να μην το προσέξει. Αμέσως μετά την εμφάνιση της ανάρτησης, στη 1.08 τοπική ώρα, οι μετοχές άρχισαν να υποχωρούν για δύο λεπτά. Το Α.Ρ. ανακοίνωσε γρήγορα ότι ο λογαριασμός του είχε παραβιαστεί από χάκερ και οι τιμές ανέκαμψαν.

Ομάδα που αυτοαποκαλείται «Συριακός Ηλεκτρονικός Στρατός» ισχυρίστηκε πως επρόκειτο για δική της ενέργεια. Αλλά ο ισχυρισμός δεν έχει επιβεβαιωθεί και οι έρευνες του FBI συ-

νεχίζονται. Οποιοι και αν ευθύνεται, η ζημία ήταν μεγάλη. Ο δείκτης Dow Jones «βούτηξε» 143 μονάδες ή 1% σε δύο λεπτά. Στον παροξυσμό των ρευστοποιήσεων, οι τιμές του πετρελαίου υποχώρησαν, ο χρυσός ανέβηκε, το δολάριο κάλυψε και οι τιμές των αμερικανικών ομολόγων, που θεωρούνται ασφαλή επιλογή, έφθασαν προσωρινά στα υψηλότερα επίπεδα της χρονιάς.

Κάποιοι αναλυτές εκτίμησαν πως η μείωση προδίδει αστάθεια στο επενδυτικό περιβάλλον. «Για μένα, αυτό δείχνει μια πολύ επικίνδυνη αγορά», συνόψισε ο διευθυντής εταιρείας επενδυτικών συμβούλων Γζούλιαν Μπρίτζεν. «Τα χρηματιστήρια λατρεύουν την ταχύτητα», είπε ο Μπαρτ Κλίντον, στέλεχος της ρυθμιστικής αρχής CFTC. «Αλλά δεν είμαι βέβαιος ότι το ταχύτερο είναι πάντα το καλύτερο».

ASSOCIATED PRESS

«Χρυσάφι» στον Σαρκοζί για μία ομιλία του

Ενώ η γαλλική οικονομία καθίσταται ολοένα και πιο εύθραυστη, το ποσοστό της ανεργίας σπάει κάθε ρεκόρ με άμεση επιπτώση σε 3,2 εκατομμύρια Γάλλους και η γαλλική κυβέρνηση αμφισβητείται έντονα από την κοινή γνώμη, ο Νικόλα Σαρκοζί κάνει επάνοδο. Αλλά, σε αντίθεση με τις εντυπώσεις που δημιουργούνται, ο τέως Γάλλος πρόεδρος μένει μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας όσον αφορά στην άσκηση αντιπολιτευσης απέναντι στον διάδοχο του Φρανσουά Ολάντ, δεν προτοιμάζεται για τις προεδρικές εκλογές του 2017 αναδιοργανώνοντας το κόμμα του, το UMP, το οποίο βρίσκεται σε πλήρη διάλυση, ούτε παρελαύνει στους δρόμους του Παρισιού με τη σύζυγό του Κάρλα Μπρούι για να γιορτάσει την υπερψήφιση του νόμου περί γάμου των ομόφυλων ζευγαριών. Ο Νικόλα Σαρκοζί δεν ασχολείται με τίποτε από όλα αυτά είναι πλέον διεθνής ομιλητής σε ιδιωτικές διαλέξεις που οργανώνονται από τράπεζες και εμπορικά επιμελητήρια ανά τον κόσμο.

Στις 3 Ιουνίου 2013, ο Σαρκοζί θα παρερευθεί στο ξενοδοχείο Ιντερκοντινένταλ του Λονδίνου ενώπιον ακαδημαϊκών, στελεχών οικονομικών κολοσσών και κερδοσκόπων, προκειμένου να αναπτύξει τις απόψεις του για την Ευρώπη και την ευρωπαϊκή πολιτική, ύστερα από πρόσκληση που του απήλυθη η πιο διάσημη τράπεζα της Γουόλ Στριτ, η Γκόλντμαν Σακς. Θα είναι ο μοναδικός πολιτικός που θα μιλήσει σε αυτό το συνέδριο, αναπτύσσοντας θέματα από την πλευρά των οικονομολόγων.

Ωστόσο, για να απολαύσει κανείς μισή ώρα διάλεξης από τον Νικόλα Σαρκοζί, πρέπει να μη φειδεται χρημάτων. Για του λόγου το αληθές, ο τέως πρόεδρος της Γαλλίας δεν διανοείται να μετακινηθεί για λιγότερα από 100.000 ευρώ. Η τράπεζα Μόργκαν Στάνλεϊ ικανοποίησε τις απαιτήσεις του δαπανώντας το αστρονομικό ποσό των 250.000 ευρώ για μία ομιλία διάρκειας 45 λεπτών, τον περασμένο Σεπτέμβριο.

Δεν είναι, όμως, η πρώτη φορά που συμβαίνει κάτι τέτοιο. Στις 11 Οκτωβρίου 2012, στη Νέα Υόρκη,

Ο τέως πρόεδρος της Γαλλίας δεν διανοείται να μετακινηθεί για λιγότερα από 100.000 ευρώ.

Η Μόργκαν Στάνλεϊ του προσέφερε 250.000 ευρώ για μία διάλεξη 45 λεπτών

συμμετείχε σε συνέδριο που οργάνωσε η εμπορική τράπεζα της Βραζιλίας, BTG Pactual, της οποίας το παρατσούκλι είναι «Γκόλντμαν Σακς των Τροπικών», γνωστή για την εξασφάλιση φορολογικών παραδείσων και σκοτεινών λογαριασμών. Η τράπεζα διαθέτει θυγατρικές εταιρείες σε Ηνωμένες Πολιτείες, Ηνωμένο Βασίλειο, Χονγκ Κονγκ, ακόμη και στα νησιά Καϊμάν και στις Βερμούδες. Μερικά γαλλικά μέσα ενημέρωσης ισχυρίζονται πως ο Νικόλα Σαρκοζί επρόκειτο να λάβει 200.000 ευρώ για να παραστεί σε αυτό το συνέδριο. Δέκα ημέρες αργότερα, μετέβη στη Βραζιλία για να συμμετάσχει σε μια διάσκεψη που οργανώθηκε από την ίδια τράπεζα...

ΑΛΕΞΙΑ ΚΕΦΑΛΑ

ΔΕΝ ΣΤΑΜΑΤΑΜΕ ΠΟΤΕ ΝΑ ΟΝΕΙΡΕΥΟΜΑΣΤΕ

Ειρήνη Χριστοφόρου
Διευθύντρια must

must

Η ζωή είναι ωραία

ΕΙΔΙΚΕΣ • ΕΚΔΟΣΕΙΣ
www.sppmedia.com

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΡΙΟΣ

Τα Νησιώτικα

...μια βάρκα για να πας απέναντι

Ο δίσκος «Τα νησιώτικα» περιλαμβάνει 47 υπέροχα διαχρονικά τραγούδια του Αιγαίου, ερμηνευμένα από τη μοναδική φωνή του Γιάννη Πάριου.

Ένα διπλό άλμπουμ που όταν κυκλοφόρησε έσπασε κάθε ρεκόρ πωλήσεων στην ελληνική αγορά. Πασίγνωστα τραγούδια όπως το «Ντάρι, ντάρι», το «Στην Πάρο και Στη Νάξο» και άλλα πολλά «διαμάντια» της νησιώτικης μουσικής ακούγονταν σε κάθε σπίτι. Έκτοτε τα τραγούδια του δίσκου συνεχίζουν ν' ακούγονται νοσταλγικά σε κάθε γωνιά της γης, όπου υπάρχει Ελληνισμός.

1. ΜΕΣ' ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ - 2. ΤΖΙΒΑΕΡΙ - 3. ΓΙΑΝΤΑ - 4. ΛΥΓΑΡΙΑ
5. ΣΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΙ ΠΡΟΒΑΛΕ - 6. ΤΣΙΡΙΓΩΤΙΚΟΣ - 7. Η ΜΠΡΑΤΣΕΡΑ
8. ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΙ ΤΟΥ ΜΠΑΞΕ - 9. ΤΟ ΠΟΝΕΜΕΝΟ ΣΤΗΘΟΣ ΜΟΥ
10. ΕΧΩ ΜΙΑ ΔΙΨΑ - 11. ΧΟΡΕΨΕΤΕ ΧΟΡΕΨΕΤΕ
12. ΚΟΥΤΣΟΜΠΟΛΙΟ ΜΟΥ ΚΑΝΑΝΕ - 13. ΕΝΑΥΓΗΞΑ ΣΤΟ ΠΕΛΑΓΟΣ
14. ΘΑΛΑΣΣΑΚΙ ΜΟΥ - 15. Ο ΑΓΕΡΑΝΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥ
16. ΩΠΑΛΑ ΩΠΑΛΑ - 17. Ο ΑΡΓΑΛΙΟΣ - 18. ΜΑ ΤΟ ΣΤΑΥΡΟ ΠΟΥ ΚΑΝΟΥΜΕ
19. ΩΧ ΑΓΑΠΗ ΜΟΥ - 20. ΑΧ ΜΕΛΑΧΡΟΙΝΟ ΜΟΥ - 21. ΠΟΤΕ ΠΟΝΟΣ
22. ΕΛΑ ΝΑ ΠΑΜΕ Σ' ΕΝΑ ΜΕΡΟΣ - 23. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑΚΙ ΘΑ ΓΕΝΩ
24. ΤΑ ΠΑΛΙΑΙ ΜΟΥ ΒΑΣΑΝΑ

ΕΚΤΑΚΤΩΣ ΤΟ Μ. ΣΑΒΒΑΤΟ 4 ΜΑΪΟΥ ΤΟ 2ο CD ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μεταβολές εβδομάδας

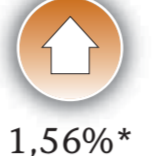
Χ.Α.Κ.
0,77%

Χ.Α.
2,07%

Dow Jones
0,97%*

Nasdaq
1,56%*

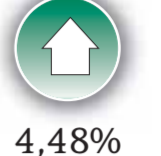
Nikkei
2,32%*

Dax
4,37%*

FTSE 100
2,01%*

Πετρέλαιο
4,48%

€/Σ
-0,31%

ΣΗΜΕΡΑ

ΠΙΣΣΑΡΙΔΗΣ

«Κράτος Πρόνοιας, αλλά εντός της αγοράς»

Στο πλαίσιο της Ετήσιας Διάλεξης στη Μνήμη του Ντίνου Λεβέντη, ο Χρ. Πισσαριδής μιλάει για την εξισορρόπηση εργασιών με την οικογενειακή ζωή, δίνοντας ιδιαίτερη σημασία στην ανάπτυξη των υπηρεσιών που εξυπηρετούν τις «εργασίες» που γίνονται στο σπίτι. Με αυτό τον τρόπο, μπορεί να αυξηθεί η απασχόληση. **Σελ. 5**

ΑΓΟΡΑ

Αναζητούν εναλλακτικά καταφύγια οι καταθέτες

Απότομη και ραγδαία αύξηση στη ζήτηση καταγράφεται σε συγκεκριμένες κατηγορίες ακινήτων, αλλά και σε ημι-πολυτελή αυτοκίνητα μετά τις αποφάσεις του Eurogroup. Εννύ η αγορά είναι ακόμα συγκρατημένη, διαγράφεται έντονα ενδιαφέρον αγοραστών, που αναζητούν να εγκαταλείψουν την αποταμίευση και να ξεπεράσουν τους κανόνες που περιορίζουν τη διακίνηση κεφαλαίων. **Σελ. 5**

ΚΑΡΙΕΡΑ

Ο Κ. Φρουζής Έλληνας Manager της Χρονιάς

Ο αντιπρόεδρος και γενικός διευθυντής της Novartis Hellas και πρόεδρος του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΣΦΕΕ), Κωνσταντίνος Φρουζής, αναδείχθηκε από την Ελληνική Εταιρεία Διοικήσεων Επιχειρήσεων ως Manager of the Year 2012. **Σελ. 8**

Real Estate

Το νομοσχέδιο για την ακίνητη περιουσία που καλείται να ψηφιστεί η Βουλή τη Μεγάλη Τρίτη θα τροποποιηθεί εκ νέου. Με το νέο θεσμικό πλαίσιο στο εξής θα φορολογούνται όλες οι ακινήτες ιδιοκτησίες με ελάχιστο φόρο τα 75 ευρώ. Η φορολόγηση της ακίνητης ιδιοκτησίας θα πρέπει να αποδώσει πρόσθετα έσοδα για το κράτος ύψους τουλάχιστον 75 εκατομμυρίων ευρώ. **Σελ. 12**

Πάθη με φόντο την Ανάσταση για την οικονομία

Η μετέπειτα πορεία της οικονομίας θα κριθεί από τις κρίσιμες αποφάσεις τη Μεγάλη Εβδομάδα

Ο διορισμός ΔΣ στην Τράπεζα Κύπρου, η αρχή της ουσιαστικής χαλάρωσης των περιοριστικών μέτρων στη διακίνηση κεφαλαίων, η αναμενόμενη ψήφιση του Μνημονίου σηματοδοτούν την αρχή μιας νέας φάσης στην οικονομική κρίση, με τον τερματισμό της απόλυτης αβεβαιότητας και της ασάφειας που επικρατεί σήμερα. Οι εξελίξεις παραμένουν ραγδαίες, ωστόσο, και η Μεγάλη Εβδομάδα δεν θα τελειώσει χωρίς τεράστιες δυσκολίες, ενώ πολλά θα κριθούν από τις επιλογές που θα γίνουν από τη Δευτέρα

Τα βλέμματα είναι στραμμένα προς το νέο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας Κύπρου

και μετά. Σε περίπτωση που διαφανεί εμπλοκή στην ψήφιση του Μνημονίου, οι προεκτάσεις θα είναι αστρονομικά χειρότερες από τις σημερινές για την οικονομία. Επιπλέον, τα βλέμματα είναι πλέον στραμμένα προς το νέο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας Κύπρου, το οποίο θα κληθεί, πρώτα να διορίσει διευθύνοντα σύμβουλο και στη συνέχεια να δρομολογήσει και τάχιστα να αρχίσει να υλοποιεί, ένα πρόγραμμα ριζικής α-

ναδιάρθρωσης της τράπεζας. Πέραν τούτου, η πρώτη ουσιαστική άρση των περιοριστικών μέτρων στη διακίνηση κεφαλαίων, δοκιμάζει τα όρια και τις αντοχές των τραπεζών, την ώρα μάλιστα που οι ξένες τράπεζες βρίσκονται πλέον στα πρόθυρα πανικού σε περίπτωση που δεν συνεχιστεί η πορεία άρσης των περιορισμών. Η αλλαγή πολιτικής, με τη θέση του Υπουργείου Οικονομικών να έχει πλέον επικρατήσει και τα σχετικά

διατάγματα να αποτελούν πλέον κάτι παραπάνω από μια εικονική και άνευ πραγματικής αξίας χαλάρωση, θα πρέπει να συνεχιστεί με αιπτό τρόπο και στις επόμενες ημέρες. Όπως διαφαίνεται, η εβδομάδα που αρχίζει θα αποτελέσει τροχοδεικτικό για τη μετέπειτα πορεία που θα ακολουθήσει η κρίση, με τα Πάθη να είναι ακόμα στην αρχή τους, και την ολοκλήρωση της κρίσης να μη φαίνεται ακόμη στον ορίζοντα. **Σελ. 4**

Το νέο χαρτονόμισμα των 100 δολαρίων ΗΠΑ

Το νέο χαρτονόμισμα των 100 αμερικανικών δολαρίων θα αρχίσει να κυκλοφορεί από τις 8 Οκτωβρίου του 2013, ανακοίνωσε η αμερικανική κεντρική τράπεζα. Το νέο χαρτονόμισμα εξακολουθεί να έχει την εικόνα του Αμερικανού πολιτικού, εφευρέτη και διπλωμάτη Βενιαμίν Φρανκλίνου στην μπροστινή του όψη. Παράλληλα, φέρει βελτιωμένα χαρακτηριστικά ασφαλείας, όπως νέα τρισδιάστατη λωρίδα ασφαλείας. Την ίδια στιγμή, στην Ευρώπη, ο αντιπρόεδρος της ΕΚΤ, Βίτορ Κονσταντίνο, παραδέχτηκε ότι «αξίζει να συζητηθεί» κατά πόσο θα έπρεπε να καταργηθεί το χαρτονόμισμα των 500 ευρώ, το οποίο, σύμφωνα με τους επικριτές του, συχνά χρησιμοποιείται για παράνομες δραστηριότητες.

Αγώνας δρόμου σε Ελληνική – ΣΠΕ

Το μνημόνιο προβλέπει ότι από τα 10 δισ. ευρώ της δανειακής διευκόλυνσης τα 2,5 δισ. ευρώ θα διατεθούν για την ανακεφαλαιοποίηση των υπόλοιπων τραπεζικών ιδρυμάτων –πλην δηλαδή της Τράπεζας Κύπρου– και των Συνεργατικών. Στις εμπορικές τράπεζες που πέρασαν από τη διαδικασία του διαγωνιστικού ελέγχου η κατάσταση μοιάζει πιο ξεκάθαρη και είναι πιθανό να μη χρειαστεί καμία να αντλήσει χρήματα από την εξωτερική βοήθεια που προσφέρεται. Το κενό της Alpha Bank θα καλυφθεί από τη μητρική ελληνική τράπεζα, ενώ η Eurobank

προχωρά χωρίς πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις. Στην Ελληνική Τράπεζα ο σχεδιασμός είναι όλο το κεφαλαϊκό έλλειμμα των 300 εκατ. ευρώ να αντληθεί από υφιστάμενους επενδυτές. Ο άσος της Ελληνικής Τράπεζας είναι ότι αυτή τη στιγμή έχει στην αγορά 300 εκατ. ευρώ σε ομόλογα και αξιόγραφα. Στο μέτωπο του Συνεργατισμού, όπου οι ανάγκες είναι μεγαλύτερες, το βάρος πέφτει στην αναδιοργάνωση του τομέα, με τη δραστική συρρίκνωση των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Εταιρειών, που θα περιοριστούν περίπου στα 35. **Σελ. 4**

Όρθια η ναυτιλία μετά τη θύελλα

Αυτό που προέχει σήμερα για την κυπριακή ναυτιλία είναι να αρθεί η αβεβαιότητα στον τραπεζικό τομέα και την οικονομία. Ήδη κατάφερε να αντέξει στις πιέσεις που ασκήθηκαν μετά το ισχυρό σοκ των αποφάσεων του Eurogroup. Το γεγονός που έκρινε τη διατήρηση της ναυτιλιακής βιομηχανίας είναι ότι η στενή συνεργασία του Κυπριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου και της Κεντρικής Τράπεζας είχε ως αποτέλεσμα να μη σταματήσουν στις 16 Μαρτίου οι διεθνείς πληρωμές των ε-

ταιρειών πλοιοδιαχειρίστων. Αξίζει να σημειωθεί ότι στα πλοία με κυπριακή σημαία απασχολούνται 58.000 ναυτικοί, ενώ τα καράβια δεν σταματούν που ταξιδεύουν σε όλο τον κόσμο. «Η ναυτιλιακή βιομηχανία είναι εδώ, δεν πάει πουθενά και δεν υπάρχει πρόθεση μετατόπισης εκτός Κύπρου», σημειώνει στην «Κ» ο γενικός διευθυντής του Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου, Θωμάς Καζάκος. Η ναυτιλιακή κοινότητα ζητεί να εκφραστεί στην πράξη η πολιτική στάση. **Σελ. 5**

ΑΝΑΛΥΣΗ από τον ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Supercalifragilisticexpialidocious

Η υπόθεση ήταν απλή – «σιδηρόδρομοι προς την Αφρική, φράγματα στον Νείλο, στόλοι λαγωνικών στους ωκεανούς, μεγαλοπρεπή κανάλια με αυτο-απόσβεση, φυτείες από τσίπου που ανθίζει». Σε μία από τις πιο αξεχάστες στιγμές ενός παλιού, απλόικου μουζικάλ, ο μικρός Μάικλ πάει στην τράπεζα με τη διπλοδεκάρα του. «Όταν καταθέσεις τη διπλή δεκάρα προσεκτικά σε τραπεζικό λογαριασμό θα δεις σύντομα πως θα ανθίσει για να γίνει πίστωση υπολογισμού μεγέθους, με σύνθετη απόδοση. Ανά εξάμηνον». Ο Μάικλ, όμως, ήθελε τη διπλοδεκάρα για να ταΐσει τα πεζούνια. Παρά τις παραινέσεις των τραπεζιτών, που με τα σταυρωτά κοστούμια, τα σοβαρά τους γένια και τα αυστηρά γυαλιά τους του έλεγαν πως η «ασφάλεια, πίστη και υπομονή» της τράπεζας υποσχόταν να βεβαιώσει ένα σπουδαίο μέλλον για τη διπλή δεκάρα του, ο μικρός επέμενε πως θέλει τα λεφτά του για τα περισσότερα της πλατείας. Παρά τη βεβαιότητα των τραπεζιτών, τις υποσχέσεις τους και την ασαφή

Η μαγική λέξη της Mary Poppins δεν αρκεί...

κωτη εμπιστοσύνη τους, ο Μάικλ δεν ήταν δυνατόν να πειστεί. Όταν ταΐζει πουλιά, το μόνο που κερδίζει είναι κοντρά πουλιά, του είπαν και του άρπαξαν το κέρμα. Η αντίδραση του μικρού, που επέμενε να του δώσουν πίσω τα λεφτά του, οδήγησε την τράπεζα –τόσο σοβαρή, με τόσο όμορφα μάρμαρα και καλοντυμένους τραπεζίτες– στην καταστροφή: Όταν οι άλλοι πελάτες άκουσαν τον μικρό να απαιτεί τη δεκάρα του, μια γυναίκα φώναξε πως κάτι δεν πάει καλά και δεν του δίνουν τα λεφτά του. Απαίτησε να κάνει ανάληψη τις καταθέσεις της και αμέσως ακολούθησαν κι άλλοι. Μέσα σε δευτερόλεπτα, η φυγή κεφαλαίων προκάλεσε πανικό, χάος και διάλυση της τράπεζας, με τα ταμεία να κλείνουν, τον κόσμο να μαζεύεται έξω από τις επιβλητικές πόρτες και

τους υπαλλήλους της τράπεζας να προσπαθούν να κρύψουν τα λεφτά. Είναι μάλλον περιεργο που μία ταινία όπως η Mary Poppins, με την ιπτάμενη γκουβερνάντα και τις ομπρέλες που πετούν μπορεί να περιγράψει με τόσο ευχυνάδα τόσες πολλές από τις αλήθειες για το τραπεζικό σύστημα. Ο ρόλος της εμπιστοσύνης, η υπέρμετρη πίστη των τραπεζιτών στον ίδιο τους, η επιμονή τους να εξασφαλίσουν ακόμα και το μικρότερο όφελος, όλα είναι κεντρικές σημάσια για την επιβίωση μιας τράπεζας. Και, όταν καταρρέσει η εμπιστοσύνη, τα πάντα διαλύονται μέσα σε λεπτά. Η κατάσταση αυτή δεν μας είναι άγνωστη. Η χαλαρή (ή μάλλον επλεκτική) εποπτεία από τους τελευταίους δύο διοικητές της Κεντρικής Τράπεζας, δημιουργήσε ένα πρόβλημα που αφέθηκε να σοβεί και να μεγαλώνει χωρίς έλεγχο. Μάλιστα, ακόμα και όταν η Λαϊκή είχε πλέον περάσει τις πύλες της κολάσεως και στην είσοδο της Λευκωσίας υπήρχε πλέον μόνο ένα φάντασμα τράπεζας χωρίς ελπίδα για επιστροφή από

τους νεκρούς, η Λαϊκή δεν μάζευε απλώς καταθέσεις, αλλά διαφήμιζε κιόλας την «αξία και σιγουριά στις καταθέσεις σας» που προσέφερε με το πρόγραμμα step up, όπου τα επιτόκια «ανεβαίνουν και ανεβαίνουν και ανεβαίνουν». Όπως τον κ. Dawes στο παλιό μουζικάλ. Είναι απορίας άξιο πώς η Κεντρική επέτρεπε σε μια χρεοκοπημένη τράπεζα, όχι μόνο να λαμβάνει καταθέσεις, αλλά να διαφημίζει κιόλας επιθετικά σε μια προσπάθεια να μαζέψει τα λεφτά καταθετών από άλλες τράπεζες: «Κάντε το επόμενο βήμα στις καταθέσεις σας με σιγουριά...». Μάλιστα, η παραδοχή του διοικητή πως η Λαϊκή «ήταν στον αναπνευστήρα» την ίδια περίοδο που μιλούσε για επιτόκια που ανεβαίνουν και διαφήμιζε «αξία και σιγουριά», δημιουργεί απλά ερωτήματα για την ποιότητα της εποπτείας, αλλά και για τις ικανότητες της Κεντρικής να κάνει τη δουλειά της. Μοναδική εναλλακτική ερμηνεία της κατάστασης είναι πως αυτά δεν έγιναν τυχαία. Σε πολλές κρίσεις είδαμε πως οι τράπεζες (και οι επόπτες τους) «πο-

ντάρουν στην Ανάσταση», πάντα με παρόμοια αποτελέσματα που θυμίζουν όσα είδαμε στη Λαϊκή. Ο διοικητής, ως καθηγητής, γνωρίζει («ή όφειλε να γνωρίζει») αυτά τα μαθήματα από προηγούμενες κρίσεις. Όπως θυμόμαστε αυτή την εβδομάδα, η Ανάσταση δεν είναι και καθημερινό φαινόμενο. Οι τράπεζές μας σίγουρα δεν είναι, ούτε Λάζαρος ούτε ο αγαπημένος του ραβί. Ούτε μπορούν οι μαγικές λέξεις μιας ιπτάμενης γκουβερνάντας να αλλάξουν το αναπόφευκτο. Σήμερα όλη η αγωνία μας στρέφεται προς την Τράπεζα Κύπρου όπου η εικόνα είναι μάλλον ανησυχητική. Εκεί, τα μέτρα περιορισμού της διακίνησης κεφαλαίων, αποτελούν ένα είδος αναπνευστήρα. Ως γιος γιατρού, έγγραφα πολλές φορές πως, όσο περισσότερο καιρό μένει ο ασθενής στον αναπνευστήρα, τόσο πιο δύσκολο είναι να αναπνεύσει μόνος του στη συνέχεια. Γι' αυτό και είναι μάλλον ευτυχές το γεγονός ότι εγκαταλείφθηκε η προσπάθεια για αναβολή του αναπόφευκτου και άρχισαν ήδη να αironται τα

περιοριστικά μέτρα. Αυτή η εβδομάδα θα είναι κάτι παραπάνω από κρίσιμη. Το νέο ΔΣ της Τράπεζας Κύπρου θα πρέπει να δείξει από την πρώτη του κιόλας ώρα πως είναι σοβαρό και πως δεν έχει διάθεση να αφήσει την Κύπρου να ακολουθήσει τη Λαϊκή. Οι κινήσεις που πρέπει να γίνουν είναι γνωστές και δεδομένες. Η περαιτέρω άρση των περιοριστικών μέτρων, με τη συνεχή δοκιμασία των «ορίων» της ρευστότητας, θα απαιτήσει κότσια στον τέταρτο όροφο της Μιχαλάκη Καραολή, αλλά πρέπει να γίνει. Η ψήφιση του Μνημονίου θα κρίνει το πιο σημαντικό ερώτημα: για την Κύπρο, το Πάσχα θα δώσει ελπίδα ή απλώς θα μας υποχρεώσει να αναγνωρίσουμε τη θνησιμότητα ενός μοντέλου που δεν ήταν βιώσιμο; Επίσης, πρέπει να προχωρήσει το ΓεΣΥ και να εκπονηθεί ΜΔΠ και τα λεφτά από το γκάτζ, μακριά από τους πολιτικούς.

www.pwc.com.cy

Επικεντρωθείτε στο αύριο, ξεκινώντας σήμερα

Σας ακούμε. Μαθαίνουμε τι θέλετε να κάνετε και σας υποστηρίζουμε να δημιουργήσετε την αξία που ζητάτε. Αξία, που στηρίζεται στη γνώση που αξιοποιούν οι 1.000 επαγγελματίες μας, από 180.000 ειδικούς, σε 158 χώρες. Επικεντρωμάστε στην παροχή Ελεγκτικών, Συμβουλευτικών & Φορολογικών Υπηρεσιών αλλά και Υπηρεσιών Διεθνούς Συμμόρφωσης.

pwc

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ALLAN WHEATLEY / REUTERS

Η Ευρώπη γερνάει

Πολύ πριν η Ευρώπη ανακάμψει από την κρίση χρέους, θα αντιμετωπίσει ένα ακόμη πιο σημαντικό πρόβλημα: το πώς θα συνεχίσει να χρηματοδοτεί τον ολόένα και μεγαλύτερο αριθμό υπερηλικών.

Ο πληθυσμός πολλών ευρωπαϊκών κρατών παραμένει σταθερός ή ήδη συρρικνώνεται, κυρίως δε της Γερμανίας. Το γεγονός θα μειώσει τις αποταμιεύσεις και την εν δυνάμει οικονομική ανάπτυξη. Οι εργάζοι που παραμένουν ενεργοί είναι πλέον μεγαλύτερης ηλικίας, άρα και λιγότερο παραγωγικοί. Το μέσο βιοτικό επίπεδο στην Ευρώπη αναμένεται να υποχωρήσει. Την ίδια ώρα, οι στρατιές των συνταξιούχων αυξάνονται. Πρόκειται για εξέλιξη-απειλή για τα συνταξιοδοτικά και για τα συστήματα υγείας.

Κατά μέσον όρο, στις 27 χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάθε συνταξιούχος «υποστηρίζεται» σήμερα από τέσσερις εργαζομένους. Σύμφωνα με στοιχεία των Ηνωμένων Εθνών αλλά και των Βρυξελλών, το 2050 η αντιστοιχία θα είναι δύο προς έναν. Η Λεττονία, η οποία προτίθεται να ενταχθεί στο ευρώ, αποτελεί ακραίο αλλά και ενδεικτικό παράδειγμα αυτής της τάσης. Το 2060 θα υπάρχουν τέσσερις εργαζόμενοι Λεττονιοί για κάθε τρεις, ηλικίας άνω των 65 ετών. Ο πληθυσμός της μικρής αυτής χώρας της Βαλτικής συρρικνώθηκε κατά 14%, δηλαδή κατά 340.000 άτομα, από το 2000 έως το 2011, λόγω τόσο της υπογεννητικότητας όσο και της μετανάστευσης. Σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες αυξάνεται τώρα η ηλικία συνταξιοδότησης. Σε ορισμένες, συμπεριλαμβανομένης της Βρετανίας, οι δημογραφικές προοπτικές είναι ευοίωνες.

Όπως όμως αναφέρει ο Μάρτινς Καζάκς, επικεφαλής οικονομολόγος της Swedbank στη Ρίγα, οι κυβερνήσεις δεν αντιλαμβάνονται το μέγεθος και την έκταση των μεταρρυθμίσεων που θα απαιτήσουν οι ευρύτερες δημογραφικές εξελίξεις στην Ευρώπη. «Υπάρχει ένα σημείο από το οποίο δεν υπάρχει γυρισμός... Τόσο εμείς όσο και οι περισσότερες χώρες της Ευρώπης το έχουν ξεπεράσει...», δηλώνει ο Λεττονός οικονομολόγος.

Οι χαράσσοντες πολιτική καλά θα κάνουν να μελετήσουν την περίπτωση της Ιαπωνίας. Όπως αναφέρει ο οικονομολόγος Ντάγκλας Ρόμπερτς από το Εδιμβούργο, «η Ευρώπη είναι η νέα Ιαπωνία...». Συνάδελφοί του υποστηρίζουν ότι, πέραν των μεταρρυθμίσεων που απαιτούνται στα συνταξιοδοτικά συστήματα, η επένδυση στην εκπαίδευση και στη μετεκπαίδευση είναι απαραίτητη, ώστε οι εργαζόμενοι να καθίστανται πιο παραγωγικοί. Υποστηρίζουν επίσης ότι πρέπει να βελτιωθούν τα δίκτυα παιδικών σταθμών, ώστε περισσότερες γυναίκες να μπορούν να ενταχθούν ή να παραμείνουν στην αγορά εργασίας.

Πολιτική αναταραχή δημιουργεί ήδη, εξάλλου, η «αντιπαράθεση» μεταξύ των «προνομιούχων συνταξιοδοτικά» παλαιότερων γενεών και των νεότερων που καλούνται να εργαστούν σκληρότερα, περισσότερο ενώ υπερφορολογούνται.

ΑΠΟΨΗ / Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΑΝΤΕΛΑ

Ο Σίσιφος και οι «επενδυτικές ευκαιρίες»

Μπορεί να ακούγεται ειρωνικό, ίσως οξύμωρο, ωστόσο είναι πέρα για πέρα αληθινό: Διαχειριστές μεγάλων ξένων επενδυτικών χαρτοφυλακίων αναζητούν στην Ελλάδα την ευκαιρία τους για μεγάλα...κέρδη. Πού; Επενδύοντας σε ομόλογα, παντός είδους, αρκεί να είναι ελληνικά. Πριν από ακριβώς ένα χρόνο, κάτι τέτοιο θα ακουγόταν μόνο ως αστέιο. Σήμερα, όμως, ακούγοντας την προοπτική, κανείς δεν γελάει, αφού:

α) όσοι είχαν προνοήσει να τοποθετηθούν στην εγκώρια αγορά ομολόγων, από το πρώτο PSI και μετά, κατέγραψαν κέρδη που έφτασαν ακόμα και στο 150%, ενώ

β) εκείνοι που ακολούθησαν μετά το δεύτερο «κούρεμα» μπορεί να μην έφτασαν σε αυτά τα ύψη, αλλά εξασφάλισαν αποδόσεις πολύ υψηλότερες από τις ετήσιες του 7% και του 8%, κατά μέσον όρο, με τις οποίες έχουν συνθησιει να είναι ευτυχοισμένοι, ένθεν και ένθεν του Ατλαντικού, στα boards αυτών των funds.

Επειδή, λοιπόν, στην αγορά δεν κυκλοφορούν πολλά «χαρτιά» αυτής της κατηγορίας, τέτοιες μέτριες, οι εν λόγω διαχειριστές, που τριγυρνούν στην πλατεία Συντάγματος τον τελευταίο μήνα, στρέφουν το ενδιαφέρον τους σε εκείνα που τυχόν εκκίδουν μεγάλες επικερθείς και οργανισμοί με την -όποια- εγγύηση του ελληνικού Δημοσίου. Και τα «σκουπιίζουν», όπως «σκουπιίζουν» και στη δευτερογενή αγορά ό,τι βρίσκουν.

Από την ίδια αφετηρία, της εύκολης και γρήγορης απόδοσης, ξεκινάει επίσης το ενδιαφέρον των ίδιων διαχειριστών για τις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου των συστημικών τραπεζών, που βρίσκονται σε εξέλιξη. «Τους παρατηρείς στις ενημερώσεις που κάνουμε και καταλαβαίνεις, από τις ερωτήσεις που διατυπώνουν, ότι το μόνιμο άγχος τους είναι μήπως πίσω από αυτή τη διαδικασία κρύβεται καμιά ευκαιρία ανάλογη εκείνης των 10ετών ομολόγων πέρσι και μείνουν απέξω ή χάσουν την κούρσα», λέει έμπειρος τραπεζίτης, που μπορεί να διαβάσει πίσω από τις λέξεις.

Ίσως γι' αυτό και στις περισσότερες από αυτές τις συναντήσεις ήταν και είναι απίστευτα ενημερωμένοι, ακόμα και για τις πιο «δεύτερες» λεπτομέρειες της διαδικασίας. Το γεγονός αυτό, βεβαίως, μπορεί να χαροποιεί τους τραπεζίτες, που έτσι κι αλλιώς τη δουλειά τους κάνουν -λεφτά ψάχνουν, σε μια αγορά που έχει ξεμείνει από ρευστότητα εδώ και τρία, τέσσερα χρόνια- αλλά, κανονικά, θα πρέπει να προκαλεί δυσάρεστες σκέψεις στο οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης και όχι μόνον.

Ο λόγος, προφανώς: αυτού του είδους οι τοποθετήσεις είναι βραχυπρόθεσμες και ευκαιριακές. Γιατί μπορεί να μπαίνει χρήμα προς επένδυση, όμως ο χαρακτήρας του είναι προσωρινός, 100%. Και εννοείται ότι στο υπουργείο Οικονομικών δεν είχαν και δεν έχουν αυτό το είδος χρήματος πρόσφατος όταν προσπαθούν με κάθε τρόπο να προσελκύσουν επενδυτικά κεφάλαια στη χώρα. Άλλο αν στην παρούσα φάση δεν μπορούν να κάνουν διαφορετικά, υποστηρίζοντας, δεξιά και αριστερά, ότι έτσι και κατ' αυτόν τον τρόπο «αποδεικνύεται στην πράξη ότι σταδιακά αποκαθίσταται η εμπιστοσύνη των αγορών προς την Ελλάδα και τις προοπτικές της οικονομίας της».

Γιατί γνωρίζουν, κατά βέθος, καλύτερα από τον καθένα ότι όσο εύκολα έρχεται, άλλο τόσο εύκολα φεύγει αυτό το είδος χρήματος. Αφήνοντας πίσω του, όπως πάντα, ένα κενό. Που όλοι μαζί μετά, τρέχουν για να καλύψουν. Κάτι σαν το μαρτύριο του Σίσιφου. Μόνο που τις περισσότερες φορές, η προσπάθεια αυτή αποδεικνύεται στην πράξη ατελέσφορη...

ΔΗΚΤΗΣ

Κι όμως...

Είναι δυνατόν να ηγηγείναι αξιωματικός ακάλεστος και χωρίς ραντεβού στα γραφεία μεγάλης εφημερίδας και να κάθεται με δημοσιογράφο για να «του τα πει όπως είναι»; Αν του έρθει να κάνει μια τέτοια κοτσάνα, είναι δυνατόν να του λείει πράγματα που ξέρει εκ των προτέρων πως δεν πείθουν κανένα και να επιμένει σε σημεία όπου ο ίδιος έχει λάθος;

Το έκανε

Κι όμως, είναι δυνατόν, όπως έμαθαν συνάδελφοί του Δίκτη, υψηλόβαθμος ανεξάρτητος αξιωματικός να τους κάνει επίσκεψη-επικλήξη για να τους πει πολλά και διάφορα εναντίον της κυβέρνησης. Πλην όμως έγινε ρεζίλη, αντικείμενο όχι και τόσο κολακευτικών συζητήσεων και υποκείμενο αστειών και χλευασμού. Κι αυτά, σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, αφού η «πληροφορία» και τα αστεία έφτασαν κοντά μας από διαφορετικές πλευρές. Πραγματικά, διερωτάται κανείς τι σκέφτεται αυτός ο άνθρωπος ώρες-ώρες.

Είπε και είπε

Το πρόβλημα που προκύπτει δεν είναι μόνο πως μας κοροϊδεύουν επειδή έχουμε τέτοιους ανθρώπους σε ηγετικές θέσεις. Πιο ανησυχητικό είναι πως κανένας δεν μας παίρνει πια στα σοβαρά, ενώ και οι κατηγορίες που εκκαρφενοδίζουν ο κύριος κατά της Κύπρου δεν τιμούν ούτε τον ίδιο ούτε εκείνους που του κάνουν πλάτες.

Ο ακάπαρος

Σε μπελάδες μπήκε ο Γιάννης Καρεκλάς, διότι αποκάλυψε τον τείως Πρόεδρο της Δημοκρατίας ακάπαρο. Από ό,τι καταλάβαμε, η υπόθεση αφορά σε σκόλιο του κ. Καρεκλά για το «κούρεμα» των ελληνικών ομολόγων, όπου η Δημοκρατία δέχτηκε (καλώ) το κούρεμα, πλην όμως δεν είπε μια λέξη για να συμπεριληφθούν οι κυπριακές τράπεζες στη στήριξη που θα προκύψει. Εκ του αποτελέσματος, ενδιφέρον θα έχει η Δίκτη.

Άσχετο

Έτσι το λέμε: Η αλήθεια αποτελεί υπεράσπιση στον λιβελλο. Κι εμείς το ξέρουμε καλά αυτό.

Ιστορία

Για σκοπούς ιστορίας, υπενθυμίζουμε πως τότε ο Αθανάσιος προσπαθούσε να το πει στον Πρόεδρο ο οποίος αδιαφορούσε και μετά στον Στέφανο που δεν άκουγε. Τέλος, το μίλησε με τον Κίκη που συμφωνούσε, αλλά τότε αυτόν τον άκουσαν στο Προεδρικό. Τα αποτελέσματα, γνωστά. Τώρα, η απορία παραμένει αν ήταν ακάπαροι ή αν το έκαναν επίτηδες. Ο Δίκτης είναι ανοικτός σε όλες τις άλλες ερμηνείες των γεγονότων, αλλά δεν μπορεί να σκεφτεί ο ίδιος άλλη εξήγηση για την στάση του τότε Προέδρου.

Το κόζιν

Δεν είναι δυνατόν να είσαι υπουργός αρμόδιος για τα θέματα Εθνικής Ασφαλείας και όλα να είναι τόσο χαλαρά. Πρώτα, ο αρμόδιος είδε φως και μίηκε, παίρνοντας μαζί του το δημοσιογραφικό σώμα, με φωτογράφους και κάμερες στο Κέντρο Έρευνας και Διάσωσης. Μπας και δεν μάθουν όσοι δεν θέλουν το κακό μας, τι συστήματα έχει η ΕΦ. Μετά μολόησε το κόζι για τα βλήματα όλμων και μας το παίχουν πιο ακριβοί οι Γάλλοι που θα τα κατέστρεφαν. Τέλος, κάρφωσε το νηπ για ανεπίσημες επετηρήσεις με το Ισραήλ, αφού είδε μπροστά του κάμερα και δεν

Στη Λάρνακα, αυτό είναι «περικοπές» και «εξοικονομήσεις». Και με θήκη leather, μάλιστα

μπορούσε να μη μιλήσει. Ο Δίκτης θυμάται στα γραφεία των τεθωρακισμένων, που έλεγε «Βλέπε, Άκουγε, Σιώσεις». Ας το γράψουν και στο ΥΠΑΜ.

Τα πιο καλά

Την ώρα που σε ολόκληρη την Κύπρο άπντες κόβουν δαπάνες, και την ώρα που ο Δήμος Λάρνακας, όπως όλοι, μειώνουν συμβόλαια και απολαβές, στο Δημοτικό Συμβούλιο της πόλης του Ζήνωνας τους ήρθε μια έξυπνη ιδέα. Για να μην τυπώνουν τόσα πολλά έγγραφα (λέμε, τώρα), αγόρασε, από ό,τι είπαν στον Δίκτη, ιραή για τους δημοτικούς συμβούλους. Αλλά όχι ό,τι να 'ναι, με δερμάτινες θήκες που έχουν και ηλεκτρολόγιο. Ποιος πληρώνει γι' αυτό, κύριοι;

Κι ακόμα...

Γράψαμε την περασμένη εβδομάδα πως περιμένουμε με μεγάλη αγωνία τις προτάσεις του ΑΚΕΛ για εξοδο από το Μνημό-

νιο». Δεν θα εξετάσουμε γιατί δεν εισηγήθηκαν κάτι όταν ήταν κυβέρνηση. Ούτε ρωτούμε γιατί δεν εισηγήθηκαν κάτι στις εκλογές. Δεν ρωτάμε καν γιατί περιμέναν το «κούρεμα». Η δική μας ερώτηση είναι πολύ απλή: Όταν λέτε πως «σε λίγο» θα είναι έτοιμη η πρόταση, πόσο θα περιμένουμε; Μέχρι και τον περιβάλλοντα «μήνα των διακοπών», τον Αύγουστο;

Θα πάει

Τελικά, όπως πάει το ΑΚΕΛ θα χρειαστεί παραπάνω καιρό να βγάλει τα μέτρα του από ό,τι χρειάστηκε για να διαπραγματευτεί το Μνημόνιο. Και μετά σας φταίνει άλλοι;

Άμεση ζημιά

Ορισμός της κακής εποπτείας είναι να ξερίει πως η τράπεζα είναι χρεοκοπημένη και να της δίνει ρευστότητα. Ορισμός, όμως, του να προκαλεί άμεση ζημιά στους καταθέτες, είναι να εγκρίνει καταθετικά προϊόντα με υψηλό επιτόκιο σε μια χρεοκοπημένη τρά-

πεζα και να μη διερωτάται πόσο βοηθάει να εξαπατηθούν οι καταθέτες.

Μάθημα

Αυτό το πράμα θα διδάσκεται στα πανεπιστήμια: Ενώ η τράπεζα ήταν χρεοκοπημένη, της επιτράπη να αντλεί καταθέσεις με ειδικά καταθετικά προϊόντα με κλιμακωτό επιτόκιο. Οι καταθέτες, δικαιούνται να απαιτούν εξηγήσεις από την Κεντρική ή όχι;

Όλα καλά

Δεν έχει ένσταση ο Δίκτης, ούτε στον κ. Πούρο ούτε στον κ. Γαλανό. Αλλά, ρε παιδί μου, δεν μόδεσαν να βρουν ένα τραπεζίτη; Είναι ανάγκη να είναι Κύπριος ο πρόεδρος του ΔΣ της Τράπεζας Κύπρου; Δεν θα έπρεπε να προέχει να είναι έμπειρος σε τέτοια πράγματα; Άσε που ίσως το πιο τρομακτικό θα είναι η ποιότητα του νέου CEO.

diktis@kathimerini.com.cy

DISCLOSURE ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Συγγενική σχέση «Κ»- Τρ. Κύπρου

Η Οικονομική Καθημερινή οφείλει να ενημερώσει τους αναγνώστες της πως στο νέο μεταβατικό Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας Κύπρου, συμμετέχει συγγενής του Μιχάλη Περισιάνη, συντάκτη του φύλλου. Οι αναγνώστες δικαιούνται να γνωρίζουν τη σχέση αυτή για να μπορούν να κρίνουν κατά πόσον μεροληπτούμε στην κάλυψη που θα κάνει η εφημερίδα μας στο επόμενο διάστημα, σχετικά με τα όσα μπορεί να συμβούν στην τράπεζα κατά τη διάρκεια της θητείας του συγκεκριμένου συμβουλίου.

«Κ»

ΤΗΤΙΚΟ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Οι προσδοκίες για την Ερευνητική

Τρεις στους τέσσερις Κύπριους δεν αναμένουν τίποτε το ουσιαστικό από την Ερευνητική Επιτροπή. Η Επιτροπή αντιμετωπίζεται με κάτι παραπάνω από δυσπιστία. Αυτό το στοιχείο θα μπορούσε να αναγνωστεί ως πολύ θετικό. Η Ερευνητική Επιτροπή θα πρέπει να αισθανθεί την πίεση, να ξέρει πως όλη η Κύπρος την παρακολουθεί με δυσπιστία και με αγωνία να δει αν θα βγει κάτι από κάτι χρήσιμο από την όλη διαδικασία. Το όνομα, η υστεροφημία και η υπολήψη των μελών της Επιτροπής θα κριθούν εξολοκλήρου από το αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας και από το πόσο πειστικό θα είναι το πόρισμα που θα εκδοθεί στο τέλος. Κι αυτό, θα πρέπει να το θυμούνται καλά τα μέλη της.

ΑΡΘΡΟ / Του TOMASZ JANOWSKI και PAUL CARREL / REUTERS

Οι κεντρικοί τραπεζίτες δεν είναι μάγοι

«Είναι η πρώτη μέρα σας στη θέση του επικεφαλής της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ. Το βασικό επιτόκιο δανεισμού τις ανέρχεται στο 4,5%, η οικονομία υπερθερμαίνεται και στόχος σας είναι να διατηρήσετε χαμηλά τόσο τον πληθωρισμό όσο και την ανεργία.

Κατά καιρούς βρισκόσαστε αντιμέτωποι με έκτακτα γεγονότα -μία πετρελαϊκή κρίση, την εκτίναξη ή τη δραστική πτώση της συναλλαγματικής τιμής του δολαρίου-, οπότε είναι βέβαιο ότι μέχρι να λήξει η θητεία σας, θα έχετε επαναπροσδιορίσει τη θέση σας».

Με βάση την πολιτική που ασκεί ο επικεφαλής της Ομοσπονδιακής Τράπεζας, δημιουργήθηκε προ δεκαετίας από την κεντρική τράπεζα του Σαν Φρανσίσκο ένα ηλεκτρονικό παιχνίδι, με την ονομασία «Fed Chairman», το οποίο απευθύνεται σε μαθητές του λυκείου και φοιτητές. Αν επιλέξουν να παίξουν το παραπάνω παιχνίδι, ο πρόεδρος της Fed, Μπεν Μπερνάνκι, και οι ανά τον κόσμο ομόλογοί του θα νιώσουν έντονα την ανάγκη να ζούσαν σε εποχές που τα πράγματα ήταν πιο απλά. Ένα ηλεκτρονικό παιχνίδι με κυνηγητά και πυροβολισμούς θα ήταν πιο κοντά στη σημερινή πραγματικότητα, καθώς οι κεντρικοί τραπεζίτες προσπαθούν να γεμίσουν το κενό που έχει δημιουργηθεί από τις εθνικές κυβερνήσεις. Την ίδια ώρα διακινδυνεύουν να κάνουν υπερβολές και να περαματοστούν με μέτρα που ίσως έχουν αβρόβητες επιπτώσεις.

Οι κεντρικοί τραπεζίτες δεν έχουν βρει νοχία μετά το ξέσπασμα της παγκόσμιας

χρηματοπιστωτικής κρίσης το 2008. Περιέχονταν τα επιτόκιά τους δανεισμού στο μηδέν, διέθεσαν τεράστια ποσά ρευστού, βοήθησαν να οργανωθούν διασώσεις κρατών και τραπεζών και χρησιμοποιήσαν ακόμη και τα μεγάλα όπλα τους: αγόρασαν κρατικά ομόλογα αξίας τρις. δολ. σε μια προσπάθεια να ηρεμήσουν τις αγορές και να δώσουν ώθηση στον δανεισμό και στην ανάπτυξη.

Όσα όμως και να κάνουν δεν φαίνονται ποτέ αρκετά. Από αυτούς αναμένεται να διατηρήσουν τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και να προωθήσουν την οικονομική ανάκαμψη, την οποία σε μεγάλο βαθμό οι

πολιτικοί ηγέτες αδυνατούν να επιτύχουν. Πρόκειται για μια δραστική διαφοροποίηση από το μοντέλο που επικρατούσε τον 20ό αιώνα, όταν οι κεντρικές τράπεζες επικεντρώνονταν στον έλεγχο του πληθωρισμού και στην προστασία της αξίας του εθνικού νομίσματός τους.

Όπως αναφέρει ο Μπάρι Αϊκνεγκρίν, καθηγητής του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας και ειδικός σε θέματα του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος, «οι κεντρικοί τραπεζίτες αποτελούν πλέον όχι μόνον τους ύστατους ηγέτες, αλλά και τους ύστατους εκ των χαρασσόντων πολιτικά...».

Ανά τον κόσμο, η μεγαλύτερη ενασχόληση και αγωνία συνάμα για τον ρόλο της κεντρικής τράπεζας εντοπίζεται στη Γερμανία. Εκεί όπου η ανεξαρτησία της κεντρικής τράπεζας, της Bundesbank, θεωρείται ιερή. Οι Γερμανοί φοβούνται ότι η δυνατότητα των κεντρικών τραπεζών να κόβουν χρήμα δημιουργεί τις συνθήκες να δώσουν προσωρινή λύση σε προβλήματα που είναι κυρίως πολιτικά, κοινωνικά ή δημογραφικά, χωρίς να διορθωθούν τα πραγματικά κακά κείμενα.

Όλοι προσδοκούν να φέρουν την ανάκαμψη, την οποία οι πολιτικοί ηγέτες αδυνατούν να πετύχουν

Φοβούνται επίσης ότι με τις κεντρικές τράπεζες να αναλαμβάνουν ρόλους πέραν της βασικής ευθύνης τους -που είναι ο έλεγχος των τιμών- διακινδυνεύουν «το καλό όνομά τους».

Ίσως, το σημαντικότερο που πρέπει να κρατήσουμε κατά νου είναι η παρατήρηση του 85χρονου σήμερα Πολ Βόλκερ, ο οποίος ηγήθηκε της κεντρικής τράπεζας των ΗΠΑ τη δεκαετία του '70, όταν δόθηκε η καιρία μάχη πάταξης του υπερπληθωρισμού. «Οι κεντρικές τράπεζες δεν αποτελούν υπερόπλα», τονίζει ο θρυλικός κεντρικός τραπεζίτης.

Στέκονται όρθια, με δυσκολία, τα νοικοκυριά

Το 69% των πολιτών δηλώνει ότι τα καταφέρνει με δυσκολία ή καθόλου. Το 52% ανησυχεί αρκετά ή πολύ πως θα χάσει τη δουλειά του

Η αμφισβήτηση των θεσμών του κράτους και της Πολιτείας, αλλά και ο πεσιμισμός όσο αφορά τις οικονομικές προοπτικές των νοικοκυριών και της κυπριακής οικονομίας γενικότερα, κτυπούν ιστορικά ρεκόρ από την ίδρυση της Δημοκρατίας, εγείροντας ένα πρωτοφανές ζήτημα δυσπιστίας των πολιτών απέναντι στους θεσμούς και το μέλλον της χώρας. Από την αμφισβήτηση των πολιτών δεν εξαιρείται κανένας, σύμφωνα με τη δημοσκόπηση της «Κ», την πρώτη που διεξάγεται μετά τα γεγονότα Μαρτίου και την πολιτικοοικονομική κρίση που διέρχεται ακόμα ο τόπος. Οι πολίτες σύμφωνα με τη δημοσκόπηση, στοιχείο της οποίας συλλέγονταν μέχρι και την προηγούμενη Πέμπτη, βάζουν όλους τους θεσμούς στον «πάγο», μηδενός εξαιρουμένου. Πρωταθλητές στην αμφισβήτηση του κόσμου είναι η Κεντρική Τράπεζα (92%), η Ευρωπαϊκή Ένωση (89%) αλλά και οι συγχωριανές (81%). Πολύ κοντά σ' αυτούς και σε δραματικά υψηλό ποσοστό βρίσκεται

στους τρεις συμπολίτες μας αναφέρει πως αντεπεξέρχεται σχετικά εύκολα.

Αξίζει να σημειωθεί πως δεν καταγράφονται σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών, ενώ κάποια διαφοροποίηση καταγράφεται στην επαρχία Λευκωσίας, όπου τα ποσοστά αυτών που δεν «τα καταφέρνουν» ανεβαίνει στο 16%. Σημαντικό στοιχείο είναι πως από τους ερωτηθέντες που δηλώνουν άνεργοι, το 63% δήλωσε πως τα καταφέρνει αλλά με δυσκολία, στοιχείο που καταδεικνύει πως το δίκτυο κοινωνικής προστασίας των ανέργων λειτουργεί. Βέβαια, όπως θα ήταν και αναμενόμενο, επικρατεί έντονος προβληματισμός των πολιτών για τη μελλοντική τους οικονομική κατάσταση με το 70% να προβλέπει πως αυτή θα χειροτερέψει, ενώ ένας στους τέσσερις (21%) δηλώνει πως «θα παραμείνει η ίδια». Περισσότερο προβληματισμένοι παρουσιάζονται οι ψηφοφόροι του ΑΚΕΛ (79%), οι κάτοικοι Πάφου (83%) και οι τραπεζικοί υπάλληλοι (89%). Ενδεικτικό της αρνητικής ψυχολογίας και αβεβαιότητας του κόσμου είναι και το γεγονός πως οι μισοί απ' όσους ερωτήθηκαν (52%) δήλωσαν πως ανησυχούν αρκετά ή πολύ πως θα χάσουν τη δουλειά τους τους επόμενους μήνες, με έξι στους δέκα τραπεζικούς (64%) να δηλώνουν ανησυχούν γι' αυτό το ενδεχόμενο.

Άξιο αναφοράς είναι το γεγονός πως για πρώτη φορά οι πολίτες αμφισβητούν τη Γενική Εισαγγελία (66%) αλλά και τους δικαστές (64%)

η Βουλή των Αντιπροσώπων όπου οκτώ στους δέκα πολίτες δηλώνουν πως δεν την εμπιστεύονται.

Άξιο αναφοράς είναι το γεγονός πως για πρώτη φορά οι πολίτες αμφισβητούν όλη τη διαδικασία απονομής δικαιουσύννης δηλαδή τη Γενική Εισαγγελία (66%) αλλά και τους δικαστές (64%). Η κυβέρνηση είναι ο θεσμός με τη λιγότερη αμφισβήτηση (61%) αλλά και αυτή απέχει πολύ από θετικό πρόσημο, ενώ η στάση μερικής ανοχής των πολιτών απέναντι της μπορεί να ερμηνευθεί και ως καταγραφή προσδοκιών για έξοδο από την κρίση.

Αρνητική ψυχολογία

Στην ερώτηση αν ανταποκρίνονται οι πολίτες στις οικονομικές τους υποχρεώσεις οι ερωτηθέντες καταγράφουν μια διάθεση αντιμετώπισης των νέων δεδομένων και πραγματικότητας. Το 13% δήλωσε πως δεν τα καταφέρνει καθόλου, ενώ λίγο περισσότεροι από τους μισούς (56%) δηλώνουν πως τα καταφέρνουν με δυσκολία. Ένας

Δυσπιστία για κυβέρνηση

Η έρευνα της «Κ» επιχείρησε να καταγράψει απαντήσεις στο πλέον φλέγον ερώτημα των ημερών. Αν δηλαδή οι πολίτες σκοπεύουν να αποσύρουν τις καταθέσεις τους. Μόνον 15% των πολιτών δηλώνουν πως θα αποσύρουν τις καταθέσεις τους με την άρση των περιοριστικών μέτρων, στοιχείο πολύ ενθαρρυντικό για το μέλλον και την επιβίωση του τραπεζικού συστήματος και ειδικότερα της Τράπεζας Κύπρου. Την ίδια ώρα όμως οι πολίτες δηλώνουν μη ικανοποιημένοι από τις δυνατότητες της κυβέρνησης να βγάλει τη χώρα από την κρίση, αφού το 55% δεν πιστεύει πως αυτή έχει τέτοια ικανότητα, να δημιουργήσει δηλαδή συνθήκες ανάπτυξης.

Την ίδια ώρα στο φλέγον θέμα των ιδιωτικοποιήσεων συναντάμε μια μεταστροφή της κοινής γνώμης προς την ιδιωτικοποίηση ημικρατικών οργανισμών. Αν και μόνο το 15% δηλώνει οπαδός της πλήρους ιδιωτικοποίησης, ένα επιπλέον 38% τάσσεται για πρώτη φορά υπέρ της μερικής ιδιωτικοποίησης με το κράτος και κρατάει την πλειοψηφία.

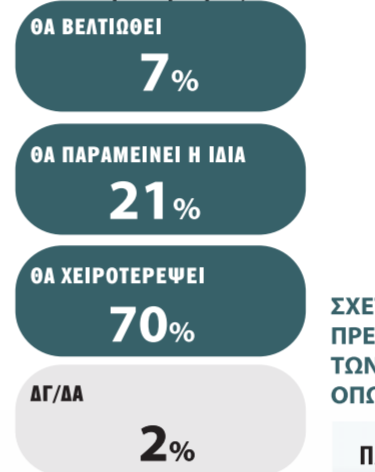
ΣΕ ΠΟΙΟ ΒΑΘΜΟ ΕΜΠΙΣΤΕΥΕΣΤΕ ΤΟΥΣ ΠΙΟ ΚΑΤΩ ΘΕΣΜΟΥΣ

	ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡ.	ΒΟΥΛΗ	ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ	ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ	ΣΥΝΤΕΧΝΙΕΣ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΛΙΓΟ/ΚΑΘΟΛΟΥ	61%	92%	79%	66%	64%	81%	89%
ΠΟΛΥ/ΑΡΚΕΤΑ	38%	7%	21%	32%	34%	18%	10%
ΔΓ/ΔΑ	1%	1%	-%	2%	2%	1%	1%

ΜΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΗΜΕΡΑ ΠΟΣΟ ΕΥΚΟΛΑ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΘΕΙΤΕ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΑΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ/ΑΝΑΓΚΕΣ;

Τους επόμενους 12 μήνες αναμένετε ότι η οικονομική σας κατάσταση θα βελτιωθεί, θα παραμείνει όπως σήμερα ή θα χειροτερεύσει;

ΣΕ ΠΟΙΟ ΒΑΘΜΟ ΑΝΗΣΥΧΕΙΤΕ ΟΤΙ ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥΣ ΕΠΟΜΕΝΟΥΣ 12 ΜΗΝΕΣ ΝΑ ΧΑΣΕΤΕ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΑΣ;

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΗΜΙΚΡΑΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΘΕΙ ΜΕΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΝΑ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΣΤΟ ΚΡΑΤΟΣ Ή ΝΑ ΠΑΡΑΜΕΙΝΟΥΝ ΟΠΩΣ ΣΗΜΕΡΑ;

ΠΛΗΡΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ	15%
ΜΕΡΙΚΗ ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΣΤΟ ΚΡΑΤΟΣ	38%
ΝΑ ΠΑΡΑΜΕΙΝΟΥΝ ΟΠΩΣ ΣΗΜΕΡΑ	44%
ΔΓ/ΔΑ	3%

ΣΚΟΠΕΥΕΤΕ ΝΑ ΑΠΟΣΥΡΕΤΕ ΤΙΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΣΑΣ ΑΠΟ ΤΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΟΤΑΝ ΑΡΘΟΥΝ ΤΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΕΠΕΒΑΛΕ Η ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡ;

Πιστεύετε ότι η σημερινή κυβέρνηση είναι ικανή να μας βγάλει από την οικονομική κρίση και να δημιουργήσει συνθήκες ανάπτυξης;

Ταυτότητα έρευνας

Ανάθεση: Καθημερινή Κυπριακή Πολιτική & Οικονομική Εφημερίδα ΛΤΔ. **Γραφείο:** Symmetron Market Research. **Ημερομηνία διεξαγωγής:** 22-26/04/2013. **Κάλυψη:** Παγκύπρια, αστικές και αγροτικές περιοχές. **Δείγμα:** 800 άτομα άνδρες και γυναίκες, 18 χρόνων και άνω. **Επιλογή Δείγματος:** Τυχαία στρωματοποιημένη δειγματοληψία. **Συλλογή στοιχείων:** Τηλεφωνικές συνεντεύξεις με τη χρήση δομημένου ερωτηματολογίου. **Στατιστικά στοιχεία:** 95% βαθμός εμπιστοσύνης, περιθώριο απόκλισης +/- 3.5. **Στάθμισμα:** Βουλευτικές εκλογές 2011.

Orthodoxou
group of companies ltd

www.orthodoxougroup.com

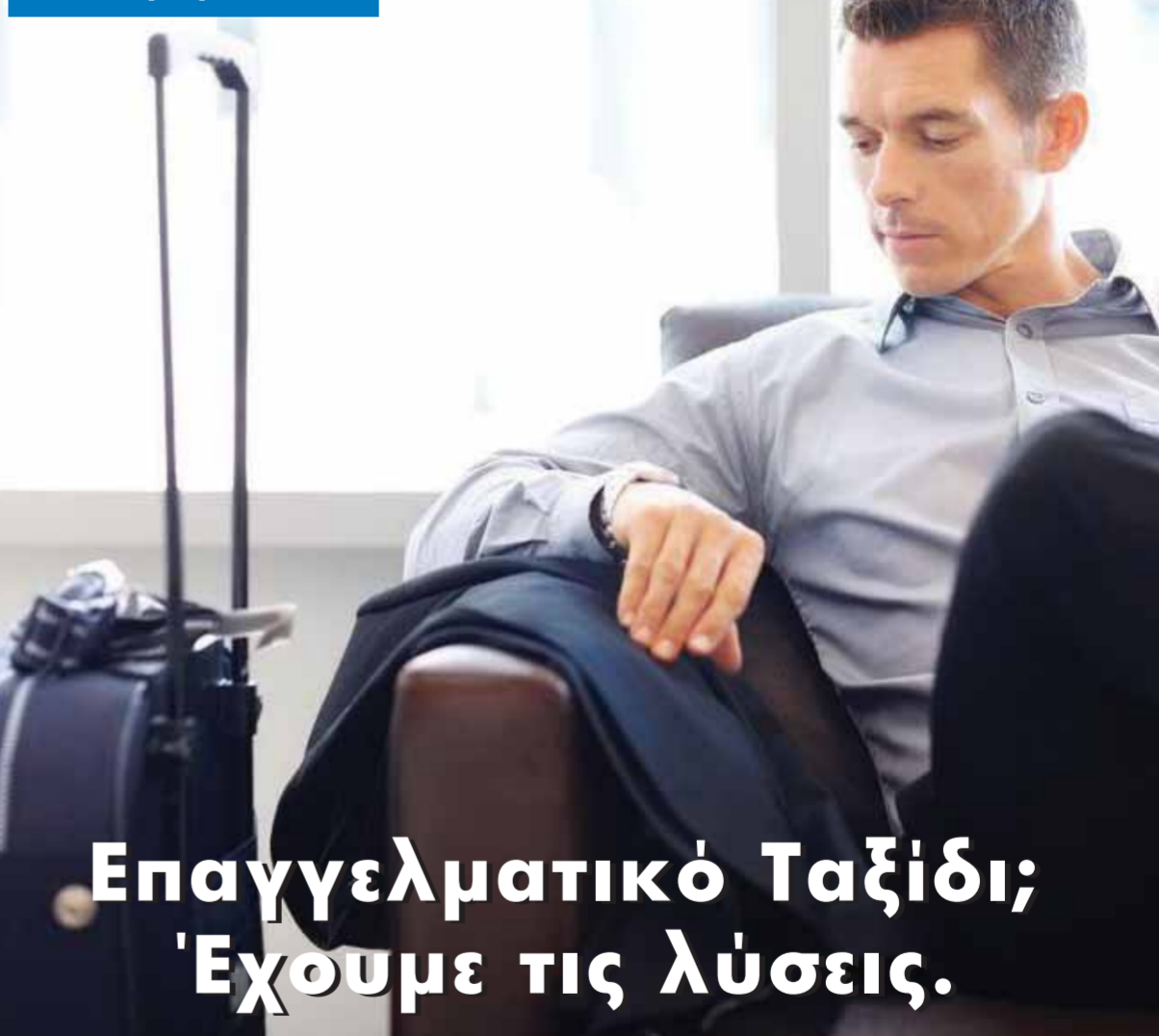
Συνεχίζουμε την ανοδική μας πορεία

Orthodoxou
travel & tours ltd

www.orthodoxoutravel.com

Εταιρικά Ταξίδια στα μέτρα σας

Επαγγελματικό Ταξίδι; Έχουμε τις λύσεις.

“ Έχουμε ανοικτούς ορίζοντες και πιστεύουμε ότι η επιτυχία κερδίζεται με καλές σχέσεις, σκληρή δουλειά, ομαδικό πνεύμα και ποιότητα υπηρεσιών. Σε αυτές τις αξίες επενδύουμε εδώ και 18 χρόνια...”

- > 24ωρη εξυπηρέτηση
- > Γραφείο στο αεροδρόμιο Λάρνακας
- > Διευθετήσεις στον τελικό προορισμό του ταξιδιού σας
- > Εποπτεία λογαριασμού
- > Εποπτεία του ταξιδιού σας από την αρχή μέχρι το τέλος

Λάρνακα - Λευκωσία - Παραλίμνι - Αθηνάινο - Ξυλοφάγου 77 77 17 67 - info@orthodoxou.com.cy - www.orthodoxou.com

Ο Όμιλος Εταιρειών Ορθόδοξου **Orthodoxou** **Orthodoxou** **Orthodoxou** **Orthodoxou** **Orthodoxou & Son**

Εβδομάδα Παθών... πριν από την Ανάσταση

Η πορεία των επόμενων μηνών θα κριθεί από τη διαχείριση της κατάστασης στην οικονομία τις επόμενες ημέρες

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Με τις εξελίξεις να είναι ραγδαίες σε πολλά μέτωπα της οικονομίας, η εβδομάδα που μπαίνει θα είναι καθοριστική για το επόμενο διάστημα, αφού θα κρίνει πολλά για την πορεία της οικονομίας. Η ψήφιση από τη Βουλή –και επίσημα– της δανειακής σύμβασης, και άσχετα με το γεγονός ότι έχουν ήδη εγκριθεί πολλά από τα «μνημονιακά» νομοσχέδια, θα ανοίξει μια νέα περίοδο για την οικονομία. Αφενός, σειρά νέων μέτρων θα πρέπει να αναμένεται το επόμενο εξάμηνο, αλλά αφετέρου θα κλείσει μια περίοδος αβεβαιότητας που επηρεάζει καταφανώς τη διάθεση των επενδυτών (κυρίως ξένων).

Επιπλέον, η επιλογή του Διοικητικού Συμβουλίου στην Τράπεζα Κύπρου θα επιτρέψει την έστω και καθυστερημένη λήψη μέτρων από πλευράς της τράπεζας, η οποία χρειάζεται κατεπείγουσως ουσιαστικό πρόγραμμα αναδιάρθρωσης αλλά και επιπλέον διοικητικές κινήσεις για μπορέσει να επανέλθει στην ομαλότητα.

Πέρα από το γεγονός πως ανοίγει πλέον η πόρτα για τη λήψη των εκ των έσω μέτρων διάσωσης της Τράπεζας Κύπρου, η εξέλιξη έχει επιτρέψει, συν τοις άλλοις, και την έκδοση νέου διατάγματος για τον περιορισμό στην δια-

Σειρά από ελκυστικές προτάσεις που έγιναν ήδη στην Τράπεζα Κύπρου αντιμετώπιστηκαν με απάθεια, ενώ η τράπεζα είχε μπροστά της σαφείς ανάγκες

κίνηση κεφαλαίων, με το οποίο ουσιαστικά επιτρέπει χωρίς ελέγχους και καθυστερήσεις η αξιοποίηση των καταθέσεων που έχουν ξένοι σε διεθνείς τράπεζες. Με αυτόν τον τρόπο ενισχύεται η οποία εμπιστοσύνη έχει απομείνει στο κυπριακό τραπεζικό σύστημα και επιτρέπεται μετά από ενάμιση σχεδόν μήνα η διακίνηση χρημάτων προς και από την Κύπρο. Παράλληλα, η αρχή της άρσης των περιορισμών και στο εγκάρσιο σύστημα επιτρέπει και το «ξεπάγωμα» της αγοράς.

Μνημόνιο στη Βουλή

Ουσιαστικά, τα περισσότερα από τα νομοσχέδια που εκκρεμούν ως «πρότερες πράξεις» για το Μνημόνιο, έχουν ήδη εγκριθεί από τη Βουλή. Εξαιρέση αποτελεί –για ακόμη μία φορά– το νομοσχέδιο για τη φορολόγηση των ακινήτων, κάτι που ωστόσο εκτιμάται πως θα «κλείσει» την ερχόμενη Τρίτη.

Ταυτόχρονα, η έγκριση του Μνημονίου από τα εθνικά Κοινοβούλια χωρίς ουσιαστικό πρόβλημα και με άνετη πλειοψηφία επιτρέπει πλέον στην Κύ-

Η ψήφιση από τη Βουλή του Μνημονίου και της δανειακής σύμβασης, αν και πολλά από τα «μνημονιακά» νομοσχέδια έχουν ήδη εγκριθεί, θα ανοίξει μια νέα περίοδο για την οικονομία

προ να αρχίσει και την επίσημη υλοποίηση των συμφωνηθέντων.

Οι ξένοι επενδυτές αναμένουν με αγωνία τις εξελίξεις της Τρίτης, εκφράζοντας ανησυχίες για την ψήφιση του Μνημονίου από τη Βουλή. Πολλοί, μάλιστα, σχολιάζουν πως δεν μπορούν να προχωρήσουν σε κινήσεις μέχρι να ξεκαθαρίσει το τοπίο όσον αφορά στην ψηφοφορία της Τρίτης στη Βουλή, την ώρα που πολλές φήμες δίνουν και παίρνουν όσον αφορά στη στάση των διαφόρων κομμάτων. Αυτές οι φήμες φτάνουν σχεδόν αμέσως –και με πικάντικες λεπτομέρειες– στα αφτιά των ξένων επενδυτών.

Πέρα από την πολιτική διάσταση της ψηφοφορίας που θα γίνει την Τρίτη στη Βουλή, είναι ξεκάθαρο πως με την επίσημη αποδοχή του Μνημονίου θα ανοίξει η πόρτα για όσους θέλουν να κάνουν τις κινήσεις τους στην Κύπρο, προσβλέποντας σε εξασφάλιση «role position» στο θέμα των υδρογονανθράκων, με άλλους να επιθυμούν να εξασφαλίσουν οφέλη από τη δύσκολη οικονομική κατάσταση.

Σημειώνεται πως για πολλούς από

αυτούς τους επενδυτές, η κρίση αποτελεί μάλλον ευκαιρία παρά πρόβλημα, αφού οι εργασίες τους βρίσκονται στη διεθνή αγορά. Με τα υψηλά εταιρικά χρέη, με τα προβληματικά δάνεια και με την ανάγκη αρκετών Κυπρίων να πωλήσουν ενεργητικά τους, πολλοί κοιτάζουν με έντονο ενδιαφέρον την Κύπρο και τις ευκαιρίες που δημιουργούνται.

Άρση των περιορισμών

Η κίνηση που έχει ήδη γίνει από το Υπουργείο Οικονομικών σε συνεννόηση με την Κεντρική Τράπεζα για την άρση των περιορισμών στη διακίνηση κεφαλαίων, ανοίγει την προοπτική για εισροή της οικονομίας στην ομαλότητα.

Ο διαχωρισμός των ξένων από τις εγχώριες τράπεζες, αλλά και ο διαχωρισμός μεταξύ Κυπρίων και ξένων καταθετών, έχει προβληματίσει το ίδιο το Υπουργείο Οικονομικών, αλλά και αναλυτές. Ωστόσο, και μετά από ισχυρές πιέσεις από ξένες τράπεζες και από την ίδια τη Μόσχα, έχει ληφθεί η απόφαση για να προχωρήσει η κυβέρ-

νηση στον συγκεκριμένο διαχωρισμό.

Η δυσανεξία των ξένων τραπεζών, οι οποίες σχολιάζουν ξεκάθαρα πως, από τη στιγμή που οι ίδιες δεν αντιμετωπίζουν πρόβλημα, δεν υφίσταται λόγος για να υποκεινται σε περιορισμούς, εκφράστηκε χωρίς περιστροφές, τόσο προς την Κεντρική Τράπεζα όσο και προς την ίδια την κυβέρνηση. Πάντως, οι δηλώσεις που έγιναν από πλευράς της VTB, μητρικής της RCB για αποκρόση της δεύτερης από την Κύπρο, έχουν θορυβήσει πολλούς από τους κρατικούς αξιωματούχους.

Μάλιστα, η στάση της VTB κρίνεται ως ακόμη πιο σημαντική, αν κανείς λάβει υπόψη πως τα σκόλια που εισπράττει η Κύπρος από τη συγκεκριμένη τράπεζα, φαίνεται πως εκφράζουν ουσιαστικά όλες τις ξένες τράπεζες στην Κύπρο. Η διαχείριση της πρόθεσης της RCB, η οποία φέρει τα «ανακουριστικά» κάπως από τη διάθεση που διαφαίνεται από το τελευταίο διάταγμα, θα είναι κρίσιμη για τη μετέπειτα πορεία του τραπεζικού συστήματος, αφού φυγή της τράπεζας δεν είναι βέβαιο αν θα αποκρυσταλλώσει τη θέση

Όλα τα βλέμματα στο νέο ΔΣ της Τρ. Κύπρου

Από τις 15 Μαρτίου και μετά, η Τράπεζα Κύπρου παρέμεινε παράλυτη και αδρανής μπροστά στις εξελίξεις που την αφορούσαν, και που γίνονταν εκτός της Τράπεζας, στο απέναντι κτήριο στην Αγία Παρασκευή. Αυτό μπορεί να ήταν φυσιολογικό υπό τις περιστάσεις, αλλά την ίδια ώρα έβραζε την Τράπεζα στον πάγο. Είναι σαφές πως η Τράπεζα θα χρειαστεί μεγάλες και τολμηρές κινήσεις για να επανέλθει στην ομαλότητα, κάτι που πέφτει, πλέον, στους ώμους του (έστω και προσωρινού) Διοικητικού Συμβουλίου της τράπεζας.

Το μέγεθος της απασχόλησης, το δικτυωμένο καταστήματα, αλλά και το γενικότερο λειτουργικό κόστος της Τράπεζας Κύπρου θα πρέπει να μειωθεί άμεσα και δραματικά. Ακόμα πιο σημαντική, όμως, θα είναι η διαχείριση των μεγάλων εκθέσεων που έχει η τράπεζα στους «επόμενους» πελάτες, οι πιο πολλοί από τους οποίους είναι επιχειρηματίες ανάπτυξης της και μάλιστα μπορούν σε κάποιες περιπτώσεις να θεωρηθούν και ως συνδεδεμένα πρόσωπα.

Η διαχείριση αυτών των μεγάλων δανείων, τα οποία διαφαινόταν πλέον πως δεν είναι πλήρως εξηπηρετημένα, θα κρίνει πολλά για την Κύπρο, αφού η έκθεση της τράπεζας είναι ήδη αστρονομική. Σε μία περίπτωση, μεγάλη εταιρεία που δραστηριοποιείται στο εμπόριο, έχει υποχρεώσεις που σύμφωνα με τις ετήσιες εκθέσεις της, ξεπερνούν τα 500 εκατ. ευρώ, ενώ πληροφόρηση αναφέρει πως ο μεγαλύτερος όγκος αυτών των υποχρεώσεων αφορούν σε

δάνεια από την Κύπρο. Μια ορατή αντιμετώπιση αυτής της έκθεσης, θα μπορέσει να στείλει σαφές μήνυμα προς τις αγορές και προς τους καταθέτες πως η τράπεζα έχει επανέλθει σε κανονικούς ρυθμούς και πως είναι σε θέση πλέον να αντιμετωπίσει τη δύσκολη κατάσταση των επόμενων μηνών. Στο ίδιο πλαίσιο, εξαιρετικής σημασίας θα είναι και η αποστολή άμεσων μηνυμάτων από την Κύπρο σχετικά με τις εσωτερικές αλλαγές, οι οποίες θα πρέπει να δίνουν σαφή εικόνα αλλαγής και βελτίωσης. Το θέμα αυτό αφορά, σαφώς, τις εσωτερικές διαδικασίες της τράπεζας σε πολλά επίπεδα, από τη διαχείριση του ρίσκου μέχρι την αξιολόγηση των πελατών. Ωστόσο, ακόμα πιο σημαντική θα είναι και η επιλογή του νέου CEO και της κορυφής της διοικητικής ηγεσίας της Τράπεζας Κύπρου. Από το βιογραφικό του νέου CEO, ο οποίος πρέπει να επιλεγεί κατεπείγουσως, θα κριθεί το επίπεδο εμπιστοσύνης που θα μπορούν να έχουν οι καταθέτες στην τράπεζα, μετά και τα όσα προβλήματα έχουν ήδη διαφανεί.

Οι πρώτες κινήσεις θα πρέπει να γίνουν πολύ σύντομα, χωρίς «μήνα του μέλιτος» ή πίστωση χρόνου, αφού οι συνθήκες που επικρατούν επιβάλλουν τη λήψη άμεσων αποφάσεων και την άμεση υλοποίηση πεποιθημένων κινήσεων. Έτσι, από την εβδομάδα των Παθών θα διαφανεί κιόλας κατά πόσον η Κύπρο –και μαζί της, όλη η οικονομία του τόπου– οδηγείται σε ανασταση ή σε μονοπάτια ακόμα πιο επικίνδυνα από τα σημερινά.

των άλλων στην αγορά ή αν θα οδηγήσει σε τάση εξόδου ξένων οίκων.

Άσχετα με τις πιέσεις που δέχεται η Κύπρος από τις ξένες τράπεζες, αλλά και από το ίδιο το Κρεμλίνο, σχετικά με τους περιορισμούς στη διακίνηση κεφαλαίων, το Υπουργείο Οικονομικών αισθάνεται έντονα πως οι χειρισμοί των περιοριστικών μέτρων ήταν ζημιώγιοι για την Κύπρο.

«Με το κάθε διάταγμα θέλουμε να δοκιμάζουμε τα όρια της ρευστότητας του συστήματος», σχολίασε στην «Κ» υπηλθβαθμο κυβερνητικό στέλεχος. «Μόλις διαφανεί πως το σύστημα αντέχει, θέλουμε να ακολουθεί ένα νέο διάταγμα που να δοκιμάει τα όρια ξανά». Η πρόθεση είναι σαφής να προχωρήσει τάχιστα η έκδοση από τους περιορισμούς.

Η κατάσταση στην Τράπεζα Κύπρου βοηθά τα μέγιστα σε αυτή την προσπάθεια: Ο έστω και καθυστερημένος διορισμός του προσωρινού ΔΣ της τράπεζας, σημαίνει πως η Κύπρος έχει πλέον κάποιο στο τιμόνι, κάτι που συνέβαινε μέχρι πρότινος, ενώ μπορεί να δοθεί και το μήνυμα πως

η τράπεζα διαχειρίζεται έμπρακτα την κατάσταση.

Σημειώνεται, πάντως, πως αναμένεται έξοδος κεφαλαίων με την άρση των περιορισμών. Ωστόσο, την ίδια στιγμή τα οποία κεφάλαια παραμένουν κλειδωμένα στις τράπεζες απλούστατα διότι απαγορεύεται η έξοδος τους, δεν αποτελούν «ρευστότητα» και δεν εξυπηρετούν κανένα σκοπό. Εξάλλω, όσο καθυστερεί η άρση των μέτρων, τόσο περισσότερο υποχωρεί η εμπιστοσύνη στις τράπεζες με αποτέλεσμα να εξασφαλίσει ακόμα μεγαλύτερο πρόβλημα ρευστότητας στο μέλλον. Επιπλέον σχολιάζεται πως σε κάποιο βαθμό, υπάρχει ένας τε φάκτο περιορισμός στην Τράπεζα Κύπρου, όπου μόνο το 10% των ανασφάλιστων καταθέσεων είναι διαθέσιμη στους καταθέτες.

Με βάση αυτές τις συνθήκες, η εβδομάδα που μπαίνει μπορεί να κριθεί ως κρίσιμη σημασίας για την οικονομία και τα στοιχεία που θα αρχίσουν να ξεκαθαρίζουν, σε συνδυασμό και με τα μηνύματα που θα λάβει η αγορά, θα αρχίσουν να διαγράφουν τη μετέπειτα πορεία.

Αυτόνομα προχωρά η Ελληνική, αναδιοργάνωση στον Συνεργατισμό

Του ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ

Η ομαλοποίηση της κατάστασης στην Τράπεζα Κύπρου, προκειμένου να αρθεί ένας σημαντικός παράγοντας αβεβαιότητας, αποτελεί το κλειδί για να μπορέσουν τα τρέχονα εξελίξεις στον υπόλοιπο τραπεζικό τομέα και στον Συνεργατισμό.

Το μνημόνιο προβλέπει ότι από τα 10 δισ. ευρώ της δανειακής διευκόλυνσης τα 2,5 δισ. ευρώ θα διατεθούν για την ανακεφαλαιοποίηση των υπόλοιπων τραπεζικών ιδρυμάτων –ήπλην δηλαδή της Τράπεζας Κύπρου– και των συνεργατικών. Στις εμπορικές τράπεζες που πέρασαν από τη διαδικασία του διαγνωστικού ελέγχου η κατάσταση μοιάζει πιο ξεκάθαρη και είναι πιθανό να μη χρειαστεί καμία να αντλήσει χρήματα από την εξωτερική βοήθεια που προσφέρεται. Το κενό της Alpha Bank θα καλυφθεί από τη μητρική ελληνική τράπεζα, ενώ η Eurobank προχωρά χωρίς πρόθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις.

Στο μέτωπο του Συνεργατισμού, όπου οι ανάγκες είναι μεγαλύτερες, το βάρος πέφτει στην αναδιοργάνωση του τομέα, με τη δραστητική συρρίκνωση των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Εταιρειών, που θα περιοριστούν περίπου στα 35. Σε κάθε περίπτωση το σκενίκιο θα πρέπει να ξεκαθαρίσει μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου, αν και δεν έχει αποσαφηνιστεί με ποιο τρόπο θα παρασχεθεί η στήριξη από τον ESM σε όσα τραπεζικά ιδρύματα ή συνεργατικά αποτύχουν να καλύψουν τις πρόσθετες κεφαλαιακές ανάγκες. Το παράδειγμα της Ισπανίας και της Ελλάδας δείχνει ότι τράπεζες και συνεργατικά ιδρύματα που χρηματοδοτούνται με κοινοτικό χρήμα, πέρανε πρακτικά υπό κοινοτικό έλεγχο, με τη διοίκηση να ασκείται από Επίτροπο.

Η Ελληνική

Ο τρίτος μεγάλος παίκτης της κυπριακής αγοράς, η Ελληνική Τράπεζα εμφανίζεται να έχει κεφαλαιακό έλλειμμα 333 εκατ. ευρώ, αλλά η πώληση του ελληνικού δικτύου απελευθερώνει κεφάλαια περίπου 35 εκατ. ευρώ, οπότε απομένει να καλυφθεί ένα ποσό της τάξης των 300 εκατ. ευρώ. Ο σχεδιασμός που γίνεται είναι όλο το ποσό να αντληθεί από επενδυτές. Ο άσος της Ελληνικής Τράπεζας είναι ότι αυτή τη στιγμή έχει στην αγορά 300 εκατ. ευρώ σε ομόλογα και αξιόγραφα. Αν και δεν έχουν ληφθεί ακόμη οριστικές αποφάσεις,

μία πιθανή εξέλιξη είναι να γίνει αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, παρέχοντας κίνητρα στους υφιστάμενους κατόχους ομόλογων και αξιόγραφων να συμμετάσχουν στη διαδικασία, ανταλλάσσοντας τους τίτλους που διαθέτουν με μετοχές της Τράπεζας. Στελέχη της τράπεζας εμφανίζονται αισιόδοξα ότι τελικά θα καταφέρουν να καλύψουν τα πρόσθετα κεφάλαια.

«Η διαδικασία θέλουμε να γίνει με τρόπο που θα δίνει αξία στους επενδυτές», εξήγησε στην «Κ» ανώτατο στέλεχος της Ελληνικής.

Τα Συνεργατικά

Το μεγάλο πλεονέκτημα των Συνεργατικών είναι ότι δεν έχουν ξένους πελάτες και ξένες καταθέσεις (οπότε δεν θα υπάρξει ο φόβος εκροών καταθέσεων), αλλά το αδύνατο σημείο τους είναι η ποιότητα των εξασφαλίσεων στα δάνεια. Σε αυτό το κλίμα αβεβαιότητας ο τομέας έπρεσε θύμα φημών περί κούρατος, αλλά το Μνημόνιο είναι ξεκάθαρο σε αυτό το σημείο: οι όποιες ανάγκες θα καλυφθούν από τη δανειοδότηση των 10 δισ. ευρώ.

Η Pimco ήλεγξε δείγμα 15 Συνεργατικών και εξαρχής υπήρξε μια επιφύλαξη εάν το δείγμα αυτό μπορεί να δώσει όλη την εικόνα. Ειδικότερα, εξετάστηκαν: Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, Συνεργατικό Ταμειτήριο Λεμεσού, Συνεργατικό Ταμειτήριο Λαοκόων, Συνεργατικό Ταμειτήριο Αστυνομικών, Συνεργατικό Ταμειτήριο Δημοσίων Υπαλλήλων, Συνεργατικό Ταμειτήριο Δημοσίων Υπαλλήλων Λεμεσού, Συνεργατικό Ταμειτήριο Ελλήνων Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης, ΣΠΕ Στροβόλου, ΣΠΕ Μακράσukas, Συνεργατικό Ταμειτήριο Λευκωσίας, ΣΠΕ Λατινών, Περιφερειακή ΣΠΕ Λευκωσίας, ΣΠΕ Συνεργασίας Κτιτίου-Περβολιών-Τερσεφάνου-Μενουσί, ΣΠΕ Περιφέρειας Πόλης Χρυσού, ΣΠΕ Πέγειας, ΣΠΕ Ανατολικής Λεμεσού, ΣΠΕ Δευτεράς-Ανάγνη.

Στελέχη του συνεργατικού κινήματος σημείωσαν στην «Κ» ότι οι συνενώσεις είναι δεδομένες και μάλιστα η όλη διαδικασία χαρακτηρίζεται θετική, καθώς θα προκύψουν ισχυρότερα σχήματα, ενώ θα μειωθεί και το ποσό της ανακεφαλαιοποίησης, αρκετά κάτω από το 1,2 δισ. ευρώ που εκτιμά η Pimco.

«Θα γίνουν όλες οι αναγκαίες ενέργειες ώστε οι νέες ΣΠΕ να είναι πιο δυνατές και ικανές σε αυτό το νέο περιβάλλον», τονίζει στην «Κ» ο πρό-

Εκτίμηση πλεονάσματος/ελλείμματος κεφαλαίου σε τραπεζικά ιδρύματα και ΣΠΕ

Ίδρυμα	Βασικό Σενάριο	Ακραίο Σενάριο
Ελληνική Τράπεζα	+23	-333
Eurobank	+328	+345
Alpha Bank	+92	-149
Κεντρική Συνεργατική	+174	+162
Ταμειτήριο Λεμεσού	-94	-149
Επαγγελματικά ΣΠΕ	-104	-154
Μεγάλα ΣΠΕ	-298	-390
Μικρά ΣΠΕ	-43	-58

Τα ποσά αφορούν σε εκατ. ευρώ. Όπου (+) προβλέπεται πλεονάσμα και δεν υπάρχει ανάγκη κεφαλαιακής ενίσχυσης. Όπου (-) προβλέπεται έλλειμμα και πρέπει να καλυφθεί.
Πηγή: Pimco

έδρος της Παγκύπριας Συνεργατικής Συνομοσπονδίας, Ανδρέας Μουσκάλης.

Τα σχέδια αναδιάρθρωσης εκπονούνται από την Ernst & Young, τα οποία και θα αξιολογηθούν από την Τρόικα μέσα στο καλοκαίρι, οπότε και θα ξεκινήσουν οι πρώτες ενέργειες υλοποίησης.

Ο παράγων ύφεση

Η Pimco εκτίμησε τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για την 30ή Ιουνίου του 2015, με τον ελάχιστο δείκτη βασικών πρωτοβάθμιων κεφαλαίων να έχει καθοριστεί στο 9% των σταθμισμένων στοιχείων ενεργητικού για το βασικό σενάριο, και στο 6% για το ακραίο σενάριο. Το αποτέλεσμα του ελέγχου περιλαμβάνει τις συνολικές αναμενόμενες ζημιές (μέρος των οποίων καλύφθηκαν ήδη με τις υφιστάμενες προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις) και απορρέουσες κεφαλαιακές ανάγκες εντός ορίζοντα τριών ετών.

Η PIMCO εκτιμά τις συνολικές αναμενόμενες ζημιές από χορηγήσεις για τα ιδρύματα που μετείχαν στον έλεγχο στα 13,999 δισ. ευρώ στο βασικό σενάριο και στα 18,542 δισ. ευρώ στο ακραίο σενάριο. Οι αριθμοί αυτοί αντιπροσωπεύουν το 17% του συνόλου των δανείων στο βασικό σενάριο και το 23% στο ακραίο σενάριο.

Το μεγάλο ελάττωμα της άσκησης είναι οι μακροοικονομικές προβλέψεις. Στο διάστημα που

ξεκινά τον Ιούνιο του 2012 και λίγη πιο Ιούνιο του 2015 το ΑΕΠ προβλέπεται να μειωθεί συνολικά κατά -2,8% στο βασικό και κατά -7,3% στο ακραίο σενάριο. Οι τιμές των κατοικιών προβλέπεται να μειωθούν σωρευτικά κατά -12,1% στο βασικό και κατά -23,8% στο ακραίο σενάριο πέραν από τις μειώσεις των τιμών κατοικιών που έχουν ήδη συμβεί πριν από τον Ιούνιο του 2012.

Σε ενημερωτικό κείμενο της Κεντρικής Τράπεζας τονίζει ότι πράγματι «οι τρέχουσες μακροοικονομικές προβλέψεις είναι πιο δυσμενείς από ό,τι προέβλεπε το ακραίο σενάριο που δόθηκε στην PIMCO το φθινόπωρο του 2012. Εντούτοις, με βάση το πρόγραμμα που συμφωνήθηκε μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και των διεθνών δανειστών, έχουν ληφθεί μέτρα αναδιάρθρωσης και έχουν διατεθεί κονδύλια από το πρόγραμμα οικονομικής βοήθειας προκειμένου να διασφαλίσουν ότι το τραπεζικό σύστημα θα παραμείνει επαρκώς κεφαλαιοποιημένο. Τα μέτρα αυτά στοχεύουν στην κεφαλαιοποίηση του τραπεζικού τομέα στο 9% δείκτη βασικών πρωτοβάθμιων κεφαλαίων αντί του 6% που είχε τεθεί για το ακραίο σενάριο στο διαγνωστικό έλεγχο. Η αύξηση αυτή στον απαιτούμενο δείκτη πρωτοβάθμιων κεφαλαίων παρέχει περιθώριο ασφαλείας για να καλύψει ενδεχόμενη χειρότερη στους μακροοικονομικούς δείκτες».

Αναστολή κρεώσεων από την Τράπεζα Κύπρου

Σειρά μέτρων για τη διευκόλυνση των πελατών της ανακοίνωσε η Τράπεζα Κύπρου.

Ειδικότερα, έχει προχωρήσει: **1ον** Στη μείωση του βασικού επιτοκίου κατά 0,5%, με ισχύ από 1/5/2013. Από τη μείωση αυτή, τα βασικά επιτόκια διαμορφώνονται ως εξής: - Βασικό επιτόκιο Τράπεζας Κύπρου & πρώην Λαϊκής Τράπεζας 5,25%, - Βασικό επιτόκιο Στεγνωστικών Τράπεζας Κύπρου 3,50%, - Βασικό επιτόκιο Επιχειρήσεων Τράπεζας Κύπρου, 4,25%. Από τη μείωση επηρεάζονται όλα τα δάνεια / τρεχούμενοι λογαριασμοί που είναι συνδεδεμένοι με το βασικό επιτόκιο.

2ον Στην εφαρμογή αναστολής κρεώσεων, από τις 16 Απριλίου μέχρι και τις 30 Ιουνίου (75 ημέρες). Το συγκεκριμένο μέτρο αναστολής κρεώσεων, προνοεί μηδενικές κρεώσεις στα ακόλουθα:

- Καθυστέρηση στην αποπληρωμή δανείων, (εξαριθμωμένοι οποιονδήποτε λογαριασμών είναι ήδη τερματισμένοι).
- Υπέρβαση τρεχούμενου λογαριασμού πέραν του εγκριμένου ορίου.
- Επιστροφή επιταγής.
- Εγκριμένο προσωρινό όριο σε τρεχούμενο λογαριασμό.

Τα πιο πάνω μέτρα ισχύουν για το σύνολο των πελατών της Τράπεζας Κύπρου, συμπεριλαμβανομένων και των πελατών της πρώην Λαϊκής Τράπεζας. Επιπρόσθετα, όλοι οι πελάτες μπορούν, αν κρίνουν αναγκαίο, να επικοινωνήσουν με τον προσωπικό τραπεζιτών τους για τυχόν επανεξέταση και αναδιάρθρωση των δόσεων τους, βάσει των νέων οικονομικών τους δεδομένων.

Πολιτική στήριξη, μετά τη φουρτούνα, ζητεί η ναυτιλία

Συνεργασία Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου και Κεντρικής για να μη σταματήσουν οι πληρωμές

Του ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΑΗ

Πολιτική στήριξη και ταχύτερες αποφάσεις σε κρίσιμα ζητήματα ζητεί η ναυτιλιακή κοινότητα της Κύπρου, η οποία κατάφερε να αντέξει στις πιέσεις που ασκήθηκαν στην κυπριακή οικονομία μετά το ισχυρό σοκ των αποφάσεων του Eurogroup. Το γεγονός που έκρινε τη διατήρηση της ναυτιλιακής βιομηχανίας –ένας κλάδος που συνεισφέρει κατά 7% στο ΑΕΠ με το 5% να αφορά τη διαχείρισή– είναι το γεγονός ότι η στενή συνεργασία του Κυπριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου και της Κεντρικής Τράπεζας είχε ως αποτέλεσμα να μη σταματήσουν στις 16 Μαρτίου οι διεθνείς πληρωμές των εταιρειών πλοιοδιαχειρίσας.

«Βρεθήκαμε σε μια κατάσταση διαχειρίσιμης κρίσης. Ετοιμάσαμε τα αιτήματα και τα προωθήσαμε στην Κεντρική, όπου εγκρίνονταν αυθημερόν», εξηγεί στην «Κ» ο γενικός διευθυντής του ΚΝΕ, Θωμάς Καζάκος. «Στα πλοία με κυπριακή σημαία απασχολούνται 58.000 ναυτικοί, που ταξιδεύουν σε όλο τον κόσμο. Τα πλοία αυτά έπρεπε να συνεχίσουν να λειτουργούν. Επιπρόσθετα, αν τα πληρώματα έ-

Αυτό που προέχει για την κυπριακή ναυτιλία είναι να αρθεί η αβεβαιότητα στον τραπεζικό τομέα και την οικονομία.

Η ναυτιλιακή κοινότητα έχει στείλει επιστολές σε όλα τα κόμματα με την οποία ζητείται η υπερψήφιση του Μνημονίου

μεναν απλῶτα, θα μπορούσαν να κινηθούν διαδικασίες κατασχέσεων», προσέθεσε.

«Έπρεπε από την πρώτη στιγμή να διατηρήσουμε μια σωστή εικόνα για την κυπριακή ναυτιλία. Δεν είναι όλα ρόδινα, αλλά η ουσία είναι ότι η ναυτιλία θα συνεχίζει να στηρίζει την Κύπρο και να συμβάλλει στην ανάπτυξη της οικονομίας. Η βιομηχανία είναι εδώ, δεν πάει πουθενά και δεν υπάρχει πρόθεση μετατόπισης εκτός Κύπρου», σημειώνει ο κ. Καζάκος.

Τα επόμενα βήματα

Αυτό που προέχει για την κυπριακή ναυτιλία είναι να αρθεί η αβεβαιότητα στον τραπεζικό τομέα και την οικονομία. Μάλιστα, έχουν σταλεί επιστολές σε όλα τα κόμματα

με την οποία ζητείται η υπερψήφιση του Μνημονίου.

«Δεν μπαίνουμε στην ουσία, αν είναι δικαιο ή άδικο, αλλά τονίζουμε την ανάγκη να επιστρέψει η σταθερότητα. Σε αυτό το πλαίσιο ζητούμε να αρθούν το συντομότερο δυνατό οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων και να οριστεί διοίκηση στην Τράπεζα Κύπρου», επισφαιίνει ο κ. Καζάκος. Το εύτηχημα είναι ότι μόνο ένας μικρός αριθμός εταιρειών επηρεάστηκε από τη διαδικασία εξυγίανσης στην Τράπεζα Κύπρου και τη Λαϊκή Τράπεζα.

«Ακόμη και αυτοί θέλουν να μείνουμε, είναι ευχαριστημένοι από το υπόλοιπο περιβάλλον και τις υπηρεσίες, αλλά πρέπει να ξεκαθαρίσουμε το τοπίο», σημειώνει ο

κ. Καζάκος.

Σε αυτό το πλαίσιο η ναυτιλιακή κοινότητα ζητεί να εκφραστεί στην πράξη η πολιτική στήριξη μέσω:

1ον Της θέσης της θέσης υφυπουργού Ναυτιλίας, που θα έχει ρόλο project manager.

2ον Να προβληθούν με ένταση στο εξωτερικό τα πλεονεκτήματα του θεσμικού και φορολογικού πλαισίου της Κύπρου, ώστε να εγγραφούν στο κυπριακό νηολόγιο περισσότερα ποιοτικά πλοία.

3ον Να λυθεί το πρόβλημα του εμπόργου στους τουρκικούς λιμένες. Πρόκειται για τη αχίλλειο πέτρα της Κυπριακής Ναυτιλίας.

«Τώρα είναι η ώρα η κυβέρνηση να δώσει το πολιτικό στίγμα και τα πάνε τα πράγματα λίγο πιο μπροστά», σημειώνει ο κ. Καζάκος.

Τις επόμενες εβδομάδες ορίζεται υφυπουργός Ναυτιλίας

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Νίκος Αναστασιάδης, προσφωνώντας στη Λεμεσό την 24η Ετήσια Γενική Συνέλευση του Κυπριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου, επιβεβαίωσε την Παρασκευή ότι η συνολική επιχειρησιακή και φορολογική υποδομή της ναυτιλίας στην Κύπρο δεν έχει επηρεαστεί από τη συμφωνία με την Τρόικα για τη δανειακή σύμβαση και παραμένει άθικτη.

Είπε πως κάτω από αυτές τις περιστάσεις είναι απολύτως αναγκαία η δημιουργία της θέσης υφυπουργού για τη Ναυτιλία, σημειώνοντας πως το σχετικό νομοσχέδιο για τη δημιουργία αυτής της θέσης υποβλήθηκε στη Βουλή κατά την πρώτη εβδομάδα της διακυβέρνησής του, αλλά λόγω «της πρωτοφανούς πολιτικής πίεσης την οποία υποστήκαμε κατά τη διάρκεια των εντατικών διαπραγματεύσεων που έπρεπε να κάνουμε με την Τρόικα από τις 15 Μαρτίου, δεν μπορούσαμε ακόμη να προχωρήσουμε με αυτό το θέμα».

Με την κατάληξη τώρα της συμφωνίας για τη δανειακή σύμβαση, πρόσθεσε, «είμαστε έτοιμοι και έχουμε τη βούληση να προχωρήσουμε πολύ γρήγορα με τη σχετική κοινοβουλευτική διαδικασία προκειμένου το νομοσχέδιο να εγκριθεί μέσα στις επόμενες εβδομάδες», ανέφερε.

Ο κ. Αναστασιάδης ευχαρίστησε το Ναυτιλιακό Επιμελητήριο για την έναρξη μιας «Θετικής Εκστρατείας» στην Κύπρο και στο εξωτερικό, σε μια προσπάθεια να προωθηθεί η Κύπρος ως ένα αξιόπιστο ναυτιλιακό κέντρο με ένα ανταγωνιστικό και εγγκεκριμένο από την Ε.Ε. Ναυτιλιακό Φορολογικό Σύστημα, το οποίο θα εξελιχθεί ακόμη περισσότερο.

Ο κ. Αναστασιάδης ανέφερε ότι θα συνεχιστούν οι προσπάθειες για να τελεματιστεί το τουρκικό εμπόργκο σε πλοία με κυπριακή σημαία.

Στο 50% της αγοράς κινητής τηλεφωνίας στοχεύει η MTN

Επιθετική εμπορική πολιτική, με σκοπό το μεριδίό της στην αγορά κινητής τηλεφωνίας να ανέλθει στο 50% μέσα στους επόμενους 12 μήνες στοχεύει η MTN.

«Έχουμε ένα καλό δίκτυο, έχουμε την κατάλληλη ομάδα ανθρώπων και πιστεύω ότι μπορούμε να τα καταφέρουμε», τόνισε ο διευθύνων σύμβουλος της MTN στην Κύπρο, Philip Van Dalsen, ενημερώνοντας ομάδα δημοσιογράφων.

Η MTN επιχειρεί να εκμεταλλευτεί την παρούσα δύσκολη οικονομική συγκυρία, με το καταναλωτικό κοινό να είναι πλέον ιδιαίτερα ευαίσθητο στην τιμή των παρεχόμενων υπηρεσιών. Στο εσωτερικό της εταιρείας από την πρώτη στιγμή ξεκαθαρίστηκε ότι δεν υπάρχει κανένα μέτρο που να επηρεάζει μισθούς και θέσεις εργασίας, ενώ σχεδιάζονται και προσλήψεις, προκειμένου να υποστηριχτεί το αναπτυξιακό πλάνο. Υπάρχει καλό διαθέσιμο προσωπικό στην αγορά και αυτό μας βοηθά, σημείωσε ο κ. Van Dalsen.

Έλος, ο κ. Van Dalsen εξέφρασε την δυσaráσκειά του για την ποιότητα του ανταγωνισμού στην Κύπρο –όπως η μεγάλη καθυστέρηση στη μεταφορά συνδρομητών που αποφασίζουν να εγκαταλείψουν τη Cyta– ζητήματα που έχουν τεθεί στη ρυθμιστική αρχή, χωρίς να υπάρξει από αποτέλεσμα, αλλά και για το γεγονός ότι όλες οι κυβερνητικές υπηρεσίες χρησιμοποιούν το δίκτυο της Cyta, ενώ θα έπρεπε να ακολουθείται διαδικασία προσφορών. Η MTN εξετάζει την πιθανότητα προσφυγής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το θέμα της παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στις κρατικές υπηρεσίες.

Δωρεάν στάθμευση σε Λευκωσία και Λεμεσό από Πειραιώς

Σκεπασμένα και καλυμμένα με τη σήμανση «Δωρεάν Χώρος Στάθμευσης από την Τράπεζα Πειραιώς» θα είναι κατά τη διάρκεια της Μεγάλης Εβδομάδας τα παρκόμετρα στους Δήμους Λευκωσίας και Λεμεσού, καθώς η Τράπεζα ανέλαβε το κόστος στάθμευσης στους δημοτικούς χώρους σε μια προσπάθεια αναζωογόνησης της αγοράς στην παρούσα δύσκολη οικονομική συγκυρία. Όπως ανέφερε σε δημοσιογραφική διάσκεψη ο διευθύνων σύμβουλος και εκτελεστικός διευθυντής της Τράπεζας Πειραιώς (Κύπρου), Γιώργος Άππιος, οι δημότες της Λευκωσίας και της Λεμεσού, καθώς και οι επισκέπτες των δύο Δήμων θα μπορούν να σταθμεύουν τα αυτοκίνητά τους στους χώρους στάθμευσης και στα παρκόμετρα των δύο Δήμων δωρεάν. «Σκοπός του μέτρου αυτού», πρόσθεσε, «είναι η στήριξη των καταστημάτων του Κέντρου, η προσέλκυση των πολιτών στο κέντρο της Λευκωσίας για τις δραστηριότητές τους που είναι άμεσα συναφείς με τους εορτασμούς του Πάσχα».

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Alpha Bank Cyprus Ltd, υπό το φως των δεδομένων που έχουν δημιουργηθεί μετά την απόφαση του Eurogroup της 25ης Μαρτίου 2013 και με στόχο την υποβοήθηση των δανειοληπτών των οποίων η ικανότητα εξυπηρέτησης του δανεισμού τους έχει επηρεαστεί ή ενδέχεται να επηρεαστεί ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της εν λόγω απόφασης, ενημερώνει τους πελάτες της ότι θα προχωρήσει άμεσα σε:

- Αναστολή λήψης νομικών μέτρων για περίοδο 60 ημερών, με ισχύ από 29 Απριλίου 2013, σε σχέση με τους εν λόγω δανειολήπτες.
- Εξέταση, σε σχέση με τους εν λόγω δανειολήπτες, αιτημάτων για διευθέτηση λύσεων αναδιάρθρωσης με στόχο τη ρύθμιση των χορηγήσεων στη βάση νέας αξιολόγησης της ικανότητας αποπληρωμής τους.

Ενώψει των πιο πάνω, προτρέπονται οι επηρεαζόμενοι πελάτες της Τραπέζης όπως επικοινωνήσουν με το Κατάστημα ή τη Μονάδα εξυπηρέτησής τους για διευθέτηση συνάντησης προς εξέταση του ενδεχομένου αναδιάρθρωσης των χορηγήσεών τους.

Επιπρόσθετα των ανωτέρω, η Τράπεζα έχει αποφασίσει να προχωρήσει, για όλους ανεξαιρέτως τους πελάτες της, σε αναστολή του τόκου υπερημερίας και συναφών χρεώσεων για περίοδο 60 ημερών, με ισχύ από 29 Απριλίου 2013.

Η Τράπεζα δεσμεύεται να επιστρέψει οποιοδήποτε ποσό χρεωθεί εκ παραδρομής κατά την περίοδο των 60 ημερών, το οποίο αφορά σε τόκο υπερημερίας και συναφείς χρεώσεις.

Διευκρινίζεται πως οι σχέσεις των πελατών με την Τράπεζά μας θα διέπονται και/ ή συνεχίζονται να διέπονται από τους όρους των σχετικών συμβάσεων και/ ή τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις της Τραπέζης.

Λευκωσία, 26 Απριλίου 2013

We are hiring!

Looking for experienced debt collectors or candidates with extensive call centre experience for collection of pre-legal debt.

Requirements:

- Be interested in people, and be a good communicator both verbally and in writing (fully fluent in Greek and English)
- Be persuasive and persistent, with the sensitivity to deal fairly with people in often difficult situations
- Be able to stay calm under pressure, and be adaptable in sometimes tricky situations
- Have strong negotiation skills and the ability to explain financial matters firmly and clearly
- Have mathematical ability to explain payments, financial terms and credit services
- Be able to understand relevant legislation concerning data protection
- Have office administration or IT skills.
- Have a clean criminal record
- Limassol based

Please send your CV with a cover letter at info@commercial-cr.com

«Κράτος Προνοίας, αλλά με την αγορά»

Στο πλαίσιο της Διάλεξης στη Μνήμη του Ν. Λεβέντη, ο Χ. Πισσαρίδης μιλάει για την εξισορρόπηση εργασίας με την οικογενειακή ζωή

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Είναι βασική αρχή στην οικονομική ανάλυση πως ο χρόνος του καθενός μπορεί να μοιραστεί ανάμεσα στην ψυχαγωγία και την εργασία. Ο καθένας μας επιλέγει να εργαστεί—να εννοιάσει σε ένα εργοδότη τον χρόνο του—έναντι μιας αμοιβής, αλλά όλοι χρειαζόμαστε ταυτόχρονα και ψυχαγωγία και ξεκούραση.

Την ίδια ώρα, όμως, ένα μέρος του χρόνου που αφιερώνουμε στην «ψυχαγωγία και ξεκούραση», δεν αφιερώνεται αποκλειστικά σε αυτούς τους σκοπούς. Για να απλοποιήσει αυτή τη λογική, ο Χριστόφορος Πισσαρίδης μοιράζει για αναλυτικούς σκοπούς, τον χρόνο των ανθρώπων σε «εργασία στην απασχόληση» και «εργασία στο σπίτι».

Μιλώντας την περασμένη εβδομάδα στο πλαίσιο της Δέκατης Ετήσιας Διάλεξης εις μνήμη του Ντίνου Λεβέντη, ο κ. Πισσαρίδης αναφέρθηκε στα διαρθρωτικά στοιχεία που διαφοροποιούν την κυπριακή αγορά απασχόλησης από εκείνες άλλων χωρών που καταγράφουν καλύτερες επιδόσεις.

«Για να αυξήσουμε την απασχόληση στην Ευρώπη πρέπει να ερευνήσουμε πρώτα τι δουλειά γίνεται στο σπίτι», σχολίασε ο κ. Πισσαρίδης, «αλλά και να βρούμε τον λόγο που γίνεται στο σπίτι αυτή η δουλειά, αντί να προσφέρεται στην αγορά». Τότε, σημειώνει, θα πρέπει να

Οι εργοδότες ενδιαφέρονται παραπάνω να βλέπουν το πρόσωπο των υπαλλήλων τους, παρά να εξασφαλίσουν υψηλή ποιότητα εργασίας

βρεθεί τρόπος να ενθαρρύνουμε την ανάπτυξη της σχετικής αγοράς.

Είναι προφανές, εξηγεί ο κ. Πισσαρίδης, πως στο σπίτι δεν γίνεται μόνο «ψυχαγωγία» και «ξεκούραση», όπως αναφέρεται συνήθως, τόσο στα εγκυρίδια οικονομικών όσο και γενικότερα. Αντίθετα, στο σπίτι γίνονται και πολλές «εργασίες». Αυτό το σχόλιο αποτελεί, ουσιαστικά, μια επιπλέον επεξεργασία της λογικής για την οποία ο κ. Πισσαρίδης έμεινε στην ιστορία, αφού αναλύονται σε μεγαλύτερο βάθος ο τρόπος επιλογής των εργαζομένων, τα στοιχεία εκείνα που καθοδηγούν τις αποφάσεις τους όσον αφορά στην αποδοχή μιας θέσης εργασίας ή όχι, αλλά ακόμα και στον τρόπο με τον οποίο τα νοικοκυριά επιλέγουν μεταξύ εργασίας και μη εργασίας.

Δεν πρόκειται, φυσικά, για μια νέα εδοχική της γνωστής θεωρίας που αφιέρωσε το νόμπελ, αλλά για μια επιπλέον ανάλυση του τρόπου με τον οποίο οι εργαζόμενοι επιλέγουν μεταξύ της εργασίας και της αναψυχής. Όπως στη μεγάλη θεωρία Πισσαρίδη-Ντσίαμοντ-Μόρτενσεν, ουσιαστικά δημιουργείται μια πιο εις βάθος θεωρία των «ειδών» ανεργίας που διατύπωσε ο Κέινς, στη συγκεκριμένη περίπτωση γίνεται μια επιπλέον ανάλυση της «αναψυχής».

Δεν ξεκουράζονται μόνο

Σε αντίθεση με την απλουστευμένη λογική πως οι εργαζόμενοι επιλέγουν μεταξύ εργασίας και αναψυχής, ο κ. Πισσαρίδης σχολιάζει πως στο σπίτι γίνονται πολλές εργασίες.

Οι άνθρωποι μπορεί να ψωνίζουν, να καθαρίζουν το σπίτι, να μεταφέρουν παιδιά ή άλλα μέλη της οικογένειας σε διάφορες ασχολίες

«Το Κράτος Προνοίας μπορεί να συνυπάρξει με αυξημένη απασχόληση αλλά οι κοινωνικές υπηρεσίες πρέπει να παραχωρούνται μέσω της αγοράς, όχι με κοινωνικές παροχές προς νοικοκυριά», εξηγεί ο κ. Πισσαρίδης.

τους, ή ακόμα να αφιερώνουν αρκετό χρόνο στη φροντίδα άλλων μελών της οικογένειας: Παιδιά, ηλικιωμένων ή αρρώστων.

«Η πρόθεση δεν είναι απλώς να εργάζονται αλλά αποτελούν ένα άλλο είδος εργασίας και σε μεγάλο βαθμό η αγορά θα μπορούσε να βοηθήσει τα νοικοκυριά απαλλάσσοντάς τα από αυτές τις εργασίες.

Αυτός οι ενασχολήσεις δεν είναι «ψυχαγωγία» αλλά αποτελούν ένα άλλο είδος εργασίας και σε μεγάλο βαθμό η αγορά θα μπορούσε να βοηθήσει τα νοικοκυριά απαλλάσσοντάς τα από αυτές τις εργασίες. Αν οι εργασίες που γίνονται στο σπίτι μπορούσαν να εξυπηρετηθούν από την αγορά, τότε το πρώτο πράγμα που θα γινόταν, θα ήταν να βελτιωθεί η ποιότητα του οικογενειακού χρόνου. «Δεν πρέπει να βλέπουμε τα πράγματα με στενό τρόπο», υποστηρίζει. «Αν αντί να ψωνίζεις ή να μεταφέρεις τα παιδιά στα ιδιαίτερα, κερδίζεις επιπλέον χρόνο αναψυχής, τότε μπορείς να περνάς πιο ποιητικό χρόνο με την οικογένειά σου».

Πλέον πολλοί οικονομολόγοι, σε μια προσπάθεια να καταμετρηθεί η ποιότητα ζωής με πιο ουσιαστικό τρόπο από τις απλές μετρήσεις του χρόνου εργασίας, του ΑΕΠ ή του κατά κεφαλή εισοδήματος. Ήδη γίνονται όλο και περισσότερες αναφορές στο «τραγουδι γύρω από το πιάνο», μια σχηματική έκφραση που αναφέρεται στην ποιότητα της οικογενειακής ζωής, και με εντολή του πρώην προέδρου της Γαλλίας, ήδη έχει αρχίσει η επεξεργασία τρόπων για καταμέτρηση αυτής της ποιότητας, υπό την ηγεσία του γνωστού οικονομολόγου Νουριέλ Ρουμίνι.

Η πρόταση Πισσαρίδη συνάδει και με αυτή τη λογική. Αν, δηλαδή, κατά τη διάρκεια της ημέρας, όσο δεν εργάζεται ο μέσος πολίτης,

αφιερώνει χρόνο στην οικογένεια αντί στο καθάρισμα ή αντί στις εργασίες στο σπίτι, τότε ανοίγεται πλέον πολλές ευκαιρίες για βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Να βοηθήσει και η αγορά

Αυτό, φυσικά, συνεπάγεται και αντίδραση από την ίδια την αγορά. Από τη μία, θα πρέπει να ενισχυθούν οι ευέλικτοι τρόποι απασχόλησης. «Πολλές φορές, τα αφεντικά ενδιαφέρονται παραπάνω για το πόσο ώρα θα βλέπουν το πρόσωπο των υπαλλήλων τους, παρά για την ποσότητα και ποιότητα της δουλειάς τους». Πολλές φορές δεν υπάρχει λόγος να είναι ένας υπάλληλος στο γραφείο, ενώ, σημειώνει ο κ. Πισσαρίδης, «αρκετά συχνά η εργασία είναι λιγότερο παραγωγική εντός του γραφείου».

Οι ευέλικτες μορφές απασχόλησης μπορούν να βοηθήσουν σε μεγάλο βαθμό. Ήδη, η λογική της εξ αποστάσεως εργασίας άρχισε να γίνεται αποδεκτή από τους υπερβολικά συντηρητικούς προϊστάμενους. Επιπλέον, όμως, και τα ευέλικτα ωράρια ή και η μερική απασχόληση, μπορούν να επηρεάσουν σε πολλά άτομα να συνδυάσουν τις προτιμήσεις τους για «αναψυχή εναντίον εργασίας» (με την «αναψυχή» πάντοτε να αναφέρεται στις «δουλειές του σπιτιού»), νοομημένο ότι και η αγορά θα ξελαφρώσει κάπως το βάρος, εξυπηρετώντας κάποιες από αυτές τις εργασίες.

Στην Κύπρο, αυτό το ζήτημα είναι αρκετά επίκαιρο. Ενώ η στρόφιη στη λογική της «οικιακής βοήθης» κατάντησε να είναι, πλέον, κοινωνική μόδα παρά οικογενειακή ανάγκη, είναι επίσης προφανές πως αυτό ο «θεσμός» απελευθέρωσε πολλούς γονείς από τις ανάγκες του σπιτιού. Πλέον, και με τα οικονομικά δεδομένα να μει-

ώνουν αυτή την τάση, υπάρχουν άλλες επιλογές: Καταστήματα με καλύτερη εξυπηρέτηση, πιο φθηνά εστιατόρια ή, πιο φθηνές ακριβές οικιακές υπηρεσίες, καλύτερες και φθηνότερες συγκοινωνίες, φθηνότερα ακριβά ταξί, κ.λπ.

Για να γίνει κάτι τέτοιο, φυσικά, υπάρχουν και σημαντικός ρόλος που το κράτος θα μπορούσε να διαδραματίσει. Με χαμηλότερη—και κυρίως πιο έξυπνη—φορολογία, με πιο αποτελεσματική γραφειοκρατία και με μεγαλύτερη ευελιξία στους διορισμούς και τις απολύσεις, για παράδειγμα, το κράτος θα μπορούσε να διαδραματίσει σημαντικό επικοινωνικό ρόλο στην αγορά και να της επτρέψει να εξυπηρετήσει αυτές τις ανάγκες. Επιπλέον, όμως, κινήσεις όπως την άρση των ούτως ή άλλως απεικονισμένων περιορισμών στα ωράρια των καταστημάτων, με τους οποίους ουσιαστικά ταλαιπωρείται ο καταναλωτής, ή και με πιο ευέλικτα συμβόλαια, θα μπορούσαν γίνουν πολλά.

Πολύ συχνά, σχολιάζει ο κ. Πισσαρίδης, οι περιορισμοί δεν είναι καν νομοθετικοί και δεν προέρχονται από το κράτος. «Αν υπάρχει ένα άτομο σε ένα ξενοδοχείο, που το συμβόλαιό του λέει πως είναι σεργιανός στη ψαίνα, δεν μπορεί να του ζητηθεί σήμερα να γίνει, ας πούμε, σεργιανός στο εστιατόριο του ίδιου ξενοδοχείου». Τέτοιες σκληρωτικές τάσεις, μάλιστα, οδηγούν πολύ συχνά τους εργοδότες να προτιμούν τους ξένους υπαλλήλους. «Πολλές φορές ξέρουμε πως δεν είναι καν πιο φθηνοί. Είναι απλώς πιο ευέλικτοι, ακόμα κι όταν οι όροι εργασίας τους είναι το ίδιο καλοί με εκείνους των Κυπρίων που ανήκουν σε συντεχνίες», πρόσθεσε ο κ. Πισσαρίδης μιλώντας στην «Κ».

Σημαντική θα ήταν και μια σύγκριση με άλλες

χώρες. Υπάρχει μια σημαντική στρέβλωση που δεν είναι λογική, υποδεικνύει ο κ. Πισσαρίδης. «Οι Σκανδιναβικές χώρες έχουν την πιο υψηλή φορολογία αλλά και τις μεγαλύτερες επιχορηγήσεις στις υπηρεσίες υγείας και φροντίδας. Οι Αγγλοσάξονες (και Ιρλανδοί) και Ασιάτες έχουν χαμηλή φορολογία και χαμηλή επιχορήγηση». Αυτά τα δύο παραδείγματα αποτελούν τους αντίθετους πόλους στην προσέγγιση στο όλο θέμα. Και τα δύο έχουν μια κοινωνική λογική με την οποία κάποιος μπορεί να συμφωνήσει ή να διαφωνήσει. Έχουν, όμως, και μια οικονομική λογική, με αποτέλεσμα να μη μεταφράζονται σε ανυπόφορο βάρος στον φορολογούμενο.

Αντίθετα, όμως, με αυτά τα παραδείγματα, οι χώρες της Νότιας και Κεντρικής Ευρώπης έχουν υψηλή φορολογία αλλά ταυτόχρονα έχουν και πολύ χαμηλές κορηγήσεις στην υγεία και τη φροντίδα. Έτσι, ενώ η υψηλή φορολόγηση των πολιτών αποτελεί αντικίνητρο για την εργασία, την οποία καθιστά λιγότερο συμφέρουσα, την ίδια ώρα ο πολίτης βίνει τα λεφτά του στο κράτος και δεν παίρνει σε αντάλλαγμα τις υπηρεσίες που για παράδειγμα παίρνει στις Σκανδιναβικές χώρες.

Αυτή η εκάθονα δεν είναι «μοντέλο», αλλά η χειρότερη επιλογή: Υψηλοί φόροι, χωρίς αντίκρισμα. «Το Κράτος Προνοίας μπορεί να συνυπάρξει με αυξημένη απασχόληση αλλά οι κοινωνικές υπηρεσίες πρέπει να παραχωρούνται μέσω της αγοράς, όχι με κοινωνικές παροχές προς νοικοκυριά», εξηγεί ο κ. Πισσαρίδης. Αν επιτραπεί στην αγορά να λειτουργήσει, τότε αντί για κοινωνικές παροχές, το κράτος θα παρέχει στον πολίτη την ευκαιρία να εργαστεί, να αποκατασταθεί, να επιλέξει ο ίδιος αυτό που θέλει.

Σε αναζήτηση καταφυγίων οι καταθέτες μετά τις ανατροπές στις τράπεζες

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Απότομη και ραγδαία αύξηση καταγράφεται στο ενδιαφέρον των Κυπρίων για αγορά αυτοκινήτων και ακινήτων, το τελευταίο διάστημα. Σύμφωνα με πληροφορίες, οι καταθέτες άρχισαν να κατακλύζουν συγκεκριμένες αντιπροσωπευτικές αυτοκινήτων (όχι όμως όλες) αλλά και να απευθύνονται μαζικά σε επιχειρηματίες ανάπτυξης γης, αναζητώντας εναλλακτικές επιλογές για τις καταθέσεις τους.

Πρόκειται για μια φυσιολογική εξέλιξη μετά τα όσα διαδραματίστηκαν στις 15 Μαρτίου. Οι καταθέτες, αλλά και οι επενδυτές, πολύ συχνά απευθύνονται σε εναλλακτικά ενεργητικά, όταν τα χρηματιστήρια ή και οι τράπεζες αντιμετωπίζουν προβλήματα. Οι συνθήκες επιλογής είναι τα εμπορεύματα (κυρίως ρύζι, σιτάρι και ζάχαρη) ή και τα συμβόλαια μελλοντικής παράδοσης σε υδρογονάνθρακες, αλλά με πολύ μακρά ωρίμανση. Τα μέταλλα όπως το χρυσό και την πλατίνα, είναι φυσικά οι πρώτες επιλογές, αφού θεωρούνται διαχρονικά τα

Προτιμούν τα ακριβά αστικά ακίνητα και τα οχήματα πολυτελείας

καλύτερα καταφύγια και η πιο ασφαλής εναλλακτική επιλογή, όταν κινδυνεύει η αξία των μετοχών ή των καταθέσεων. Ωστόσο, η ήδη υψηλή τιμή των μετάλλων, προφανώς οδηγεί στο συμπέρασμα πως όποιος αγοράζει σήμερα, θα υποστεί «κούρεμα» στην αξία του, όταν η κρίση θα αρχίσει να υποχωρεί.

Στην περίπτωση της Κύπρου, αυτό που καταγράφεται είναι παντελώς ανορθόδοξο. Τα μεν αυτοκίνητα δεν αποτελούν μέσο «φύλαξης» αξίας, αφού τους γίνεται μεγάλη και ταχεία απώβηση: ένα όχημα που αγοράζεται, πχ για 20.000 ευρώ, εντός ενός έτους μπορεί να τι-

Ανάσα σε αυτοκίνητα, μεγάλο ενδιαφέρον για ακίνητα, και στρόφιη σε εναλλακτικές επιλογές μετά το «κούρεμα».

μολογείται ως μεταχειρισμένο στις 17.000 με 15.000 ευρώ.

Την ίδια ώρα, η στρόφιη προς τα ακίνητα έχει επίσης κάποια ανορθόδοξη λογική. Οι τιμές είναι ήδη παραφουσκωμένες σε πολλές περιοχές της Κύπρου, ενώ ήταν μέχρι πρότινος πασιφανές πως η αγορά είχε φορτωθεί ένα πολύ μεγάλο αριθμό απούλων αναπτύξεων. Έτσι, η πιο λογική προσδοκία των αγοραστών πρέπει να είναι πως οι τιμές θα υποχωρήσουν και πως, αν περιμένει κανείς, τότε θα μπορεί να εξασφαλίσει σε μερικούς μήνες καλύτερες τιμές.

Αυτή η λογική, όμως, δεν φαίνεται να επικρατεί και οι Κύπριοι στρέφονται σε ακριβά διαρκή αγαθά, αυτοκίνητα και ακίνητα ως εναλλακτικά καταφύγια για τα χρήματά τους. «Με την κάθε ευκαιρία θέλουν να κάνουν μεγάλες αναλήψεις από τις τράπεζες και να κάνουν κάτι άλλο με τα λεφτά τους», σχολιάζουν τραπεζικά στελέχη, τα οποία επίσης επισημοποιούν πως, εάν κάποιος θέλει να υπερηφάνησει τα εμπόδια που έχουν επιβληθεί με τον περιορισμό στη διακίνηση κεφαλαίων, τότε θα πρέπει να υποβάλει στην Κεντρική Τράπεζα αποδείξεις για συναλλαγή για την οποία θέλει να πληρώσει.

«Λογικά θα στρέφονταν προς κάτι πιο διαρκές, όπως μεγάλες ακριβές τηλεοράσεις ή ακριβές συσκευές. Αλλά δεν μπορείς να ζητήσεις από την Κεντρική να σου ξεκλειδώσει τους λογαριασμούς για 3.000 ή 4.000. Γι' αυτό κλείνουν μια συμφωνία για 30.000 ή 40.000 επικαλούμενοι την αγορά αυτοκινήτου».

Όσον αφορά στα οχήματα, πάντως, φαίνεται πως η ζήτηση δεν είναι καθολική για όλα τα μοντέλα. Η αγορά, που ήταν απόλυτα παγωμένη προς τα πιο ακριβά μοντέλα. Ενδεχομένως να πρόκειται για μια επιλογή στα πλαίσια της λο-

γικής πως «παρά να μου τα φάνε, ας τα χαρώ». Από τη πλευρά του, ο Άντρος Σκαλιστής, Marketing Manager της Ριλakoutas, σχολιάζει πως «οι πελάτες ξαφνικά αγοράζουν κάτι που αποτελεί ένα όνειρο». Η ερμηνεία του κ. Σκαλιστή είναι πως τα αυτοκίνητα πολυτελείας αποτελούν «αντικείμενο καθημερινής απόλαυσης» και έτσι αρκετοί αγοραστές προτιμούν αυτά τα μοντέλα στις δύσκολες εποχές. Ερωτηθεί για το κατά πόσον οι πωλήσεις έχουν αυξηθεί μετά το «κούρεμα» στις τράπεζες, σχολίασε πως, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά, η εταιρεία είναι «πέρα πολύ ικανοποιημένη» από τις πωλήσεις, οι οποίες όντως αυξήθηκαν μετά το «κούρεμα» στις τράπεζες.

Όσον αφορά στα ακίνητα, το ενδιαφέρον φαίνεται πως έχει στραφεί προς τις αστικές περιοχές, όπου επίσης έχει αρχίσει να εκδηλώνεται έντονο ενδιαφέρον των αγοραστών μετά το κούρεμα. «Ξέρουν πόσα έχουν και τι θέλουν», σχολιάζει ο στέλεχος μεγάλης εταιρείας, σημειώνοντας πως «έχουν τρελαθεί τα τηλέφωνα» από τις 17 Μαρτίου και μετά. «Πάντως, η ζήτηση έχει σημειώσει τεράστια αύξηση τον τελευταίο μήνα. Μέχρι τα μέσα Μαρτίου, η αγορά ήταν νεκρή».

Εν τω μεταξύ, όλο και πιο έντονο είναι και το ενδιαφέρον για αγορά καταθέσεων. Οι μεν καταθέτες που έχουν λεφτά «εγκλωβισμένα» στην Τράπεζα Κύπρου, προτιμούν να αποσπαστούν ένα επιπλέον «κούρεμα» αλλά να έχουν τα λεφτά τους στο χέρι (και μάλλον στο εξωτερικό), ενώ οι αγοραστές έχουν το δικό τους κίνητρο: Αγοράζουν φθηνά καταθέσεις που δεν θα χρειαστούν άμεσα κι έτσι μπορούν να περιμένουν μέχρι το «ξεκλείδωμα» των καταθέσεων, ενώ άλλοι δέχονται να υποστούν κούρεμα με ανταλλαγή μετοχών στη νέα Τράπεζα Κύπρου. Στη δεύτερη περίπτωση, πρόκειται κυρίως για άτομα ή οργανισμούς που ήδη έγιναν μέτοχοι μετά το νέο «κούρεμα» ή και για επενδυτές που ποντάρουν στη «νέα» Τράπεζα Κύπρου.

Μέχρι το τέλος Απριλίου οι τέσσερις συστημικές τράπεζες θα έχουν λάβει όλες τις απαραίτητες αποφάσεις για την αύξηση του κεφαλαίου τους στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης.

Οι κεφαλαιακές ανάγκες των τραπεζών

Ποσά σε εκατ. ευρώ

	Σύνολο κεφαλαιακών αναγκών	Έκδοση μετατρέψιμων ομολογιών***	Αύξηση κεφαλαίου	Ιδιωτική συμμετοχή (10%)	Τιμή μετοχής (σε ευρώ)	
					Μέσος όρος τιμής Σταθμισμένος μέσος όρος τιμής τελευταίων 50 συνεδριάσεων	Θεωρητική τιμή έκδοσης νέων μετοχών
Εθνική Τράπεζα*	9.756	1.900	7.856	785,6	0,708	0,354
Eurobank**	5.839	-	5.839	-	0,322	0,161
Alpha Bank	4.571	2.000	2.571	257,1	0,879	0,4395
Τράπεζα Πειραιώς	7.335	2.000	5.335	533,5	0,221	0,1105

* Στόχος της Εθνικής είναι να αυξήσει το ποσοστό ιδιωτικής συμμετοχής στο 12%.

** Έπεται από απόφαση του Δ.Σ. της τράπεζας η Eurobank θα ανακεφαλαιοποιηθεί πρώτη από το ΤΧΣ, το οποίο θα καλύψει το σύνολο της αύξησης.

*** Πρόκειται για το μέγιστο ποσό έκδοσης. Μια τράπεζα μπορεί να επιλέξει να εκδώσει λιγότερα ή καθόλου μετατρέψιμα ομόλογα, αυξάνοντας αντίστοιχα το ποσό της αύξησης κεφαλαίου με την έκδοση κοινών μετοχών.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Δεν φεύγει η RCB, αλλά...

«Δεν έχουν ληφθεί αποφάσεις» κατά πόσον η RCB θα διατηρήσει την έδρα της στην Κύπρο, αλλά ισχύει η απόφασή μας να μην αλλάξουμε την αναπτυξιακή μας στρατηγική», σχολιάζουν στελέχη συνδεδεμένα με την VTB στην «Κ» μετά τα σχετικά δημοσιεύματα στον εγκώριο και στον ρωσικό τύπο.

Η τράπεζα θα λάβει τις αποφάσεις της με γνώμονα το καλύτερο συμφέρον των πελατών της, σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, οι οποίες επιμένουν, πάντως, πως υπάρχουν σοβαρά προβλήματα στην Κύπρο. «Όλες οι επιχειρήσεις αναζητούν διαρκώς τις πιο κατάλληλες δικαιοδοσίες (jurisdictions) για να εδράσουν τις εργασίες τους», επιμένει η ίδια πηγή.

Η RCB φέρεται να είναι πολύ ενοχλημένη από τη στάση που αντιμετωπίζει από τις αρχές μετά την επιβολή των περιοριστικών μέτρων στις τράπεζες, αφού επιμένει εξαρκής πως τα συγκεκριμένα μέτρα είναι ακραία για την ίδια και πως επιβάλλονται περιορισμοί χωρίς να υπάρχει κανένα όφελος για το κυπριακό τραπεζικό σύστημα. Η ενοχληση αυτή αποτέλεσε αντικείμενο και αρκετών σχολίων από το ίδιο το Κρεμλίνο, ενώ στελέχη της τράπεζας σχολιάζουν πως «οι αρμόδιοι και η ηγεσία της Κύπρου είναι πλήρως ενήμεροι για τη θέση της τράπεζας», η οποία μάλιστα φαίνεται πως βρίσκει σύμφωνες και τις περισσότερες άλλες ξένες τράπεζες.

Η τελική απόφαση, σύμφωνα με πληροφορίες, θα κριθεί από τη στάση των πελατών της RCB, και από το κατά πόσον αυτοί θα δείξουν πως προτιμούν να μεταφερθεί η τράπεζα πίσω στη Μόσχα.

Σημαντικό στοιχείο, πάντως, φαίνεται να αποτελεί το γεγονός πως η μετοχή της VTB υποχωρεί σημαντικά τις τελευταίες δύο εβδομάδες, γεγονός που δεν αποδίδεται τόσο στο «κούρεμα» και το Μνημόνιο, όσο αποδίδεται στην επιβολή περιορισμών στις εργασίες του οίκου.

«Όσο καθυστερεί η άρση των περιορισμών, τόσο αυξάνεται και η δική μας ανησυχία για το μέλλον της τράπεζας, που είναι θυγατρική της VTB», σχολίασε το ίδιο στέλεχος. «Ηρθαμε στην Κύπρο σε μια δύσκολη περίοδο πριν από περίπου δύομιση χρόνια, όταν ήταν ήδη φανερά τα προβλήματα της χώρας, και θέσαμε αισιοδοξία και αξιοπιστία στο τραπεζικό σύστημα όταν άλλοι ήταν έτοιμοι να εγκαταλείψουν την Κύπρο». Ερωτηθείς κατά πόσον το Διάταγμα που εκδόθηκε το βράδυ της Πέμπτης αλλάζει τη στάση της τράπεζας, το ίδιο στέλεχος σχολίασε πως το διάταγμα αυτό «κινείται σίγουρα προς τη σωστή κατεύθυνση».

«Ωστόσο», πρόσθεσε, δημιουργεί και σημαντικό διοικητικό κόστος για την τράπεζα.

Πιέσεις και από το Κρεμλίνο για θέμα, ενώ η τράπεζα διαμνύει πως η απόφαση ανήκει στους πελάτες της

Πιο σημαντικό ακόμα είναι το ρίσκο συμμόρφωσης. Όσο πιο πολύπλοκα είναι τα μέτρα, με καταλόγους και λίστες, τόσο πιο εύκολο είναι να βρεθεί η οποιαδήποτε τράπεζα σε θέση να κατηγορηθεί για παρατυπίες που δεν έκανε». Συμπλήρωσε, πως τα μέτρα και η διαχείρισή τους θα πρέπει να είναι τέτοια που να μη δημιουργούνται κριζές ζώνες.

«Η RCB δεν προγραμματίζει έξοδο από την Κύπρο». Υπάρχουν, όμως, πιέσεις που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν και οι περιορισμοί θα πρέπει να είναι σχεδιασμένοι για να προστατεύουν το σύστημα, όχι να ταλαιπωρούν τις τράπεζες. Μια μαζική έξοδος των πελατών της τράπεζας από την Κύπρο— η οποία θα κριθεί ενδεχομένως και από μια δυναμική έξοδο των πελατών της από την Κύπρο— θα «προβληματίσει την τράπεζα σοβαρά».

Ο CEO της VTB, Andrey Kostin, δήλωσε πως η τράπεζα του «προτίθεται να ασκήσει όλες τις ενδεδειγμένες πιέσεις για την ταχεία απελευθέρωση των εργασιών της RCB και άλλων τραπεζών που δεν αποτελούν κίνδυνο για το χρηματοοικονομικό σύστημα της Κύπρου». Ο κ. Kostin εξέφρασε, επίσης, την ελπίδα πως οι εργασίες της τράπεζας θα επανέλθουν στην ομαλότητα πριν από το τέλος Μαΐου.

ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΠΕΡΙΣΙΑΝΗΣ

Εφτασε η ώρα της αλήθειας για την ανακεφαλαιοποίηση

48 ώρες για να συγκεντρώσουν οι τράπεζες την ελάχιστη ιδιωτική συμμετοχή

Του ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ

Στην τελική ευθεία εισέρχεται η ανακεφαλαιοποίηση, καθώς τις επόμενες ημέρες θα έχει ολοκληρωθεί η λήψη των σχετικών αποφάσεων από όλες τις συστημικές τράπεζες και εντός του Μαΐου θα αρχίσουν οι εγγραφές για τις αυξήσεις κεφαλαίου. Μεθαύριο Δευτέρα 29 Απριλίου θα πραγματοποιηθεί η κρίσιμη γενική συνέλευση της Εθνικής Τράπεζας, η οποία θα αποφασίσει για την αύξηση κεφαλαίου. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εθνικής, που συνεδρίασε την περασμένη Πέμπτη, αποφάσισε την αναπροσαρμογή από το 10% στο 12% του στόχου - ορίου συμμετοχής ιδιωτών επενδυτών στην αύξηση κεφαλαίου. Έτσι, η ιδιωτική συμμετοχή από 785,6 εκατ. που προέβλεπε το αρχικό σχέδιο μπορεί να ανέλθει στα 950 εκατ.

Μια ημέρα μετά τη συνέλευση της Εθνικής, την Τρίτη 30 Απριλίου, θα πραγματοποιηθεί η γενική συνέλευση της Eurobank. Το Δ.Σ. της Eurobank που συνεδρίασε την προηγούμενη εβδομάδα αποφάσισε την κάλυψη της αύξησης κεφαλαίου ύψους 5,8 δισ. από το Ταμείο Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (ΤΧΣ). Σημειώ-

νεται ότι ήδη οι συνελεύσεις της Alpha Bank και της Τράπεζας Πειραιώς έχουν λάβει τις σχετικές αποφάσεις. Τα επόμενα βήματα για την ολοκλήρωση της διαδικασίας προβλέπουν τη σύγκληση των Δ.Σ. των τραπεζών, οι οποίες θα εξειδικεύουν τους όρους των αυξήσεων κεφαλαίου, ενώ παράλληλα θα κατατεθούν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τα σχετικά ενημερωτικά δελτία. Σύμφωνα με χρηματιστηριακές πηγές, το χρονοδιάγραμμα των αυξήσεων θα είναι πολύ στενό και οι αυξήσεις μεταξύ των τριών τραπεζών δεν θα απέχουν περισσότερο από 1-2 εβδομάδες. Μέχρι το τέλος Ιουνίου θα έχουν ολοκληρωθεί οι αυξήσεις κεφαλαίου και οι συστημικές τράπεζες θα είναι πλήρως ανακεφαλαιοποιημένες.

• **Εθνική Τράπεζα.** Σύμφωνα με πηγές της διοίκησης, η διεύθυνση του στόχου για την άντληση ιδιωτικών κεφαλαίων έγινε λόγω του μεγάλου ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε από μετόχους αλλά και επενδυτές. Έτσι, για να καλυφθεί το προσδοκώμενο όριο του 10% που ως προς το ποσό ανέρχεται σε 975,6 εκατ., λόγω της πιθανής συμμετοχής ιδιωτών επενδυτών, το Δ.Σ. θα προ-

τείνει στη γενική συνέλευση, που θα συνέλθει την ερχόμενη Δευτέρα, το δικαίωμα προτίμησης για την αύξηση σε μετριάτα να ορισθεί μέχρι του ποσού των 1.171 εκατ., δηλαδή σε ποσοστό 12% της αύξησης. Εφόσον αυτό επιτευχθεί, δηλαδή η ιδιωτική συμμετοχή ανέλθει στο 12%, τα δικαιώματα μελλοντικής απόκτησης μετοχών (warrants) θα αντιστοιχούν σε 7,33 πρόσθετες κοινές μετοχές για κάθε μία μετοχή που θα μετέχει στην αύξηση. Ως γνωστόν, με βάση το 10% της ιδιωτικής συμμετοχής, τα δικαιώματα μελλοντικής απόκτησης μετοχών (warrants) είναι 9.

• **Alpha Bank.** Η τράπεζα βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο προετοιμασίας και είναι αυτή που θα ανοίξει τον χορό των αυξήσεων. Ισχυρό σημείο της Alpha είναι ότι μετά την απορρόφηση της Εμπορικής Τράπεζας η καθαρή θέση του ομίλου ξεπερνά το ποσό των 2 δισ. ευρώ. Οι συνολικές κεφαλαιακές ανάγκες της Alpha διαμορφώνονται στα 4,571 δισ. Στόχος της διοίκησης είναι να μην εκδοθούν καθόλου μετατρέψιμα ομόλογα (CoCo's) και το σύνολο των απαιτούμενων 457 εκατ. να αντληθεί από τους μετόχους της. Επιπλέον, η τρά-

πεζα σχεδιάζει να διαθέσει περίπου 90 εκατ. σε μέλη της επιχειρηματικής κοινότητας.

• **Τράπεζα Πειραιώς.** Μετά τη συμφωνία με τη Millennium και τη Societe Generale η Τράπεζα Πειραιώς έχει «κλειδώσει» το όριο του 10% της ιδιωτικής συμμετοχής και στόχος της διοίκησης είναι να μην προχωρήσει στην έκδοση μετατρέψιμων ομολογιών (η τράπεζα έχει δικαίωμα να αντλήσει έως 2 δισ. ευρώ με την έκδοση CoCo's) και να αντλήσει από νέους και παλαιούς μετόχους συνολικό ποσό ύψους 733 εκατ. Υπενθυμίζεται ότι η BCP θα συμμετάσχει στην αύξηση κεφαλαίου με 400 εκατ., ενώ η Societe Generale θα συμμετέχει με 170 εκατ.

• **Eurobank.** Η τράπεζα την επόμενη εβδομάδα, αμέσως μετά τη γενική συνέλευση που θα πραγματοποιηθεί την Τρίτη 30 Απριλίου, θα καταστεί η πρώτη πλήρως ανακεφαλαιοποιημένη συστημική τράπεζα. Στελέχη της τράπεζας υπογραμμίζουν ότι η απόφαση συνιστά κίνηση φυγής προς τα εμπρός, με στόχο με νέες ισχυρές βάσεις η Eurobank να αποκαταστήσει τη δυνατότητα χρηματοδότησης της ελληνικής οικονομίας.

Jpapadogiannis@kathimerini.gr

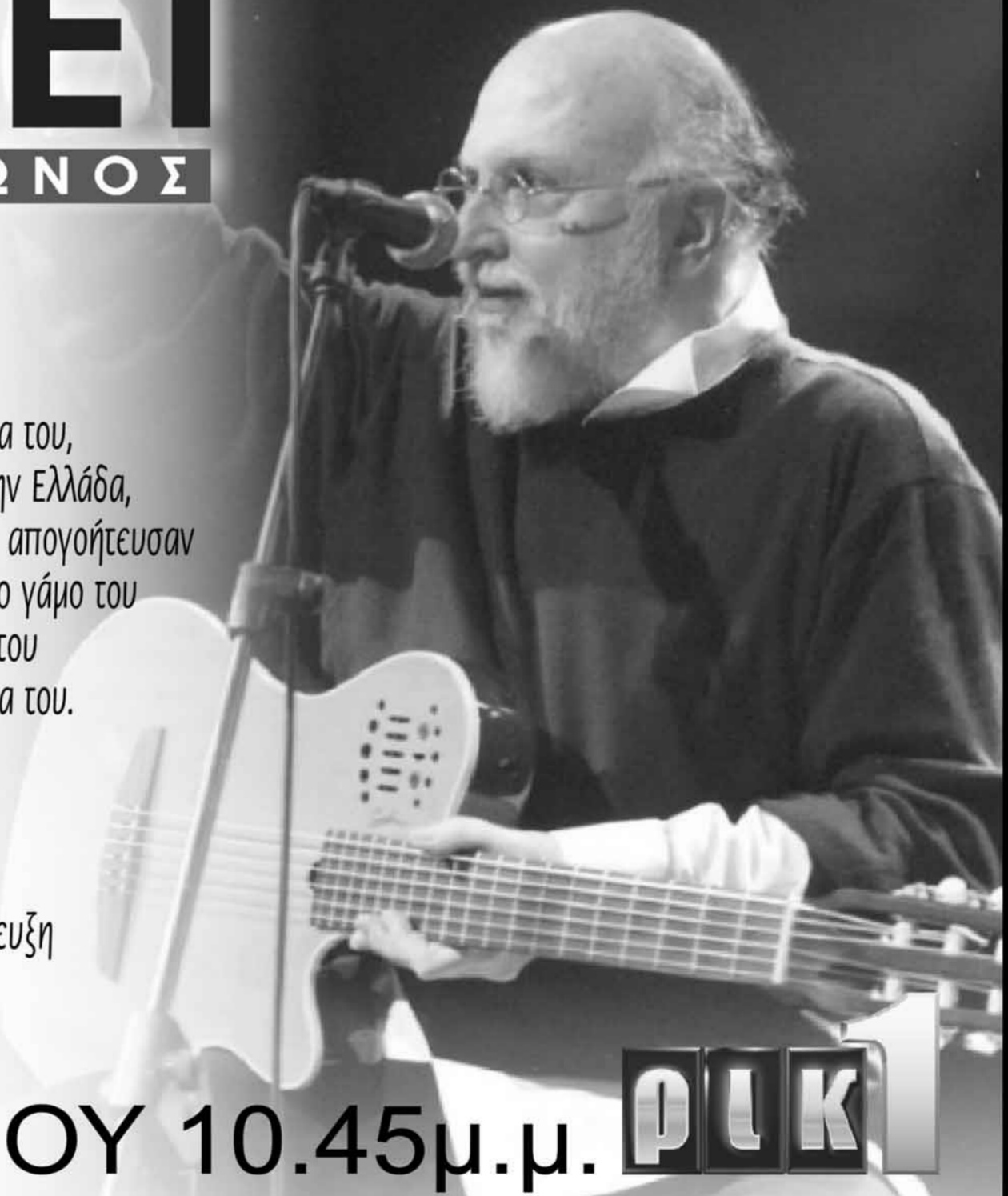
ΤΕΤ-Α-ΤΕΤ

ΜΕ ΤΟΝ ΤΑΣΟ ΤΡΥΦΩΝΟΣ

Ο Διονύσης Σαββόπουλος μιλά στον Τάσο Τρύφωνος για τη ζωή του, την καριέρα του, την πολιτική κατάσταση στην Ελλάδα, την κρίση, για το ποιό τον απογοήτευσαν αλλά και για τον πολύχρονο γάμο του με την Άσπα και τη σχέση του με τους γιους και τα εγγόνια του.

Μια πληθωρική και τεράστια προσωπικότητα που έχει πολλά να πει σε μια καταγιστική συνέντευξη που δεν πρέπει να χάσετε.

ΚΥΡΙΑΚΗ 28 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 10.45μ.μ.

Ευχαριστίες: αλφαμεγα

CYPRUS AIRWAYS

Vassos Eliades Accessories Ltd

Μπροστάρηδες στην Ελλάδα της δημιουργίας καλεί επιχειρηματίες και στελέχη η ΕΕΔΕ

Στον αντιπρόεδρο της Novartis Hellas, Κ. Φρουζή, απονεμήθηκε το βραβείο Manager of the Year 2012

Της ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ

Μια επαγγελματική πορεία 26 ετών «με επιμονή για συνεχή βελτίωση» από θέσεις ευθύνης σε πέντε διαφορετικές βιομηχανίες - πετρέλαιο, καταναλωτικά, λιανεμπόριο, τηλεπικοινωνίες και φαρμακοβιομηχανία - βράβευσε με λαμπρή τελετή η Ελληνική Εταιρεία Διοικήσεως Επιχειρήσεων, απονέμοντας στον κ. Κωνσταντίνο Φρουζή, αντιπρόεδρο και γενικό διευθυντή της Novartis Hellas και πρόεδρο του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΣΦΕΕ), το βραβείο Manager of the Year 2012.

Είναι η ενδεκάτη ετήσια απονομή του καταξιωμένου αυτού βραβείου, την οποία τιμώσε με την παρουσία και την ομιλία του ο υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Κωστής Χατζηδάκης, και την παρακολουθήσαν περισσότεροι από 300 επιχειρηματίες και στελέχη. Με διάκριση την έκφραση της σεμνότητας στην ευχαριστήρια ομιλία του, ο κ. Φρουζής -χημικός μηχανικός και χημικός, κάτοχος τριών μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών στη Μηχανική και στο Management- θέλησε να μοιραστεί την «τεράστια τιμή» που του έγινε με τους άλλους ενόψει συναδέλφους/προσωπικότητες, που ήταν συνυποψήφιοι για το βραβείο. Αλλά και τη «μεγάλη διάκριση» με τους συναδέλφους του, την εταιρεία και τη φαρμακοβιομηχανία που εκπροσωπεί.

Ομαδική δουλειά

«Ήταν μακρά και όχι εύκολη πορεία. Εδώσα ιδιαίτερη έμφαση στην ομαδική δουλειά, στο να πλαίσιο νομομίας από εξαιρετικούς συνεργάτες -καλύτερους από εμένα- στο καλό συνεργατικό κλίμα και, βέβαια, χάρις στους οποίους βρισκόμαστε εδώ σήμερα. Αλλά και στην πίεση για αποτελέσματα - για να μην ξεχνιόμαστε...». Χρησιμοποιώντας τον όρο «όπως θα λέγαμε στις επιχειρήσεις στρατάρη» -στρατηγικό σχέδιο- χαρακτήρισε τη χώρα που ζούμε χωρίς «ευδιάκριτο όραμα». Γι' αυτό «κρειάζεται όσο ποτέ, να δουλέψουμε ενωμένοι με πίστη, ώστε να αντιστρέψουμε την υφεσιακή πορεία σε σταθερότητα και μετά σε ανάπτυξη. Ολοι εμείς που κατέχουμε θέσεις ευθύνης και αποφάσεων έχουμε τεράστια ευθύνη για την Ελλάδα που θα διαμορφώσουμε και που θα παραδώσουμε στα παιδιά μας, μια χώρα όπου η κοινωνική αλληλεγγύη θα είναι πρωτεύουσας σημασίας».

Ο πρόεδρος της ΕΕΔΕ, Κωνσταντίνος Λαμπρινόπουλος (δεξιά), απονέμει το βραβείο του «Manager of the Year 2012» στον Κωνσταντίνο Φρουζή (αριστερά), αντιπρόεδρο και γενικό διευθυντή της Novartis Hellas κατά τη διάρκεια εκδήλωσης στο Μέγαρο Μουσικής.

Το βραβείο Manager of the Year προκηρύχθηκε για πρώτη φορά από το Δ.Σ. της ΕΕΔΕ το 2002

Ο κ. Κωνσταντίνος Λαμπρινόπουλος, πρόεδρος του Δ.Σ. της ΕΕΔΕ, με μια «όπως πάντα» εμπνευσμένη ομιλία του αναφέρθηκε και στις πέντε βασικές προκλήσεις πάνω στις οποίες θα πρέπει να κριθεί το παρόν και το μεσοπρόθεσμο μέλλον. Αυτές είναι το ανθρώπινο κεφάλαιο, η επιχειρηματική αριστεία, η καινοτομία, οι σχέσεις με τους πελάτες και η αντιμετώπιση της πολιτικής και οικονομικής αστάθειας με την εμπιστοσύνη σαν βάση σε όλα τα ανωτέρω. Πρόκειται για τα συμπεράσματα της έρευνας «CEO's Challenge» στην οποία για πρώτη φορά πήρε μέρος και η Ελλάδα και που σχεδιάζεται από τον παγκόσμιο οργανισμό The Conference Board, με τον οποίο η ΕΕΔΕ υπέγραψε πρόσφατα σημαντική συνεργασία.

Οραμα και προοπτική

Το βραβείο Manager of the Year προκηρύχθηκε για πρώτη φορά από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΕΔΕ το 2002. Και έκτοτε καλύπτει την ανάγκη της επιπλέον αναγνώρισης της αριστείας των ανωτάτων διευθυντών στελεχών που διευθύνουν αποτελεσματικά τις επιχειρήσεις τους. Γιατί, αυτά τα ανώτατα στελέχη με όραμα και προοπτική για το μέλλον «δεν είναι μόνο όσοι προβάλλονται από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, αλλά και εκείνοι που ίσως έχουν επιλέξει να εργάζονται σθόρυβα, αλλά αποτελεσματικά, για την επιτυχία των επιχειρήσεων που διευθύνουν».

«Τι κάνουν λοιπόν εμείς για όλα αυτά;» είναι το μεγάλο ερώτημα που έθεσε στο ακροατήριό του ο κ. Λαμπρινόπουλος, στρέφοντας «το μαχαίρι πιο βαθιά» στις πληγές των προβλημάτων

μας. Είναι δυνατόν να μιλάμε για το ανθρώπινο κεφάλαιο και να μην ανησυχούμε για το γεγονός ότι ένας στους έξι νέους είναι άνεργος, ενώ αντίστοιχα ποσοστά παρατηρούνται σε όλη την Ευρώπη; Να μιλάμε για ανάπτυξη και να περιμένουμε την επιδότηση του ΛΑΕΚ στην πλειονότητά μας, για να εκπαιδευσουμε τους ανθρώπους μας; Είναι δυνατόν η επαγγελματική επιμόρφωση να μην αποτελεί μια μόνιμη και συνεχή διεργασία για τους ανθρώπους μας; Να αντιμετωπίσουμε τους ανθρώπους μας σαν κέντρα κόστους και όχι σαν κέντρα αύξησης της παραγωγικότητας και της αποτελεσματικότητας των εταιρειών μας;

Επιχειρηματική αριστεία

«Είναι βέβαιο ότι δεν προσπαθώ να μεταφέρω όλες τις ευθύνες στις επιχειρήσεις. Και οι εργαζόμενοι έχουν τόσες και περισσότερες. Ενώ πολύ περισσότερες έχει το κράτος», υπογράμμισε. Και στη συνέχεια εστίασε την ομιλία του στην επιχειρηματική αριστεία. «Πώς περιμένουμε να την επιτύχουμε, όταν δεν την έχουμε ούτε καν σαν διαδικασία». Αλλά και

στην καινοτομία, που είναι «το φάρμακο για την ασθένεια της ύφεσης» και το ελληνικό μυαλό που είναι εφευρετικό και άριστης ποιότητας «δεν είναι κρίμα να πηγαίνει χαμένο, να σπαταλιέται άσκοπα»; Καταλήγοντας, είπε ότι η εμπιστοσύνη είναι ίσως η πιο σημαντική λέξη για να ξαναχτίσουμε τη χώρα και απευθυνόμενος στο ακροατήριο των επιχειρηματιών και των στελεχών τους κάλεσε σε πρωτοπορία.

«Οι περισσότεροι που βρίσκεστε σε αυτή την αίθουσα σήμερα εκπροσωπώντας μεγάλες υπεύθυνες εταιρείες, πρέπει να γίνετε οι μπροστάρηδες σε όλα αυτά που μπορούν να μας ενώσουν, που μπορούν να δώσουν προοπτικές. Που μπορούν να μας κάνουν να διαφοροποιηθούμε από τον υπόλοιπο κόσμο. Δείτε με κοινωνική ευθυνότητα τον ρόλο σας στο κτίσιμο της νέας Ελλάδας της συνοχής. Της Ελλάδας της δημιουργίας, της Ελλάδας που όχι μόνο έχει ιστορία, αλλά και μπορεί να γράψει ιστορία. Οι παραγωγικές δυνάμεις αυτής της χώρας και πρέπει και μπορούν να αλλάξουν τα πράγματα και την πορεία της χώρας».

xl@kathimerini.gr

Σύγχρονοι κοινωνικοί εταίροι, αναγκασία προϋπόθεση ανάπτυξης

Του ΑΝΔΡΕΑ ΑΝΔΡΕΑΔΗ*

Οι ευθύνες της πρωτοφανούς καταστροφής, με την πεντάχρονη πλέον ύφεση και την εκρηκτική ανεργία στη χώρα μας, αναμφίβολα επικεντρώνονται στο πολιτικό μας σύστημα και τον φαύλο, πελατειακό, υπερπληθυσμικό και αναποτελεσματικό δημόσιο τομέα που κτίσθηκε γύρω από αυτό. Σήμερα, κύριο ζητούμενο είναι η ταχεία ανάπτυξη, που όμως απαιτεί τη διαμόρφωση ενός εθνικού σχεδίου ανασυγκρότησης με σαφείς και εξειδικευμένους στόχους, ιεραρχήσεις προτεραιοτήτων, εργαλεία και μέσα αποτελεσματικής εφαρμογής, χρονοδιαγράμματα και συγκεκριμένες κατανομές ευθύνης. Οι δυσκολίες της πλειονότητας του πολιτικού προσωπικού να σχεδιάσει, να οργανώσει και να υλοποιήσει με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα ένα τέτοιο στρατηγικό σχέδιο, είναι προφανείς. Όταν μάλιστα στηρίζεται σε έναν ολοένα συρρικνούμενο δημόσιο τομέα με καταρρακωμένο ηθικό, διαχρονικές αδυναμίες και αγκυλώσεις, οι πιθανότητες επιτυχίας ενός τόσο δύσκολου εγχειρήματος περιορίζονται σημαντικά.

Η Ελλάδα όμως πρέπει να βγει από την κρίση γρήγορα και αξιόπιστα. Τι πρέπει να γίνει;

Εδώ υπεισέρχεται ο ρόλος των σύγχρονων κοινωνικών εταίρων. Είναι γεγονός ότι μεμονωμένα, η ιδιωτική πρωτοβουλία, ανεξαρτήτως μεγέθους και παρά τις τεράστιες δυσκολίες, μεγαλούργησε στην Ελλάδα. Και προφανώς δεν αναφέρομαι σε κρατικόδιδίαιτους και υφερόντα συμφέροντα, αλλά σε λαμπρά παραδείγματα οικοκυριακών επιχειρηματιών, που στηριγμένοι στις ικανότητες και στις δυνάμεις τους, με σκληρή δουλειά, έκαναν μικρά και μεγάλα «θαύματα» που μας κάνουν όλους περήφανους.

Αντίθετα, οι συλλογικές δομές της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, κατά γενική ομολογία, δεν ανταποκρίθηκαν στον ρόλο τους. Ίσως γιατί οι περισσότεροι δεν πιστώσαμε στις δυνάμεις μας και βασισθήκαμε στο κράτος «πατερούλη». Το χρησιμοποιούσαμε, βέβαια, όταν βόλευε και το καταγορούσαμε όταν έπρεπε να καλύπτουμε και τις δικές μας ανεπάρκειες. Ίσως και επειδή, όταν απαιτείται μακροχρόνιος σχεδιασμός, συνεννόηση και συλλογική δράση, δεν είμαστε και ο ικανότερος λαός. Σε κάθε περίπτωση, σήμερα, τα περιθώρια έχουν στενεύσει ασφυκτικά. Οι συλλογικοί φορείς, οι κοινωνικοί εταίροι, οφείλουν σήμερα να αναλάβουν επιτέλους τις ευθύνες που τους αναλογούν.

Ο Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ), που πρόσφατα αναγνωρίστηκε διά νόμου ως ισότιμος κοινωνικός εταίρος με τους άλλους τρεις εργοδοτικούς εταίρους, δηλαδή ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ και ΕΣΕΕ, φιλοδοξεί να διαδραματίσει έναν τέτοιο ρόλο. Εκπροσωπώντας 50.000 τουριστικές επιχειρήσεις κάθε μορφής, με 400.000 εργαζόμενους, καλύπτει το σύνολο των επί μέρους κλάδων των τουριστικών επιχειρήσεων της χώρας.

Ο ΣΕΤΕ σήμερα σχεδιάζει σε συνεργασία με το υπουργείο Τουρισμού και τα συναρμόδια υπουργεία ένα πλήρες στρατηγικό σχέδιο. Πρωταρχικός στόχος, είναι να επιτύχει ο τουρισμός μας -με ορίζοντα το 2020- επιπλέον 18 δισ. ευρώ και συνολικά 50 δισ. ευρώ στο ΑΕΠ της χώρας, δημιουργώντας 220.000 νέες και συνολικά 1.000.000 θέσεις εργασίας, κατατάσσοντας τη χώρα μας στους δέκα σημαντικότερους παγκόσμιους προορισμούς.

Στον τομέα της ζήτησης, με τη δημιουργία της νέας εταιρείας Marketing Greece, που έχει συσταθεί με αρχικά ιδιωτικά κεφάλαια 2 εκατ. ευρώ, θα συμβάλει αποφασιστικά σε στενή συνεργασία με τον ΕΟΤ και την Τοπική Αυτοδιοίκηση στο rebranding της χώρας και στην ενιαία, σταθερή και αποτελεσματική προβολή του εθνικού και περιφερειακού τουριστικού μας προϊόντος.

Στον τομέα της προσφοράς, το Ινστιτούτο του ΣΕΤΕ (ΙΝ-ΣΕΤΕ) θα έχει ως πρωταρχικό μέλημα να συνθέσει έναν αναλυτικό χάρτη προτεραιοτήτων των απαιτούμενων δεικτών και ιδιωτικών επενδύσεων, καταμετρημένων χωροταξικά και ανά κατηγορία επένδυσης, με στόχο να επιτευχθούν επίσης επενδύσεις στον τουρισμό, ύψους 2,5 δισ. Ο χάρτης αυτός είναι απαραίτητος τόσο για τον ορθό σχεδιασμό του νέου ΕΣΠΑ, όσο και για την αξιολόγηση των επενδύσεων από τις επιτροπές του νέου επενδυτικού νόμου.

Επιπροσθέτως, θα δομηθεί ένα νέο σύστημα κριτηρίων πιστοποίησης της ποιότητας των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών, αλλά και των τουριστικών σπουδών και της κατάρτισης, τομέων απόλυτων προτεραιότητας για την ουσιαστική αναβάθμιση της ποιότητας και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τουρισμού μας.

Ο ρόλος του ΣΕΤΕ και των 14 πανελληνίων φορέων-μέλών του, όπως τον αντιλαμβάνομαστε σήμερα, είναι να πάψουμε να μεμφιμοιρούμε για το τι δεν κάνει το κράτος και να αλλάξουμε κεφάλαιο, περνώντας από την εποχή της αντίδρασης σε εκείνη της δράσης και της ενεργού συμμετοχής στον εθνικό σχεδιασμό της ανάπτυξης. Να σπικόσουμε τα μανίκια, να σχεδιάσουμε και να προτείνουμε στην πολιτεία ένα ολοκληρωμένο και ρεαλιστικό σχέδιο, πλέοντας για την υιοθέτησή του και υποστηρίζοντας αποτελεσματικά την εφαρμογή του.

* Ο κ. Ανδρέας Ανδρεάδης είναι πρόεδρος του ΣΕΤΕ.

Αισιόδοχοι οι CEOs, ανοδική η πορεία του δείκτη οικονομικού κλίματος

Στις βασικές ερωτήσεις που υποβάλλονται κάθε τρίμηνο στους CEOs, λόγω επικαιρότητας ζητήθηκε επιπλέον και η γνώμη τους για την επίλυση του θέματος των «επιόρων» μεταξύ των δημοσίων υπαλλήλων.

Τα αποτελέσματα της τριμηνιαίας έρευνας που δείχνουν την ανοδική πορεία του Δείκτη Οικονομικού Κλίματος -διενεργήθηκε πρόσφατα από την Εταιρεία Ανωτάτων Στελεχών Επιχειρήσεων σε συνεργασία με την ICAP Group- βασίζονται στις απαντήσεις που έδωσαν 2.340 διευθύνοντες σύμβουλοι και γενικοί διευθυντές στις μεγαλύτερες ελληνικές επιχειρήσεις. Είναι ό,τι πιο πρόσφατο θα μπορούσε να εκφραστεί, αφού καταγράφη τις απόψεις τους με τη συμπλήρωση του πρώτου τριμήνου του έτους, ενώ η έρευνα πραγματοποιήθηκε από τα μέσα Μαρτίου ως τις αρχές Απριλίου 2013. Και το σημαντικό είναι ότι η ανοδική πορεία του άρχισε να σημειώνεται από τα προηγούμενα τέσσερα τρίμηνα και συνεχίζεται σταθερά. Το που οφείλεται και το τι εκφράζει η θετική αυτή πορεία, το δίνει συνοπτικά με τη δήλωσή του ο πρόεδρος του Δ.Σ. ΕΑΣΕ και διευθύνων σύμβουλος της ICAP, Νικόλαος Κωνσταντέλλος.

«Η εξέλιξη του δείκτη εκφράζει τη σταθερή και συνεχιζόμενη βελτίωση του κλίματος αισιοδοξίας που επικρατεί μεταξύ των CEOs. Οφείλεται στην πεποίθηση ότι η μοναδική διέξοδος για την ελληνική οικονομία είναι ο δύσκολος δρόμος της επιλογής και υλοποίησης κατάλληλων μέτρων προσαρμογής, τα θετικά αποτελέσματα των οποίων θα διαχέονται σε όλη την οικονομία. Ιδιαίτερα ενθαρρυντικό είναι ότι το 53% των CEOs πιστεύει ότι, έπειτα από ένα χρόνο, η οικονομική κατάσταση των εταιρειών που διοικούν θα είναι καλύτερη από σήμερα, έναντι ενός μόλις 9% που δηλώνουν ότι θα είναι χειρότερη.

Αξίζει επίσης να επισημανθεί ότι τέσσερις στους δέκα CEOs θε-

Τέσσερις στους δέκα CEOs θεωρούν ότι οι εργαζόμενοι βελτίωσαν την απόδοσή τους εν μέσω κρίσης

ωρούν ότι οι εργαζόμενοι βελτίωσαν την απόδοσή τους εν μέσω της οικονομικής κρίσης, ενώ δύο στους δέκα CEOs πιστεύουν ότι η αντιμετώπιση των μεγάλων προβλημάτων που προήλθαν από την κρίση βοήθησε τους εργαζόμενους να εμπλουτίσουν τις δεξιότητές τους. Επιπλέον, τέσσερις στους δέκα CEOs θεωρούν ότι η οικονομική κρίση είναι μια ευκαιρία που οδηγεί σε βελτίωση της απόδοσης των εργαζομένων». Με εδραιωμένη πλέον την αισιοδοξία ότι η ελληνική οικονομία «παρά τη δυσμενή οικονομική κατάσταση στην οποία έχουν περιέλθει οι χώρες του ευρωπαϊκού Νότου και τη στασιμότητα στις χώρες του Βορρά», ακολουθεί δύσκολο αλλά απαραίτητο δρόμο προσαρμογής, έχει όμως διανύσει σημαντικό μέρος και μεσοπρόθεσμα, αναμένεται η επιστροφή της σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης.

Ωστόσο, ο δείκτης της αισιοδοξίας των ερωτηθέντων δεν συνοδοιπορεί με τους ίδιους ρυθμούς ανόδου. Είναι συγκρατημένη και σε οριακή άνοδο. Δηλαδή, μπορεί να μειώθηκε (από 60% σε 49%) το ποσοστό των CEOs που θεωρούν ότι η οικονομική κατάσταση της χώρας είναι δυσμενέστερη από τον περασμένο χρόνο, παράλληλα όμως σημειώνεται κάμψη (από 47% σε 42%) και στις προσδοκίες τους ότι η οικονομική κατάσταση της χώρας θα βελτιωθεί

το επόμενο έτος. Για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση του κλάδου στον οποίο ανήκουν οι επιχειρήσεις τους -σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο- αυξήθηκε (από 20% σε 28%) το ποσοστό εκείνων που εκφράζουν αισιοδοξία, ιδιαίτερα οι CEOs των μεγάλων και πολύ μεγάλων επιχειρήσεων.

Αλλά και για την τρέχουσα πορεία των επιχειρήσεων που διοικούν, ο ένας στους τρεις δηλώνει ότι η τρέχουσα οικονομική κατάσταση των εταιρειών τους είναι καλύτερη σε σχέση με εκείνη ένα χρόνο πριν. Ωστόσο, οι προσδοκίες τους για την οικονομική κατάσταση στις εταιρείες τον επόμενο χρόνο είναι οριακά βελτιωμένες.

Στις βασικές ερωτήσεις που υποβάλλονται κάθε τρίμηνο στους CEOs, λόγω επικαιρότητας ζητήθηκε επιπλέον και η γνώμη τους για την επίλυση του θέματος των «επιόρων» μεταξύ των δημοσίων υπαλλήλων. Ερωτήθηκαν επίσης και για τις επιπτώσεις που έχει η οικονομική κρίση στην απόδοση και στις δεξιότητες των εργαζομένων. Για τους «επιόρους» οι επτά στους δέκα CEOs πιστεύουν ότι το θέμα θα επιλυθεί. Ενώ το 30% δήλωσε ότι πιστεύει το αντίθετο. Αλλά και εκείνοι που απάντησαν θετικά, εμφανίζονται θαυμασμένοι για το αν το ζήτημα θα αντιμετωπισθεί εντός του 2013, είτε όχι. Όσο για τις επιπτώσεις της κρίσης στην απόδοση των εργαζομένων, η πλειονότητα των CEOs θεωρεί ότι η κρίση δεν οδήγησε σε μεταβολή των δεξιοτήτων. Ωστόσο, ο ένας στους πέντε πιστεύει ότι η κρίση οδήγησε σε εμπλουτισμό των δεξιοτήτων των εργαζομένων, ενώ εκείνοι που πιστεύουν το αντίθετο είναι ένα μικρότερο ποσοστό (16%).

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ

Πρωταρχικός στόχος του ΣΕΤΕ είναι να επιτύχει ο τουρισμός μας -με ορίζοντα το 2020- επιπλέον 18 δισ. ευρώ και συνολικά 50 δισ. ευρώ στο ΑΕΠ της χώρας, δημιουργώντας 220.000 νέες και συνολικά 1.000.000 θέσεις εργασίας, κατατάσσοντας τη χώρα στους δέκα σημαντικότερους παγκόσμιους προορισμούς.

Με ρυθμό 2,5% αναπτύχθηκε η οικονομία των ΗΠΑ το α' τρίμηνο

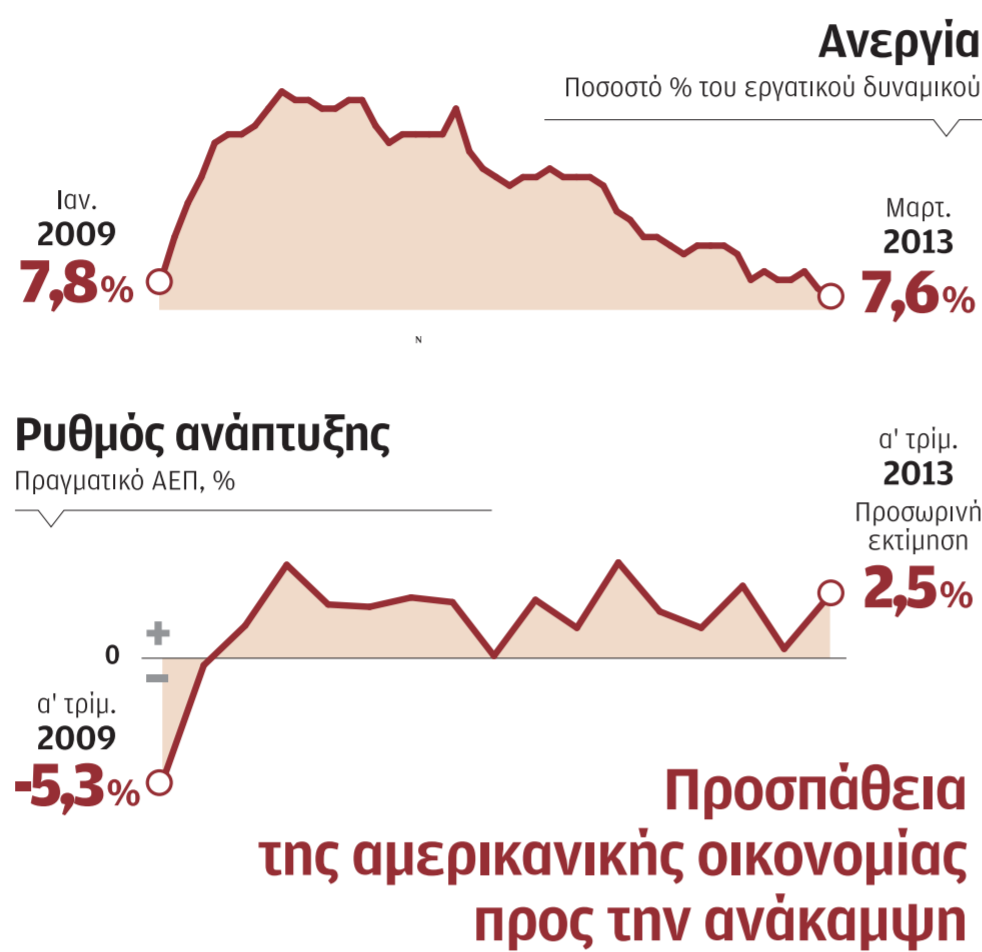
Η αύξηση φόρων και η μείωση δαπανών δεν έφεραν το αναμενόμενο 3%

Η ανάπτυξη της αμερικανικής οικονομίας επιταχύνθηκε το α' τρίμηνο του 2013 στο 2,5%, σε τριμηνιαία βάση, σε σχέση με ανάπτυξη 0,4% το δ' τρίμηνο του 2012. Ωστόσο, οι οικονομολόγοι ανέμεναν ανάπτυξη 3% και η διάψευση των προσδοκιών ενδέχεται να ερμηνευθεί ως αδυναμία της αμερικανικής οικονομίας να ξεπεράσει αλώβητη την απότομη αύξηση φόρων και τη μείωση δαπανών. Η αμερικανική οικονομία αναπτύσσεται επί 15 συνεχόμενα τρίμηνα, ωστόσο ο μέσος όρος είναι μόλις πάνω από το 2% σε ετήσια βάση, δηλαδή μικρότερος από τα ιστορικά δεδομένα.

Η επιτάχυνση της ανάπτυξης αντανακλά την αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης (3,2%) με τον ταχύτερο ρυθμό από το δ' τρίμηνο του 2010, καθώς τα αμερικανικά νοικοκυριά αντιμετώπισαν τη μει-

Η επιτάχυνση της ανάπτυξης αντανακλά την αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης (3,2%)

ωση του εισοδήματος απλώς αποταμιεύοντας λιγότερο. Η αύξηση του πλούτου από την άνοδο των μετοχών και των τιμών των ακινήτων βοήθησε τους Αμερικανούς να διατηρήσουν την κατανάλωση σε υψηλό επίπεδο παρά την αύξηση της φορολογίας εισοδήματος εξαιτίας της αδυναμίας του Κογκρέσου να αποτρέψει τον λεγόμενο «δημοσιονομικό γκερέμο». Ωστόσο, άλλα στοιχεία δείχνουν ότι η καταναλωτική διάθεση των Αμερικανών υποχώρησε τον Μάρτιο, τάση που αν συνεχιστεί, σε συνδυασμό με την επιβράδυνση της απασχόλησης που ήδη καταγράφεται, θα μπορούσε ν' αποδειχτεί «βαρίδι» για την αμερικανική οικονομία στη συνέχεια του έτους. Τα στοιχεία για απασχόληση, λιανικές πωλήσεις και μεταποίηση ήταν σημαντικά πιο αδύναμα τον Μάρτιο, σε σχέση με τους δύο πρώτους μήνες, και υπάρχουν ενδείξεις ότι η αδυναμία συνεχίζεται και τον Απρίλιο.

ΠΗΓΗ: Αμερικανικό Υπουργείο Εμπορίου, Υπουργείο Εργασίας

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Τα στοιχεία που δημοσιοποιήθηκαν χτες από το αμερικανικό υπουργείο Εμπορίου είναι προκαταρκτικά και θα ακολουθήσουν νέες ανακρίσεις για το ΑΕΠ του α' τριμήνου τον Μάιο και τον Ιούνιο. Οι περισσότεροι τομείς της οικονομίας συνέφεραν στην αύξηση του ΑΕΠ, με εξαίρεση το κράτος, το εμπόριο και τις επιχειρηματικές επενδύσεις σε γραφεία και άλλα εμπορικά κτίρια. Η καταναλωτική δαπάνη, η οποία αντιπροσωπεύει περισσότερο από τα 2/3 της οικονομικής δραστηριότητας, αυξήθηκε κατά 3,2% το α' τρίμηνο σε σχέση με αύξηση 1,8% το δ' τρίμηνο του 2012. Όμως, η αύξηση της κατανάλωσης μάλλον δεν στηρίζεται σε στέρεη βάση, αφού τα νοικοκυριά αναγκάστηκαν να μειώσουν την αποταμίευση προκειμένου να συνεχίσουν τις αγορές μετά τη μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος κατά 5,3% που υπέστησαν το α' τρίμηνο. Η μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος φυσικά δεν αποτελεί καλό σημάδι για μελλοντική ανάπτυξη της κατανάλωσης. Ο ρυθμός αποταμίευσης, δηλαδή το ποσοστό του διαθέσιμου εισοδήματος που αποταμιεύεται, μειώθηκε στο 2,6%, το χαμηλότερο επίπεδο από το δ' τρίμηνο του 2007. Ο πληθωρισμός καταγράφηκε στο 0,9% το α' τρίμηνο του 2013, δηλαδή στη μικρότερη τιμή του από το β' τρίμηνο του 2012, ενώ αν εξαιρεθούν φαγητό και ενέργεια, ο πληθωρισμός ανήλθε στο 1,2%. Τα νέα είναι ευχάριστα για τα αμερικανικά νοικοκυριά, ωστόσο ο χαμηλός πληθωρισμός (στόχος της αμερικανικής κεντρικής τράπεζας είναι το 2%) ίσως ερμηνευτεί από τη Fed και τους επενδυτές ως σύμπτωμα εξασθένισης της αμερικανικής οικονομίας. Οι δαπάνες των επιχειρήσεων για εξοπλισμό και λογισμικό επιβράδυν-

σοδύναμα φυσικά δεν αποτελεί καλό σημάδι για μελλοντική ανάπτυξη της κατανάλωσης.

Ο ρυθμός αποταμίευσης, δηλαδή το ποσοστό του διαθέσιμου εισοδήματος που αποταμιεύεται, μειώθηκε στο 2,6%, το χαμηλότερο επίπεδο από το δ' τρίμηνο του 2007. Ο πληθωρισμός καταγράφηκε στο 0,9% το α' τρίμηνο του 2013, δηλαδή στη μικρότερη τιμή του από το β' τρίμηνο του 2012, ενώ αν εξαιρεθούν φαγητό και ενέργεια, ο πληθωρισμός ανήλθε στο 1,2%. Τα νέα είναι ευχάριστα για τα αμερικανικά νοικοκυριά, ωστόσο ο χαμηλός πληθωρισμός (στόχος της αμερικανικής κεντρικής τράπεζας είναι το 2%) ίσως ερμηνευτεί από τη Fed και τους επενδυτές ως σύμπτωμα εξασθένισης της αμερικανικής οικονομίας. Οι δαπάνες των επιχειρήσεων για εξοπλισμό και λογισμικό επιβράδυν-

Η αύξηση του πλούτου από την άνοδο μετοχών και τιμών των ακινήτων βοήθησε τους Αμερικανούς

θηκαν έντονα στο 3% έπειτα από αύξηση 11,8% το δ' τρίμηνο του 2012. Η ανέγερση κατοικιών αυξήθηκε για όγδοο συνεχόμενο τρίμηνο, αν και ο ρυθμός μειώθηκε σε σχέση με τα τέλη του προηγούμενου έτους.

Παρ' όλο που οι εξαγωγές ανέκαμψαν, ήταν και πάλι λιγότερες από τις εισαγωγές, γεγονός που μεταφράστηκε σε εμπορικό έλλειμμα που μειώσε κατά 0,5% την παραγωγή.

REUTERS

Ενστάσεις για τον φόρο στις χρηματοοικονομικές συναλλαγές στην Ευρώπη

Τα μειονεκτήματα από έναν φόρο στις χρηματοοικονομικές συναλλαγές (FTT) είναι περισσότερα από τα πλεονεκτήματα. Το κόστος που θα επιβληθεί στις τράπεζες και επενδυτικές εταιρείες θα τις αναγκάσει να περιορίσουν το εύρος των δραστηριοτήτων τους, οδηγώντας σε απολύσεις. Θα μεταφερθεί, επίσης, στους πελάτες, ιδιαίτερα στους ανταγωνιστές και τους μικροεπενδυτές. Οι επιφυλάξεις αυτές διατυπώνονται από οικονομικούς αναλυτές, φορείς του κλάδου, όπως το IIF (Διεθνές Χρηματοπιστωτικό Ινστιτούτο) αλλά και από τα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης, που πρότειναν εξαρχής την επιβολή του FTT. Όπως αναφέρεται σε δημοσίευμα της τελευταίας έκδοσης του Economist, αμφιβολίες διατυπώνονται ακόμη και σε έκθεση της Bundesbank, παρά το γεγονός ότι το Βερολίνο ήταν από τους πιο ένθερμους υποστηρικτές του φόρου από το 2008-09.

Η Βρετανία προσέφυγε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο διεκδικώντας το πάγωμα του FTT, τον οποίο ελλοιπτόν ότι θα εφαρμόσουν 11

κράτη-μέλη της Ευρωζώνης, συμπεριλαμβανομένων της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Ιταλίας και της Ισπανίας, στις αρχές του 2014. Με βάση το σχέδιο της Κομισιόν, θα επιβάλλεται φόρος 0,1% στις συναλλαγές μετοχών και ομολόγων και 0,01% στα παράγωγα. Αυτό που θορύβησε, όμως, τη Βρετανία είναι ότι ο FTT θα επιβραδύνει συναλλαγές σε μετοχές και ομολόγια που θα εκδοθούν από τις τράπεζες των 11 κρατών-μελών σε οποιαδήποτε άλλη αγορά εκτός Ευρωζώνης. Οι Βρεταννοί φοβούνται, βεβαίως, μήπως πληγεί το Σίτι του Λονδίνου, το μεγαλύτερο κέντρο παροχής χρηματοοικονομικών συναλλαγών στην Ευρώπη.

Παράλληλα, όμως, εκφράζονται φόβοι πως θα ακριβύνει το κόστος του χρήματος στη διατραπεζική αγορά. Αναλυτές της Citigroup αναφέρουν στον Economist ότι οι τράπεζες των 11 κρατών-μελών που προωθούν τον FTT δανείζονται 326 δισ. δολ. από τις αγορές διαθεσίμων σε δολάρια, με το κόστος δανεισμού να υπολογίζεται στο 0,1% ετησίως.

Ευκαιρίες και παγίδες στη ρωσική αγορά

Το 2012 η Ρωσία εισήλθε στην πρώτη δεκάδα των κυριότερων προορισμών για τα ελληνικά προϊόντα, ανεβαίνοντας στη σχετική κατάταξη κατά δύο θέσεις, με τις εξαγωγές προς τη χώρα αυτή να φτάνουν σε αξία τα 459,5 εκατ. ευρώ. Στη χώρα, πάντως, το τελευταίο διάστημα παρατηρείται μεγάλη ανάπτυξη στους κλάδους συνολικά των καταναλωτικών προϊόντων, της αυτοκινητοβιομηχανίας, των κατασκευών, του real estate, των τηλεπικοινωνιών, των τραπεζών. Σε μία τόσο μεγάλη αγορά οι προοπτικές για τους επιχειρηματίες είναι αναμφίβολα πολύ μεγάλες.

Πόσο εύκολο όμως είναι να «ξεκλειδώσει» ένας ξένος επενδυτής τις πύλες της ρωσικής αγοράς, να

υπερβεί τη γραφειοκρατία, χωρίς να χρειαστεί να δωροδοκήσει και να μην πέσει θύμα απάτης επιτηδώντα, ανεβαίνοντας στη σχετική κατάταξη κατά δύο θέσεις, με τις εξαγωγές προς τη χώρα αυτή να φτάνουν σε αξία τα 459,5 εκατ. ευρώ. Στη χώρα, πάντως, το τελευταίο διάστημα παρατηρείται μεγάλη ανάπτυξη στους κλάδους συνολικά των καταναλωτικών προϊόντων, της αυτοκινητοβιομηχανίας, των κατασκευών, του real estate, των τηλεπικοινωνιών, των τραπεζών. Σε μία τόσο μεγάλη αγορά οι προοπτικές για τους επιχειρηματίες είναι αναμφίβολα πολύ μεγάλες.

Πόσο εύκολο όμως είναι να «ξεκλειδώσει» ένας ξένος επενδυτής τις πύλες της ρωσικής αγοράς, να υπερβεί τη γραφειοκρατία, χωρίς να χρειαστεί να δωροδοκήσει και να μην πέσει θύμα απάτης επιτηδώντα, ανεβαίνοντας στη σχετική κατάταξη κατά δύο θέσεις, με τις εξαγωγές προς τη χώρα αυτή να φτάνουν σε αξία τα 459,5 εκατ. ευρώ. Στη χώρα, πάντως, το τελευταίο διάστημα παρατηρείται μεγάλη ανάπτυξη στους κλάδους συνολικά των καταναλωτικών προϊόντων, της αυτοκινητοβιομηχανίας, των κατασκευών, του real estate, των τηλεπικοινωνιών, των τραπεζών. Σε μία τόσο μεγάλη αγορά οι προοπτικές για τους επιχειρηματίες είναι αναμφίβολα πολύ μεγάλες.

UEFA EUROPA LEAGUE

21.35 Εκπομπή Europa League
22.05 Μπενφίκα - Φενερμπαχτσέ
00.00 Europa League Highlights

ROAD TO amsterdam

MEΓΑΛΗ ΠΕΜΠΤΗ **OLYMPIC 2 OLYMPIC HD**

www.cybc.com.cy

ΚΥΠΡΟΣ (ΧΑΚ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ., ΔΙΑΦ. ΕΒΔ., ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Lists various Cypriot companies and their market performance.

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ., ΔΙΑΦ. ΕΒΔ., ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Lists various Cypriot companies and their market performance.

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ., ΔΙΑΦ. ΕΒΔ., ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Lists various Cypriot companies and their market performance.

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας. ANOΔΟΣ: 100,00% SEA STAR CAPITAL PLC... ΠΤΩΣΗ: -100,00% KNOSOS INVESTMENTS PUBLIC LTD...

GlobalCapital logo and contact information: Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου Γ', αρ. 50, Κτήριο Άλφα, 1ος όροφος, 1065 Λευκωσία.

ΕΛΛΑΔΑ (ΧΑ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Lists various Greek companies and their market performance.

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Lists various Greek companies and their market performance.

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Lists various Greek companies and their market performance.

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας. 19/04/2013 - 26/04/2013. ANOΔΟΣ: 72,35% HELLAS ONLINE (KO)... ΠΤΩΣΗ: -24,46% ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ (KO)...

ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ logo and contact information: Σελιάς 5, 145 62 Κίρραδος, Τηλ.: 210 6288000, www.alphatrust.gr

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Real Estate

ΚΥΡΙΑΚΗ 28 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2013

ANALYSEH Του ΘΑΝΑΣΗ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Η επανεκκίνηση της οικονομίας περνάει μέσα από την προσέλκυση επενδύσεων στα ακίνητα

Παρά την κρίση που έπληξε τον κλάδο των ακινήτων, εμείς πιστεύουμε ότι είναι μονόδρομος και πρέπει να ληφθούν μέτρα ώστε η ανάπτυξη θα έλθει βασικά μέσα από τα ακίνητα, φτάνει φυσικά να ληφθούν οι σωστές αποφάσεις. Οι επενδύσεις στα ακίνητα θα επιφέρουν γρήγορη ανάπτυξη της οικονομίας και θα καταπολεμηθεί άμεσα και η ανεργία που είναι και το ζήτημα.

Αυτή τη στιγμή θεωρούμε ότι κυβέρνηση πρέπει να κινηθεί σε τρεις βασικούς άξονες, όσον αφορά τα μέτρα που θα παρθούν για προσέλκυση ξένων επενδύσεων: Κίνητρα για επενδύσεις, έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας και αναβάθμιση της νομοθεσίας για προστασία αυτών των επενδύσεων.

Όλοι συμφωνούμε ότι πρέπει πάραυτα να δοθούν κίνητρα για ενθάρρυνση των επενδύσεων. Τελευταία έχουν προταθεί διάφορα μέτρα τα οποία θα βοηθήσουν τις επενδύσεις στα ακίνητα, όπως παροχή πολεοδομικών κινήτρων (π.χ. η παροχή 10% συντελεστή δόμησης, αν με την ανάπτυξη θα δημιουργηθούν θέσεις εργασίας). Άλλα μέτρα με άμεση εφαρμογή αφορούν τα φορολογικά κίνητρα. Για παράδειγμα, όσοι επενδύσουν σε ακίνητα αυτή την περίοδο να έχουν όφελος με μηδενικό φορολογικό συντελεστή (Φόρος Κεφαλαιούχων Κερδών), στην περίπτωση μελλοντικής πώλησης. Καθώς, επίσης, να δοθούν και φορολογικά κίνητρα για επαναπατρισμό κεφαλαίων που τόσο έχουμε ανάγκη σήμερα. Άμεσα αποτελέσματα μπορούμε να έχουμε από τη μείωση του ποσού αγοράς κατοικίας από 300.000 ευρώ σε 150.000 για σκοπό απόκτηση άδειας μόνιμης παραμονής από ξένους αγοραστής από τρίτες χώρες π.χ. Κίνα, Μέση Ανατολή κ.λπ. Να σημειωθεί ότι ο ανταγωνισμός από Ισπανία και Πορτογαλία είναι μεγάλος σε αυτόν τον τομέα. Έχουν προταθεί και άλλα πολλά μέτρα, τα οποία θεωρούμε ότι είναι όλα προς την ορθή κατεύθυνση και όσα περισσότερο υλοποιήσουμε τόσο πιο γρήγορα θα γίνει η επανεκκίνηση της οικονομίας μας.

Εξίσου σημαντικό για να προσελκύσουμε επενδύσεις είναι η βελτίωση της αξιοπιστίας και ασφάλειας της συγκεκριμένων επενδύσεων. Η εμπιστοσύνη, ειδικά από τους ξένους, τα τελευταία χρόνια, έχει φτάσει στο ναδίρ της, λόγω κυρίως στα προβλήματα που παρουσιάζονται με την έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας. Είναι ένα ζήτημα το θέμα τ-

διοκτησίας και άλλο ζήτημα το θέμα της νομιμότητας της οικοδομής. Γιατί να τιμωρείται ο ανυποψίαστος αγοραστής για την αδυναμία του συστήματος να εκδώσει τίτλους; Σήμερα επιβάλλεται να κατοχυρωθούν οι ιδιοκτήτες στους αγοραστής και σε δεύτερη φάση, αφού η κυβέρνηση εξετάσει τη νομιμότητα τους να γίνει επικαιροποίηση των τίτλων. Αυτό, μάλιστα, θα μπορούσε να γίνει με την εμπλοκή ιδιωτών αρχιτεκτόνων και μηχανικών.

Τέλος το πιο σημαντικό είναι η αναβάθμιση της σχετικής νομοθεσίας για προστασία της επένδυσης. Για παράδειγμα, μιλάμε σήμερα για μείωση κατά 25% στις τιμές των ενοικίων και μάλιστα γίνεται λόγος για θεομηθέτση της μείωσης και αυτό σίγουρα θα λειτουργήσει αρνητικά. Από την άλλη τι μπορεί να κάνει ο ιδιοκτήτης όταν ο ενοικιαστής του δεν το πληρώνει. Η μόνη λύση που έχει στη διάθεσή του είναι να προσφύγει στα δικαστήρια. Αν έχει καλό δικηγόρο, στην καλύτερη περίπτωση θα πετύχει έξωση σε ένα με ενάμιση χρόνο περίπου, χωρίς αυτό να του εξασφαλίζει και την εισπράξη των οφειλόμενων ενοικίων. Στο μεταξύ είναι υποχρεωμένος να πληρώνει τόκους και δόσεις, καθώς και όλα τα έξοδά του. Πώς το σύστημα και γενικά η Πολιτεία προστατεύει τον συγκεκριμένο ιδιοκτήτη; Με κανέναν τρόπο δεν τον προστατεύει, αντίθετα τον αφήνει έρμαιο στα χέρια του κάθε ανεύθυνου. Οι κυβερνήτες εστιάζουν την προσπάθειά τους μόνο στο πρώτο σημείο που θίξαμε. Το δεύτερο σημείο που αφορά την προστασία και την ασφάλεια της επένδυσης είναι πολύ πιο σημαντικό και είναι εδω που πρέπει να δοθεί έμφαση. Γιατί π.χ. ένας ξένος επενδύσει να μην επενδύσει σ' ένα ακίνητο στο Λονδίνο που έχει και περισσότερες αποδόσεις και γενικά πιο γρήγορα θα γίνει η επανεκκίνηση της οικονομίας μας.

Ο κ. Θανάσης Αθανασίου είναι, οικονομολόγος, σύμβουλος Ακινήτων, σπόνσορας Συνδέσμου Προώθησης Ανάπτυξης Ακινήτων

Φορολογία σε δύο δόσεις στα ακίνητα

Το νομοσχέδιο που καλείται να ψηφίσει η Βουλή τη Μεγάλη Τρίτη θα τροποποιηθεί εκ νέου

Το νομοσχέδιο για τη φορολόγηση της ακίνητης ιδιοκτησίας που θα τεθεί σε ψηφοφορία τη Μεγάλη Τρίτη – αποτελεί προαπαιτούμενο για την εκταμίευση της πρώτης δόσης του Μνημονίου – δεν θα είναι και το τελικό. Η κυβέρνηση θα αναθεωρήσει τη φορολόγηση πριν ο προβλεπόμενος από το παρόν νομοσχέδιο φόρος καταστεί πληρωτέος.

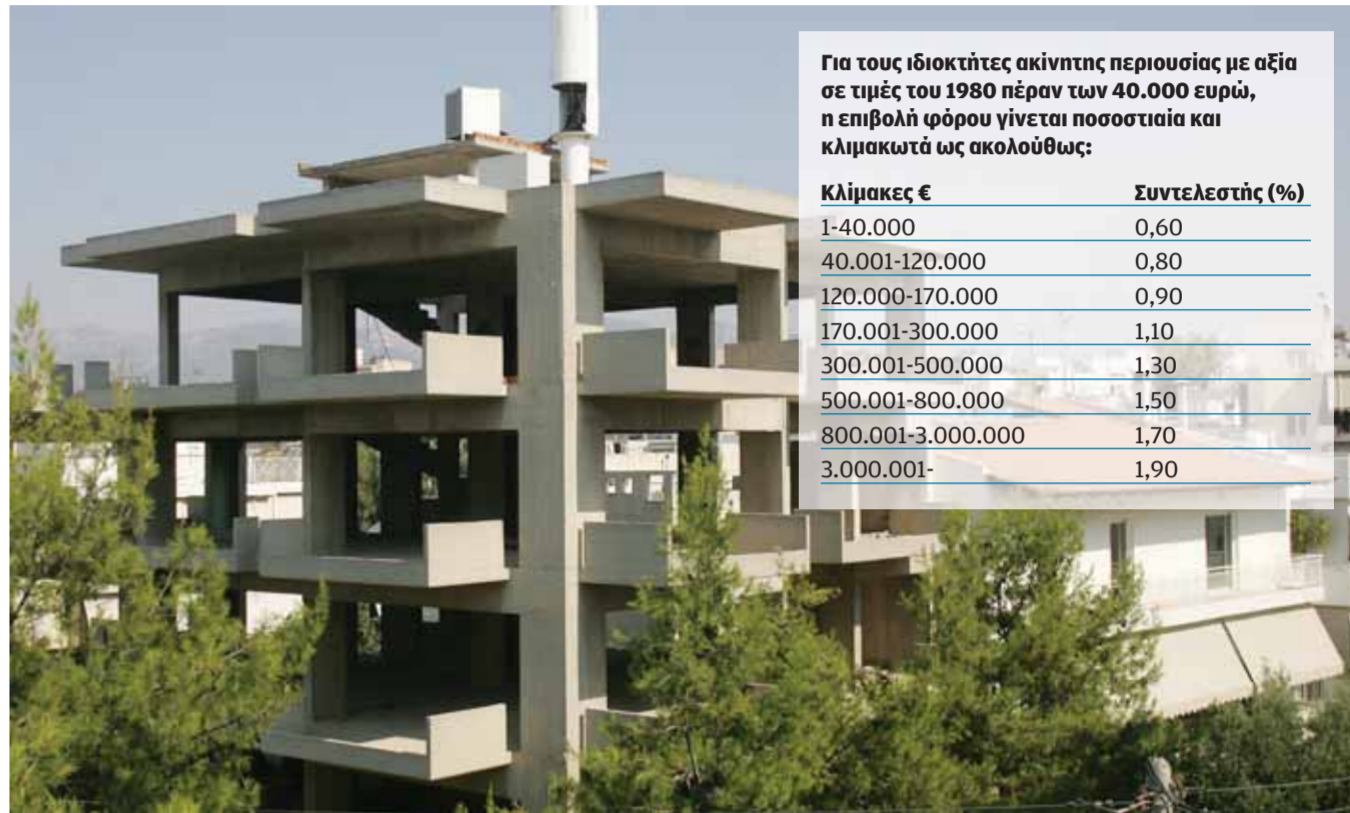
Με το νομοσχέδιο προβλέπεται ότι φορολογούνται όλες οι ακίνητες ιδιοκτησίες με ελάχιστο φόρο τα 75 ευρώ και προβλέπεται ότι το κράτος θα εισπράξει 100 εκατομμύρια ευρώ. Όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση, που συνοδεύει το νομοσχέδιο, η μεταρρύθμιση του φορολογικού πλαισίου της ακίνητης ιδιοκτησίας, αφορά

Στο εξής θα φορολογούνται όλες οι ακίνητες ιδιοκτησίες με ελάχιστο φόρο τα 75 ευρώ. Έσοδα 100 εκατομμύρια ευρώ προσδοκά το Υπουργείο Οικονομικών

την τροποποίηση των φορολογικών συντελεστών της ακίνητης ιδιοκτησίας ή/και την τροποποίηση της αξίας κάθε κλίμακας ή/και την επικαιροποίηση των αξιών μέσω της εφαρμογής του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) για την περίοδο 1980-2012. Προστίθεται ότι η φορολόγηση της ακίνητης ιδιοκτησίας θα πρέπει να αποδώσει πρόσθετα έσοδα για το κράτος ύψους τουλάχιστον 75 εκατομμυρίων ευρώ.

Επισημαίνεται ότι λαμβανόμενο υπόψη ότι τα έσοδα από την ακίνητη περιουσία θα ανέρχονται στα 23,4 εκατομμύρια, τα συνολικά έσοδα από την επιβολή του φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας θα πρέπει να φτάσουν τουλάχιστον στα 98,5 εκατ. ευρώ.

Αναφέρεται, επίσης, ότι σε τηλεδιάσκεψη που πραγματοποιήθηκε με εκπροσώπους της Τρίκας στις 22 Απριλίου, α-

Για τους ιδιοκτήτες ακίνητης περιουσίας με αξία σε τιμές του 1980 πέραν των 40.000 ευρώ, η επιβολή φόρου γίνεται ποσοστιαία και κλιμακωτά ως ακολούθως:

Κλίμακες €	Συντελεστής (%)
1-40.000	0,60
40.001-120.000	0,80
120.000-170.000	0,90
170.001-300.000	1,10
300.001-500.000	1,30
500.001-800.000	1,50
800.001-3.000.000	1,70
3.000.001-	1,90

παιτήθηκε όπως τα έσοδα από τη φορολόγηση της ακίνητης ιδιοκτησίας ανέλθουν στα 130 εκατ. ευρώ τουλάχιστον, λαμβάνοντας υπόψη ότι το εμπειρικό ποσοστό συμμόρφωσης ανέρχεται στα 70%, οπότε η απόδοση του φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας θα ανέλθει περίπου στα 100 εκατ. ευρώ για το 2013.

Η κυβέρνηση προσθέτει στο επεξηγηματικό σημείωμα ότι με βάση τις παραδοχές αυτές, προτείνεται η κατάργηση του μέχρι σήμερα αφορολόγητου ποσού στο φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας και επιβολή φόρου με συντελεστή ύψους 0,006, με ελάχιστο φόρο ύψους 75 ευρώ για ιδιοκτησίες με αξία μέχρι 40.000 ευρώ σε τιμές 1.1.1980.

Στο σημείωμα αναφέρεται επίσης ότι με την εφαρμογή αυτής της μεταρρύθμισης

στη φορολόγηση της ακίνητης ιδιοκτησίας εκμάται ότι τα δημόσια έσοδα θα αυξηθούν περίπου στα 136 εκατομμύρια ευρώ.

Στο νομοσχέδιο περιλαμβάνεται πρόνοια ώστε πρόσωπο που παραλείπει να καταβάλει οφειλόμενο φόρο μέχρι την προθεσμία που καθορίζεται στον υφιστάμενο Νόμο ή μέχρι την προθεσμία που καθορίζεται σε ειδοποίηση του διευθυντή, δύναμι των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου, υπόκειται σε χρηματική επιβάρυνση ίση προς είκοσι τοις εκατόν (20%) του οφειλόμενου φόρου.

Επισημαίνεται κατ' επανάληψη ότι η προώθηση του νομοσχεδίου απαιτείται για να καταστεί δυνατή η εκταμίευση της πρώτης δόσης της οικονομικής βοήθειας παρά το γεγονός ότι το Υπουργικό Συμβούλιο α-

γαγνώρισε ότι το παρόν νομοσχέδιο για φορολόγηση της ακίνητης ιδιοκτησίας δυνατόν να δημιουργήσει στρεβλώσεις.

Προστίθεται ότι για άμβλυση των στρεβλώσεων που δυνατόν να προκύψουν, το Υπουργικό Συμβούλιο δεσμεύτηκε να μελετήσει περαιτέρω το πλαίσιο φορολόγησης της ακίνητης ιδιοκτησίας να επανέλθει με αναθεωρημένη πρόταση πριν ο φόρος επί της ακίνητης ιδιοκτησίας καταστεί πληρωτέος και αναφέρεται ότι η αναθεωρημένη πρόταση θα τύχει διαβούλευσης με τους εμπλεκόμενους φορείς (Ένωση Δήμων, Ένωση Κοινοτήτων, Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, Υπηρεσία Φ.Π.Α, Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, Επαγγελματικούς Συνδέσμους), καθώς και με εκπροσώπους της Τρίκας.

Στα αζήτητα οι ελληνικές εξοχικές κατοικίες

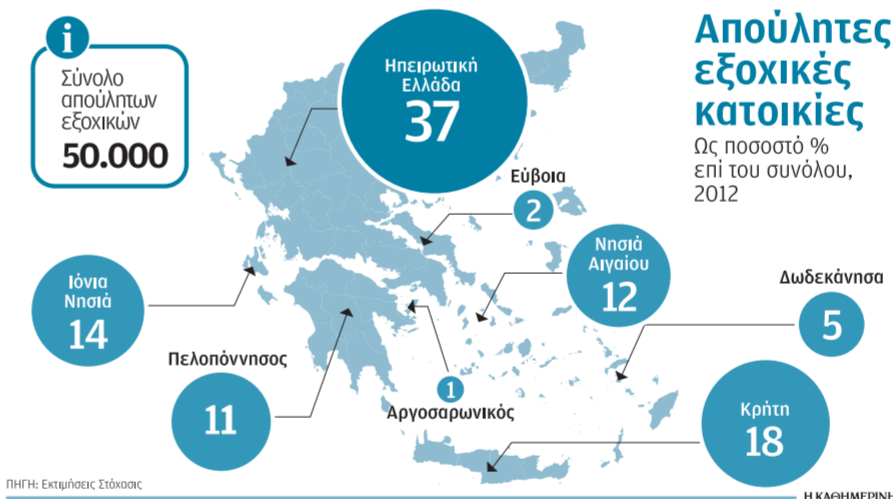
Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Σε 50.000 υπολογίζονται οι απούλπτες εξοχικές κατοικίες ανά την Ελλάδα, όπως προκύπτει από σχετική έρευνα για τον κλάδο από τον Στόχοις Σύμβουλοι Εμπειρήσεων, παρά το γεγονός ότι οι τιμές έχουν μειωθεί πάνω από 30% τα τελευταία χρόνια.

Χαρακτηριστικό της μείωσης της ζήτησης για εξοχικές κατοικίες κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης, είναι το γεγονός ότι οι αγοραπωλησίες υποχώρησαν με μέσο ετήσιο ρυθμό της τάξεως του 28,2% κατά την περίοδο από το 2007 έως και το 2012. Έτσι, το μέγεθος της αγοράς σε αξία περιορίστηκε σε 2,5 δισ. ευρώ στο τέλος του 2012.

Όπως αναφέρει η υπεύθυνη του τμήματος Κλαδικών Στοιχείσεων κ. Χριστίνα Γκιάκα, οι τιμές πώλησης των εξοχικών κατοικιών έχουν υποχωρήσει κατά μέσο όρο 20%-30% την περίοδο 2008-2011, ενώ σε περιοχές όπως η Κρήτη, όπου έχει κατασκευαστεί μεγάλος αριθμός εξοχικών κατοικιών, η πτώση των τιμών είναι αρκετά μεγαλύτερη.

Σύμφωνα με τον κ. Βασίλη Ρεγκούζα, πρόεδρο και διευθυνόντα σύμβουλο της Στόχοις, εκτιμάται ότι ορισμένες από τις απούλπτες κατοικίες, διατίθενται πλέον προς ενοίκιο, με βασικό στόχο την προσέλκυση ξένων πελατών (τουρίστες),

αλλά και Ελλήνων του εξωτερικού.

Πάντως, οι πωλήσεις εξοχικών σε ξένους αγοραστής δεν ξεπερνούν το 10% του συνόλου των αγοραπωλησιών διαχρονικά, αν και κατά την τετραετία 2008-2011, το ποσοστό της διείσδυσης των ξένων αγοραστών έχει αυξηθεί σε 15%, κυρίως λόγω της συρρίκνωσης της εγχώριας ζήτησης.

Οι λόγοι για την πτώση της ζήτησης από Έλληνες είναι παρόμοιοι με αυτούς που έχουν προκαλέσει τη συνολική κάμψη της αγοράς κατοικίας, καθώς η αδυναμία πρόσβασης σε τραπεζικά χρηματοδοτήματα και

η αύξηση της φορολογίας, σε συνδυασμό με την οικονομική κρίση, έχουν καταστήσει την απόκτηση ακινήτων μία μη ελκυστική επιλογή, ακόμα περισσότερο όταν πρόκειται για εξοχικά ακίνητα, τα οποία θεωρούνται είδος «πολυτελείας».

Όσον αφορά τη διάρθρωση των εξοχικών κατοικιών προς πώληση ανά περιοχή, παρατηρείται ότι, η διάθεσή τους σε Κρήτη, νησιά Αιγαίου και Δωδεκάνησα είναι αντίστοιχη με αυτή στην ηπειρωτική Ελλάδα. Συγκεκριμένα, το 12% των πωλούμενων

εξοχικών βρίσκεται στα νησιά του Αιγαίου, το 18% στην Κρήτη, το 14% στα νησιά του Ιονίου και ένα σημαντικό ποσοστό της τάξεως του 37% εντοπίζεται στην ηπειρωτική Ελλάδα. Μικρότερα είναι τα ποσοστά στις υπόλοιπες περιοχές της χώρας.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν και τα κριτήρια που χρησιμοποιούν οι υποψήφιοι αγοραστής εξοχικών κατοικιών, προτού λάβουν τις αποφάσεις τους.

Βάσει αυτών, η Στόχοις επισημαίνει ότι σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν οι υποδομές και λοιπές παροχές που βρίσκονται στην τοποθεσία περίξ του εκάστοτε εξοχικού ακινήτου, όπως π.χ. μαρίνες, γήπεδα γκολφ, ή κιονοδρομικά κέντρα, όταν πρόκειται για χειμερινά κατοικία. Επίσης, σημαντικά είναι και η προσβασιμότητα στο εξοχικό, δηλαδή η σύνδεση με αεροδρόμιο, ή λιμάνι και η συχνότητα των σχετικών δρομολογίων. Σημαντικές παράμετροι είναι επίσης, το αν η κατοικία βρίσκεται εντός, ή εκτός οικισμού, η ποιότητα κατασκευής και ο σχεδιασμός της.

Όσον αφορά την αγορά εξοχικών κατοικίας στη Νότια Ευρώπη, σημειώνεται ότι αναπτύχθηκε με μέσο ετήσιο ρυθμό μεταβολής 1,9%, ο οποίος αντιστοιχεί σε 240.000 νέες εξοχικές κατοικίες κατ' έτος περίπου. Η Ισπανία επέδειξε τον υψηλότερο ρυθμό ανάπτυξης (οχεδόν επτά ποσοστιαίες μονάδες) την περίοδο 2001-2011.

Παρεμβάσεις για να στηρίξετε την αξία του ακινήτου σας

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Μπορεί οι τιμές των κατοικιών να διαγράφουν πτωτική πορεία, ωστόσο, όπως αναφέρουν φορείς της αγοράς, αυτό δεν σημαίνει ότι μόλις η αγορά ξαναβρεί την ισορροπία της η αξία της περιουσίας σας θα είναι πολύ χαμηλή. Αντιθέτως, αν μεριμνήσετε ορθά, μπορείτε να πραγματοποιήσετε μια σειρά παρεμβάσεων, οι οποίες όχι μόνο θα σας εξοικονομήσουν χρήματα στο άμεσο μέλλον, αλλά και θα προσδώσουν σημαντική υπεραξία στο ακίνητό σας, επιτρέποντάς σας να το μεταπωλήσετε σε καλύτερη τιμή και κυρίως να βρείτε αγοραστή ευκολότερα.

Σημαντικές υπεραξίες που κυμαίνονται από 5% έως 10% προσφέρουν τα φωτοβολταϊκά συστήματα στις στέγες. Όπως έχει παρατηρηθεί σε αντίστοιχες περιπτώσεις στο εξωτερικό, ανάλογα με το μέγεθος του φωτοβολταϊκού που θα εγκαταστήσετε, η αξία του ακινήτου σας μπορεί να ενισχυθεί έως 10% σε σχέση με γειτονικά σπίτια που δεν διαθέτουν τέτοια συστήματα. Ταυτόχρονα, εκτιμάται ότι πέραν των υπεραξιών που αποκτά ένα παλιότερο α-

Η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων στη στέγη ή στην ταράτσα της κατοικίας σας αποτελεί μία από τις πλέον αποτελεσματικές παρεμβάσεις, καθώς μπορεί να αυξήσει την αξία του ακινήτου έως και 10%.

κίνητο από τα φωτοβολταϊκά, καθίσταται και ελκυστικότερο στους υποψήφιους αγοραστής, με αποτέλεσμα η μεταπώλησή του να θεωρείται ευκολότερη υπόθεση.

Αυτό προκύπτει και από αναφορές μεσοτικών γραφείων, που κάνουν λόγο για ανοδική τάση όσον αφορά τη ζήτηση κατοικιών με εγκατεστημένα φωτοβολταϊκά συστήματα.

Η επιλογή του είδους των φωτοβολταϊκών είναι συνάρτηση των αναγκών, του διαθέσιμου χώρου ή ακόμη και της οικονομικής ευχέρειας του χρήστη. Όταν τα φωτοβολταϊκά εκτεθούν στην ηλιακή ακτινοβολία, μετατρέπονται ένα 5%-19% της ηλιακής ενέργειας σε ηλεκτρική. Το πόσο ακριβώς είναι αυτό το ποσοστό εξαρτάται από την τεχνολογία που χρησιμοποιείται. Υπάρχουν, π.χ., τα λεγόμενα μονοκρυσταλλικά φωτοβολταϊκά, τα πολυκρυσταλλικά φωτοβολταϊκά, τα φωτοβολταϊκά «λεπτού υμενίου», τα μικρομορφικά, κ.λπ. Τα φωτοβολταϊκά παρέχουν τον από-

Φωτοβολταϊκά, βελτίωση θερμομόνωσης και ανακαίνιση, οι πλέον αποτελεσματικές

λυτο έλεγχο στον καταναλωτή και άμεση πρόσβαση στα στοιχεία που αφορούν την παραγόμενη και καταναλωμένη ενέργεια. Τον καθιστούν έτσι πιο προσεκτικό στον τρόπο που

καταναλώνει την ενέργεια και συμβάλλουν με αυτό τον τρόπο στην ορθολογική χρήση και εξοικονόμηση της ενέργειας.

Εκτός από τα φωτοβολταϊκά συστήματα, οι παρεμβάσεις για τη μετατροπή της κατοικίας σας σε όσο το δυνατόν πιο αποδοτική ενεργειακά, μόνο θετικά μπορούν να λειτουργήσουν σε ενδεχόμενη μεταπώλησή της, ιδίως αν ληφθεί υπόψη ότι η συντριπτική πλειοψηφία του σημερινού κτιριακού αποθέματος της χώρας έχει μηδαμινή μόνωση και είναι ενεργειακά ενεργοβόρα. Η κατάλληλη μόνωση είναι βασική προϋπόθεση για την προστασία κάθε κτιρίου από το κρύο και τη ζέση. Για να εξοικονομήσετε ενέργεια μπορείτε να προσθέσετε θερμομόνωση στην οροφή του κτιρίου. Αντικαταστήστε τα παράθυρα με μονά τζάμια με νέα θερμομονωτικά με διπλά τζάμια και προσθέστε μόνωση στους τοίχους (εξωτερικά αποδίδει καλύτερα). Με τις κινήσεις αυτές θα πετύχετε εξοικονόμηση ενέργειας έως 40%. Επιπλέον, το ακίνητό σας θα αναβαθμιστεί ενεργειακά, κάτι που σημαίνει ότι η μεταπώλησή του θα μπορεί να γίνει σε υψηλότερη τιμή,

λόγω ακριβώς των μικρότερων λειτουργικών εξόδων θέρμανσης και ψύξης που θα το συνοδεύουν.

Εκτός από τις αλλαγές αυτές, μικρές έκτασες ανακαίνιση έχει επίσης την δυνατότητα να παράσχει πρόσθετη αξία στο σπίτι σας. Το κέρδος από μια πιθανή ανακαίνιση, ή έστω την αποτέλεσματική επισκευή φθαρών και ζημιών στο σπίτι, δεν αφορά μόνο τη βελτίωση των συνθηκών ζωής των ιδιοκτητών/ενοικίων. Αντιθέτως, υπάρχει και μακροπρόθεσμο κέρδος, καθώς ένα πλήρως ανακαινισμένο ακίνητο μπορεί να αυξήσει την αξία του, ακόμα και κατά 100%. Στο παρελθόν, αυτό θα ήταν άμεσα κεφαλαιοποίηση στην πώληση του ακινήτου. Σήμερα, κάτι τέτοιο είναι δύσκολο να συμβεί, δεδομένης της έλλειψης ζήτησης και της υπερπροσφοράς κατοικιών προς πώληση. Γι' αυτό, όποιος κι αν είναι οι παρεμβάσεις που θα επιλέξει κάνει για να «τονώσει» την αξία της περιουσίας του, θα μπορούσε να αποδώσει τα προσδοκώμενα, μόλις η κτηματογορία επιστρέψει σε αναπτυξιακή τροχιά, όσον αφορά τις αγοραπωλησίες και τις τιμές.

ΚΕΡΑΥΝΟΣ
SUMMER
SCHOOL
99 623 899, 99 606 625

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
www.kathimerini.com.cy/sport
ΚΥΡΙΑΚΗ 28 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2013

MASTERS
tennis academy
SOCCER
SCHOOLS
PLAY THE ARSENAL WAY!
www.keravnosbc.com

ΟΜΟΝΟΙΑ

Τα δεδομένα της επόμενης μέρας

Για να επιβιώσει η Ομόνοια προχωρά σε 50% μείωση του μπάτζετ, μάζημοιμ 200.000 για συμβόλαια και 2,5 με 3 εκατ. όριο στο μισθολόγιο. Σελ. 3

ΑΕΛ-ΑΠΟΛΛΩΝ

Ετσι αντιμετωπίζουν την αποχή οι φιναλίστ

Η «Κ» αναλύει τους τρόπους που ακολουθούνται στον Απόλλωνα και την ΑΕΛ προκειμένου να είναι έτοιμοι στον τελικό της 22ας Μαΐου. Σελ. 4

ΑΝΟΡΘΩΣΗ

Χάρισε τον τίτλο η Ανόρθωση

Αναθασμένη νοοτροπία, κακή διαχείριση του δυναμικού και αδυναμία στο παρασκήνιο οι κύριοι λόγοι που στέρησαν τον τίτλο. Σελ. 4

Γεμάτο αβεβαιότητα το μέλλον

Το μπάτζετ του ΑΠΟΕΛ θα μειωθεί κατά 40%, όμως από εκεί και πέρα υπάρχει στασιμότητα στην υλοποίηση του προγραμματισμού

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ

Επιστρέφοντας στην κορυφή του κυπριακού πρωταθλήματος ο ΑΠΟΕΛ πλέον ανοίγει ένα δύσκολο κεφάλαιο, όσον αφορά την πορεία της ομάδας για τη νέα ποδοσφαιρική χρονιά. Μπορεί οι γαλαζοκίτρινοι σε σχέση με τις υπόλοιπες ομάδες να βρίσκονται σε καλύτερα επίπεδα, αλλά από τη στιγμή που το μπάτζετ ανέβηκε αρκετά ψηλά τις προηγούμενες χρονιές, πρέπει να χαμηλώσει άμεσα προκειμένου συμβαδίσει με τα δεδομένα της εποχής. Εξάλλου, τα αποθηκευμένα εκατομμύρια, χάνονται λόγω του κούρεματος στην Τράπεζα Κύπρου και ως εκ τούτου, χωρίς σωστό οικονομικό πλάνο, πιθανόν στα επόμενα χρόνια η ομάδα να μην συγκαταλέγεται στις υγιείς οικονομικά ομάδες. Στο πλαίσιο αυτό, υπάρχουν και οι περιπτώσεις προπονητή και παικτών που εκκρεμούν και δημιουργούν αμφιβολίες κατά πόσο θα αλλάξει το «προσωπείο» του Αρχαγγέλου. Για την ώρα, τίποτα, δεν μπορεί να θεωρηθεί δεδομένο, παρά μόνο το ποσοστό μείωσης του προϋπολογισμού –θυμίζουμε ότι στη φετινή χρονιά κυμαίνεται κάπου στις 12 χιλιάδες ευρώ. Όπως μαθαίνουμε, οι διοικούντες –φαίνεται ότι στην προεδρία θα παραμείνει για άλλη μία διετία ο Φοίβος Ερωτοκρίτου– έχουν αποφασίσει να ρίξουν κατά 40% το μπάτζετ για τη νέα χρονιά, όμως προσπάθεια θα είναι να μη χαλάσει η ανταγωνιστικότητα της ομάδας, κυρίως στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις. Πάντως, το ποσό αυτό έχει καθοριστεί, και σε καμία περίπτωση δεν επηρεάζεται από πιθανή συμμετοχή της ομάδας στους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ ή έστω του Γιουρόπα Λιγκ. Από εκεί και πέρα, τίποτα δεν μπορεί να θεωρηθεί δεδομένο, με την απόφαση του Ιβάν Γιοβάνοβιτς να κρίνεται ως μεγάλης σημασίας για το πώς θα πορευθεί και το μεταγραφικό πλάνο της ομάδας.

Δραστηκές μειώσεις

Όπως γίνεται αντιληπτό για να μπορέσει να πέσει το μπάτζετ θα πρέπει να γίνουν και οι απαραίτητες μειώσεις στους μισθούς των ποδοσφαιριστών. Δεν υπάρχει πλέον η δυνατότητα να συντηρούνται ψηλά συμβόλαια όπως για παράδειγμα αυτό του Νούνο Μοράς, ο οποίος με την ανανέωση –μέχρι το 2015– το περασμένο καλοκαίρι έχει συμφωνήσει για να ένα ποσό της τάξεως των 400 χιλιάδων ευρώ (πριν από την ανανέωση ήταν κάπου στις 250.000). Αυτό δείχνει και πόσο δύσκολες είναι οι περιπτώσεις ανανεώσεων ποδοσφαιριστών που τα συμβόλαιά τους λήγουν οσονούπω. Για παράδειγμα, ο Γκουστάβο Μαντούκα για να υπογράψει συμβόλαιο συνεργασίας και για τη νέα χρονιά θα πρέπει να ρίξει τις απαιτήσεις του (330 χιλιάδες ευρώ το υπάρχον συμβόλαιο), με τον ΑΠΟΕΛ να προτείνει μείωση κατά 100 χιλιάδες ευρώ. Στη λίστα με τους σημαντικούς παίκτες που δεν έχουν συμβόλαιο για τη νέα χρονιά θυμίζουμε ότι είναι και οι Πίντο και Ολιβέιρα. Ο μόνος που πιθανόν να γλιτώσει από την πτώση των συμβολαίων είναι ο Μικέλ Μπέκμαν που αποκλήθηκε στη μεταγραφική περίοδο του Ιανουαρίου –το συμβολαίο του ανέρχεται στις 270 χιλιάδες ευρώ.

Δύσκολες οι αγορές

Για το άλλο μεταγραφικό απόκτημα του χειμώνα, τον Ντουντού Μπίτον

Παρά τη μείωση του προϋπολογισμού για τη νέα χρονιά, πρόθεση των διοκούντων του ΑΠΟΕΛ είναι η ομάδα να κρατηθεί σε ανταγωνιστικά επίπεδα στην Ευρώπη.

τα δεδομένα είναι διαφορετικά σε σχέση με τον Μπέκμαν. Όπως είναι γνωστό, ο Ισραηλινός επιθετικός αγωνίζεται με το καθεστώς δανεισμού από τη Στάνταρ Λιέγης, στην οποία ανήκει μέχρι το 2016. Για να αγοραστεί ο παίκτης θα πρέπει να καταβληθεί στη βελγική ομάδα –με βάση τα τωρινά δεδομένα– στην καλύτερη περίπτωση μισό εκατομμύριο ευρώ. Τα ίδια περίπου δεδομένα ισχύουν και για τον Αλέξανδρο Τζιόλης, που παίζει στους γαλαζοκίτρινους δανεικός από τη Μονακό. Στη φετινή χρονιά, η γαλλική ομάδα κληύπτει μέρος του συμβολαίου του Έλφλιντς διεθνή, που είναι από τα πιο ψηλά στον ΑΠΟΕΛ (κοιτά στις 350.000 ευρώ). Έτσι, δεν χρειάζεται και μεγάλη ανάλυση για να αντιληφθεί κανείς ότι οι περιπτώσεις αγορών των δύο παικτών φαντάζουν εξαιρετικά δύσκολες. Δεν αποκλείεται όμως, μέσω διαπραγματεύσεων με τους παίκτες και τις ομάδες τους, να προκύψουν συμφέροντες προοπτικές για να συνεχίσουν στον Αρχάγγελο, έστω και ξανά με τη μορφή του δανεισμού. Από αυτό συμπεραίνουμε ότι και η όποια προσπάθεια ενίσχυσης θα γίνει από τον ΑΠΟΕΛ θα επικεντρώνεται κυρίως σε ελεύθερους παίκτες, που να μη χρειάζεται να δοθεί χρήμα για να αποκτήσουν την ελευθερία τους. Πάντως, τόσο ο Τζιόλης όσο και ο Μπίτον έδειξαν στο χρονικό διάστημα που βρίσκονται στην ομάδα ότι αποτελούν σημαντικά στελέχη. Ο Τζιόλης στα περισσότερα παιχνίδια είναι από τους κορυφαίους, ενώ ο Μπίτον από τον Γενάρη, οπότε και εντάχθηκε στον ΑΠΟΕΛ, έδωσε άλλο αέρα στην επιθετική γραμμή, όσον αφορά το σκοράρισμα.

Ο Μπίτον, όπως και ο Τζιόλης, δύσκολα μένουν στον Αρχάγγελο, λόγω της ρήτηρας που χρειάζεται για να ελευθερωθούν από τις ομάδες τους.

Για να μπορέσει να συνεχιστεί η συνεργασία με τον Μαντούκα, θα πρέπει ο Βραζιλιάνος να ρίξει τις απαιτήσεις του.

Το «παραθυράκι» του Αυγούστου

Στην πορεία του προγραμματισμού δεν αποκλείεται να μείνει και ένα «παραθυράκι» για ενίσχυση της ομάδας τον Αύγουστο, οπότε και θα φανεί αν θα συμμετάσχει σε ομίλους ευρωπαϊκών διοργανώσεων. Η πρωταθλήτρια Κύπρου για πρώτη φορά θα ξεκινήσει την προσπάθεια της στο Τσάμπιονς Λιγκ, από τον γ' προκριματικό γύρο, αφού γλιτώνει ένα γύρο. Το πρώτο σκέλος του γ' προκριματικού γύρου είναι ορισμένο να διεξαχθεί στις 16-17 Ιουλίου και η ρεβάνς στις 6-7 Αυγούστου. Με μία πρόκριση η ομάδα της Λευκωσίας κλειδώνει αυτόματα και συμμετοχή σε ομίλους σε μία από τις δύο διοργανώσεις. Ευχές έργου είναι ο ΑΠΟΕΛ να περάσει

Αν ο ΑΠΟΕΛ πάρει πρόκριση για τα πλέι οφ του Τσάμπιονς Λιγκ ίσως γίνει προσπάθεια για απόκτηση πρωτοκλασάτου ποδοσφαιριστή

και από τα πλέι οφ του Τσάμπιονς Λιγκ, προκειμένου να συμμετάσχει για τρίτη φορά στην ιστορία του σε ομίλους, κάτι που θα ενισχύσει αρκετά τα ταμεία της ομάδας. Γνωρίζοντας στις αρχές Αυγούστου ότι η ομάδα θα

συμμετάσχει σε ομίλους, πιθανόν να γίνει μία δυνατή κίνηση. Φυσικά, το Γιουρόπα Λιγκ δεν είναι και τόσο ελκυστικό από οικονομικής άποψης, προκειμένου να γίνει κάποια μεταγραφική άνοχη. Σε ποια από τις δύο διοργανώσεις θα συνεχίσει –στην περίπτωση πάντα που περάσει τον γ' προκριματικό– θα ξεκαθαρίσει στις 28 Αυγούστου, οπότε και θα γίνει η ρεβάνς των πλέι οφ.

Αξίζει να τονίσουμε ότι στους δύο προκριματικούς γύρους του Τσάμπιονς Λιγκ ο ΑΠΟΕΛ που έχει μαζέψει, τα τελευταία χρόνια, 35.366 βεθμούς, θα βρεθεί στο γκρουπ των ισχυρών στις κληρώσεις.

Η μετά-Γιοβάνοβιτς εποχή

Φεύγει ή μένει ο Ιβάν; Αυτό το ερώτημα πλανάται εδώ και καιρό στο περιβάλλον του ΑΠΟΕΛ, μιας και το συμβόλαιο του Σέρβου τεχνικού λήγει στο τέλος της χρονιάς. Δεν είναι τυχαία η αγωνία όλων στο στρατόπεδο της ομάδας της Λευκωσίας, αφού παρά το γεγονός ότι στον Ιβάν Γιοβάνοβιτς χρεώνονται κάποια κολλήματα, εντούτοις δεν υπάρχει αμφιβολία ότι αποτελεί τον πιο πετυχημένο προπονητή στην ιστορία της ομάδας. Όλες οι πληροφορίες συγκλίνουν προς αποχώρηση του Σέρβου τε-

Όλες οι πληροφορίες συγκλίνουν προς αποχώρηση του Σέρβου τεχνικού, όμως τίποτα δεν θεωρείται δεδομένο

χνικού από τον πάγκο της ομάδας, όμως από τη στιγμή που ο ίδιος δεν έχει τοποθετηθεί ακόμη επίσημα, τίποτα δεν θεωρείται δεδομένο. Πάντως, σε περίπτωση φυγής του, είναι βέβαιο ότι η παρακαταθήκη που θα αφήσει θα είναι μεγάλη για τον οποιοδήποτε προκάτοχό του. Κάποιες σκέψεις για πιθανή αντικατάσταση του Σέρβου τεχνικού έχουν γίνει, όμως η διοίκηση περιμένει και η ίδια να ακούσει πρώτα την απόφαση του ίδιου. Γι' αυτό και μερικοί μάνατζερ είναι στην αναμονή

Η περσινή ευρωπαϊκή επιτυχία θα καθορίσει και την αντικατάσταση του Ιβάν Γιοβάνοβιτς αφού ο κύριος στόχος του ΑΠΟΕΛ είναι μία καλή πορεία στο Τσάμπιονς Λιγκ.

για να πλάσουν το «προϊόν» τους στους διοκούντες των γαλαζοκίτρινων. Η ευρωπαϊκή επιτυχία την περσινή χρονιά για τον ΑΠΟΕΛ θα καθορίσει και την αντικατάσταση του Ιβάν Γιοβάνοβιτς –πάντα σε περίπτωση που αποφασίσει να αποχωρήσει– αφού θα

χρειαστεί να έρθει προπονητής που θα μπορεί να κουμαντάρει την ομάδα στα ευρωπαϊκά της παιχνίδια, αφού πλέον αυτό που έχει περισσότερη σημασία στην κατάκτηση ενός πρωταθλήματος, είναι μία καλή πορεία στην κορυφαία διασυλλογική διοργάνωση.

↑ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΜΕΡΕΣ

Αρχισε επαφές η Cyta

Όπως πληροφορείται η στήλη, ήδη η Cyta άρχισε επαφές με τις ομάδες που σπονσάρεται προκειμένου να συζητηθεί το ποσό μείωσης των χορηγιών. Πάντως, αυτές που θεωρούνται αποκλειστικά δικές της ομάδες (φανέλα, τηλεοπτικά δικαιώματα, κ.ά) -όπως η ΑΕΚ- ακόμη δεν έχουν προεγγιστεί.

Τιμωρία στον Αρχάγγελο

Σε μία από τις προπονήσεις της εβδομάδας, οι παίκτες του ΑΠΟΕΛ, Μπέκμαν, Μπενασούρ και Κλουκόφσκι, καθυστέρησαν να πάνε στα αποδυτήρια μετά το πέρας των ασκήσεων και ως εκ τούτου η τιμωρία τους ήταν να μαζέψουν τις μπάλες που χρησιμοποιήθηκαν.

Με μέσον

Απίστευτα πράγματα γίνονται στις κλήσεις των παιδιών της Εθνικής Παιδών. Από την πρωτοπόρο Ομόνοια και τη δεύτερη Ανόρθωση δεν καλείται ούτε κι ένα παιδί. Τα δίδυμα, γονέα που εργάζεται στην Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου, όμως δίνουν πάντα το παρών τους.

Για κλάματα

Ο Εμμανουέλ Περόνε προσέφυγε στην επιτροπή επίλυσης διαφορών και διεκδικεί 340 χιλιάδες ευρώ από την Ανόρθωση. Στην «Κυρία» έπαιξε το πρώτο εξάμηνο του 2011. Δηλαδή αν υπόγραψε για ολόκληρη σεζόν πόσα θα του έδιναν 680 χιλιάδες ευρώ; Κάποιοι έβραζαν υπογράφεις όπου έβρισκαν και τώρα την πληρώνουν τα σωματεία που δεν έχουν μία.

Σκέπτονταν και φιάστα

Πάει καιρός που οι ιθύνοντες του σωματείου ΑΠΟΕΛ σκέπτονταν να βγάλουν προς τα έξω την επιθυμία τους για να τους κατοχυρωθεί το πρωτάθλημα της περιόδου 1974-75. Μάλιστα, μία από τις σκέψεις ήταν και η διεξαγωγή φιάστας, όμως τελικά προσηύχθηκε απλώς η επιστολή προς την ΚΟΠ και η δημοσιοποίηση του θέματος.

Δεν ασολήθηκαν

Δεν είχαν κανένα σκοπό στην Ομόνοια να απαιτήσουν στην επιστολή του ΑΠΟΕΛ προς την ΚΟΠ με την οποία ζήτησε από την Ομοσπονδία την κατακρίση του πρωταθλήματος της σεζόν 1974-75. «Δεν ασχολούμαστε με φαιδρότητες», μας είπαν χαρακτηριστικά από την Ομόνοια, όταν τους ήπιασε το σχόλιο τους για το θέμα. Θυμίζουμε πως ο τίτλος εκείνης της χρονιάς κατέληξε στο «τριφύλλι». Ο ΑΠΟΕΛ έπαιξε εκτός

Τα κριτήρια Μαρτίου ήταν πολύ κρίσιμα για την Ομόνοια, ήταν σημαντικό για τους πράσινους να τα περάσουν, όμως η προσπάθεια δεν σταματά μέχρι εδώ, αφού ακόμη είναι πολύ το χρέος.

συναγωνισμού, όπως αναγραφόταν και στην προκήρυξη του πρωταθλήματος.

Φανατισμός από απόσταση

Μια ματιά στο wall στο Facebook μετά από παιχνίδια της Μπαρτσελόνα και της Ρεάλ και θα νομίζει κανείς ότι στην Κύπρο ο κόσμος ασχολείται περισσότερο με τις δύο ισπανικές ομάδες, παρά με τις ντόπιες. Αν και οι περισσότεροι που «συγκρούονται» διαδικτυακά με φόντο το El Clasico δεν έχουν... ηλίσιασει καν την Ισπανία, εντούτοις ο «φανατισμός» τους ξεπερνά τα όρια του φυσιολογικού.

Κύπριος στη Γεωργία

Ο Βασίλης Κούννας έγινε ο πρώτος Κύπριος αθλητής που έπαιξε σε ομάδα της Γεωργίας. Ο

διεθνής καλαθοσφαιριστής, που φέτος αγωνίστηκε στην ΕΝΑΔ, μετέβη στη χώρα του Καυκάσου για να ολοκληρώσει τη σεζόν με την Ακαντέμικ Τιφλίδας, η οποία τερμάτισε στη 2η θέση στη ρέγκιουλαρ σίζον. Ο Κύπριος γκαρντ έκανε ντεμπούτο την Τρίτη 23 Απριλίου στη νίκη με 84-66 απέναντι στη Σοκκούμι για τα προημιτελικά των πλέι-οφ. Σε 17 λεπτά πέτυχε 7 πόντους, είχε 3 κλεψίματα, 1 ασίστ και 2 ριμπάουντ.

Εθνική με αλλαγές

Την περασμένη Τετάρτη (24/04) έκανε την πρώτη της προπόνηση η Εθνική Κύπρου στο μπάσκετ ενόψει της ΑΜΚΕ. Αρκετά ήταν τα νέα πρόσωπα, πέρα από τον ομοσπονδιακό Παναγιώτη Γιανναρά. Στην ομάδα κλήθηκε μετά από χρόνια ο Γιώργος Παλάσας, του οποίου οι σχέσεις με την ΚΟΚ δεν βρίσκονταν σε καλό σημείο.

Παράν και ο Ιάκωβος Παντελί, ο οποίος είχε δηλώσει από πέρσι ότι ήθελε να ξαναπαίξει στην Εθνική. Μέσα και ο Γρηγόρης Παντούρης, που είχε βρεθεί ντοπέ το 2009 στους ΑΜΚΕ και δεν είχε ξανακλήθει από τότε.

Το χρήμα του Λουξεμβούργου

Η συμμετοχή της Κύπρου στους Αγώνες Μικρών Κρατών Ευρώπης στα τέλη Μαΐου στο Λουξεμβούργο ήταν αμφίβολη, λόγω των οικονομικών δυσκολιών. Τελικά τη λύση για τη φουλά συμμετοχή της χώρας μας στους ΑΜΚΕ έδωσαν η Ευρωπαϊκή Ολυμπιακή Επιτροπή αλλά και οι Λουξεμβούργιοι. Η Ολυμπιακή Επιτροπή και η κυβέρνηση του Δουκάτου στήριξαν οικονομικά την Κύπρο για να δώσει το παρών της στους Αγώνες. Άλλωστε χωρίς τη χώρα μας, το προϊόν των ΑΜΚΕ θα έκανε μεγάλο μέρος της αξίας της.

Ψίνεται ο Λέβι

Συνάντηση με παράγοντες ομάδας που δεν βρίσκεται στην πρώτη τετράδα είχε μεσοβδόμαδα ο Ρόνι Λέβι. Παρών ήταν και ο βοηθός του στην Ανόρθωση, Σίμος Ταραπουλούζης. Ο Ισραηλινός δεν θα έλεγε όχι αν έμενε στην Κύπρο και ιδίως αν πήγαινε σε ομάδα με πρωταγωνιστικές βλέψεις.

Γερή μείωση

Το αποφάσιζε ο Σάββας Κάκος ότι ο προπολογισμός της Ανόρθωσης θα πέσει ίσως και 40-50%. Οι καιροί είναι δύσκολοι και δεν σπκνώνε μαγκιές. Ο πρόεδρος της «Κυρίας» ξέρει πως με μπάζει 3-3,5 εκατομμυρίων ευρώ ο Πάμπος μπορεί να του φτιάξει μια ανταγωνιστική ομάδα. Επομένως, στο τέλος της σεζόν θα ανοίξει η πόρτα της εξόδου.

Η παρουσία των συντακτών

Δεν άφησε ασχολίαστη τη μικρή παρουσία αθλητικών συντακτών στη συνέντευξη Τύπου της Πέμπτης (25/04) ο τεχνικός του ΑΠΟΕΛ, Ιβάν Γιοβάνοβιτς. Μπαίνοντας στην αίθουσα ο Σέρβος τεχνικός έριξε μια ματιά στον χώρο και είπε: «Έχετε μεγαλύτερες απώλειες και από την τράπεζα».

ΛΑΟΣ ΠΑΣΑ

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ

Μοιάζει πλέον με ανέκδοτο

«Η ΚΟΠ έχει λάβει ενημέρωση σήμερα (24/04) το απόγευμα από το αρμόδιο τμήμα της UEFA ότι ο αγώνας Νέας Σαλαμίνας - Αλικής που έγινε την περασμένη Κυριακή, 21 Απριλίου 2013, παρουσίασε πολύ ψηλά ύποπτη στοιχηματική δραστηριότητα και έχει αξιολογηθεί στην κατηγορία κόκκινος φάκελος».

Αυτά έγραφε η ανακοίνωση της ΚΟΠ στις 24 Μαρτίου. Έτσι, άλλος ένας φάκελος ήρθε να μεγαλώσει τη στοίβα με τους... πεταμένους φακέλους που ήρθαν σε προηγούμενες περιπτώσεις ύποπτων παιχνιδιών (κατηγορία κίτρινη ή κόκκινη).

Το ωραίο είναι ότι όταν φθάσουν τέτοιοι φάκελοι και γνωστοποιηθεί το παιχνίδι και οι ομάδες που εμπλέκονται σε αυτόν, οι παράγοντες των ομάδων βγαίνουν και διαψεύδουν τα πάντα, αναζητώντας τους υπαίτιους. Λες και οι ειδικοί που συνεργάζονται με την ΟΥΕΦΑ γι' αυτά τα θέματα τους την έδωσαν στημένη και τους κυνηγούν για να τους πλύνουν.

Και αν νομίζει κανείς ότι θα ανοίξει ποτέ ξανά αυτή η υπόθεση θα πρέπει να είναι τρομερά γελασμένος. Μακάρι να βγω ψεύτης, γιατί το κακό παράγινε στο κυπριακό ποδόσφαιρο, όμως, τα μέχρι στιγμής δείγματα γραφής μάλλον δείχνουν ότι βαίνουμε προς επιβεβαίωση της υποψίας μου.

Εξάλλου, πλέον έχει γίνει συνήθεια, λες και είναι απόλυτα φυσιολογικό να γίνεται κάτι τέτοιο και μία ανακοίνωση είναι υπερ-αρκετή για να κλείσει το θέμα. Δυστυχώς, αυτή είναι η πραγματικότητα και αυτή ζούμε τα τελευταία χρόνια με πολλές υποθέσεις κίτρινη ή κόκκινη φακέλων.

Μοιάζει πλέον με ανέκδοτο να περιμένουμε να γίνει κάτι και να αποδειχθεί, έστω ότι ήταν λάθος της αρμόδιας αρχής. Και μάλιστα αυτό το ανέκδοτο είναι κακόγούστο, γιατί μόνο κακό κάνει στη φήμη του κυπριακού ποδοσφαίρου.

Το χειρότερο όμως από όλα είναι ότι πολλοί είναι αυτοί που φαίνεται να γνωρίζουν για τα προσηυνονημένα παιχνίδια και όμως όλοι κρατούν κλειστά τα στόματα.

Και αυτοί που θέλουν να μιλήσουν, είτε πάνε τελικά με το ρεύμα και κάνουν και αυτοί τον δικό τους τζίρο, είτε απλώς σωμαίνονται και αφήνουν τα πράγματα να τα παροτρύει το ποτάμι.

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 28 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΚΥΠΡΟΣ - Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
17:00 ΑΛΚΗ - ΝΕΑ ΣΑΛΑΜΙΝΑ LTV SportsHD
17:00 ΕΘΝΙΚΟΣ - ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ CytaVision1
17:00 ΟΜΟΝΟΙΑ - ΑΝΟΡΘΩΣΗ LTV1

ΚΥΠΡΟΣ - ΚΥΠΕΛΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΕΛΙΚΟΣ
11:00 ΑΠΟΛΛΩΝ LADIES - ΛΕΥΚΟΘΕΑ CytaVision5

ΕΛΛΑΔΑ - ΚΥΠΕΛΟ ΗΜΙΤΕΛΙΚΑ
20:00 ΠΑΝΘΡΑΚΙΚΟΣ - ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ Π. CytaVision5

ΙΣΠΑΝΙΑ - ΠΡΙΜΕΡΑ ΝΤΙΒΙΖΙΟΝ
13:00 ΣΣΠΑΝΙΟΛ - ΓΡΑΝΑΔΑ LTV Sports2
18:00 ΜΑΛΑΓΑ - ΧΕΤΑΦΕ
20:00 ΒΑΓΠΑΔΟΛΙΔ - ΣΕΒΙΛΛΗ LTV Sports1
22:00 ΣΟΣΙΕΔΑΔ - ΒΑΛΕΝΘΙΑ LTV1

ΓΑΛΛΙΑ - ΛΙΓΚ 1
15:00 ΛΥΩΝ - ΣΕΝΤ ΕΤΙΕΝ
18:00 ΝΙΣ - ΤΡΟΥΑ
22:00 ΕΒΙΑΝ - ΠΑΡΙ ΣΕΝ ΖΕΡΜΕΝ

ΑΓΓΛΙΑ - ΠΡΕμιερ Λιγκ
15:30 ΡΕΝΤΙΝΓΚ - ΚΠΡ
17:00 ΣΣΕΛΣΙ - ΣΟΥΟΝΣΙ LTV Sports2
18:00 ΑΡΣΕΝΑΛ - ΜΑΝΤΣΣΤΕΡ Γ. LTV

ΙΤΑΛΙΑ - ΣΕΡΙΕ Α
16:00 ΤΟΡΙΝΟ - ΓΙΟΥΒΕΝΤΟΣ CytaVision2
16:00 ΡΟΜΑ - ΣΙΕΝΑ CytaVisionHD
16:00 ΚΙΕΒΟ - ΤΖΕΝΟΙΑ
16:00 ΠΑΛΕΡΜΟ - ΙΝΤΕΡ
16:00 ΣΑΜΠΙΝΤΟΡΙΑ - ΦΙΟΡΕΝΤΙΝΑ
21:45 ΜΙΛΑΝ - ΚΑΤΑΝΙΑ CytaVision1

ΓΕΡΜΑΝΙΑ - ΜΠΟΥΝΤΣΛΙΓΚΑ
16:30 ΜΑΙΝΤΣ - ΑΙΝΤΡΑΧΤ
18:30 ΣΑΛΚΕ - ΑΜΒΟΥΡΓΟ

ΡΕΑΛ ΜΑΔΡΙΤΗΣ - ΜΠΟΡΟΥΣΙΑ ΝΟΡΤΜΟΥΝΤ Τρίτη 21:45 / CytaVision1

ΔΕΥΤΕΡΑ 29 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
ΙΤΑΛΙΑ - ΣΕΡΙΕ Α
21:45 ΠΑΡΜΑ - ΛΑΤΣΙΟ

ΑΓΓΛΙΑ - ΠΡΕμιερ Λιγκ
22:00 ΑΣΤΟΝ ΒΙΛΑ - ΣΑΝΤΕΡΛΑΝΤ LTV1

ΙΣΠΑΝΙΑ - ΠΡΙΜΕΡΑ ΝΤΙΒΙΖΙΟΝ
23:00 ΜΠΙΕΤΙΣ - ΑΑ ΚΟΡΟΥΝΙΑ LTV Sports1

ΕΛΛΑΔΑ - Α1 ΜΠΑΣΚΕΤ
17:00 ΑΠΟΛΛΩΝ ΠΑΤΡΑΣ - ΠΑΟΚ

ΤΡΙΤΗ 30 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
ΤΣΑΜΠΙΟΝΣ ΛΙΓΚ - ΗΜΙΤΕΛΙΚΑ
21:45 ΡΕΑΛ - ΝΤΟΡΤΜΟΥΝΤ CytaVision1

ΕΛΛΑΔΑ - Α1 ΜΠΑΣΚΕΤ
16:00 ΑΡΗΣ - ΚΑΒΑΛΑ
16:00 ΗΛΥΣΙΑΚΟΣ - ΚΑΟΔ

16:00 ΠΑΝΕΛΕΥΣΙΝΙΑΚΟΣ - ΙΚΑΡΟΣ
16:00 ΡΕΘΥΜΝΟ - ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ
18:00 ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ - ΚΟΛΟΣΣΟΣ
18:00 ΠΑΝΙΟΝΙΟΣ - ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ Π.

ΤΕΤΑΡΤΗ 1 ΜΑΪΟΥ
ΤΣΑΜΠΙΟΝΣ ΛΙΓΚ - ΗΜΙΤΕΛΙΚΑ
21:45 ΜΠΑΡΤΣΕΛΟΝΑ - ΜΠΑΓΕΡΝ Sigma

ΠΕΜΠΤΗ 2 ΜΑΪΟΥ
ΓΙΟΥΡΟΠΑ ΛΙΓΚ - ΗΜΙΤΕΛΙΚΑ
22:05 ΜΠΕΝΦΙΚΑ - ΦΕΡΝΕΡΜΠΛΑΤΣΕ CytaVision1
22:05 ΤΣΕΛΣΙ - ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΡΙΚ2

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 3 ΜΑΪΟΥ
ΓΕΡΜΑΝΙΑ - ΜΠΟΥΝΤΣΛΙΓΚΑ
21:30 ΓΚΛΑΝΤΜΠΑΧ - ΣΑΛΚΕ

DE ZABOY / Του ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ

Νισάφι πια με τα πλέι-οφ τους

Είναι έξι χρόνια τώρα που σοφοί επινόησαν το σύστημα της Β' φάσης του πρωταθλήματος. Κατ' αρχάς αξίζει ν' αναφερθεί ότι η απόφαση τους πάρθηκε για λόγους όχι αγωνιστικούς, αλλά μάλλον οικονομικούς, που είχαν άμεσο σχέδιο με τις απαιτήσεις των τηλεοπτικών καναλιών που είχαν τα δικαιώματα των αγώνων.

Σε αντίθεση δηλαδή με τα προηγμένα ποδοσφαιρικά πρωταθλήματα, που η κάθε αλλαγή περνάει μέσα από τα χέρια ανθρώπων του αθλήματος είτε δηλαδή μέσω μιας επιτροπής, στελεχωμένης με σπουδαίες ποδοσφαιρικές προσωπικότητες, είτε ακόμη και μέσω των προπονητών και παικτών του κάθε πρωταθλήματος.

Στην Κύπρο, χωρίς κανείς να γνωρίζει, παρά μόνο οι σοφοί του αθλήματος, εξακολουθεί να υφίσταται το συγκεκριμένο πλάνο χωρίς όμως

να έχει επιτυχία. Αντιθέτως, έχει εδώ και χρόνια διαπιστωθεί ότι το εν λόγω σύστημα είναι αποτυχημένο και χρειάζεται αμέσως τροποποιήσεις.

Ακόμη και στα παιχνίδια του πρώτου γκρουπ που θεωρούνται ως τα σημαντικότερα του πρωταθλήματος το ενδιαφέρον με την πάροδο των αγώνων μειώνεται σημαντικά. Αυτό εύκολα μπορεί κανείς να το διαπιστώσει εάν κανείς κοιτάξει τα εισιτήρια των συγκεκριμένων αγώνων. Εκτός από τη μείωση των εισιτηρίων είναι προφανές ότι η ποιότητα των αγώνων έχει ακριβώς παρόμοια φθίνουσα πορεία. Οι ομάδες δίνονται συνεχή ντέρμπι δεν φαίνονται ικανές να κρατήσουν ένα σταντάρ ποιότητας με αποτέλεσμα ο θεατής να βλέπει ένα αγώνα μεταξύ σπουδαίων ομάδων μόνο όμως στο όνομα και όχι στην πράξη.

Για το δεύτερο γκρουπ δεν υπάρχουν λόγια να

γράφει. Πώς στο καλό εξακολουθεί η ΚΟΠ να διατηρεί τα εν λόγω παιχνίδια είναι να απορεί κανείς σε βαθμό που να χτυπά το κεφάλι του. Οι ομάδες που βρίσκονται εκεί μοιάζουν με καταραμένα φαντάσματα που βολοδέρνουν σε στοιχειωμένα γήπεδα όπου τα τρία-τέσσερα άτομα που βρίσκονται εντός, προτιμούν το τάβλι παρά τον αγώνα.

Όσον αφορά το τρίτο γκρουπ, μπορεί κανείς να το ονομάσει και «κόκκινο» ή της «Ασίας». Σχεδόν χρόνο με το χρόνο τα παιχνίδια του γκρουπ της «Ασίας» εξελίσσονται σε μια παρωδία που ξεφτιλίζει τον κόσμο του ποδοσφαίρου και της κοινωνίας γενικότερα. Επί τούτου, η Ομοσπονδία που τόσο κόπτεται για το fair play, το μοναδικό πράγμα που στέλνει είναι να προωθεί στην Αιτιονομία τους κόκκινους και κίτρινους φακέλους που κάθε εβδομάδα έρχονται στην ταχυδρομική της θυρίδα.

ΤΙ ΛΕΣ ΤΩΡΑ

Του ΗΡΩΔΟΥ ΜΙΑΤΙΑΔΟΥΣ

Οι κούλιγκαν του πλκτρολογίου

Διάβρα πριν από μερικές μέρες το «Κατά Βαρβάρων» του Κώστα Κωνσταντίνου στον «Πολίτη». Το άρθρο του εκείνης της ημέρας ασχολήθηκε με τα ρατσιστικά σχόλια αναγνωστών σχετικά με την επερχόμενη παρέλαση Gay Pride που θα διεξαχθεί στη Λευκωσία και για πρώτη φορά στην Κύπρο. «Ο kathenas me ton ropo tou kai o p***** me ton kolo tou brother! diladi pleon epikrotoume kai xirokrotoume to p*****! KROUSTE TOUTOS OULLOUS REL», ήταν ένα από τα ρατσιστικά σχόλια που αναδημοσίευσε στη στήλη του ο Κώστας Κωνσταντίνου. Ο δημοσιογράφος σχολίασε πως τα πιο πάνω γράφηκαν από νεαρό, λειτουργό τεχνολογίας, μεγάλο ελεγκτικού Οίκου: «Παρότι γνώριζε ότι η ιδιότητά του θα φαινόταν στο σχόλιο, μαζί με το όνομά του, ένωσε άνετα να το γράψει».

Την ημέρα που διάβρα το άρθρο του «Κατά Βαρβάρων», στην αθλητική αρθρογραφία στο σάιτ της «Καθημερινής» γινόταν παρόμοιος χαμός. Με αφορμή την σέανα κόντρα ΑΠΟΕΛ-Ομόνοια, διάφοροι ανέβραζαν εμετικά σχόλια κάτω από την αρθρογραφία της ιστοσελίδας. Οι σχολιαστές, κλασικά, βρίζονταν μεταξύ τους, ενώ από τα «πυρά» τους δεν γλύτπωναν ούτε οι δημοσιογράφοι που είχαν υπογράψει τα άρθρα.

Τουλάχιστον ο πιο πάνω ομοφοβικός δεν φοβήθηκε να γράψει ενυπόγραφα την (εμετική) του άποψη. Οι σχολιαστές στο σάιτ της «Καθημερινής» (νομίζοντας πως) κρύβονται πίσω από την ανωνυμία, έτσι οι τοποθετήσεις τους είναι ακόμη πιο ακραίες και βρωμερές. Παρεμπιπτόντως, το «νομίζοντας πως», που έβαλα σε παρένθεση, δεν είναι τυχαίο. Τα πιο πάνω παραδείγματα αποτελούν καθημερινό φαινόμενο στον online σχολιασμό. Τέτοιες ακραίες τοποθετήσεις γράφονται για όλα τα θέματα, από την πολιτική, μέχρι τις μάπες, προφανώς ακόμη και για την ομοφυλοφιλία. Γεμίσαμε κούλιγκαν του πλκτρολογίου που κρύβονται πίσω από την ανωνυμία ή νομίζουν πως ότι πουν στο ίντερνετ δεν θα επηρεάσει την «αληθινή» τους ζωή, έτσι μετατρέπονται σε ακραία πλάσματα που μισούν τους πάντες και φροντίζουν να το ανακινούν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Πολύ οσωτά το έγραψε ο Κώστας Κωνσταντίνου: «Όσο αυτή η κοινωνία δεν ξεπερνάει τους φόβους και τα κολλήματα της, θα είναι ανεκτική στον κάθε πλθιο ρατσιστή και στα καλέσματα μίσους του». Ο ίδιος μίλουσε για τους ομοφοβικούς «σχολιαστές», όμως θεωρώ πως η πιο πάνω τοποθέτηση ίσχυε για όλους.

Αποκαλύπτουμε τα δεδομένα της επόμενης μέρας

Για να επιβιώσει η Ομόνοια έρχεται 50% μείωση του μπάτζετ, μάξιμουμ 200.000 για συμβόλαια και 2,5 με 3 εκατ. όριο στο μισθολόγιο

Του **ΗΡΩΔΟΤΟΥ ΜΙΑΤΙΑΔΟΥΣ**

Αν το εμπόδιο του ελέγχου Μαρτίου έμοιαζε με βουνό, τότε η επόμενη μέρα στο οικονομικό για την Ομόνοια μπορεί να παρομοιαστεί με... οροσειρά. Τα δύσκολα τώρα αρχίζουν για το «τριφύλλι», που καλείται να περιορίσει άμεσα και αισθητά τα έξοδα. Η μείωση του μπάτζετ ενόψει της σεζόν 2013-14 θα αγγίζει το 50%, τη στιγμή που τα έσοδα αναμένονται μειωμένα λόγω της άντλησης χρημάτων για φετινές ανάγκες και των γενικότερων συνθηκών στην Κύπρο.

Η υπερπροσπάθεια των τελευταίων εβδομάδων στέφθηκε με επιτυχία, με το «τριφύλλι» να μαζεύει -κάρις στους φιλάθλους της- 2,5 εκατομμύρια ευρώ και να συμπληρώνει έτσι επιτυχώς τον φάκελο. Η απειλή του αποκλεισμού από την Ευρώπη, της απαγόρευσης μεταγραφών και της αφαίρεσης τριών βαθμών έχει ξεπεραστεί. Όμως στο «τριφύλλι» δεν σταματούν σε καμία περίπτωση την προσπάθεια. Όχι μόνο δεν έχει ξεπεραστεί ο κίνδυνος, αλλά η επόμενη μέρα χρειάζεται ακόμη μεγαλύτερη προσπάθεια, τόσο από το διοικητικό συμβούλιο, όσο και από τους φιλάθλους.

Η σημερινή εικόνα

Το χρέος της Ομόνοιας ανερχόταν στα 17 εκατομμύρια ευρώ τον περασμένο μήνα. Μετά την προσπάθεια Μαρτίου-Απριλίου, οι οφειλές έπεσαν στα 16 εκατ. περίπου. Συγκεκριμένα, από τα 2,5 εκατ. ευρώ περίπου που μπήκαν στα ταμεία της ομάδας τις τελευταίες έξι εβδομάδες, κάπου 1 εκατ. ευρώ αξιοποιήθηκε σε παλιές οφειλές και πιστωτές του συλλόγου, άλλο 1 εκατ. πήγε στο σημερινό προσωπικό για να μειωθεί το έλλειμμα που θα α-

ντιμετώπιζε στο τέλος της σεζόν, ενώ το υπόλοιπο μισό εκατομμύριο παραμένει δεσμευμένο στους... λογαριασμούς της Τράπεζας Κύπρου.

50% μείωση του μπάτζετ

Στην Ομόνοια για τώρα η προτεραιότητα είναι ο έλεγχος Ιουνίου, για τον οποίο η ομάδα θα χρειαστεί 2,5 εκατομμύρια ευρώ για να περάσει. Πάντως, οι κυρώσεις σε πιθανή αποτυχία στον επόμενο έλεγχο δεν είναι τόσο τραγικές όσο αυτές του Μαρτίου. Συγκεκριμένα, η ποινή θα είναι αφαίρεση τριών βαθμών από το πρωτά-

Τα έσοδα της σεζόν 2013-14 αναμένονται γύρω στα 4 εκατ. ευρώ, σε σύγκριση με φέτος όπου ήταν 5,5 εκατ.

θλημα 2013-14. Όμως είναι και θέμα γοήτρου πλέον για το «τριφύλλι» να περάσει τον έλεγχο και γι' αυτό θα συνεχιστεί η μεγάλη εκστρατεία για στήριξη από τον κόσμο.

Η μείωση του μπάτζετ πάντως είναι ένα θέμα που επείγει να μπει στο τραπέζι. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», από άτομα που γνωρίζουν καταστάσεις, η μείωση του προϋπολογισμού αναμένεται να είναι της τάξης του 50% περίπου. Τη σεζόν 2012-13 η Ομόνοια ξόδεψε 7,5 εκατομμύρια ευρώ και τη σεζόν 2013-14 τα έξοδα θα πέσουν αναγκαστικά στα 3,5 με 4 εκατομμύρια. Το ποσό αυτό προκύπτει με βάση τα αναμενόμενα έσοδα της επόμενης χρονιάς, αφού τυχόν έλλειμμα και τη νέα σεζόν θα είναι καταστrophικό για το «τριφύλλι». Με λίγα λόγια, η Ομόνοια καλείται να έχει

έξοδα το πολύ μέχρι 4 εκατ. ευρώ τη νέα σεζόν, ποσό που θα καλυφτεί από τα αναμενόμενα έσοδα.

Τα έσοδα του 2013-14

Τα άοχρα νέα για την Ομόνοια είναι πως ένα ποσό ύψους 1,5 εκατ. ευρώ από τα έσοδα της επόμενης χρονιάς, ήδη αξιοποιήθηκαν, για να περαστεί ο έλεγχος Μαρτίου. Αυτό σημαίνει πως τη νέα χρονιά τα έσοδα θα είναι λιγότερα, κάτι που δυσκολεύει την προσπάθεια. Συγκεκριμένα, τα χρήματα από τα 4.500 διαρκείας (περίπου 750.000 ευρώ), αλλά και ένα ποσό από τη συμφωνία με την PrimeTel, ήδη έχουν αξιοποιηθεί στις φετινές ανάγκες.

Έτσι τα έσοδα της σεζόν 2013-14 αναμένονται να είναι γύρω στα 4 εκατομμύρια ευρώ, σε σύγκριση με τη φετινή σεζόν όπου τα έσοδα ήταν 5,5 εκατομμύρια (χωρίς να υπολογίζεται η μεγάλη εκστρατεία του Μαρτίου).

Τα αναμενόμενα έσοδα των 4 εκατ. της περιόδου 2013-14 θα προέλθουν:

- Από τα τηλεοπτικά δικαιώματα με την PrimeTel (1,5 εκατ. ευρώ)
- Από τα διαρκείας που θα πωληθούν από τώρα μέχρι το τέλος του καλοκαιριού (οι άνθρωποι της ομάδας περιμένουν άλλα 4.000 σίζον, με έσοδα γύρω στα 700.000 ευρώ)
- Από τις συνδρομές των μελών (200.000 ευρώ)
- Από τη χορηγία από τη Cyta (το ποσό θα ξεκαθαρίσει μετά τις επερχόμενες μειώσεις που θα κάνει ο οργανισμός)
- Από τα έσοδα από την Ευρώπη (400.000 ευρώ θα φέρει η απλή συμμετοχή στην Ευρώπη, χωρίς να υπολογίζεται τυχόν καλή πορεία στο Γιουρόπα Λιγκ)
- Από τα έσοδα από τις χορηγίες

Τη σεζόν 2012-13 η Ομόνοια ξόδεψε 7,5 εκατομμύρια ευρώ και τη σεζόν 2013-14 τα έξοδα θα πέσουν αναγκαστικά στα 3,5 με 4 εκατομμύρια. Για να γίνει κάτι τέτοιο εφικτό, χρειάζεται σημαντική μείωση στο μισθολόγιο των ποδοσφαιριστών.

φανέλας, τις λοιπές χορηγίες, το γκολφ, τα μεμονωμένα εισιτήρια αγώνων και άλλα.

Με συντηρητικούς υπολογισμούς, υπολογίζεται πως τα πιο πάνω θα φέρουν στα ταμεία της Ομόνοιας περίπου 4 εκατομμύρια ευρώ. Και με τα έξοδα να οριοθετούνται στα 3,5 με 4 εκατ., ο στόχος θα είναι στη χειρότερη περίπτωση το break even.

Μισθολόγιο και λειτουργικά

Τη σεζόν 2012-13 η Ομόνοια ξόδεψε σχεδόν 5 εκατ. ευρώ για το μισθολόγιο παικτών και προπονητών. Την επόμενη σεζόν το payroll πρέπει απαραίτητα να μειωθεί στα 2,5 με 3 εκατ. για να είναι βιώσιμη η ομάδα. Για να γίνει κάτι τέτοιο, θα χρειαστούν σημαντικές

μειώσεις στις απολαβές, ενώ αναμένεται πως θα υπάρχουν και αποχωρήσεις παικτών. Το ταβάνι στις ετήσιες απολαβές ενός συμβολαίου θα τεθεί στις 200.000 ευρώ και αυτό μόνο για ένα κομμάτι πέντε ποδοσφαιριστών. Οι υπόλοιποι 15-17 παίκτες του ρόστερ θα αμείβονται με μέσο όρο 100.000 ευρώ τον χρόνο. Για να γίνει κατορθωτή αυτή η διαρρύθμιση, είναι εκ των ων ουκ άνευ η αποχώρηση ποδοσφαιριστών το καλοκαίρι ή η αποδοχή παραμονής τους με μειωμένες απολαβές.

Πάντως, υπάρχουν και περιπτώσεις, όπως αυτή του Μπρούνο Αγουιάρ που η αποχώρησή του δεν χρειάζεται αναπλήρωση και τα χρήματα που παίρνει καλύπτουν σχεδόν δύο θέσεις παικτών-κλειδιά των 200.000 ευρώ ή τέ-

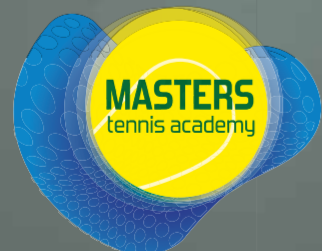
σειρες των 100.000. Άρα γίνεται αντιληπτό ότι με καλές κινήσεις στον προγραμματισμό, η μείωση χωρίς κινήσεις-σοκ είναι εφικτή.

Για να πέσει το μπάτζετ της σεζόν 2013-14, πρέπει να μειωθούν και τα λειτουργικά έξοδα του σωματείου. Φέτος, η Ομόνοια ξόδεψε μεταξύ 1 με 1,5 εκατ. ευρώ στα λειτουργικά. Η μείωση είναι εφικτή με την αύξηση των συμφωνιών barter (ανταλλαγή προϊόντων και υπηρεσιών) και άλλες περικοπές. Οι απολύσεις έμμισθου προσωπικού είναι κάτι ανέφικτο, αφού ήδη η Ομόνοια λειτουργεί με προσωπικό ασφαλείας. Μια πιθανή περικοπή θα ήταν η καλοκαιρινή προετοιμασία να διεξαχθεί στην Κύπρο, ένα σενάριο πάντως που δεν έχει εξεταστεί ακόμη.

ΚΕΡΑΥΝΟΣ

SUMMER
SCHOOL

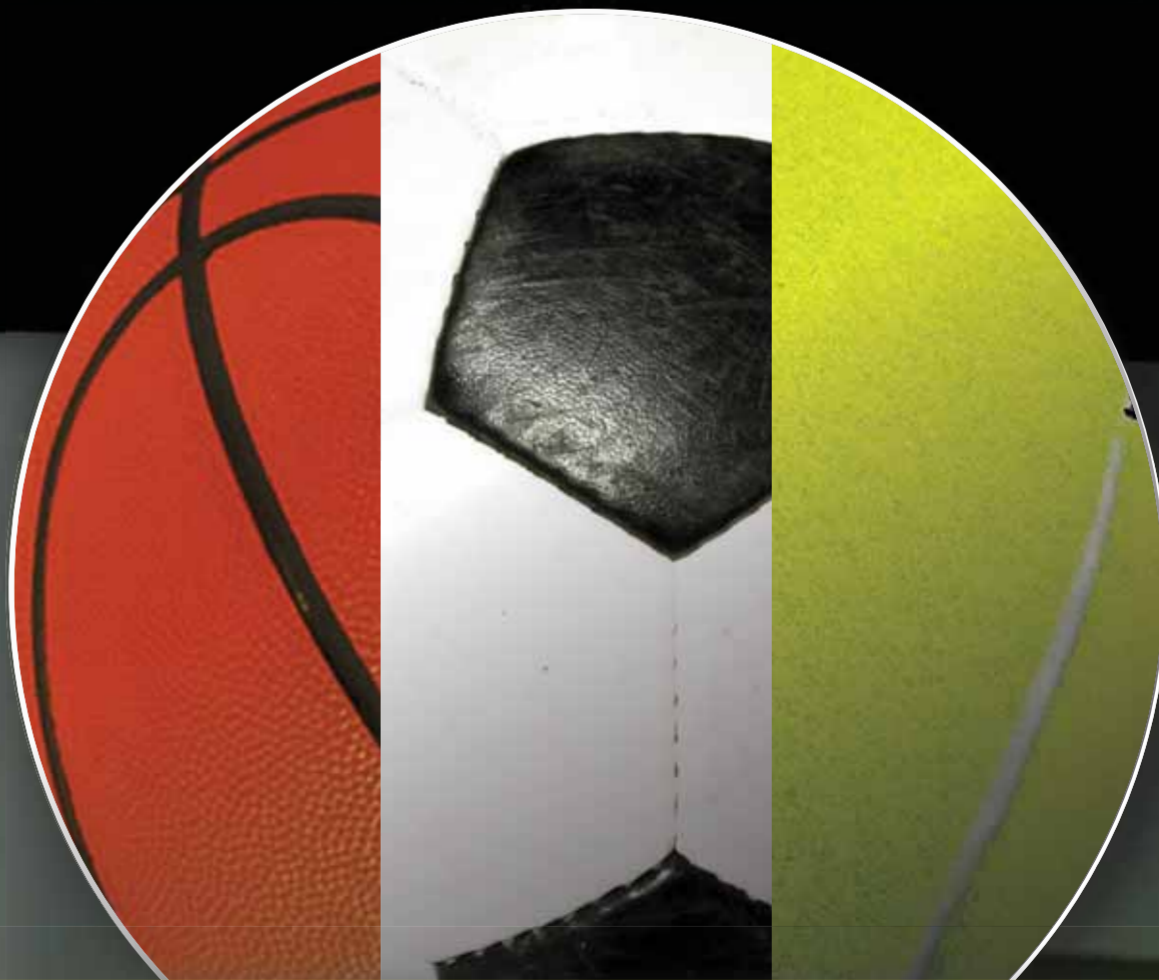

SOCCKER
SCHOOLS
PLAY THE ARSENAL WAY

ΟΙ ΕΓΓΡΑΦΕΣ
ΑΡΧΙΣΑΝ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 1 ΙΟΥΛΙΟΥ-2 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2013

KIN: +357 99 623 899, +357 99 606 625 | www.keravnosbc.com | a.spyrou@22consultants.com | Ηλικίες: 5-14

Έτοιμοι αντιμετωπίζουν την αποχή οι φιναλιστ

Η «Κ» αναλύει τους τρόπους που ακολουθούνται στον Απόλλωνα και την ΑΕΛ προκειμένου να είναι έτοιμοι στον τελικό της 22ας Μαΐου

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ

Ο προγραμματισμός των ιθύνόντων της ΚΟΠ έφερε έτσι τα δεδομένα που αναγκάζει τους φιναλιστ του μεγάλου τελικού να παραμείνουν ουσιαστικά αδρανείς για 35 περίπου μέρες έως ότου μπουν στον αγωνιστικό χώρο για να διεκδικήσουν το τελευταίο τρόπαιο της σεζόν.

ΑΕΛ και Απόλλων από τις 17 Απριλίου, οπότε και συμμετείχαν στα παιχνίδια της ημιτελικής φάσης δεν έχουν την ευκαιρία να αποκτήσουν το σωστό αγωνιστικό ρυθμό αφού οι ομάδες αναλώνονται στα αδιάφορα παιχνίδια του β' γκρουπ, μη έχοντας έτσι την ευκαιρία να κρατηθούν σε υψηλά στάνταρ ετοιμότητας.

Η «Κ» μίλησε με τους ειδικούς των δύο ομάδων προκειμένου να διαπιστώσουμε πόσο σημαντικό είναι το μειονέκτημα της αποχής από σημαντικούς αγώνες και ποιο είναι ο τρόπος που θα ακολουθηθούν για να μπορέσουν οι δύο ομάδες να είναι πανέτοιμες για το μεγάλο ραντεβού της 22ας Μαΐου.

Μίνι προετοιμασία χωρισμένη σε δύο σκέλη

Νοούμενοι ότι δεν υπάρχουν παιχνίδια κρίσιμα με υψηλή ένταση, τα τιμ των δύο ομάδων διαμορφώνουν το δικό τους πρόγραμμα. Όπως έχουμε διαπιστώσει η μίνι προετοιμασία των δύο ομάδων χωρίζεται σε δύο σκέλη. Το πρώτο δεκαπενθήμερο οι ειδικοί ασχολούνται με την αποκατάσταση των παικτών, θα προσπαθήσουν δηλαδή να ξεκουράσουν τις μονάδες τους, ούτως ώστε να απαλλαγούν από τον φόρτο εργασίας που κουβάλησαν κατά τη διάρκεια της χρονιάς.

Σ' αυτό το σημείο υπάρχει κάποια διαφορά μεταξύ των δύο ομάδων, αφού εκείνοι της ΑΕΛ έχουν καταπονηθεί έως ότου φτάσουν εδώ με δεδομένο ότι έχουν στα πόδια τους δώδεκα επιπλέον αγώνες λόγω της συμμετοχής τους στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις.

«Στην ΑΕΛ ίσως να είναι πλεονέκτημα το γεγονός ότι μας δίνεται με

Ημερία στη Λεμεσό

Ακόμη και οι παράγοντες των ομάδων νιώθουν έκπληκτοι για το ήρεμο κλίμα που υπάρχει στην πόλη. Κάποιοι εκτιμούν ότι τα προβλήματα στην οικονομία του τόπου ήταν ένα ισχυρό κατασταλτικό στις ορέξεις ακόμη και των πιο άρρωστων και φανατικών οπαδών.

«Όσο και αν ακούγεται περίεργο, θεωρώ ότι οι δυσκολίες που περνάμε σαν κοινωνία έχουν κάνει α-κόμη και τους πιο φανατικούς να σκεφτούν ότι υπάρχουν και πιο σοβαρά θέματα από τις ποδοσφαιρικές κόντρες» μας ανέφερε παράγοντας της μιας ομάδας.

Προς το παρόν οι συζητήσεις για τον τελικό περιορίζονται ανάμεσα στα ποδοσφαιρικά ηγηδάρια που στήνονται από τους οπαδούς σε κάθε γωνιά της πόλης. Για το ήρεμο κλίμα που υπάρχει μέχρι στιγμής έχουν συμβάλει όλοι ανεξαιρέτως. Τόσο οι παράγοντες της ομάδας όσο και οι ραδιοφωνικές εκπομπές υψηλής ακροαματικότητας προσπαθούν να δημιουργήσουν ένα κλίμα φιλίας.

Εκτιμάται, πάντως, ότι με το πέρας των εορτών του Πάσχα και όσο πλησιάζουμε στις 22 Μαΐου οι τόνοι θα ανέβουν και η πόλη σιγά-σιγά θα αρχίσει να ζει στους ρυθμούς του μεγάλου ματς. Ευχή όλων είναι οι μέρες που θα προηγηθούν αλλά και θα ακολουθήσουν του τελικού να είναι μέρες γιορτής και όχι δικόνιας και μίσους.

γάλο χρονικό διάστημα έως ότου διεξαχθεί ο τελικός. Οι παίκτες έχουν μοχθήσει πολύ κατά τη διάρκεια της χρονιάς και χρειάζονται ανάσες ξεκούρασης. Για το κατά πόσο είναι μειονέκτημα ή όχι το γεγονός ότι για 35 μέρες οι δύο ομάδες δεν έχουν να δώσουν σημαντικά παιχνίδια αυτό κατά

την άποψη μου εξαρτάται από τι προηγήθηκε κατά τη διάρκεια της χρονιάς» δηλώνει στην εφημερίδα μας ο εργοφυσιολόγος και διευθυντής του ιατρικού τμή της ΑΕΛ, Γιώργος Παναγιώτου.

Την ίδια περίπου άποψη συμμερίζεται και ο γυμναστής του Απόλλωνα, Ευθύμιος Κυπριανού, ο οποίος, ωστόσο, επισημαίνει ότι θα ήταν ιδανικό να γινόταν ο τελικός δύο εβδομάδες μετά τη διεξαγωγή των ημιτελικών: «Είναι αλήθεια ότι οι παίκτες χρειάζονται ξεκούραση και αυτό θα προσπαθήσουμε να τους εξασφαλίσουμε στο διάστημα που μεσολαβεί για τον τελικό. Πέντε εβδομάδες είναι μια σημαντική χρονική περίοδος για τους παίκτες και θα πρέπει να δημιουργήσουμε τις απαραίτητες συνθήκες για να είναι έτοιμοι από κάθε άποψη μέχρι τις 22 Μαΐου. Βρισκόμαστε στο τέλος της σεζόν και οι παίκτες μας είναι φορτωμένοι λόγω της προσπάθειας που έκαναν κατά τη διάρκεια της χρονιάς» μας ανέφερε ο γυμναστής του Απόλλωνα.

Όπως και να 'χει, και οι δύο ομάδες αναμένεται να εκμεταλλευτούν το χρονικό διάστημα με τον ίδιο περίπου τρόπο. Τα τιμ των δύο ομάδων όπως αναφέραμε και πιο πάνω έχουν ήδη προχωρήσει στην εφαρμογή του προγράμματος αποκατάστασης και όσο πλησιάζει ο καιρός θα μπουν στην περίοδο και θα επιδιώξουν το τελικό φερόμαρμα ενόψει του τελευταίου αγώνα της σεζόν. Εξ όσων έχουμε πληροφορηθεί η αποκατάσταση ή ξεκούραση των παικτών αποκτάται μέσα από διάφορες τακτικές που έχουν να κάνουν είτε με τη διατροφή, είτε με τους ρυθμούς προπόνησης είτε ακόμη και με μεθόδους που έχουν να κάνουν με την ψυχολογία τους ως επαγγελματίες.

Ακολουθώντας δύο περίπου εβδομάδες πριν από το ματς τα δεδομένα θα αρχίσουν να αλλάζουν ως προς τον τρόπο εργασίας στο Κολόσο αλλά και στο βασικό του Τσιρπλιού. Ουσιαστικά μέσα από τις προπονήσεις θα επιδιώξουν να δώσουν στους παίκτες την ευκαιρία

Τα τιμ των δύο ομάδων έχουν προχωρήσει στην εφαρμογή του προγράμματος αποκατάστασης και όσο πλησιάζει ο καιρός θα μπουν στην περίοδο του τελικού φερόμαρματός τους.

Μέσα από προπονήσεις υψηλών εντάσεων οι δύο κόουτς θα επιδιώξουν να φορμάρουν την ομάδα σε θέματα τακτικής και φυσικής κατάστασης

να αποκτήσουν την ένταση και τον ρυθμό αγώνων που χρειάζονται τα πόδια τους. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσα από τα δύο παιχνίδια που απομένουν για το β' γκρουπ, ωστόσο, οι αντίπαλοι (βλέπε Δόξα και ΕΝΤ) δεν δείχνουν διατεθειμένες να φορτσάρουν στα έτσι και αλλιώς αδιάφορα παιχνίδια.

Επειδή ακριβώς το ενδεχόμενο να διεξαχθούν φιλικά παιχνίδια αποφεύγεται από τους Ζόρζε Κόστα και Χριστάκη Χριστοφόρου προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος τραυματισμών οι δύο προπονητές θα ανεβάσουν ρυθμούς εντός των προπονήσεων.

Μέσα από προπονήσεις υψηλών εντάσεων οι δύο κόουτς θα επιδιώξουν να φορμάρουν τις ομάδες τους τόσο σε θέματα τακτικής αλλά και φυσικής κατάστασης. Μ' αυτό τον τρόπο οι υπεύθυνοι των δύο ομάδων θα προσπαθήσουν να προετοιμάσουν την ομάδα με το καλύτερο δυνατό τρόπο.

Δουλειά και στην ψυχολογία

Πάντως, μια παράμετρος εξαιρετικά σημαντική που πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη

σημασία από τους ιθύνοντες των ομάδων είναι και ο τομέας της ψυχολογίας. «Είναι σίγουρα ένα σημείο που μέσα από την αποχή πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα απ' όλους εμάς. Πρέπει με το σωστό τρόπο να διατηρήσουμε τη συγκέντρωση των παικτών για να παραμείνουν προσηλωμένοι μέσα από το χρονικό διάστημα που δεν έχουν να δώσουν ιδιαίτερα σοβαρούς αγώνες» αναφέρει ο δρ Γιώργος Παναγιώτου.

«Είναι καθήκον μας να κρατήσουμε τους παίκτες συγκεντρωμένους στον στόχο τους. Είναι σίγουρος ότι η ομάδα θα κάνει όλες αυτές τις κινήσεις που θα «ντοπάρουν» τους παίκτες για να παραμείνουν έτοιμοι αφοσιωμένοι στη δύσκολη αποστολή τους» αναφέρει από τη μεριά του ο κ. Κυπριανού.

Τα εμπόδια για τη νέα χρονιά

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ

Στις περισσότερες ομάδες της χώρας επικρατεί μία αβεβαιότητα για τη νέα χρονιά, αφού κανείς δεν μπορεί να προβλέψει τι μέλλει γενέσθαι. Ως εκ τούτου, η αμφιβολία υφίσταται και στην ΑΕΚ, όσον αφορά σε διάφορα θέματα προγραμματισμού για την επόμενη χρονιά. Ο ρόλος ενός ευρωπαϊκού εισιτηρίου δεν παίζει και μεγάλη σημασία για τους ιθύνοντες της ομάδας της Λάρνακας. Όχι ότι τους αφήνει αδιάφορος η προοπτική να αγωνιστεί η ΑΕΚ στο Γιουρόπα Λιγκ, αλλά ακόμη και αν οι κτηνιοπράσινοι κερδίσουν το δικαίωμα να παίξουν στο δεύτερο τη τάξει ευρωπαϊκό θεσμό και πάλι η μείωση του μπάζετ θα κινείται στα ίδια επίπεδα, με τις πληροφορίες να κάνουν λόγο για μείωση κοντά στο 30%. Αυτό που είναι πολύ σημαντικό στον καθορισμό του μπάζετ, αλλά και στην υλοποίηση του προγραμματισμού, είναι η κατάληξη της υπόθεσης με τη Cyta, που είναι ο μεγάλος χορηγός της ομάδας της Λάρνακας. Όπως βγήκε προς τα έξω, ο ημικρατικός οργανισμός ενημέρωσε τις ομάδες, με τις οποίες έχει συμφωνία για την παραχώρηση των τηλεοπτικών τους δικαιωμάτων, ότι σκοπεύει να μειώσει τα ποσά που έχουν συμφωνηθεί κατά 40%-50%. Η ΑΕΚ, πάντως, αντιδρά σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο και αναμένεται να υπάρξει σύνομα επαφή με τη Cyta προκειμένου να ξεκαθαρισθεί το ζήτημα, καθώς από τη χορηγία αυτή, στη φετινή χρονιά, καλύπτεται περισσότερο από το 70% του προϋπολογισμού της ομάδας της Λάρνακας.

Το κεφάλαιο προπονητής

Όλα αυτά δημιουργούν ένα μυστήριο σκηνικό σε αρκετά σκέλη του προγραμματισμού για τη χρονιά 2013-14, και έτσι μένουν φλέγοντα ζητήματα στον κατάλογο των υποθέσεων που εκκρεμούν. Ένα από αυτά είναι η παραμονή ή όχι του προπονητή της ομάδας, Μπεν Σιμόν. Αν και οι δύο πλευρές δεσμεύονται να παραμείνουν συνεργασίας και για τη νέα χρονιά, δεν αποκλείεται ο Ισραηλινός τεχνικός να αποχωρήσει, με την ΑΕΚ φυσικά να επωφελείται ενός σημαντικού ποσού — το τελευταίο διάστημα βγαίνει προς τα έξω ενδιαφέρον διάφορων ομάδων για τον Μπεν Σιμόν. Πάντως, η επιθυμία για παραμονή του Ισραηλινού τεχνικού στον πάγκο της ομάδας, από πλευράς διοικούντων είναι δεδομένη, καθώς εκτιμάται πολύ η δουλειά του από όλους στο στρατόπεδο των Λαρνακένων. Πά-

Από τους πολυτιμότερους παίκτες, ο Άλεξ Ντα Σίλβα, πιθανόν να μη φοράει τη φανέλα της ΑΕΚ τη νέα χρονιά.

Λόγω της οικονομικής κατάστασης στην Κύπρο, καθυστερεί η προσέγγιση επενδυτών για ανέγερση του ιδιόκτητου γηπέδου

ντως, και ο ίδιος σε πρόσφατες δηλώσεις του φάνηκε να βάζει τον εαυτό του στο «πάζλ» των επόμενων χρόνων στην προσπάθεια για να καθιερωθεί η ΑΕΚ στο γκρουπ των μεγάλων ομάδων.

Σημαντικοί παίκτες

Πέραν από τον προπονητή, σε εκκρεμότητα είναι και περιπτώσεις κάποιων ποδοσφαιριστών. Όλα συνηγορούν ότι δεν θα παραμείνει στο ρόστερ ο Άλεξ Ντα Σίλβα, ο οποίος πραγματοποιεί μία εξαιρετική χρονιά. Πέραν από το γεγονός ότι με τις εμφανίσεις του προσελκύει το ενδιαφέρον μεγάλων ομάδων, ο ίδιος εξέφρασε και δημόσια τη δυσανεμία του για τα οικονομικά δεδομένα στη χώρα — φυσικά είναι ευχαριστημένος από τη στάση της διοίκησης της ΑΕΚ. Πάντως, το συμβόλαιο του Βραζιλιάνου λήγει στο τέλος της τρέχουσας ποδοσφαιρικής σεζόν. Από την ομάδα της νέας

χρονιάς θα απουσιάζει, όπως όλα δείχνουν, άλλο ένα βασικό στέλεχος της ομάδας, ο Γκάι Χαϊμόφ. Ο δανεισμός του Ισραηλινού τερματοφύλακα λήγει οσονούπω και η πλάστιγγα, στο αν μείνει ή αν επιστρέψει στη Μακάμπι Τελ Αβιβ, γέρνει προς τη δεύτερη επιλογή. Σε εκκρεμότητα είναι, επίσης, και κάποιες άλλες περιπτώσεις ποδοσφαιριστών που δεν έχουν συμβόλαιο για τη νέα χρονιά, όπως οι Χρίστος Μαραγκός, Αντώνι Πάλις και Γκόργκα Πιντάδο.

Επηρεάζεται το γηπεδικό

Όπως γίνεται αντιληπτό, οι εξελίξεις δεν μπορούσαν να αφήσουν ανεπηρέαστο το θέμα του γηπέδου. Μετά από την απομάκρυνση του ενδεχομένου συνεργασίας με τη γαλλική κατασκευαστική εταιρεία Bouygues, οι αρμόδιοι για την εκπόνηση του έργου ήταν έτοιμοι να βάλουν μπρος το εναλλακτικό σχέδιο. Μάλιστα, είχαν ενόψει τους μια λίστα από επενδυτές που ήταν διατεθειμένοι να ενισχύσουν οικονομικά το έργο. Για την ώρα όμως δεν προσεγγίζονται, δεδομένου των δυσκολιών, με τους υπεύθυνους να δίνουν λίγο χρόνο προκειμένου να ομαλοποιηθεί κάπως η κατάσταση και μετά να μπουν σε συζητήσεις με πιθανούς ενδιαφερόμενους.

Χάρισε τον τίτλο η Ανόρθωση

Του ΣΙΜΟΥ ΠΑΦΙΤΗ

Η κατάκτηση ενός πρωταθλήματος απαιτεί πολύ περισσότερα στοιχεία για μία ομάδα από 11 ή και 20 ταλαντούχους ποδοσφαιριστές. Η Ανόρθωση φέτος έχασε έναν τίτλο που έδειχνε κομμένος και ραμμένος στα μέτρα της. Ήφτιαξε μια πανίσχυρη ομάδα, την ώρα που οι βασικοί αντίπαλοι της παράπαιαν κυριολεκτικά. Ο ΑΠΟΕΛ απέδωσε το χειρότερο ποδόσφαιρο επί θητείας Ιβάν Γιοβάνοβιτς, η Ομόνοια ήταν «βουτηγμένη» στα οικονομικά προβλήματα, η ΑΕΚ έκανε την υπέρβαση τερματίζοντας τρίτη, ενώ η ΑΕΛ «κάπκε» με τη συμμετοχή στο Γιουρόπα Λιγκ. Τα πάντα ήταν ιδανικά για την ομάδα της Αμμοχώστου για 20 αγωνιστικές. Η Ανόρθωση, η οποία αποδείκνυε κάθε εβδομάδα και περισσότερο πόσο πολύ άξιζε το φετινό πρωτάθλημα. Ανάγκασε μάλιστα τους πάντες να συγκρίνουν τη φετινή ομάδα με την «αρμάδα» του Τημούρ Κετσιπάγια που κατέκτησε αήττητη την κούπα το 2007 και ακολουθώνας μπήκε στους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ. Τα πάντα, όμως, άλλαξαν μέσα σε μερικές εβδομάδες. Οι λόγοι αρκετοί, το συμπέρασμα όμως ένα. Η Ανόρθωση είχε την ποιότητα για να στεφθεί πρωταθλήτρια ύστερα από πέντε χρόνια, όχι όμως την τύχη, τις αντοχές και την εμπειρία τόσο αγωνιστικά όσο και εξωαγωνιστικά για να τα πετύχει.

Πρόωρα πανηγύρια

Από τον Ιανουάριο κάποιοι στην Ανόρθωση πανηγύριζαν την κατάκτηση του τροπαίου και ενώ απέμειναν 16-17 αγωνιστικές. Αμέσως μετά το διπλό επί της Ομόνοιας για τη 19η αγωνιστική, ακόμα και εντός αποδυτηρίων, πέρασε λανθασμένα το μήνυμα για χαρές και συνθήματα τίτλου. Στην «Κυρία» δεν διακρίστηκαν σωστά το υπέρ τους προβλήματα στη βαθμολογία, καθώς πιστέψαν ότι τα πάντα είχαν τελειώσει. Το άνοιγμα της ψαλίδας στους έξι βαθμούς από τον δεύτερο ΑΠΟΕΛ συνέπεσε χρονικά και με τους εορτασμούς των γενεθλίων του σωματείου και το κλίμα ξεψύχη. Οι ποδοσφαιριστές έχασαν την προσήλωσή τους στον στόχο και γι' αυτό η ευθύνη ανήκε πρώτιστος στην τεχνική ηγεσία που όφειλε να τους έχει στην «σίτα» και ακολουθούς η διοίκηση. Κομβικό σημείο ήταν και η διαχείριση των αποτυχημένων αποτελεσμάτων. Οι μεγάλες ομάδες δεικνύουν χαρακτήρα στα δύσκολα στιγμές και ενωμένες επανέρχονται πιο δυνατές. Αντί αυτού η

Η Ανόρθωση είχε την ποιότητα για να στεφθεί πρωταθλήτρια ύστερα από πέντε χρόνια, όχι όμως την τύχη, τις αντοχές και την εμπειρία.

Λανθασμένη νοοτροπία, διαχείριση δυναμικού και αδυναμία στο παρασκήνιο οι κύριοι λόγοι που στέρησαν τον τίτλο

Ανόρθωση κατάρρευσε σαν χάρτινος πύργος και έμειναν οι αριθμοί των πρώτων είκοσι αγωνιστικών να θυμίζουν στα αλήθεια τη δυναμικότητα αυτής της ομάδας.

Πτώση ποδοσφαιριστών

Η κακή διαχείριση του ρόστερ από τον Ρόνι Λέβι είχε ως αποτέλεσμα την υπερβολική χρησιμοποίηση κάποιων βασικών ατόμων της Ανόρθωσης και τον παραγκωνισμό άλλων παικτών. Οι συνθήκες φάνηκαν αργότερα, όταν «κλάτταναν» οι Σπαντάτσιο, Ρέζεκ, Σκοπελίτς και Λιτς. Από εκεί και πέρα, άξιο αναφοράς είναι το γεγονός πως υπάρχουν αρκετοί παίκτες στο ρόστερ που

ουδέποτε πραγματοποιήσαν γεμάτες σεζόν. Ο Μάθιο Βαλβέρδε προερχόταν από αποχή, αφού στη Λύον ήταν τρίτος τερματοφύλακας. Ο Πάουλο Ζόρζε έπαιζε περίπου 10-15 παιχνίδια πρωταθλήματος τη σεζόν στον ΑΠΟΕΛ λόγω έναντων προβλημάτων. Ο Ντάνι Αλέξα ανέκαθεν έχανε πολλά ματς λόγω της κακής συνθέσεως που έχει να τρώει κάρτες από τα... αποδυτήρια. Ο Τόνι Κάλβο ήταν γνωστή περίπτωση σε όλους. Παίκτες με αστείρευτο ταλέντο, αλλά ιδιόρρυθμο χαρακτήρα. Ο Γιάν Ρέζεκ επανέλαβε εαυτόν, καθώς και πέριξ ξεκίνησε φουρτόζος τη χρονιά, όμως στον δεύτερο γύρο έσβησε τις μηχανές, σκορπώντας με το σταγονόμετρο. Ο Τζουλιάνο Σπαντάτσιο έχει το κουσούρι των εκλάμψεων κατά τη διάρκεια της σεζόν και όχι στις σταθερότητες στην απόδοσή του. Στην Ανόρθωση έκανε εξαιρετικό πρώτο γύρο, όμως στη συνέχεια «έσβησε», ενώ ο Μπαράκ Ιτζάκχι έχει να παίξει σε φουλ χρονιά από το 2010.

Παρασκηνιακή αδυναμία

Η δυστοκία στην επίθεση παρά τη δημιουργία κλασικών ευκαιριών σε καθοριστικά ματς και η ευκολία με την οποία η Ανόρθωση έχασαν τέραμα κυρίως από στήματα, ήταν άλλος ένας λόγος για την κατάρρευση της «Κυρίας». Στο τρίημο Φεβρουάριος-Απριλίου, ακούστηκαν έντονες φωνές διαμαρτυρίας για τη διαίτησία. Τα γκολ οφείλονται που δέχθηκαν οι κυανόλευκοι στους αγώνες με Σαλαμίνα, Εθνικό και ακολουθώντας τα πρώτα δύο παιχνίδια των play off με ΑΕΚ (αποβολή Βαλβέρδε-ανατροπή σε Αλέξα) και ΑΠΟΕΛ (ανατροπή σε Οκκά) έδωσε το «δικαίωμα» στη διοίκηση της Ανόρθωσης να πιστέψει ότι για το χάσιμο του τίτλου ευθύνεται αποκλειστικά η διαίτησία. Από την άλλη, οι φίλοι της «Κυρίας» επέριψαν την ευθύνη στη διοίκηση την οποία χαρακτήρισαν παρασκηνιακά ανώμαλη. Οι 79 κίτρινες κάρτες και οι επτά κόκκινες που είδαν φέτος παίκτες της Ανόρθωσης την κατατάσσουν τελευταία στη συγκεκριμένη κατηγορία. Σαφέστατα στο ρόστερ της «Κυρίας» υπάρχουν ποδοσφαιριστές επιρρεπείς στις κάρτες, εντούτοις σε καμία περίπτωση δεν ένωσαν το όσολο της μεγάλης ομάδας που τυγχάνουν άλλοι συνάδελφοί τους. Κάτι τέτοιο ίσχυε στις αρχές της σεζόν, όμως όταν έσφιξαν τα λουριά η Ανόρθωση έμοιαζε αδύναμο παιδί που ψάχνει να βρει το δικό του, εκπαιδωμένος, πολλές φορές μάλιστα πέραν των ορίων της λογικής.

 @sppmedia_news

33.613.951*

*IMPRESSIONS ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΜΗΝΑ

Η μεγαλύτερη πλατφόρμα περιεχομένου
και ψηφιακής διαφήμισης στην Κύπρο

www.adstore.com.cy

adstore

 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

 Αγγελίες
aggelies.com.cy

geek

must
ONLINE

Livingetc

24SPORTS

24NEWS

4ΤΡΟΧΟΙ

deejay
radio
93.5

 MAD

Τα τραγούδια του, δώρα της ψυχής του

Μάριος Τόκας, ο εραστής της αλήθειας που έκλεισε μέσα στη δημιουργία του ολόκληρη την Κύπρο μας

Του ΒΑΣΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

Ο Μάριος Τόκας υπήρξε ένας και μοναδικός. Μα ταυτόχρονα ήταν κι όλοι εμείς. Εμείς που τον αγαπήσαμε και μας αγάπησε. Εμείς που κοινωνήσαμε την ευλογία της καλοσύνης του και μοιραστήκαμε τον πλούτο του ταλέντου του. Ο Μάριος προσέγγιζε τον καθένα με το χαμόγελο της καταδεκτικότητας, πρόθυμος πάντα να βοηθήσει, να προσφέρει, να προσφερθεί. Άνθρωπος με μεγάλη θέληση, μα πιο πολύ, με μεγάλα και δυνατά πιστεύω. Χωρίς να κατατρέχεται από εμμονές και μισαλλοδοξία, ήταν πάντα έτοιμος να δεχτεί γνώμες και απόψεις σε ποικίλα θέματα, αν βέβαια τον έπειθαν για την ορθότητά τους. Γιατί ο ορθολογισμός του, όσο κι αν φαίνεται αυτό περίεργο και ασυμβίβαστο για έναν τόσο μεγάλο καλλιτέχνη, που λειτουργούσε σύμφωνα πάντα με το

ποιοτητα, την ευγένεια και την αλήθεια. Τα τραγούδια του Μάριου είναι γεννήματα μιας ψυχικής διέγερσης και διεργασίας επίπονης, κοπιαστικής. Μας χάριζε τα τραγούδια του ως δώρα της ψυχής του, ως ανάσες της αγάπης του και της μεγαλοσύνης του.

Είχε, ο Μάριος, ξεκάθαρη τοποθέτηση και προσανατολισμό, απλότητα στη μελωδική του γραμμή και τη μουσική του φόρμα, δίχως ποτέ να καταλήγει σε προχειρότητες και φτηνία. Πάνω απ' όλα, όμως, διέθετε ομορφιά, πληθωρική ομορφιά, στην καθολική καλλιτεχνική και ανθρώπινη παρουσία και συμπεριφορά του. Γι' αυτό και επιτύχανε την άμεση και ευρύτατη απήκηση και αποδοχή από τον δέκτη του, το κοινό του, που τον λάτρεψε.

Είχε, λοιπόν, μέσα του την πνοή του Δημιουργού. Κατάφερε να σημαδέψει τον χρόνο του και να πλατύνει τα όρια του χώρου που τον γέννησε και τον ανάθρεψε. Έγινε μεγάλος! Κι από το μεγαλείο του κερδίσαμε κι όλοι εμείς το μερίδιό μας, άλλοι ως δασκαλοί του, άλλοι ως φίλοι και συγγενείς του, άλλοι ως συνεργάτες του κι άλλοι ως απλοί, μα ευτυχώς ακροατές των υπέροχων τραγουδιών του. Όλοι εμείς οι τυχεροί που σταθήκαμε δίπλα του και δεχτήκαμε τη ζεστασιά της αγάπης του. Κι όλοι εμείς οι άτυχοι που τόσο ναρβίς τον χάσαμε.

Εραστής της αλήθειας και σύγχρονος όσο κανένας άλλος, έκλεισε μέσα στη δημιουργία του, όχι μόνο τους ήκους της πόλης του, μα και ολόκληρη την Κύπρο μας. Την αύρα της θάλασσάς της, την πνοή των βουνών της, τη ζεστα των κάμπων της, την ανάσα της ψυχής των ανθρώπων της. Η αγάπη του ευλογούσε κι ευλογεί τον χρόνο μας, η έγνοια του για ό, τι συνέβαινε γύρω του και γύρω μας κεντούσε την καρδιά και ξυπνούσε το μυαλό μας. Η αλήθεια του μας έκανε πιο αληθινούς, μας έκανε πιο ανθρώπινους.

Ήταν απλός, χωρίς ούτε στιγμή να γίνεται απλοϊκός. Ήταν σταθερός χωρίς να καταντάνε στατικός και βαρύς. Ήταν βαθιά αισιόδοξος χωρίς να φαίνεται γράφικός ή αιθεροβαΐων.

Πέντε χρόνια συμπληρώθηκαν χθες από τον θάνατο του Μάριου Τόκα. Έφυγε από τη ζωή στις 27 Απριλίου 2008, ανήμερα του Πάσχα, αφήνοντας πλούσιο έργο.

Πάντοτε ονειροπόλος και οραματιστής, έστω κι αν ήταν, και πράγματι ήταν, λάτρης του σήμερα.

Πείσμων και απαιτητικός στη δουλειά του, χωρίς εκπτώσεις στην ποιότητα, χωρίς συναισθηματική ψευδολογία και μασκάρεμα, πετύχαινε πάντα να ξεκουράζει, να εμπνέει, να μαγεύει. Γιατί ήταν ένας μάγος! Μάγος της γνήσιας μελωδίας. Φιλολόγος ο ίδιος και προικισμένος με μια βαθιά γνώση της βαρύτητας και μουσικότητας της κάθε λέξης και, το πιο βασικό, της λειτουργίας της μέσα στον στίχο, κατάφερε να ανακαλύπτει, μέσα από μια διαδικασία, ιερή θα λέγα, το συναισθηματικό στίγμα και το ουσιαστικό νόημα της και ντύνοντάς το με τα μετάξια της δικής του ευαισθησίας, και τα φτερά της δικής του έμπνευσης, το αναδείκνυε και το πρόσφερε ως «τραγούδι άγιο», όπως λέει σε κάποιο τραγούδι της η Χαρούλα Αλεξίου. Το κάθε τραγούδι του ήταν και είναι στιγμή ελευθερίας που ξυπνά, εμπλουτίζει και καθιστά γόνιμη την ανθρωπιά μας. Ήταν και είναι χώρος ιερός, όπου συγκλίνουν και ομιλούν οι καρδιές και οι ψυχές μας και απολαμβάνουν την αξία της συναδέλφωσης και της συντροφικότητας.

Γι' αυτό και πάντα επέμενε να λέει πως γράφει τραγούδια για τις παρέες. Αν το τραγούδι δεν επιτυγχάνει αυτά που λέω, ε, δεν είναι τραγούδι. Είναι ένα πρόχειρο και άθλιο κατασκευάσμα που γεμίζει κάποιες άδειες ώρες κάποιων τυχαίων κατασκευαστών, όχι δημιουργών.

Αυστηρός κριτής της ίδιας της δουλειάς του, δεν επεδίωξε ποτέ τις εύκολες λύσεις, όσο κι αν αυτό πίστευαν και πιστεύουν κάποιοι. Οι λέξεις φρότιζαν τη μουσική του και η μουσική του φόρτιζε τις λέξεις. Υπέφερε και δοκιμαζόταν σκληρά κάθε φορά που δούλευε για την ολοκλήρωση και παρουσίαση κάποιου νέου έργου του, μέσα σε μια εποχή κι ένα χώρο που ξεκείλιζε από προχειρότητες και πυροτεχνήματα, από φτηνία και κενή πολυλογία. Γιατί είναι αλήθεια πως ο χώρος της δουλειάς του επέβαλλε και επιβάλλει, μ' όλη τη σημασία του όρου, βαρύ προσωπικό βάσανο και

ανυπόφορες κάποτε αγωνίες. Αν δεν έχεις τίποτα να δώσεις, οφείλεις ν' αποσυρθείς έγκαιρα, γιατί ο χώρος αυτός θα σε εντοπίσει και θα σε εκτοπίσει ο ίδιος και μάλιστα πολύ επώδυνα. Μπορείς να ξεγελάσεις το μυαλό των ανθρώπων, (αυτό έχει αποδειχτεί πολλές φορές στην ιστορική διαδρομή μας), αλλά δεν ξεγελάς την ψυχή τους.

Ευτύχησε να συνεργαστεί με άριστους ερμηνευτές (Μανώλης Μητσιάς, Γιάννης Πάριος, Δημήτρης Μητροπάνος, Πασχάλης Τερζής, Χαρούλα Αλεξίου, Κατερίνα Κούκα, Μαρία Αλεξίου, χωρίς ν' αφήνω πίσω τον δικό μας, τον καλλικέλαδο Κώστα Χατζηκριστοπούλου κ.ά.) και με άριστους στιχουργούς (Σαράντης Αλιβιζάτος, Ανδρέας Νεοφυτίδης, Φίλιππος Γράψας, Κώστας Φασουλάς, Άλκης Αλκαίος κ.ά.).

Βασικό στοιχείο στις συναυλίες του Μάριου ήταν πάντα μια άκρατη και αφιέρωτη συναισθηματική φόρτιση κι επικοινωνία και μια ενεργητική ζωντάνια. Ο ίδιος, χωρίς ενδοιασμό, έβγαζε αυθόρμητα την ψυχή του και τη μοίραζε στο πλήθος, στο δικό του πλήθος. Τη μοίραζε σαν μάννα και σαν κομμάτια καθαρού ουρανού. Και το πλήθος έμιγνε μαζί του, γινόνταν ένα μ' αυτόν, μια καρδιά, μια φωνή, ένα τραγούδι.

Κάθε μέρα που περνάει βαθαινει την οδυνηρή αίσθηση της απουσίας του, της απουσίας ενός ευαίσθητου και υπεύθυνου ανθρώπου κι ενός γνήσιου και συνεidgetού Έλληνα Κύπριου. Σήμερα, στο άκουσμα των τραγουδιών του τα μάτια μας βουρκώνουν. Κι είναι το δάκρυ μας, κάτι ουσιαστικό, που ενώ μας ξεχωρίζει από κάποιους ανθρώπους, ταυτόχρονα φέρνει την καρδιά μας δίπλα στην καρδιά όλων γενικά των ανθρώπων. Κι είναι, ακόμα, το δάκρυ αυτό η ανεπίτηλη υπογραφή του καθενός μας στο συμβόλαιο της αγάπης, της απείραντης και απείθαντης αγάπης που κλείσαμε μαζί του. Αυτός ήταν ο Μάριος Τόκας κι αυτός θα μένει πάντοτε στη μνήμη μας και στην καρδιά μας: Απλός, αληθινός, μεγάλος.

Ο κ. Βάσος Βενιζέλος είναι φιλόλογος.

“

Το κάθε τραγούδι του ήταν και είναι στιγμή ελευθερίας που ξυπνά, εμπλουτίζει και καθιστά γόνιμη την ανθρωπιά μας

βαθύ συναισθημα και τις εντολές της άγιας ψυχής του, ο ορθολογισμός του λέω, αποτελούσε σταθερό γνώμονα και δείκτη πορείας στη ζωή του.

Ο Μάριος Τόκας ανήκε σ' αυτούς τους ελάχιστους πιστούς, τους παθολογικά ρομαντικούς, που με τη δημιουργική τους δύναμη και το έργο τους αγωνίστηκαν να υψώσουν και να διατηρήσουν ένα επίπεδο στο ελληνικό τραγούδι τέτοιο που να ανταποκρίνεται στη σύγχρονη ανάγκη και να ικανοποιεί το συνολικό αίτημα για ποιότητα. Η τέχνη δεν επιτρέπεται να υποβαθμίζεται, ώστε να προσαρμόζεται στο κοινό γούστο, αλλά οφείλει να διαμορφώνει και να αναβαθμίζει την αισθητική του κοινού. Το τραγούδι, ο στίχος και μελωδία, πρέπει να χαρακτηρίζεται από την

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ !!!

Βρες το τυχερό λαχείο

€100.000

Κλήρωση 15 Μαΐου 2013

Καλή τύχη!!!

Table with 5 columns: ΕΒΔΟΜΑΔΑ, ΠΡΟΣΩΠΑ, ΒΙΒΛΙΟ, ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ, ΜΟΥΣΙΚΗ, ΘΗΛΕΟΡΑΣΗ

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

15/4/2013 - 21/4/2013

Η υπεροχή του κρατικού καναλιού

Η κρίση συνέβαλε σημαντικά στην άνοδο του ΠΙΚ1 τις τελευταίες εβδομάδες

Του ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

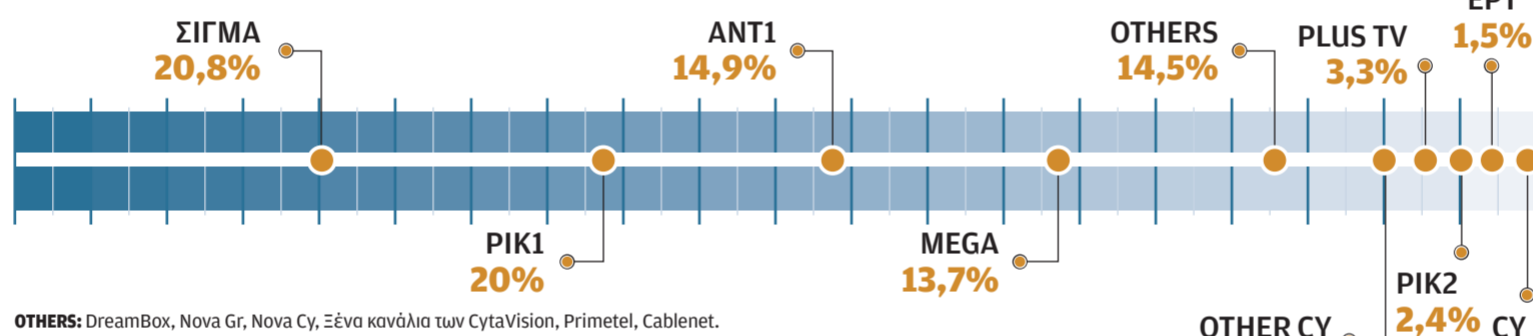
Το Ξεσπασμα της μεγάλης κρίσης στη χώρα μας έφερε αλυσιδωτές αντιδράσεις σε όλους τους τομείς της ζωής μας και κατ' επέκταση στην εγχώρια τηλεοπτική βιομηχανία...

Η υπεροχή του ΠΙΚ1 αυτή την περίοδο δεν θα μπορούσε να είναι περισσότερο από φαινομενική, αφού η κατάσταση στη χώρα μας δεν θα ήταν δυνατό να το αφήσει ανεπηρέαστο για πολύ ακόμα...

ρου ότι παραμένουν απλήρωτοι εδώ και αρκετές εβδομάδες. Φαίνεται ότι το μόνιμο προσωπικό του ΠΙΚ με τους εξωτερικούς συνεργάτες του δεν τυχάνουν της ίδιας μεταπαίρισης και αυτό είναι κάτι που προβληματίζει...

το τελευταίο διάστημα για μείωση του προσωπικού αφού όπως γνωρίζουμε προγραμματίζονται απολύσεις και πρόωρες αποπρωτησίες. Παρά τη φαινομενική υπεροχή του στα νούμερα τηλεθέσεως το ΠΙΚ α ντιμετωπίζει σωρεία εσωτερικών προβλημάτων...

OTHERS: DreamBox, Nova Gr, Nova Cy, Σένα κανάλια των Cytavision, Primetel, Cablenet. OTHER CY: Extra, Capital, MADcy, Music Tv. CY PAY: LTV, LTV 1, 2, 3, LTV SPORTS 1, 2, CYTACINEMA, CYTASPORTS, NRG.

Table for PIK1 channel listing shows like Tet-A-Tet, Thia Lektourgia, Sathro kai apobrodo, etc.

Table for PIK2 channel listing shows like Lost, Paidiká Zónh, Rétiré, etc.

Table for MEGA channel listing shows like Suspect, Retiré, Thia Lektourgia, etc.

Table for ANT1 channel listing shows like Brodhu, Alia, Prwinih enimerwsh, etc.

Table for SIGMA channel listing shows like Sthn ueia mas, Oi odiafthoroi, Bouράte yeitónoi, etc.

Table for MADcy channel listing shows like Fashion music project, All Hits Non Stop, Greeks Only Mixer, etc.

Table for TV PLUS channel listing shows like Defiance, Paidiká Zónh, EΞελίξεις sth showbiz, etc.

Table for ERT WORLD channel listing shows like Sathrokyria, Thia Lektourgia, Mediterraneo, etc.

Table for EXTRA channel listing shows like Eλληνικά ταινία, Paidiká Zónh, Sthn kouzina, etc.

Η Καθημερινή παρουσιάζει το διμηνιαίο περιοδικό για τα ζώα και τους ζωόφιλους

σκύλος & γάτα

και τα άλλα ζώα συντροφιάς

Ο ζωόφιλος έχει το περιοδικό του!

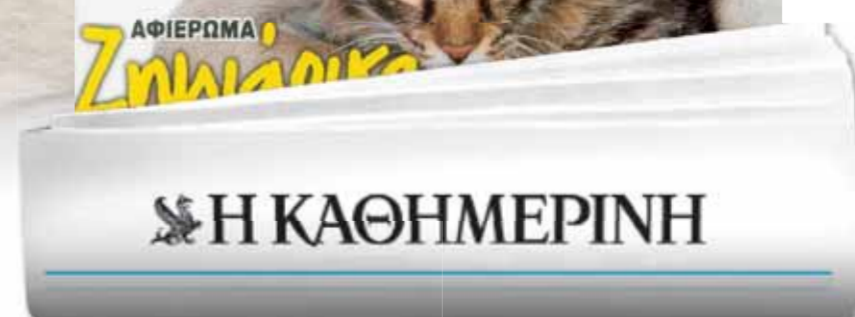
Αφιέρωμα «Ζημιάρικα!» κουτάβια και γατάκια. Σταματώντας δάγκωμα, μασούλημα, γρατσούνισμα, κλαψούρισμα, γάβγισμα και καταστροφές.

Φυλές Χαβανέζ, ο χαρούμενος Κουβανός!

Ιερή γάτα Βιρμανίας, εξωτική και ευγενική.

Υγεία
 Ζώα αλλεργικά
 στην άνοιξη
 Άνθρωποι
 αλλεργικοί
 στα ζώα

ΕΚΤΑΚΤΩΣ ΤΟ Μ. ΣΑΒΒΑΤΟ 4 ΜΑΪΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ